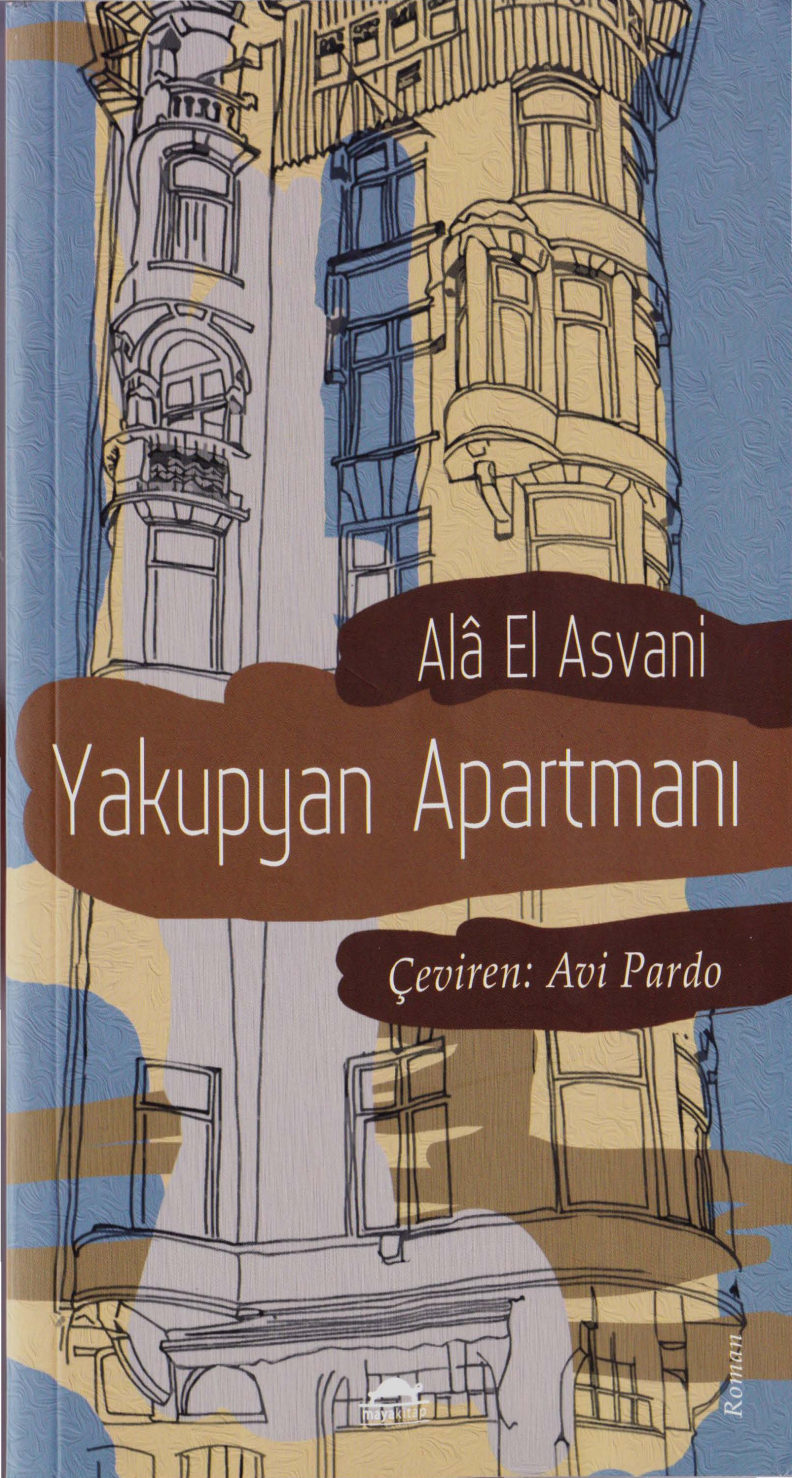

Alâ El Asvani
Yakupyan Apartmanı
Çeviren: Avi Pardo
Roman

"Güç, yozlaşma, seks, sömürü, yoksulluk ve aşırılık... [Yakupyan Apartmanı] Mısır yaşamının heteroseksüel, homoseksüel, zengin, fakir, güçlü ve güçsüz yönlerini canlı bir biçimde ele alıyor."

–Egypt Today

"Romanın güzel dili, ülkedeki yozlaşma ve din fanatikliğine bakışıyla pek çok hassas noktaya temas ediyor. Başka hiçbir Mısırlı ya da Arap yazar, edebiyatın son 50 yıldır içinde bulunduğu sessizliği böylesine cesur konularla bölmeye kalkışmamıştır. Belki 50'li yıllarda Kahire Üçlemesi'ni kaleme alan Nobel ödüllü Necib Mahfuz haricinde..."

–Saad Eddin İbrahim, Foreign Policy.

"Derin karakterlerle süslenmiş, günümüzde pek çok Mısırlının daha toleranslı ve umut dolu geçmişlerine özlemle bakmalarına sebep olan sosyal ve ekonomik baskılar üzerine kışkırtıcı bir araştırma."

–Donna Bryson, Associated Press

"Yaşamları birbiriyle kesişen karakterlerin iç içe giren kısa öyküleriyle Alâ El Asvani'nin çağdaş ve renkli romanı, Mısır'ın yaşamına dair girift bir anlatı sunuyor."

–Kaelen Wilson-Goldie, The Daily Star (Beyrut)

"*Yakupyan Apartmanı*'nın yayımlanması Mısır roman sanatını zenginleştirdi."

–Gamal al-Ghitani, Zayni Barakat'ın yazarı

Maya Kitap: 139, Roman: 54
1. Baskı, İstanbul Kasım 2016

ISBN: 978-605-9902-50-2
The Yacoubian Building
Copyright © 2002, Alaa Al Aswany. All rights reserved.
Tüm yayın hakları Maya Kitap'a aittir. Telif hakları sahibinin izni olmaksızın, hiçbir yolla çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve dağıtılamaz.

Yayın Yönetmeni: Tahir Malkoç
Editör: Selin Saraçoğlu
Mizanpaj: Mehmet Büyükturna
Kapak: Gülay Tunç

Maya Kitap • Sertifika: 14079
Merkez Mah. Kocamansur Sok. No: 6/4 Şişli / İstanbul Tel: 0212 296 97 12
e-posta: info@mayayayinlari.com / www.mayayayinlari.com

Şan Ofset • Sertifika: 12049
Hamidiye Mah. Anadolu Cad. No:50 Kâğıthane / İstanbul
Tel: 0 (212) 289 24 24

Yakupyan Apartmanı

Alâ El Asvani

Çevirmen

Avi Pardo

mayakitap

Alâ El Asvani, 1957 doğumlu Mısırlı bir yazardır. Romanların yanı sıra siyasi içerikli makaleler ve edebiyat eleştirileri yazmaktadır ve diş hekimidir. Bu kitaba adını veren Yakupyan Apartmanı, yazarın ilk muayenehanesinin bulunduğu apartmandır.

İlk romanı 1990'da yayımlanan yazar, ikinci romanı olan *Yakupyan Apartmanı*'nda çağdaş Mısır toplumunu tasvir etmiş; bu roman İngilizce, Çince, Fransızca, İtalyanca, Danca, Rumence, İspanyolca, Yunanca, Fince, Çekçe, Portekizce, Felemenkçe, Norveççe, Slovakça, Katalanca, Malayca, Hırvatça, Boşnakça, Sırpça, Bulgarca, Endonezce gibi dillere çevrilmiştir.

2006'da *Yakupyan Apartmanı* sinemaya uyarlanmıştır ve kitapla aynı adı taşıyan film, Mısır sinemasının en büyük bütçeli filmi olmuştur. Film, uluslararası sinema festivallerinde gösterilmiş ve çok ses getirmiştir.

Yakupyan Apartmanı, Mısır toplumundaki tabulara ve yönetimdeki bozulmaya dikkat çeken en önemli eserlerden biridir. Öyle ki, önde gelen pek çok entelektüel bu eserin Mısır halkındaki devrimci duyguları tetiklediğine inanmıştır. Alâ El Asvani de 2011 Mısır Devrimi esnasında yanına gelen protestocuların "Sen yazdığın için buradayız," dediğini aktarmıştır.

Koruyucu meleğim, İman Teymur'a

Teşekkür

Bu roman pek çok dostumun katkısı olmasaydı gün ışığını göremezdi; bu isimlerin en başında dostum ve hocam Ala el Dib gelir, edebiyat alanında ne başardıysam kendisine borçluyum. Ardından Akbar al-adab'ta romanın yayımlanmasına cesurca önayak olan Cemal Gitani ve büyük bir hevesle kabul ederek yayıncılara tavsiye eden Doktor Celal Amin gelir. Aynı şekilde, Bilal Fadıl, Halit el Sirgani, Ragıp Hasan, Makkavi Said, Mahmut el Vardani, Muhammet İbrahim Mebruk gibi isimlerin katkılarını unutamam; hepsine canı gönülden teşekkür ederim.

Romandaki Karakterler

Abbasharun: Zeki Bey'in hizmetçisi ve Melek'in kardeşi. Gençken sağ bacağı kesilmiştir.

Abd Rabbuh: Kuzey Mısırlı bir polis memuru. Kahire'de askerliğini yapmaktadır. Evli ve bir çocuğu olan Abd Rabbuh'un ayrıca Hatim Raşit'le gizli bir ilişkisi vardır.

Busayna: Yakupyan Apartmanı'nın çatı katında yaşayan yoksul bir ailenin kızıdır. Babası öldükten sonra bir giyim mağazasında çalışarak ailenin geçimini sağlamaya başlar. Taha'yla ilişkisi vardır.

Devlet el Dessuki: Zeki Bey'in ablasıdır. Aynı evde yaşarlar. Zeki Bey ablasını çok sevse de sık sık kavga ederler. Üç kez evlenmiştir ve iki çocuğu vardır.

Fikri Abdül Şahit: Avukattır, Yakupyan Apartmanı'nın vekilliğini yürütür.

Hacı Muhammed Azzam: İş hayatına ayakkabı boyacılığıyla başlamış çok zengin ve başarılı bir işadamıdır. Siyasete atılmak istemektedir. Evlidir ve üç çocuğu vardır.

Hatim Raşit: Kahire'de Fransızca olarak yayımlanan *Le Caire* gazetesinin yazı işleri müdürüdür. Aristokrat bir ailenin çocuğudur ve annesi Fransızdır. Yakupyan Apartmanı'nda oturur, eşcinsel olduğunu çevresinden gizlemektedir. Abd Rabbuh'a aşıktır.

Kemal el Fuli: Milliyetçi Parti'nin sekreteridir. Yoksulluk içinde büyümüş, siyasete atıldıktan sonra yolsuzluklara bulaşmış ve Mısır seçimleri üzerinde etki sahibi bir konuma gelmiştir.

Melek: Hıristiyan bir terzidir. Abbasharun'un kardeşidir. En büyük hayali Yakupyan Apartmanı'nda bir dükkân açmaktır.

Suat Gaber: Aslen İskenderiyelidir, bir çocuğu vardır. Hacı Azzam'ın dikkatini çekmiş ve ikinci karısı olmuştur.

Taha el Şazli: Yakupyan Apartmanı'nın kapıcısının oğludur, çatı katında yaşayanlardan biridir. Koyu bir dindardır, polis memuru olup Busayna ile evlenmenin hayalini kurmaktadır.

Zeki el Dessuki Bey: Devrim öncesinin en zengin adamlarından Abdül'âl el Dessuki Paşa'nın en küçük oğludur. Ailesinden hatırı sayılır büyüklükte bir miras kalmıştır. Kadınlara karşı olan tutkusu nedeniyle iş hayatında başarılı olamamıştır. Kız kardeşi Devlet'le birlikte yaşar, bürosu Yakupyan Apartmanı'ndadır.

1

Zeki el Dessuki Bey'in yaşadığı Behler Pasajı ile bürosunun bulunduğu Yakupyan Apartmanı arasındaki mesafe yüz metreden fazla değildir, ancak sokaktaki arkadaşlarıyla selamlaşmak zorunda olduğundan, bu mesafeyi kat etmek her sabah bir saatini alır. Giyim ve ayakkabı dükkânı sahipleri, onların (her iki cinsiyetten) tezgâhtarları, garsonlar, sinema personeli, Brezilya kahvesi dükkânlarının müdavimleri; hatta kapıcılar, ayakkabı boyacıları, dilenciler ve trafik polisleri; Zeki Bey hepsinin adlarını bilir, onlarla selamlaşıp haber alışverişinde bulunur. Süleyman Paşa Sokağı'nın en eski sakinlerindendir Zeki Bey; oraya 1940 yılında, Fransa'daki tahsilini bitirdikten sonra gelmiş, o zamandan beri hiç ayrılmamıştır. Yaz-kış giydiği, bolluğu ufak tefek ve sıska bedenini gizleyen üç parçalı takım elbisesiyle; göğüs cebinden sarkan, özenle ütülenmiş ve her zaman kravatıyla uyumlu mendiliyle; görkemli günlerinde birinci sınıf Havana iken artık kötü kokulu ve sıkı sarılmış ucuz yerel türden meşhur purosuyla; yaşlı ve kırışık yüzü, kalın camlı gözlükleri, ışıldayan takma dişleriyle; tepesindeki geniş kelleşmiş bölgeyi örtmek umuduyla kalan tellerini başının en solundan en sağına doğru taradığı boyalı saçlarıyla sokağın

sakinleri için cana yakın, folklorik bir kişiliktir. Özetle, bir efsanedir Zeki el Dessuki Bey, bu da onu varlığı fazlasıyla aranan biri yaptığı kadar gerçekdışı da kılar; her an kaybolabilirmiş ya da rolünü oynamayı bitirdikten sonra sahne kıyafetini çıkarıp tekrar kendi giysilerini giymesi beklenen bir aktörmüş gibi. Bu saydıklarımıza neşeli mizacını, bitmek tükenmek bilmeyen açık saçık fıkralarını ve tanıştığı herkesi eski bir dostla karşılaşmışçasına muhabbete sarmasını da eklersek, caddedeki herkesin onu neden bu kadar sıcak karşıladığını anlamış oluruz. Gerçekten de Zeki Bey'in sabahın onunda köşede belirmesiyle caddenin her tarafından selamlama seslerinin yankılanması bir olur; bazen dükkânlarda çalışan genç tezgâhtarlardan öğrencisi olan bir grup koşarak yanına gelir ve şakayla karışık akıllarının basmadığı cinsel meselelere dair sorular sorarlar, bunun üzerine Zeki Bey engin ve ansiklopedik bilgisine başvurarak onlara en küçük ayrıntısına kadar, büyük bir zevk ve herkesin duyabileceği bir sesle, en karışık cinsel sırları anlatmaya koyulur. Hatta bazen, gençliğinde denediği tuhaf bir pozisyonu bütün açıklığıyla çizebilmek için kâğıt kalem ister ve isteği göz açıp kapayıncaya kadar yerine getirilir.

Zeki el Dessuki Bey hakkında bazı önemli bilgilerin aktarılmasında yarar var. Birkaç kez başbakanlık yapmış ve milliyetçi Wafd Partisi'nin temel direğini oluşturmuş, tarıma fevkalade elverişli beş bin dönümlük araziden müteşekkil aile servetiyle devrim öncesinin en zengin adamlarından Abdül'âl el Dessuki Paşa'nın en küçük oğludur.

Zeki Bey, Paris'te mühendislik tahsili yapmıştır. Babasının nüfuzunu ve servetini kullanarak Mısır siyasetinde önemli bir rol üstlenmesi beklenirken devrim patlar ve her şey değişir.

Abdül'âl Paşa tutuklanıp devrimci komite tarafından yargılanır; siyasi yolsuzluk iddiaları kanıtlanamasa da, bir süre için hapsedilir, servetinin büyük kısmına el konup toprak reformu kapsamında köylülere dağıtılır. Paşa bütün bunlara dayanamayıp kısa bir süre sonra ölür ve babanın talihsizliği oğlunu da etkiler. Yakupyan Apartmanı'nda açtığı büro başarısız olur ve Zeki Bey'in her gün boş zamanını gazete okuyarak, kahve içerek, dostları ve sevgilileriyle buluşarak ya da balkonuna oturup saatlerce Süleyman Paşa üzerindeki yaya ve taşıt trafiğini seyrettiği bir yere dönüşür. Ancak, eklemek gerekir ki, Mühendis Zeki el Dessuki'nin meslek hayatında uğradığı başarısızlığı bütünüyle devrime bağlamak yanlış olur; asıl nedeni, hırs eksikliği ve cinsel hazza olan düşkünlüğüdür sanki. Gerçekten de, şimdiye kadar altmış beş yılı kapsayan hayatı, acısıyla tatlısıyla, neredeyse tamamen tek sözcük etrafında döner: Kadınlar. Zeki Bey dişinin o tatlı esaretinin pençelerine bütünüyle ve umutsuzca yakalanan erkeklerdendir; onun için kadın, aniden alevlenen ve tatmin edildikten sonra sönen bir şehvet yangını değil, kendini akıl çelici ve sonsuz bir çeşitlilikle sürekli yenileyen büyüleyici bir dünyadır – uçları leziz üzümler gibi şişen sert ve şehvetli göğüsler; sanki onun arkadan gelebilecek vahşi saldırısının beklentisiyle titreşen yumuşak ve değişken kıçlar; öpüşleri içip hazdan inleyen boyalı dudaklar; bütün görünümleriyle saçlar (uzun, düz ve ağırbaşlı, ya da uzun ve karmakarışık buklelerle dağınık, ya da orta uzunlukta, ehli ve düzgün, ya da o tuhaf, oğlancı türden seksi çağrıştıran kısa, alagarson kesimli). Ve gözler... Ah, ne hoştur o gözlerdeki bakış – samimi ya da riyakâr ve yalancı; cüretkâr ya da ağırbaşlı; hatta öfkeli, sitem ve nefret dolu!

Kadınları bu kadar çok, hatta daha da çok severdi Zeki Bey. Sabık kralın dayısının kızı Kamile Hatun'dan başlayarak

her türden kadınla birlikte olmuştu. Kamile Hatun'dan kraliyet yatak odalarının görgü kurallarını ve ritüellerini öğrenmişti – sabaha kadar yanan mumlar, arzunun ateşini körükleyip korkuyu yok eden Fransız şarapları; birleşmeden önce yapılan, bedenin krem ve esanslarla sıvandığı sıcak banyolar. O doymak bilmez Kamile Hatun'dan, nasıl başlanacağını, ne zaman bırakmak gerektiğini ve aşırı kibar Fransızcayla en azgın cinsel pozisyonları istemeyi öğrenmişti. Zeki Bey her sınıftan kadınla yatmıştır – oryantal dansözler, yabancılar, sosyete kadınları, seçkin ve ünlü erkeklerin eşleri, üniversite ve lise öğrencileri; hatta sokak kadınları, köylü kadınlar ve hizmetçiler. Her birinin kendine özgü bir tadı vardı; bazen, bütün o protokol ve kurallarıyla Kamile Hatun'un sevişmesini, bir gece sarhoşken Buick arabasına alıp Behler Pasajı'ndaki evine götürdüğü dilenci kadının sevişmesiyle kıyaslayıp gülerdi. Dilenci kadını kendi elleriyle yıkamak için, onunla banyoya gittiğinde, kadının külotunu boş çimento torbalarından yapacak kadar yoksul olduğunu keşfetmişti. Kadının, üzerinde "Portland Çimento-Tura" yazılı külotunu çıkarırkenki utancını şefkat ve üzüntü karışımı bir duyguyla anımsar hâlâ. Hayatında tanıdığı en güzel, yatakta ise en ateşli kadınlardan biri olduğunu da.

Bütün bu değişik ve bereketli deneyimler Zeki el Dessuki'yi kadın konusunda uzmanlaştırmıştır; kendi deyimiyle, "kadın bilimi" söz konusu olduğunda, kendine özgü öyle tuhaf ve eksantrik teorileri vardır ki, kabul edin ya da etmeyin, ciddiye almamak mümkün değildir. Örneğin, olağanüstü güzellikteki kadınların genellikle yatakta soğuk olduklarına inanır; oysa orta güzellikte ya da çirkin denebilecek kadınlar sevgiye gerçekten ihtiyaç duydukları, sevgililerini memnun etmek için ellerinden gelen her şeyi yapmaya her zaman hazır oldukları için, daha ihtiraslıdırlar. Bir kadının -özellikle- "s" harfini telaffuz ediş

biçiminin yatakta ne denli ateşli olacağına işaret ettiğine de inanır Zeki Bey. Bir kadın "suskun" ya da "sosis" gibi bir sözcüğü titrek ve iç gıcıklayıcı bir biçimde telaffuz ediyorsa hemen yatakta hünerli olduğu sonucuna varır, tersi de doğrudur. Aynı zamanda dünyadaki bütün kadınların titreşimlerden oluşmuş incecik bir alanla kuşatıldığını, bu titreşimlerin her ne kadar görülemese ve duyulamasa da belli belirsiz hissedilebileceğini ve bu titreşimleri hissetmekte uzmanlaşmış kişinin kadının hangi ölçüde cinsel tatmine ulaştığını kestirebileceğine inanır. Dolayısıyla, kadın ne kadar saygın ve iffetli olursa olsun, Zeki Bey onun cinsel açlığını sesindeki titreşimden, yapmacık ve abartılı kahkahasından, hatta elini sıktığında elinden yayılan sıcaklıktan hissedebilir. Doymak bilmez şeytani bir şehvete sahip kadınlara gelince (Zeki Bey'in tabiriyle "les filles de joie") -gerçekten var olduğunu ancak yatakta sevişirken hissedebilen, cinselliği hayattaki bütün hazlardan daha üstün tutan ve cinselliğe duyduğu bu aşırı açlık yüzünden korkunç ve kaçınılmaz bir sona mahkûm kadın türü-, işte bu tür kadınların hepsi, Zeki Bey'in iddiasına göre, yüzleri değişse de aynıdır. Bu konuda kuşkusu olan herkesi, âşığıyla bir olup kocasını öldüren kadınların gazetelerde basılan fotoğraflarını incelemeye davet ederek şöyle der: "Küçük bir gözlem sonucunda hepsinin çehresinin aynı olduğu keşfedilebilir; dudaklar genellikle dolgun, şehvetli ve gevşek, aralık; yüz hatları kaba ve kösnül; bakışlar ise parlak ve boş, aç bir hayvanın bakışları gibi."

Günlerden pazardı. Süleyman Paşa'daki dükkânlar kapalı, barlar ve sinemalar tıka basa doluydu. Kapalı dükkânları ve eski tarz, Avrupai binalarıyla cadde karanlık ve boş görünüyordu; hüzünlü ve romantik bir Avrupa filmindeymiş gibi.

Günün başında Şazli, yaşlı kapıcı, tatil günlerinde binaya girip çıkan insanları seyretmek için taburesini asansörün yanından Yakupyan Apartmanı'nın önündeki kaldırıma taşıdı.

Zeki el Dessuki bürosuna öğleden biraz önce vardı ve büro hizmetkârı Abbasharun onu görür görmez durumu okudu. Zeki Bey'in emrinde yirmi yıl çalıştıktan sonra efendisinin ruh halini bir bakışta çözmeyi öğrenmişti; büroya ardında özel durumlar için sakladığı parfüm kokusunu bırakarak iki dirhem bir çekirdek gelmesinin, asabi ve gergin görünümünün, bir oturup bir kalkmasının, volta atmasının, hiçbir şeye yoğunlaşamamasının, sabırsızlığını kabalık ve terslikle gizlemeye çalışmasının ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu: Bey, kız arkadaşıyla ilk buluşmayı bekliyordu. Bu yüzden Bey onu hiç yere azarladığında Abbasharun hiç alınmadı, durumu çok iyi anlayan birinin tavrıyla başını salladı, bekleme odasını süpürmeyi çabucak bitirdi ve tahta koltuk değneklerini alıp fayans kaplı uzun koridoru sert ve hızlı adımlarla katettikten sonra Bey'in oturduğu büyük odaya girdi. Deneyimin ona tamamen doğal kılmayı öğrettiği bir ses tonuyla, "Randevunuz mu var, Ekselans? Her şeyi hazır edeyim mi, Efendim?" diye sordu.

Bey, bir an için, yanıt verirken hangi ses tonunun uygun düşeceğine karar vermeye çalışır gibi baktı ona. Sonra Abbasharun'un yer yer yırtık, çizgili flanel cellebiyesine*, koltuk değneklerine ve kesik bacağına, yaşlı yüzüne ve çenesindeki kıllara, kısık, kurnaz gözlerine, yüzünden hiç eksik olmayan kaypak ve ürkek gülümsemesine baktı ve "Randevu için her şeyi hazırla, çabuk," dedi.

Bey, kaba bir ses tonuyla konuşup balkona çıkmıştı. Onların ortak sözlüğünde "randevu" Bey'in bir kadınla büroda tek

* Mısır'da köylüler ve fellahlar arasında yaygın, önü kapalı, bir tür entari. (ç.n.)

başına zaman geçirmesi, "her şey" ise Abbasharun'un efendisi için sevişme öncesinde yerine getirdiği âdetler anlamına geliyordu; bunların başında ithal Tri-B vitamin iğnesini kalçadan zerk etmek gelirdi ve Bey'in canı her seferinde öyle yanardı ki yüksek sesle inleyip Abbasharun olacak "eşeğe" ağır ve acımasız elinden ötürü küfürleri sıralardı. Ardından Bey'in dilinin altındaki afyon parçasını eritirken küçük yudumlar aldığı, hindistanceviziyle tatlandırılmış kahve çekirdeğiyle pişirilmiş kahve gelirdi. Adetler masanın üzerindeki Black Label viski şişesinin yanına büyük bir tabak salata, iki bardak ve ağzına kadar buz dolu metal şampanya kovasının yerleştirilmesiyle son bulurdu.

Abbasharun süratle her şeyi hazırlamaya girişirken Zeki Bey Süleyman Paşa'ya bakan balkona oturdu, bir puro yakarak gelip geçenleri seyretmeye koyuldu. Duyguları harikulade randevu için kısıtlayıcı bir sabırsızlıkla, yavuklusu Rabab'ın randevuya gelmeyeceği endişesi arasında gidip geliyordu. Rabab'ın randevuya gelmemesi onun peşinde koşarak geçirdiği bir ayın boşa gitmesi demekti. Garsonluğunu yaptığı Tevfikiye Meydanı'ndaki Kahire Bar'da görür görmez vurulmuştu ona. Zeki Bey tamamen büyülenmiş, her gün sırf onu görmek için bara gider olmuştu. Onu yaşlı bir dostuna betimlerken şöyle demişti: "Bütün bayağılığı ve baştan çıkarıcılığıyla sıradan insanın güzelliğini temsil eden bir kadın. Mahmud Sadi'nin bir tablosundan fırlamış adeta." Zeki Bey sözlerindeki gizli anlamı dostuna biraz daha açmak için şöyle devam etti: "Yeniyetmeyken düşlerine giren evdeki hizmetçiyi anımsıyor musun? Hani en büyük hayalin yumuşak kıçına yaslanmak, o mutfak lavabosunda bulaşıkları yıkarken körpe göğüslerini avuçlamak olan hizmetçiyi? Sonra ona daha sıkı yaslanmanı sağlayacak şekilde öne eğilir ve kendini sana vermeden önce kışkırtıcı bir fısıltıy-

la, 'Beyefendi... Olmaz, yanlış bu..' diye seni reddetmeye kalkardı. Rabab'da böyle bir hazineye rast geldim."

Ne var ki, bir hazineye rast gelmek ona sahip olmak anlamına gelmiyordu; bu yüzden, sevgili Rabab'ının hatırı için, gecelerini Kahire Bar gibi pis, tıka basa dolu, kötü aydınlatılmış ve havasız bir barda geçirmeye katlanır olmuştu. Kalabalıktan ve sigara dumanından boğulduğu yetmiyormuş gibi, bir an için bile iğrenç, bayağı şarkılar çalmaya ara vermeyen müzik sisteminin gürültüsünden sağır olma noktasına gelmişti. Vasıflı işçilerden, serserilerden ve yabancılardan oluşan bar müdavimlerinin küfürlü tartışmalarından ve yumruklaşmalarından; her gece içmek zorunda kaldığı berbat, mide yakıcı konyaktan ve hesap faturasında görmezden geldiği fahiş hatalardansa hiç söz etmeyelim; bu fahiş hataları görmezden gelmekle kalmayıp garsona yüklüce bir bahşiş, Rabab'ın elbisesinin dekoltesine daha da yüklü bir bahşiş bırakırdı; parmakları Rabab'ın dolgun, sallantılı göğüslerine dokunur dokunmaz kan dolaşımı hızlanır, hissettiği arzunun şiddeti ve ivediliği canını acıtırdı neredeyse.

Zeki Bey bütün bunlara Rabab'ın hatırı için katlanmış, onu defalarca barın dışında bir yerde buluşmaya davet etmişti. Rabab davetini her seferinde işveli bir biçimde reddetmiş, Zeki Bey de umudunu hiç yitirmeden davetini yinelemişti; ve dün, nihayet, Rabab onu bürosunda ziyaret etmeyi kabul etmişti. Zeki Bey o denli sevinmişti ki en ufak bir pişmanlık duymadan kızın elbisesinden içeri elli liralık bir banknot sıkıştırmış, bunun üzerine kız ona sıcak soluğunu yüzünde hissedebileceği kadar sokulmuştu. Sonra alt dudağını ısırarak kışkırtıcı bir fısıltıyla, "Yarın, size borcumu ödeyeceğim, efendim... Benim için bütün yaptıklarınızın karşılığını..." demişti.

Zeki Bey Tri-B iğnesinin acısına katlandı, afyon parçası-

nı dilinin altında eritti ve ilk viskisini ağır ağır yudumlamaya başladı; peşinden ikinci, sonra da üçüncü bardağı içti, bu da üzerindeki gerginliği atmasını sağladı. Keyfi yerine geldi, yumuşak ezgilere benzeyen hoş hayaller okşadı zihnini. Rabab'ın randevusu saat birdeydi. Saat ikiyi vurduğunda Zeki Bey umudunu neredeyse yitirmişti, sonra Abbasharun'un koltuk değneklerinin koridorun taş zeminindeki takırtısını duydu, peşinden de kapıda yüzü belirdi ve vereceği haber onu gerçekten mutlu etmişçesine heyecan dolu bir ses tonuyla, "Rabab Hanımefendi geldiler, Ekselans," dedi.

1934 yılında, Mısır'daki Ermeni cemaatinin duayeni ve milyoner işadamı, Agop Yakupyan, kendi adını taşıyacak bir apartman yaptırmaya karar verdi. Bunun için Süleyman Paşa'nın en güzel yerini seçti, binayı inşa etmesi için tanınmış bir İtalyan inşaat şirketiyle anlaştı ve şirket ona mükemmel bir tasarım sundu: On kat yüksekliğinde klasik Avrupa stili; balkonları taşa yontulmuş Yunan yüzleriyle donatılmış; sütunları, basamakları ve holleri doğal mermerden; bir de Schindler marka son model bir asansör. İnşaat iki yıl sürdü ve iki yılın sonunda ortaya çıkan bina beklentilerin o denli üzerinde mimari bir şaheserdi ki sahibi İtalyan mimardan adını kapı eşiğinin içine Latin harfleriyle yazmasını istedi; bu harfler Yakupyan adını ölümsüzleştirmek ve olağanüstü güzellikteki binanın sahibi olduğunu vurgulamak için geceleri neon ışıklarıyla aydınlatılırdı.

O günlerin sosyetesinin kaymak tabakası Yakupyan Apartmanı'nda ikamet etmeye başladı: Bakanlar, toprak ağaları, yabancı fabrikatörler ve iki Yahudi milyoner (biri ünlü Mosseri Ailesi mensubu). Binanın giriş katı, arka taraftaki

çok kapılı ve kiracıların arabalarını (çoğu Rolls-Royce, Buick, Chevrolet gibi lüks arabalar) geceleri park ettikleri garajla, Yakupyan'ın fabrikalarında ürettiği gümüş ürünleri sergilemek amacıyla vitrin olarak kullandığı üç cepheli büyük dükkân arasında eşit olarak bölünmüştü. Bu vitrin on yıllar boyunca başarılı bir şekilde çalışmış, sonra zamanla işleri azalmış, geçenlerde Hacı Muhammed Azzam tarafından satın alınıp giyim mağazasına çevrilmiştir. Geniş çatıda kapıcı ve ailesinin yaşaması için iki adet donanımlı oda ayrılmış, çatının öteki tarafına her daire için bir tane olmak üzere, elli küçük oda inşa edilmişti. Bu odaların her birinin alanı topu topu dört metrekareydi, duvarları ve kapıları masif demirden yapılmıştı ve kapılara anahtarları daire sahiplerine teslim edilen asma kilitler takılmıştı. Bu demir odalar o zamanlar çeşitli amaçlar için kullanılırdı; kiler, (iri ya da vahşiyseler) köpekler için gece barınağı, çamaşırhane, ki o zamanlar (elektrikli çamaşır makineleri yaygın olarak kullanılmaya başlanmadan önce) çamaşırı profesyonel çamaşırcı kadınlar o odalarda yıkar, sonra çatıda boydan boya gerili çamaşır iplerine asarlardı. Odalar hiçbir zaman hizmetkârların yatacakları yer olarak kullanılmamıştı, bunun nedeni belki de apartman sakinlerinin bu denli sıkışık bir yerde insan yaşayabileceğine ihtimal bile veremeyen soylu takımından ve yabancılardan oluşmasıydı. Onun yerine, devasa dairelerinin (ki bazen iç merdivenle bağlanmış iki katta sekiz ya da on odayı kapsardı) bir odasını hizmetkâr için ayırırlardı.

1952'de devrim gerçekleşti ve her şey değişti. Yahudiler ve yabancılar Mısır'dan göç etmeye başladılar ve sahipleri ülkeyi terk ettiği için boşalan daireler, dönemin güçlü sınıfını oluşturan silahlı kuvvetlere mensup subaylar tarafından tutuldu. 1960'lı yıllara gelindiğinde dairelerin yarısında muhtelif rüt-

beli subaylar yaşıyordu; üsteğmen ve yeni evli yüzbaşılardan, apartmana geniş aileleriyle taşınan generallere kadar. General el Dakruri (bir ara Başbakan Muhammed Necip'in bürosunun yöneticiliğini yapmıştır) onuncu katta iki bitişik daire tutmayı başarmış, birini kendisi ve ailesi için, diğerini ise dilekçe sahiplerini öğleden sonra kabul ettiği büro olarak kullanmıştır.

Subayların eşleri demir odalardan farklı amaçlarla yararlanmaya başladılar: Demir odalar ilk kez uşakların, aşçıların, köylerinden ailelerine hizmet etmeleri için getirdikleri genç hizmetçilerin kalacakları yerlere dönüştüler. Kimi subay eşleri ayak takımındandılar ve demir odalarda küçük hayvanlar (tavşan, ördek ve tavuk) beslemekte sakınca görmediler, bu yüzden Batı Kahire ilçe kayıtlarında eski kiracıların çatıda bu tür hayvanların beslenmesine itiraz eden pek çok şikâyet dilekçesi mevcuttur. Ne var ki, subayların nüfuzu sayesinde bu dilekçeler raflara kaldırılmış, sonunda kiracılar bizzat General el Dakruri'ye şikâyet edince, general sağlığa zararlı bu duruma son vermiştir.

Yetmişlerde "Açık Kapı Siyaseti" başlamış ve varlıklı kesim çarşı bölgesini terk edip El Mühendisyen ve Medinet Nasr mahallelerine taşınmıştır; bunların kimi Yakupyan Apartmanı'ndaki dairelerini satmış, diğerleri ise yeni mezun oğullarına büro ve muayenehane açmaları için bırakmış ya da möbleli olarak Arap turistlere kiralamışlardır. Bunun sonucunda demir odalarla apartmanın daireleri arasındaki bağ giderek zedelenmiş, son kâhya ve hizmetkârlar demir odalarını para karşılığında kırsal kesimden gelen yeni ve yoksul göçmenlere ya da çarşıda çalışan ve kalmak için yakın ve ucuz bir yer arayan işçilere devretmişlerdir.

Denetimin el değiştirmesi binanın yönetiminden sorumlu Ermeni vekilin ölümüyle daha da kolaylaşmıştır. Mil-

yoner Agop Yakupyan'ın mülkünü gayet dürüst ve özenli bir biçimde yöneten Mösyö Kirkor, her yılın aralık ayında hasılatı Yakupyan'ın mirasçılarının devrimden sonra göç ettiği İsviçre'ye gönderirdi. Kirkor'un ölümünden sonra vekâlet, avukat Fikri Abdül Şahit'e verildi ve Fikri Abdül Şahit'in para karşılığında yapmayacağı şey yoktu; demir odayı devredecek eski kiracıdan yüklü bir komisyon almakla yetinmez, sözleşmeyi hazırlamak için yeni kiracıdan da hatırı sayılır bir para talep ederdi.

Bütün bunların sonucunda çatıda binanın geri kalanından tamamen bağımsız bir topluluk hâsıl oldu. Yeni gelenlerin bazıları bitişik iki oda kiralayıp tuvaleti ve çamaşır odası olan küçük daireler meydana getirdiler; diğerleri, daha yoksul olanlar, üç-dört oda için ortak bir tuvalet oluşturmak üzere anlaştılar, böylece çatıdaki topluluğun Mısır'ın diğer topluluklarından pek farkı kalmadı. Çocuklar çatıda yalınayak ve yarı çıplak koştururlarken anneler günlerini yemek pişirerek, güneşin altında dedikodu yaparak ve sık sık kavga edip birbirlerine onur kırıcı ağır hakaretler ederek geçirirler; ama çok geçmeden barışır ve birbirlerine hiçbir şey olmamış gibi son derece iyi niyetli davranırlar. Gerçekten de birbirlerinin yanaklarına ateşli, şapırtılı öpücükler kondurur, hatta aşırı duygusallık ve şefkatten ağlarlar.

Erkekler kadınların kavgalarına kulak asmaz, onları Hazreti Peygamber'in –Allah'ın selamı üzerine olsun- sözünü ettiği zihin sakatlığının bir göstergesi olarak algılarlar. Çatının bu erkekleri günlerini ekmek parası kazanmak için acı ve yıpratıcı bir çaba içinde geçirir, günün sonunda tükenmiş olarak ve küçük hazlardan paylarını alma telaşıyla dönerler: Lezzetli sıcak yemek ve birkaç pipo dolusu tütün (ya da haşiş, paraları varsa), ki ya kendi başlarına nargilede içerler ya da yaz gece-

lerinde diğerleriyle sabaha kadar çatıda oturup çene çalarak. Üçüncü haz ise sekstir ve dinin uygun gördüğü türden olduğu sürece çatının insanları birbirlerine her şeyi anlatmaktan çekinmezler. Burada bir çelişki söz konusudur. Çatı erkeklerinin hepsi, aşağı tabakadan bütün erkekler gibi, başkalarının yanında karısının adını anmaya utanır, ondan "çocukların anası" diye söz eder ve diğerleri böylece kimden bahsedildiğini anlar. Fakat aynı adam başka erkeklerin yanında karısıyla en mahrem ilişkilerinden söz etmekten çekinmez, bu yüzden de çatının erkekleri birbirlerinin cinsel etkinlikleri hakkında neredeyse her şeyi bilirler. Kadınlara gelince, dindarlıklarına ya da ahlaklılıklarına bakmaksızın, hepsi seks için deli olur ve birbirlerine yatak sırlarını fısıldarlar; etrafta başka kimse yoksa ardından kaygısız, hatta müstehcen denebilecek kahkahalara boğulurlar. Seksi sadece susamışlıklarını gidermek için değil, çektikleri bütün sefalete rağmen, onlara kendilerini hâlâ güzel ve erkekleri tarafından arzulanan kadınlar olarak hissettirdiği için de severler. Çocukların uykuda olduğu o anda, akşam yemeklerini yemiş ve Allah'a şükretmişlerse ve evde bir hafta ya da daha fazla yetecek kadar erzak varsa, acil durumlar için de birkaç kuruş bir kenara konmuşsa; hep birlikte yaşadıkları oda temiz ve tertipliyse ve kocası perşembe akşamı esrarın etkisiyle eve keyifli gelmiş ve karışım istemişse; kadının görevi banyo yapıp kendini güzelleştirdikten ve parfüm sürdükten sonra kocasının isteğini yerine getirmek değil midir? O kısa haz anları yaşadığı sefil hayatın bir şekilde, her şeye rağmen, başarıyla kutsandığının canlı kanıtı sayılmaz mı? Cuma sabahı, kocası namaz kılmak için aşağı indikten sonra sevişme izlerini yıkayıp üzerinden atmış bir çatı kadınının yıkanmış çarşafı asarken yüzünde beliren ifadeyi bize ancak çok usta bir ressam yansıtabilir; ıslak saçları, pembeleşmiş yanakları ve gözlerindeki din-

gin ifadeyle, sabah çiyiyle ıslanıp mükemmeliyetin doruğuna ulaşmış bir gülü andırır o anda.

Gecenin çekilmeye başlayan karanlığı yeni sabahı müjdelerken kapıcı Şazli'nin çatıdaki odasından küçük, loş bir ışık sızıyordu; ergenlik çağındaki oğlu Taha endişeli ve uykusuz bir gece geçirmişti. Sabah namazını iki rekât fazlasıyla kıldıktan sonra beyaz cellebiyesiyle yatağa oturdu ve *Yanıtlanmış Dualar Kitabı*'ndan bölümler okuyarak odanın sessizliğinde zayıf bir fısıltıyla şu sözleri tekrarlamaya başladı: "Allah'ım, senden bana bugünün içerdiği bütün iyilikleri bahşetmeni, beni bütün kötülüklerden korumanı diliyor ve sana sığınıyorum. Yüce Allah'ım, beni o hiç uyumayan gözünle koru ve bütün gücünle bağışla ki yok olmayayım; umudum Sen'sin. Yüzümü sana çeviriyorum, Sen de asil yüzünü bana yaklaştır, beni saf bağışlayıcılığın ve merhametinle kabul et, bana gülümse ve merhametine al."

Taha dualarını okumaya sabah ışığı odaya doluncaya ve demir odalarda hayat yavaş yavaş kıpırdamaya başlayıncaya kadar devam etti: Sesler, bebek ağlamaları, kahkaha ve öksürük, açılan ve kapanan kapılar; sıcak su, çay, kahve, kömür ve tütün kokusu. Çatının sakinleri için yeni bir günün başlangıcıydı sadece, oysa Taha el Şazli o günün, geleceğini sonsuza dek belirleyeceğini biliyordu. Birkaç saat sonra karakter mülakatı için Polis Akademisi'ne gidecekti – uzun umut yarışında son etap. Çocukluğundan beri polis memuru olmanın düşünü kurmuş, düşünü gerçekleştirmek için elinden geleni yapmıştı, ikinci genel sınav için gerekli bütün bilgileri ezberlemiş ve özel ders almadan (babasının son anda parasını ödediği okuldaki birkaç kurs haricinde) seksen dokuz puan tutturmuştu. Yaz

tatili boyunca Abidin Gençlik Merkezi'ne katılıp (ayda on lira karşılığında) Polis Akademisi'nin sağlık kontrolünden geçmesini sağlayacak atletik yapıya sahip olabilmek için ağır vücut geliştirme idmanları yapmıştı.

Düşünü gerçekleştirebilmek için mahalledeki bütün polislere onlarla arkadaş oluncaya kadar yaltaklanmıştı Taha; hem Kasr el Nil polis karakolundakilerle, hem de onlara bağlı Kotzika karakolundakilerle. Taha onlardan polislik giriş sınavının bütün ayrıntılarını ve varlıklı ailelerin çocuklarının akademiye kabul edilmeleri için rüşvet olarak verdikleri yirmi bin lirayı öğrendi (nasıl isterdi öyle bir paraya sahip olmayı!) Düşünü gerçekleştirebilmek için binadaki kiracıların kötülüğünü ve küstahlığını da sineye çekti Taha el Şazli.

Küçüklüğünden beri babasına kiracılara yaptığı serviste yardımcı olmuştu, zekâsı ve okuldaki başarısı ortaya çıkınca kiracılar farklı biçimlerde tepki gösterdiler. Kimi, okuması için onu yüreklendirip cömert hediyeler verdi, geleceğinin parlak olduğu kehanetinde bulundu. Fakat diğerleri (sayıları oldukça kabarıktı), "kapıcının geleceği parlak havalı oğlu" fikrinden pek hazzetmediler ve babasını ortaokulu bitirir bitirmez onu meslek okuluna yazdırmaya ikna etmeye çalıştılar; "Böylece sana ve kendine yararlı olabileceği bir meslek edinir," dediler yaşlı Şazli "Amca"larına, sözde onun iyiliğini düşünürmüş gibi. Taha ortaokula başlayıp derslerinde başarılı olmayı sürdürünce onu sınav günlerinde çağırıp tamamlanması uzun sürecek zor işlere koşturdular, kışkırtmak amacıyla yüklü bahşişler verip çalışmasını engellemek için duydukları kötücül arzuyu gizlemeye çalıştılar. Taha paraya ihtiyacı olduğu için ondan istenen zor işleri yaptı, bazen bir-iki gün uyumayıp kendini helak etme pahasına da olsa derslerine çalışıp sınavlara hazırlandı.

Sınav sonuçları açıklandığında binadaki çocukların ço-

ğundan daha yüksek notlar aldığı ortaya çıktı ve homurdananlar bu kez yüksek sesle konuşmaya başladılar. Biri ötekine asansörde rastladığında müstehzi bir biçimde aldığı yüksek notlardan ötürü kapıcının oğlunu tebrik edip etmeyeceğini soruyordu; sonra yakıcı bir ses tonuyla kapıcının oğlunun yakında Polis Akademisi'ne gireceğini ve apoletlerinde iki yıldızla mezun olacağını ekliyordu. Bunun üzerine öteki, ilk olarak Taha'nın karakterini ve çalışkanlığını övdükten sonra, bütün samimiyetiyle duyduğu rahatsızlığı dillendiriyor, ardından da ciddi bir ses tonuyla (onu ilgilendiren kişi değil de genel ilkeymiş gibi) poliste, adliyede ve genellikle hassas alanlarda çalışacak insanların bir yerlere gelmiş ailelerin çocuklarından seçilmeleri gerektiğini söylüyordu; çünkü kapıcı, çamaşırcı ve benzeri işler yapanların çocukları otoriteyi ellerine geçirme fırsatı bulduklarında küçük yaşlarda edindikleri aşağılık komplekslerinin ve nevrozların acısını çıkarmaya çalışacaklardır. Sonra konuşmasını eğitimde fırsat eşitliği getiren Abdül Nasır'a küfrederek bitirir ya da otorite olarak Hz. Peygamber'den – Allah'ın selamı üzerine olsun- bir alıntı yapar: "Alt tabakanın çocuklarını eğitmeyin!"

Aynı kiracılar sınav sonuçları alındığında onunla uğraşmaya; arabalarını yıkadıktan sonra paspasları doğru yerleştirmemek, bir yere gönderdiklerinde birkaç dakika gecikmek ya da marketten on şey aldığında bir şeyi unutmak gibi küçük şeyler yüzünden ona suç bulmaya başladılar. Ona bilerek ve açıkça hakaret edip, eğitimli bir insan olduğu için bu hakaretlere dayanamayacağını söyletmeye çalışırlardı, çünkü o zaman ellerine ona gerçeği söylemek için altın bir fırsat geçecekti: O bir kapıcı parçasıydı, ne fazla ne de eksik ve işinden memnun değilse ayrılıp işini ihtiyacı olan birine bırakmalıydı. Ama Taha onlara o fırsatı asla vermedi. Feveranlarını ses çıkarma-

dan dinleyip başını öne eğer, hafifçe gülümserdi. Yakışıklı, esmer yüzü böyle anlarda ona yöneltilen ithamlara katılmadığını ve isterse onları rahatlıkla çürütebileceğini, fakat kendinden daha yaşlı birine duyduğu saygının bunu yapmasını engellediğini ima ederdi.

Taha'nın zor durumlarda başını belaya sokmadan duygularını belli etmek için başvurduğu savunma taktiklerinden biriydi bu; bu tür davranışlar önceleri rol yapmaktan ibaretti onun için, ancak bir süre sonra onları samimiyetle oynamaya başladı, gerçekmişler gibi. Örneğin, her kiracıyı ayağa kalkıp saygılı bir biçimde selamlamak zorunluluğu yüzünden kapıcı bankında oturmaktan hoşlanmazdı; oturduğunda ve kiracılardan birinin geldiğini gördüğünde ayağa kalkma zorunluluğunu ortadan kaldıracak biçimde bir şeylerle meşgul olurdu. Benzer biçimde, kiracılara gösterdiği bir nebze saygı özenle hesaplanmıştı ve onlara uşağın efendisine değil de bir memurun üstüne davrandığı gibi davranırdı. Kiracıların onunla akran olan çocuklarına ise tamamen eşitmişler gibi. Onlara adlarıyla hitap eder, onlarla yakın arkadaşmışlar gibi oynardı; sırf kapıcı konumunda olmasına rağmen eğitim söz konusu olduğunda onlardan aşağı kalmadığını hatırlatmak için onlardan aslında ihtiyaç duymadığı kitaplar ödünç alırdı.

Hayatının sıradan gerçekleridir bunlar: Yoksulluk, durmadan çalışmak, kiracıların küstahlığı, babasının ona her cumartesi mutlaka katlayarak verdiği ve bir hafta boyunca dayanması için her türlü kurnazlığa başvurduğu beş liralık banknot; kiracılardan birinin ona bahşiş vermek için tembel ve zarif bir biçimde arabasının penceresinden uzanan pürüzsüz ve sıcak eli (ki görür görmez askeri bir selam çakıp velinimetine heyecanlı ve duyulabilir bir sesle teşekkür etmek zorundaydı); onu ziyarete gelip çatıdaki kapıcı odasında yaşadığını keşfeden

okul arkadaşlarının gözlerindeki münasebetsiz ve kendinden hoşnut, ya da durumdan duydukları utancın sonucunda gizlice duygudaş ve hoşgörülü o bakış; binaya yabancı kişilerin ona yönelttiği nahoş, can sıkıcı, "Kapıcı sen misin?" sorusu ve kiracıların binaya girerken sırf, ne kadar hafif ve önemsiz de olsa, taşıdıkları şeyleri ellerinden alması için yavaşlamaları.

İşte böyle sıkıntılarla geçer Taha'nın günü, ama günün sonunda yatağa her zaman, günahlarının bağışlanması için akşam namazını birkaç rekât fazlasıyla kıldıktan sonra, tamamen arınmış olarak girer. Sonra gözlerini uzun uzun odanın karanlığına diker, yavaş yavaş yükselir ve polis memuru olduğunu hayal eder; omuzlarındaki pirinçten yıldızları parlayan harikulade üniforması ve kemerinden sarkan devlet tarafından sağlanmış tabancasıyla kasıla kasıla yürümektedir. Yavuklusu Busayna el Seyid ile evlenmiş ve çatının gürültüsünden ve kirinden uzak, yükselişte olan bir bölgede güzel bir daireye taşınmışlardır.

Allah'ın bütün düşlerini gerçekleştireceğine dair sarsılmaz bir inanca sahip; bir kere Allah'ın emirlerine itaat etmek için elinden gelen bütün çabayı göstermiş, zorunlu olan tüm duaları okumuş, büyük günahlardan kaçınmıştı (ve Allah ona itaat edenlere Kuran'ın ayetlerinden biriyle *Kentlerin insanları, inançlı ve Allah korkusu taşıyan insanlar olsalar, üzerlerine cennetin ve dünyanın nimetlerini yağdırırız* müjdesini vermişti); ikincisi Allah'ın iyi niyetinden beklentileri çok yüksek olduğu için (Kadir-i Mutlak ve muhteşem Allah'ın Peygamber'e vahyettiği gibi "Kullarımın beklentileri neyse ben oyum; iyiyse iyi, kötüyse kötü"). Ve işte Allah sözünde durmuş, ona genel sınavlarda başarı bahşetmişti ve çok şükür, Polis Akademisi'nin bütün sınavlarından da geçmişti. Geriye sadece karakter mülakatı kalıyordu; onu da, Allah'ın yardımıyla, o gün geçecekti.

Taha kalktı ve iki rekât namaz kıldı, sonra dileğinin yerine gelmesi için iki rekât daha kıldı, sonra yıkandı, tıraş oldu ve giyinmeye başladı. Karakter mülakatı için gri renk yeni bir takım elbise, pırıl pırıl beyaz bir gömlek ve harikulade mavi bir kravat satın almıştı; son bir kez aynaya baktı, çok yakışıklı görünüyordu. Annesinin yanağına allahaısmarladık öpücüğü kondururken annesi elini başına koyup sihirli sözcükler mırıldandı, sonra Taha'nın yüreğinin gümbür gümbür atmasına neden olan bir coşkuyla dua etmeye başladı. Binanın lobisinde babasını alışkanlığı olduğu üzere bağdaş kurmuş otururken buldu. Yaşlı adam yavaşça kalktı ve bir an için Taha'ya baktı. Sonra elini omzuna koyup gülümsedi, beyaz bıyığı titredi ve dişsiz ağzı ortaya çıktı; sonra gururla, "Şimdiden tebrikler, Memur Bey!" dedi.

Saat onu geçiyordu, Süleyman Paşa'da araç ve yaya trafiği yoğundu, dükkânların çoğu kapılarını açmışlardı. Taha birden mülakata kadar bir saat zamanı olduğunu fark etti ve kalabalık bir otobüse binip takım elbisesini buruşturmaktansa taksiye binmeye karar verdi. Kalan zamanını Busayna ile geçirebilseydi keşke. Aralarındaki anlaşma onun Busayna'nın çalıştığı Şanan giyim mağazasının önünden geçmesi şeklindeydi; Busayna onu görünce depodan bir şey alma bahanesiyle patron Talal Bey'den izin ister, sonra Taha'yı Tevfikiye Meydanı'ndaki yeni bahçenin en sevdikleri yerinde bulurdu.

Taha her zaman yaptığı gibi dükkânın önünden geçti ve Busayna belirinceye kadar on beş dakika bahçede oturdu. Busayna'yı görmesiyle kalbinin gümbür gümbür atmaya başlaması bir oldu. Bayılırdı yürüyüşüne; küçük ve ağır adımlarla, önüne bakarak, utanıyormuş ya da bir nedenden ötürü pişmanlık duyuyormuş izlenimi uyandırarak, ya da kırılgan bir yüzeye adımlarıyla zarar vermemek için bütün dikkatiyle

yürüyormuş gibi. Vücudunun hatlarını ortaya çıkaran, geniş ve derin dekoltesinin dolgun göğüslerini sergilediği elbiseyi giydiğini görünce bir öfke dalgasına kapılıp daha önce o elbiseyi bir daha giymemesi için onunla tartıştığını hatırladı. Yine de, tatsızlık istemediği için, duyduğu rahatsızlığı bastırdı. Busayna küçük, beyaz, muntazam dişlerini göstererek gülümsedi ve koyu kırmızıya boyadığı dudaklarının her bir yanında harikulade birer gamze belirdi. Mermerden alçak bahçe duvarında Taha'nın yanına oturduktan sonra sözüm ona şaşkınlıkla sonuna kadar açtığı bal rengi gözleriyle bakıp, "Bu ne şıklık!" dedi.

Taha zorunlu bir fısıltıyla cevap verdi: "Karakter mülakatına gidiyorum, seni görmek istedim."

"Allah yardımcın olsun!" dedi Busayna samimi bir şefkatle. Taha'nın yüreği güm etti ve o anda onu göğsüne bastırmak geldi içinden.

"Korkuyor musun?" diye sordu Busayna.

"Kendimi Yüce Allah'a emanet ettim, o ne derse kabulümdür."

Hızlı konuştu, yanıtı daha önceden tasarlamış ya da kendi sözcükleriyle kendini ikna etmeye çalışıyormuş gibi. Bir an sustu, sonra yavaşça, Busayna'nın gözlerine bakarak, "Benim için dua et," dedi.

"Allah seni başarılı kılsın, Taha," dedi Busayna samimiyetle.

Sonra, duygularını göstermekte fazla ileri gittiğini düşünmüş gibi, "Benim gitmem gerek, Talal Bey beni bekliyor," dedi.

Geri çekildiğinde Taha gitmesine engel olmaya çalıştı ama Busayna elini uzatıp Taha'nın elini sıktı, gözlerini gözlerinden kaçırdı ve resmi bir ses tonuyla, "Şansın açık olsun," dedi. Taha daha sonra, takside otururken, Busayna'nın ona karşı tavrının

değiştiğini ve bunu yadsımanın bir yararı olmayacağını düşündü; onu çok iyi tanıyordu, bir bakışı en derin düşüncelerine nüfuz etmeye yeterdi. Onun hakkında her şeyi ezberlemişti: Yüzü, mutlulukla pırıl pırıl ya da hüzünlü; kararsız gülümsemesi ve utandığında yanaklarının kızarması; tepesi attığında öfkeli yüz hatları (yine de harikulade) ve tehditkâr bakışları. Yeni uyandığında bile onu seyretmeye bayılırdı; uysal, yufka yürekli bir çocuk gibi görünürdü yüzündeki uyku izleriyle.

Seviyordu onu, küçük bir kızken ve onunla çatıda oynarkenki halini hafızasına nakşetmişti. Taha peşinden koşup saçındaki sabun kokusu burnunu gıdıklasın diye sarılırdı ona; ortaokulda meslek lisesine giderken beyaz gömlekli, mavi etekli, siyah ayakkabılarıyla soket çorap giydiği halini ve olgunlaşmakta olan göğüslerini saklamak istercesine çantasını bağrına basarak yürüyüşünü; birlikte barajda ya da hayvanat bahçesinde gerçekleştirdikleri gezintileri; birbirlerine aşklarını ilan edip evlenmeye karar verdikleri günü ve sonra ona sarılıp onun için endişe eden genç karısıymışçasına hayatının ayrıntılarını öğrenmeye çalışışını. Geleceğe dair her konuda fikir birliğine varmışlardı; kaç çocuk yapacaklarına, adlarına ve ilk dairelerinin nasıl olacağına varıncaya dek.

Sonra birden değişmişti Busayna. Onunla eskisi kadar ilgilenmiyor, geleceğe dair planlarından kayıtsız ve müstehzi bir biçimde bahsediyordu. Sık sık tartışma çıkarıyor, değişik bahaneler uydurarak onunla buluşmaktan kaçınıyordu. Babasının ölümünden hemen sonra başlamıştı bu değişim. Neden değişmişti? Aşkları, büyüdükçe anlamını yitiren çocukça bir şey miydi? Yoksa başkasına mı âşık olmuştu? Bu son düşünce batıp kanatan bir dikenden farksızdı. Suriyeli Talal Bey'i (giyim mağazasının sahibi) damat kıyafetiyle Busayna'nın koluna girerken tahayyül etmeye başladı.

Taha kalbinin üstündeki bu ağır endişe yükünün farkındaydı, taksi Polis Akademisi'nin önünde durunca düşüncelerinden sıyrıldı, önündeki binanın tarihi ve etkileyici silueti önünde belirdiğinde, kendi kaderinin belirleneceği yazgı kalesi gibi görünüyordu. Mülakat öncesi sinirleri bir kere daha gerilince, kapıya doğru yaklaşırken Ayetel Kürsi'yi mırıldanmaya koyuldu.

Abbasharun'un gençliğine dair fazla bilgi yok. Kırk yaşından önce ne yaptığını ya da sağ bacağının hangi koşullarda kesildiğini bilmiyoruz. Bildiklerimiz, Abbasharun'un yirmi yıl önce, yağmurlu bir günde, Kıpti asıllı, zengin ve kocasının ölümünden sonra kendini iki çocuğunu büyütmeye adamış Madam Sena Fanus'un siyah Chevrolet arabasıyla Yakupyan Apartmanı'na gelmesiyle başlar. Kendini çocuklarına adamış olmasına rağmen Madam Sena zaman zaman vücudunun tuhaf isteklerine kapılır; Zeki el Dessuki'yle Otomobil Kulübü'nde tanışmış ve bir süre için onun dostu olmuştur. İlişkinin tadını çıkarmakla birlikte, dini vicdanı Madam Sena'nın yakasına yapışmış, hazzını aldıktan sonra Zeki Bey'in kollarında yatarken sık sık ağlar olmuştu. Suçluluk duygusundan kurtulmak için kendini kilise kanalıyla hayır işlerine verirdi. Nitekim Zeki Bey'in eski büro hizmetkârı Borei ölür ölmez Zeki Bey'e adı kilisenin yardım listesinde bulunan Abbasharun'u işe alması için ısrar etti ve Abbasharun Zeki Bey'le ilk görüşme için birden beliriverdi; bir fare gibi kambur ve gözlerini yere dikerek öylece durdu karşısında. Pejmürdeliği, kesik bacağı ve ona dilenci havası veren koltuk değnekleri Zeki Bey'i o denli hayal kırıklığına uğrattı ki, dostu Sena'ya Fransızca, "Ama, hayatım, ben bir büro çalıştırıyorum, hayır derneği değil," dedi.

Madam Sena tatlı diliyle onu ikna etmeye çalıştı ve sonunda Zeki Bey, istemeyerek de olsa, Abbasharun'u, birkaç gün tutup kadının gönlünü yaptıktan sonra kapıya koyma düşüncesiyle, işe almaya razı oldu... Ama işte, hâlâ birlikteler! Abbasharun daha ilk günden olağanüstü bir yetenek sergilemişti; zor işleri ara vermeksizin yapmakta ender görülür bir kapasiteye sahipti, hatta Bey'den yapması gereken günlük işlere birkaç ilave yapmasını bile istemişti. Ayrıca keskin bir zekâya, el çabukluğuna ve kurnazlığa sahipti. Bu da her durumda yapılması gereken en doğru şeyi tam bir ketumiyetle yerine getirebilmesi anlamına geliyordu; önünde gerçekleşenleriyse ne görür ne de duyardı, cinayet bile olsa.

Bu yetenekleri sayesinde birkaç ay dolmadan Zeki Bey onsuz bir saat bile geçiremez olmuştu. Ona her ihtiyaç duyduğunda çağırabilmek için dairenin mutfağına yeni bir zil bile yaptırdı, dolgun bir maaş bağladı ve büroda kalmasına izin verdi (ki o güne kadar yapmadığı bir şeydi). Abbasharun kendi payına Bey'in mizacını ilk günden çözmüş, efendisinin zevke düşkün, haz peşinde koşan ve kafası genellikle uyuşturucu etkisi altında olduğundan ani kapris ve heveslere meyilli biri olduğunu idrak etmişti. Bu tür bir erkek (Abbasharun'un geniş hayat deneyimine göre) çabuk öfkelenir, asabidir ama zararsızdır, insanın başına ondan gelebilecek en kötü şey sözel hakaret ve paylamadır. Abbasharun kendine efendisiyle hiçbir zaman tartışmama ve isteklerini sorgulamama sözü verdi, gözüne girmek için gerekirse özür dilemekten ve yaltaklanmaktan çekinmeyecekti. Ona sarf ettiği her cümlede "Ekselans," diye hitap ederdi. Örneğin, Bey ona, "Saat kaç?" diye sorduğunda, Abbasharun, "Beş, Ekselans," diye cevap verirdi.

Doğruyu söylemek gerekirse, Abbasharun'un işine sağladığı uyum bir ölçüde biyolojik bir fenomendir. Dolayısıyla,

gün ışığının var olduğu saatlerde daireye hâkim olan sessiz karanlıkta; eski mobilya, küf ve Bey'in banyo temizliğinde kullanılmasında ısrar ettiği kesif asit fenik kokusunun karışımının hâkim olduğu ortamda koltuk değnekleri, her daim kirli cellebiyesi, yaşlı sokak köpeği yüzü ve yaltaklanan gülümsemesiyle dairenin köşelerinden birinden çıktığında, suda balık ya da lağımda karafatma misali, doğal ortamında işlevini etkin bir biçimde gören bir yaratıktan farkı yoktur Abbasharun'un. Gerçekten de, ne zaman Yakupyan Apartmanı'ndan çıkıp güneşli caddede yürüyen yayaların arasında ve trafik gürültüsünün içinde yürümeye başlasa kendini oraya ait değilmiş gibi hisseder, gün ışığında bir yarasa gibi; bütünlüğüne ancak yirmi yılını karanlık ve rutubetli ortamında gizlenerek geçirdiği büroya döndüğünde kavuşur.

Lakin, Abbasharun'un sadece itaatkâr bir hizmetkâr olduğu yanılgısına düşmeyelim, çünkü o yaltakçı ve zavallı dış görünümünün arkasında aslında güçlü bir irade ve gerçekleştirmek için inatla savaşacağı kesin amaçlar gizlidir. Üç kızının büyütülmesi ve eğitimine ek olarak kardeşi Melek'in ve çocuklarının sorumluluğunu da yüklenmiştir. Bu, her akşam odasında tek başına iken, cellebiyesinin cebinden bahşiş olarak aldığı ya da büro için yaptığı alışverişlerden yürüttüğü bozuk paralarla küçücük katlanmış ve terden ıslanmış banknotu çıkarırken ne yapmaya çalıştığına dair gerekli ipucunu verir. (Abbasharun'un komisyon yöntemleri kusursuz ve ustalıklı sahtekârlığa örnek gösterilebilir, çünkü fiyatlar her an öğrenilebileceği için bir amatör gibi satın aldığı şeylerin fiyatını yükseltmez. Onun yerine her gün kahve, çay ve şekerden fark edilmeyecek kadar küçük miktarlarda aşırıp daha sonra bunları tekrar paketleyerek yeniden Zeki Bey'e satar, bunlar için

gerekli faturayı da özel bir anlaşmaya vardığı Maruf Caddesi'ndeki sakallı ve yobaz bakkaldan temin eder.)

Abbasharun akşamları, yatmadan önce, parasını iki kere dikkatle sayar, sonra kulağının arkasından hiç eksik etmediği küçük ve mavi silinmez kurşunkalemini alıp gelirini hesaplar, toplamdan tasarruf edeceği miktarı çıkarır (ki pazar günü tasarruf hesabına yatırıp bir daha asla ellemeyecektir), sonra kalan parayla zihninde kalabalık ailesinin ihtiyaçlarını karşılar. Ondan sonra elinde bir şey kalsa da kalmasa da, inançlı bir Hıristiyan olan Abbasharun, İsa'ya şükran duasını etmeden mümkün değil uyuyamaz; mutfak duvarında asılı çarmıha gerilmiş İsa heykelciğinin karşısında yürekten bir inançla duasını ederken sesi gecenin karanlığında yankılanır: "Çünkü, Efendimiz, sen benim ve çocuklarımın karnını doyurdun; bu yüzden, sana şükürler olsun, adın cennette görkemlidir. Âmin."

Melek hakkında, kaçınılmaz olarak, birkaç söz.

Bir elin parmakları görünüm itibarıyla birbirinden farklıdır ama bir iş yapılacağında birlikte uyum içinde hareket ederler. Benzer biçimde, futbol sahasında orta saha oyuncusu topu müthiş bir isabetle forvetin ayağına indirip gol atmasını sağlar. Abbasharun'un kardeşi Melek'le ilişkisi aynı olağanüstü ahenkle yürür.

Melek gençken gömlek dikim atölyelerinde dikim öğrenmiş, bu yüzden üzerinde ev hizmetkârlığının sefalet damgasını taşımaz; aslında kısa boyu, ucuz, koyu renk, halk işi takım elbisesi, koca göbeği ve güzellikten yoksun tombul yüzüyle uyandırdığı ilk izlenim rahatsız edicidir. Fakat karşılaştığı herkese kocaman gülümseyip elini hararetle sıkarak ilk adımı atar, onunla eski bir dostla konuşur gibi konuşarak bütün fikirlerine katılır (yeter ki onun hayati çıkarlarına ters düşmesin), sonra ısrarla buruşuk paketinden özenle çıkarıp her se-

ferinde, bir mücevhermiş gibi, kırık olup olmadığını kontrol ettiği bir Cleopatra sigarası ikram eder. Bu aşırı hoşluğun bir de başka yüzü vardır, mamafih. Gerektiği takdirde Melek bir anda ve büyük bir kolaylıkla ancak sokakta büyümüş birinden beklenecek kadar bayağı ve küfürlü bir dile geçebilir. İki zıt kutbu -şiddet ve korkaklık, hasmına zarar vermek için şiddetli bir arzu ve doğuracağı sonuçlardan aşırı korku- barındırdığı için mücadelelerinde bütün silahlarıyla saldırmaya alışmıştır. Mukavemetle karşılaşmazsa saldırganlığı hudut tanımaz, acımasızdır, korkunun anlamını bile bilmezmiş gibi. Hasmından sert bir karşılık gelirse hiç düşünmeden anında geri adım atar. Melek'in bu yüksek düzeydeki yeteneklerine Abbasharun'un zekâsını ve kurnazlığını da ekleyebiliriz; ikisi mükemmel bir uyum içinde çalışır ve doğruyu söylemek gerekirse, inanılmaz başarılara imza atarlar.

İki kardeş çatıda bir oda tutmak istiyorlar, aylardan beridir plan yapıp entrikalar çeviriyorlardı ve o gün eylem saati geldi çattı; Rabab, Zeki Bey'i görmek için odaya girer girmez Abbasharun kapıda durup reverans yaptı ve "Ekselans, görmem gereken küçük bir iş için izninizi rica ediyorum," dedi kurnaz bir gülümsemeyle. Cümlesini bitiremeden Bey (ki kız arkadaşıyla meşguldü) eliyle gitmesini işaret etti. Abbasharun kapıyı usulca kapattı ve tahta koltuk değnekleri holün fayanslarını döverken ifadesi değişir gibi oldu. Yüzündeki kölemsi, yaltaklanan gülümseme kayboldu, onun yerini ciddi bir ifade aldı. Abbasharun dairenin giriş kapısının yanındaki mutfağa yönelip ihtiyatla etrafına bakındı. Sonra koltuk değneğine yaslanarak duvarda asılı Meryem resmine yetişinceye kadar uzandı ve resmi kaldırdı; bir oyuk vardı resmin arkasında. Elini oyuğa sokup birkaç tomar banknot çıkardı, paraları özenle yeleğine ve ceplerine yerleştirdi. Sonra daireden çıkıp kapıyı

ardından yavaşça kapattı. Binanın girişine vardığında koltuk değneğini kullanarak sağa döndü ve kapıcının odasına doğru yürüdü; onu orada bekleyen kardeşi Melek hemen odadan çıktı. İki kardeş sessizce bakışıp anlaştılar, birkaç dakika sonra Süleyman Paşa Sokağı'nda Yakupyan Apartmanı'nın vekilliğini yürüten avukat Fikri Abdül Şahit'le buluşmak üzere Otomobil Kulübü'ne doğru yürüyorlardı.

Kendilerini aylardır bu görüşmeye hazırlamış, artık konuşacak bir şey kalmayıncaya kadar en ince ayrıntısına kadar her şeyi tartışmışlardı. Bu yüzden sessizlik içinde yürüyorlardı, gerçi Abbasharun Hazreti Meryem ve İsa'ya onlara başarı bahşetmeleri için dua ediyordu. Melek ise konuya girmek için en uygun cümleyi bulma çabasıyla beynini patlatıyordu. Son birkaç haftayı adam hakkında bilgi edinerek geçirmiş, para için her şeyi yapabileceğini, kadınlardan ve içkiden hoşlandığını keşfetmişti. Onunla tanışmak için Kasr el Nil Caddesi'ndeki bürosuna gitmiş, gazete satıcısı Atiya'nın ölümünden sonra boşalan çatının girişindeki çelik oda konusunu açmadan önce bir şişe kaliteli Old Parr marka viski hediye etmişti. Atiya hiç evlenmeden öldüğü için odanın hakkı mülk sahibine geçmişti. Melek otuz yaşına geldiği ve kendini hâlâ ihtiyaca göre bir gömlekçiden diğerine giden seyyar bir tezgâhtar olarak gördüğü için o odayı bir gömlek dikimevine çevirme hayalleri kuruyordu. Bu düşüncesini açtığında Fikri Bey düşünmek için biraz zaman talep etmiş, Melek ve ağabeyinin baskısı sonucunda odayı onlara altı bin liraya (bir kuruş aşağı olmaz) vermeye razı olmuş ve pazar günleri öğle yemeği yeme alışkanlığında olduğu Otomobil Kulübü'ne gelmelerini söylemişti. Kardeşler kulübe vardıklarında Abbasharun mekânın görkemi karşısında mahcubiyete kapıldı, duvarları ve yerleri kaplayan hakiki mermere, asansöre kadar yayılan kırmızı halıya bakakaldı.

Melek bunu hissedip ağabeyinin kolunu yüreklendirici bir biçimde sıktı, sonra öne çıkıp kulüp kapıcısının elini hararetle sıktı ve ona Fikri Abdül Şahit'i nasıl bulabileceklerini sordu. Melek, bugüne hazırlık olarak, son iki hafta boyunca Otomobil Kulübü'nün personeliyle tanışmanın yollarını bulmuş, sıcak ve gurur okşayıcı sözler ve hediye olarak sunduğu birkaç beyaz cellebiye sayesinde dostluklarını kazanmıştı. Bu yüzden garsonlar ve diğer personel onları buyur etmek ve Fikri Bey'in arkadaşı olan şişman, beyaz bir kadınla birlikte öğle yemeği yediği ikinci kata çıkarmak için birbirleriyle yarıştılar. Tabii ki, kardeşlerin Fikri Bey'i rahatsız etmeleri düşünülemezdi, bu yüzden geldiklerini haber vermesi için birini yolladılar ve yan odalardan birine geçip beklemeye başladılar.

Fikri Abdül Şahit'in şişman bedeni, kel kafası ve bir yabancınınki kadar pembe-beyaz yüzüyle belirmesi sadece birkaç dakika sürdü; gözlerindeki kızarıklıktan ve dilinin hafifçe kaymasından çok içtiği hemen belli oluyordu. Selamlaşma faslından sonra Abbasharun, Bey'i uzun uzun methetme faslına girişti; iyi yürekliliğine ve bütün yaptıklarında İsa'ya olan benzerliğine dair bir şeyler geveledi. Dikkat ve hayranlıkla dinleyen kardeşi Melek'e, Bey'in haksızlığa uğradıklarından ve yoksul olduklarından emin olduğunda müvekkillerinden hiç para almadığını anlatmaya koyuldu. "Fikri Bey'in yoksul müvekkilleri para ödemeye kalkıştıklarında onlara ne dediğini biliyor musun Melek?" Soruyu sorduktan sonra Abbasharun cevabı beklemeden kendi verdi. "'Gidin ve Efendimiz İsa'ya dua edin, çünkü o sizin davanızın ücretini tam olarak ödedi' der!" Melek dudaklarını yaladı, ellerini göbeğinin üzerinde kavuşturdu, fevkalade etkilenmiş gibi yere baktı ve "İşte gerçek bir Hıristiyan!" dedi.

Fakat Fikri Bey, sarhoş olmasına rağmen, konuşmanın gi-

dişatının farkındaydı ve akışından pek memnun değildi; kesin bir sonuca bağlamak için ciddi bir tonla, "Anlaştığımız gibi parayı getirdiniz mi?" diye sordu.

"Elbette, efendim," diye haykırdı Abbasharun avukatın eline iki sayfa tutuşturarak. "İşte anlaştığımız üzere hazırlanmış sözleşme, Allah sizden razı olsun."

Sonra elini yeleğine sokup parayı çıkardı. Anlaştıkları meblağ olan altı bin lirayı getirmiş, ancak kendine manevra alanı bırakabilmek için parayı bölümler halinde ceplerine yerleştirmişti. İşe dört bin lira çıkarıp parayı Bey'e uzatarak başladı ve Bey, "Bu ne? Gerisi nerede?" diye bağırdı. Bunun üzerine kardeşler tek sesle, bir arya seslendirir gibi, ağlaşmaya başladılar: Abbasharun kısık, balgamlı, soluk soluğa, Melek ise kulak tırmalayan, tiz ve yüksek ses tonuyla, anlaşılmaz oluncaya dek sözcükleri üst üste bindirerek; ancak bütünüyle ele alındıklarında Bey'in merhametini uyandırmaya yöneliktiler; çok yoksuldular, hiçbir şeyleri yoktu, İsa şahitleriydi, parayı bulmak için borç altına girmişlerdi, daha fazla ödeyebilecek güçleri yoktu. Fikri Bey bir saniye bile yumuşamadı. Hatta sinirlendi ve, "Çocukça bir davranış bu! Bunun bana hiç yararı yok!" dedi ve restorana gitmek üzere arkasına döndü. Fakat, bu hamleyi bekleyen Abbasharun, Fikri Bey'in önüne öyle bir güçle atıldı ki tökezleyip düşmesine ramak kaldı, ancak son anda toparlanıp cellebiyesinin cebinden yıldırım hızıyla bin liralık bir tomar daha çıkarıp diğer tomarla birlikte hiç direnmeyen Fikri Bey'in cebine soktu. Bunun üzerine Abbasharun ikinci kez yakarma molası verip Bey'in elini birkaç kez öpme girişiminde bulundu, sonunda hararetli ısrarını acil durum için sakladığı özel bir hamleyle sonlandırdı; birden gövdesini geriye atıp yıpranmış, kirli cellebiyesini kesik bacağının can sıkıcı derecede koyu renkteki proteze bağlandığı yer görünecek

şekilde iki eliyle havaya kaldırdı ve şöyle haykırdı: "Ben sakat bir insanım, efendim, bacağım yok! Bir sürü çocuğa bakmak zorunda olan bir sakat, üstelik Melek'in da bakması gereken dört çocuğu ve bir karısı var! Hazreti İsa aşkına, efendim, beni reddedip kırık kalple göndermeyin!"

Fikri Bey'in tahammül sınırı buraya kadardı, bir süre sonra üçü oturmuş sözleşmeyi imzalıyorlardı: Daha sonra olanları hanım arkadaşına anlatırken nitelendireceği gibi "ahlaki şantaj" yüzünden öfkesi burnunda Fikri Bey, çatıdaki yeni odasında atacağı ilk adımları hayal eden Melek ve yüzünde o nihai, dokunaklı ifadeyi (alt edilmiş ve dayanılmaz ağırlıkta bir yük altına girmeye zorlanmışçasına kederli ve ezik) koruyan, oysa içinde, hem sözleşme imzalandığı için, hem de harikulade sıcaklığını cellebiyesinin sağ cebinde hissedebildiği bin liralık tomarı kurtarma yeteneğine sahip olduğu için mutlu Abbasharun.

Çarşı, en az yüz yıl boyunca, en büyük bankaların, yabancı şirketlerin, mağazaların, kliniklerin, ünlü doktor ve avukatların bürolarının, sinemaların ve lüks restoranların bulunduğu Kahire'nin merkezi olarak kaldı. Mısır'ın son seçkinleri Çarşı bölgesini Kahire'nin Avrupai mahallesi olarak tasarlamışlardı, öyle ki Avrupa'nın başkentlerinde görülebilecek caddelerin aynılarını Çarşı'da görmek mümkündü; aynı mimari tarz ve huşu uyandıran tarihi cila. 1960'lı yılların başlarına kadar Çarşı o saf Avrupai havayı korudu, eski tüfekler zarafetini hâlâ hatırlarlar kuşkusuz. Yerli halkın Çarşı'da cellebiyeleriyle gezinmeleri hoş karşılanmaz, Groppi'nin Yeri, A l'Américaine ve Odeon gibi restoranlara, hatta Metro, Saint James ve Radyo Sinemaları ile erkeklerin takım elbise, kadınların ise gece elbisesi giymesini şart koşan benzeri yerlere geleneksel kıyafetlerle girmelerine katiyen izin verilmezdi. Dükkânlar pazar günleri kapanır, Noel

ve Yılbaşı gibi Katolik bayramlarında Çarşı yabancı bir başkentmiş gibi baştan aşağı süslenirdi. Cam vitrinler Fransızca ve İngilizce bayram tebrikleriyle, çam ağaçlarıyla ve Noel Baba heykelcikleriyle ışıldar; restoran ve barlar bayramı içerek, şarkı söyleyerek ve dans ederek kutlayan yabancılar ve aristokratlarla dolup taşardı.

Çarşı'da, insanların boş zamanlarında makul fiyatlara birkaç kadeh içip lezzetli mezeler sipariş edebildiği küçük barlar hiç eksik olmamıştır. Otuzlu ve kırklı yıllarda bazı barlar içkilere ek olarak Yunan ya da İtalyan müzisyenlerin ya da Yahudi kadın dansçıların gösterilerinden oluşan küçük eğlenceler de sunarlardı. Altmışlı yılların sonlarına kadar sadece Süleyman Paşa'da ona yakın küçük bar vardı. Sonra yetmişli yıllar geldi ve Çarşı önemini kaybetmeye başladı, Kahire'nin kalbi yeni seçkinlerin yaşadığı El Mühendisyen ve Medinet Nasr bölgelerine kaydı. Mısır'da amansız bir dindarlık dalgası yayıldı ve içki içmek sosyal olarak kabul edilemez bir hal aldı. Arka arkaya gelen Mısır hükümetleri alkol satışını büyük otel ve restoranlarla sınırlayıp yeni barlara içki ruhsatı vermeyi keserek dindar baskıya boyun eğdiler (belki de siyasi olarak muhalefetteki İslami akımı alt etmeye çalışıyorlardı); bar sahiplerinden biri (genellikle bir yabancı) öldüğünde, hükümet içki ruhsatını iptal ederek mirasçıları işlerini değiştirmeye zorluyordu. Bütün bunlar yetmezmiş gibi barlara polis baskınları tertipleniyor, bar sahiplerinin üstleri aranıyor, kimlikleri irdeleniyor, bazen de sorgulanmak üzere karakola götürüyorlardı.

Böylece, seksenli yıllara gelindiğinde, bütün Çarşı'da sahipleri yükselen din dalgasına ve hükümet tacizine karşı koyabilen birkaç seyrek ve küçük bar kaldı sadece. Bu küçük barlar varlıklarını iki yöntemden birine başvurarak sürdürebilmişlerdi: Gizlilik ya da rüşvet. Varlığını reklam yoluyla

duyuran tek bir bar bile yoktu. Gerçekten de, tabelalardaki "Bar" sözcüğünün yerini "Restoran" ya da "Kafe" almış, bar ve şarap evi sahipleri içeride neler olup bittiği görünmesin diye mekânlarının pencerelerini bilhassa koyu renklere boyamaya ya da vitrinlerinde asıl yaptıkları işi ele vermeyecek biçimde kâğıt peçete ve benzeri şeyler sergilemeye başlamışlardı. Müşterilerin barın önündeki kaldırımda ya da açık bir pencerenin önünde içmesine izin verilmiyordu ve İslami harekete mensup bazı gençlerin içki satan birkaç yeri kundaklamasından sonra çok ciddi önlemler almak gerekmişti.

Ayakta kalabilen birkaç bar sahibinden de işlerine devam edebilmeleri için o bölgede görev yapan sivil polislere ve hükümet görevlilerine büyük rüşvetler ödemeleri isteniyordu. Yerel üretim ucuz alkol satışından istenen rüşvetleri ödemeye yetecek kadar para kazanamayınca bar sahipleri, gelirlerini artırmak için bazen "başka yollara" başvurmak zorunda kalıyorlardı. Kimi içki servisinde düşmüş kadınları kullanarak fuhuşu teşvik etmeye yöneliyordu; El Tevfikiye'deki Kahire Bar ve Mido, Emad el Din Caddesi'ndeki Pussycat bunlara iyi birer örnektir. Diğerleri gelirlerini çoğaltmak için içkiyi satın almayıp ilkel imalathanelerde kendileri üretiyordu. Antikana Caddesi'ndeki Halecyan Bar ve Şerif Caddesi'ndeki Jamaika Bar gibi. İmalathanelerde üretilen iğrenç alkol bazı talihsiz kazalara da yol açıyordu, bu kazalardan en iyi bilineni genç bir sanatçının Halecyan Bar'da içtiği kötü konyaktan sonra kör olmasıydı. Savcı barın kapatılmasını emretmiş, ancak sahibi malum yöntemlere başvurarak tekrar açmayı başarmıştı.

Sonuç olarak, Çarşı'da varlıklarını sürdürmeyi başaran küçük barlar eskiden olduğu gibi stres atılan ucuz ve temiz yerler olmaktan çıkmışlardı artık. Onun yerine, kötü aydınlatılmış, kötü havalandırılmış, genellikle kabadayıların ve sabıkalıların

dadandığı yerlere dönüştüler; gerçi Kasr el Nil ile Süleyman Paşa arasındaki pasajda bulunan Maksim ve Yakupyan Apartmanı' nın altındaki Chez Nous gibi istisnalar da vardı.

Chez Nous, sokak seviyesinin birkaç basamak altındadır ve kalın perdeler sayesinde aydınlanma gündüzleri bile loş ve gölgelidir. Sol tarafta uzun bar tezgâhı yer alır, masalar ise koyu renge boyanmış doğal tahtadandır. Viyana tasarımı eski fenerler, duvarlara asılı tahta ya da bronz oyma sanat işleri, kâğıt peçetelerin üzerindeki Latin harfleriyle yazılmış el yazısı ve devasa bira bardakları; bütün bunlar bara İngiliz birahanesi havası verir. Yazın, Süleyman Paşa'yı bütün gürültüsü ve kalabalığıyla arkanda bırakıp sessizliğin, güçlü havalandırmanın, loş ve rahatlatıcı ışıkların ortamında buz gibi bir bira içmek için Chez Nous'ya girdiğinde, gündelik hayattan bir şekilde kaçtığın duygusuna kapılırsın. Bu mahremiyet duygusu, eşcinsellerin buluşma yeri olarak ünlenen Chez Nous'nun ayırt edici özelliklerinden biridir (birçok turist rehberine de eşcinsellerin buluşma yeri başlığıyla girmiştir).

Barın sahibinin adı Aziz'dir. Lakabı ise İngiliz'dir, çünkü beyaz teni, sarı saçları ve mavi gözleriyle bir İngilizi andırır ve o da aynı durumdan mustariptir. Rivayete göre barın eski sahibi olan Yunanlıyla ilişkiye girmiş, ona sırılsıklam âşık olan Yunanlı barı ölmeden önce ona bırakmıştır. Eşcinselleri Arap turistlerle tanıştırdığı rezilce partiler verdiği ve mekânı aman vermeyen güvenlik güçlerinin dikkatinden uzak bir cennet olarak işletmeye eşcinsel fuhuştan kazandığı büyük paralar sayesinde devam edebildiği de fısıltıların arasındadır. Aziz, güçlü bir duruş ve toplumsal yetenekle kutsanmıştır; eşcinseller onun nezareti ve sevgisi altında Chez Nous'da buluşur, eğilim-

lerini açıklamalarına engel olan toplumsal baskıyı hissetmeden yeni arkadaşlıklar geliştirirler.

Eşcinsellerin buluştukları yerler müdavimlerinin farklı sınıf ve yaşlardan olmaları hasebiyle haşiş kahvehanelerini ve batakhaneleri andırır. Aralarında meslek erbabı ve profesyoneller, genç ve yaşlı insanlar bulunur; ortak bağları ise eşcinselliktir. Aynı ölçüyle, eşcinseller de, hırsızlar, yankesiciler ve diğer yasa ve norm dışı gruplar gibi yabancıların yanında birbirleriyle anlaşmalarını sağlayan özel bir dil yaratmışlardır. Örneğin pasif eşcinsel için "kudyana" tabirini kullanır ve aralarında ondan kendi taktıkları kız ismiyle söz ederler; Suat, Angie ya da Fatma gibi. Aktif eşcinsele "bargal" derler, cahil ve bayağı biri ise ondan "kaba bargal" diye söz ederler. Erkek erkeğe cinsel ilişkiye "kenetlenmek" derler. Birbirlerini birtakım el işaretleriyle tanıyıp gizlice haberleşirler. Mesela, biri diğerinin elini tutup sıkarken bir yandan da parmağıyla bileğini okşarsa onu arzuladığı anlamına gelir; bir eşcinsel iki parmağını birleştirip konuşurken onları hareket ettirirse, bu da konuştuğu kişiyi cinsel ilişkiye davet ediyor demektir; parmağıyla kalbini işaret ederse sevgilisinin kalbinin tek sahibi olduğunu ima etmektedir.

İngiliz Aziz, Chez Nous müdavimlerinin rahatı ve neşesi için çalışmakla birlikte, ahlaksızca davranmalarına da katiyen müsamaha göstermez. Gece ilerleyip müşteriler çakırkeyif olunca sesleri yükselir, tizleşir, konuşma isteğiyle yanıp tutuştukları için birbirlerinin sözünü kesmeye başlarlar, bütün barlarda olduğu gibi. Chez Nous'nun sarhoşları, ne var ki, şehvet ve alkol birleşimine tutsak düşerler, dudaklarından sevgi sözcükleri ve edepsiz fıkralar dökülür; bazen içlerinden biri sevgilisinin vücuduna dokunmak için parmaklarını uzatır ve İngiliz Aziz işte o anda müdahale eder, düzeni sağlamak için

kibar bir fısıltıdan kabahatli müşteriyi bardan kovmaya kadar her türlü yönteme başvurabilir. İngiliz Aziz genellikle o kadar sinirlenir ki şehveti kabaran eşcinseli azarlarken yüzü kızarır: "Bana bak. Benim barımda olduğun sürece hareketlerine dikkat edeceksin. Arkadaşını bu kadar çok arzuluyorsan onu buradan götür, ama sakın ona burada dokunmaya kalkma!"

İngiliz Aziz'in hiddeti tabii ki ahlaki bir kaygıdan değil, kâr ve zarar hesabından doğar, çünkü sivil polisler barı sık sık ziyaret ederler. Gerçi, aldıkları rüşvet sayesinde, uzaktan bir bakış atmakla yetinip müşterileri rahatsız etmemeye çalışırlar; ama rezalet kabilinden bir harekete tanık olduklarında da ortalığı yaygaraya verirler, çünkü bu onlar için İngiliz Aziz'e şantaj yapıp yüklü bir rüşvet koparma fırsatıdır.

Gece yarısından az önce, barın kapısı açıldı ve Hatim Raşit yarımda yirmi yaşlarında, esmer, giysileri sıradan ve saçları asker tıraşlı bir gençle içeri girdi. Bardaki insanlar sarhoştu, bağıra çağıra şarkı söylüyorlardı. Yine de Hatim içeri girince şamatayı kestiler, merak ve hayranlıkla onu gözlemlemeye başladılar. Bir "kudyana" olduğunu biliyorlardı ama doğal bir çekingenlik duygusu onları, ona laubali davranmaktan alıkoyuyordu; en saygısız ve ahlaksız müşteri bile Raşit'e saygıda kusur edemezdi.

Birçok nedeni vardı bunun. Hatim Raşit tanınmış bir gazeteci ve Kahire'de Fransızca olarak basılan *Le Caire* gazetesinin yazı işleri müdürüdür. Annesi Fransız, babası Doktor Hasan Raşit ise 1950 yılında hukuk fakültesinin dekanlığını yapmış ünlü bir hukukçudur, şeceresi çok eskiye giden soylu bir aileye mensuptur. Ayrıca, muhafazakâr bir eşcinseldir Hatim Raşit, doğru tabir buysa: Saygınlığından taviz vermez, yüzünü

pudralamaz, *kudyana*ların kışkırtıcı olmak için başvurdukları taktiklere tenezzül etmez. Görünüm ve davranışta her zaman zarafetle dişilik arasında hünerli bir denge tutturur. Bu gece, örneğin, koyu şarap renginde takım elbise giyip narin boynuna pembe ağırlıklı, saf ipekten gömleğinin içine sokulmuş sarı bir fular bağlamış, gömleğinin geniş yakalarını ceketinin üzerine düşürmüş. Hovardaca yaşadığı hayatın yüzünde bıraktığı kırışıklıkları ve eşcinsellerin yüzlerinden hiç eksik olmayan o sefil, nahoş, gizemli, kasvetli ifade olmasa, şık giysileri, kıvrak vücudu ve zarif Fransız hatlarıyla parıltılı bir film yıldızını andıracak.

İngiliz Aziz hoş geldin demek için yanına gitti ve Hatim onun elini hararetle sıktıktan sonra genç arkadaşını göstererek, "Arkadaşım Abd Rabbuh, askerliğini Merkezi İstihbarat'ta yapıyor," dedi.

Aziz, "Tanıştığımıza memnun oldum," diye gülümseyip güçlü ve kaslı genci şöyle bir süzdü. Sonra iki misafirini barın sonundaki sessiz bir masaya götürüp siparişlerini aldı: Hatim için cin tonik, Abd Rabbuh için ithal bira ve birkaç meze. Müşteriler yavaş yavaş onlarla ilgilenmeyi bırakıp gürültülü konuşmalarına ve kulak tırmalayıcı kahkahalarına döndüler.

İki arkadaş uzun ve yıldırıcı bir tartışmaya girmiş gibiydiler, Hatim alçak sesle konuşuyor, arkadaşına onu bir konuda ikna etmeye çalışır gibi bakıyordu. Abd Rabbuh ise hiç hareket etmeden dinliyor, sonra hiddetle karşılık veriyordu. Hatim bir an için başını öne eğip sessiz kaldı, sonra bir kez daha arkadaşını ikna etmeye çalıştı. Konuşma yarım saat kadar sürdü bu şekilde, o arada iki arkadaş iki şişe bira ile üç bardak cin içmişlerdi; sonunda Hatim bir kez daha arkasına yaslandı ve Abduh'a delici bir bakışla baktı.

"Son sözün bu mu?"

İçkinin etkisini çabuk hisseden Abduh yüksek sesle, "Evet!" diye cevap verdi.

"Abduh, bu gece benimle gel, sabaha işleri yoluna koyarız!"

"Hayır."

"Lütfen, Abduh."

"Hayır."

"Pekâlâ. Biraz daha sakin konuşabilir miyiz? Öfkeni dizginlemeye çalış!" diye fısıldadı Hatim arkadaşının gönlünü kazanmaya çalışarak. Parmaklarıyla onun masanın üzerinde duran kocaman eline dokundu. Bu ısrar Abduh'u çileden çıkarmış gibiydi, derin bir of çekip, "Sana bu gece kalamayacağım dedim. Geçen hafta senin yüzünden üç kez geç kaldım. Bölük komutanım beni disipline verecek," dedi.

"Tasalanma! Senin hakkında bölük komutanına birkaç güzel söz söyleyecek birini buldum."

"Of!" diye bağırdı Abduh bıkkınlıkla, bira bardağını eliyle itti ve bardak yere düşüp parçalandı. Sonra kalktı, Hatim'e öfkeli bir bakış atıp hızla çıkış kapısına doğru yöneldi. Hatim cüzdanından birkaç banknot çıkardı, masanın üzerine fırlatıp arkadaşının peşinden gitti. Birkaç dakikalık bir sessizlik oldu barda. Sonra sarhoş yorumları yankılandı:

"Tavır sahibi bir *bargal*, dostlarım!"

"Sevip de tatmin olamayana acırım!"

"Elden ne gelir, hayatım, bütün paramı harcadıktan sonra?"

Adamlar gür kahkahalar patlattılar, sonra da barı edepsiz şarkılarla çınlatmaya başladılar, o kadar ki İngiliz Aziz düzeni sağlamak için müdahale etmek zorunda kaldı.

Taşralı birçok Mısırlı gibi, Otomobil Kulübü'nün aşçı yardımcısı Muhammed el Seyid de gençlik yıllarında kaptığı ve elli yaşına geldiğinde karaciğerin iltihaplanıp işlevini yitirmesiyle sonuçlanan bilharyaz hastalığından mustaripti. Büyük kızı Busayna, ramazan ayında, ailece Yakupyan Apartmanı'nın çatısındaki iki oda ve bir tuvaletten ibaret küçük dairelerinde sahura kalktıktan sonra babasının namaz kılmak için öteki odaya gittiği ve birden ağır bir şeyin yere düşerken çıkardığı sesin duyulduğu o günü iyi hatırlıyor. Annesinin o acı "Babanıza yardım edin!" feryadını da hatırlıyor. Hepsi babalarının yanına koşmuşlardı: Busayna, Savsan, Fatin ve küçük Mustafa. Babaları beyaz cellebiyesiyle hiç kıpırdamadan yatakta yatıyordu, yüzü solgun mavi bir renk almıştı. Ambulans çağırdıktan ve deneyimsiz genç doktor çabuk bir muayene yapıp acıklı haberi verdikten sonra kızlar yürek paralayıcı çığlıklar atmış, anneleri dövünmeye başlamış ve yere yığılıncaya kadar da dövünmeyi sürdürmüştü.

O sıralar Busayna ticaret lisesinde okuyordu, gerçekleşmeyeceği aklının köşesinden bile geçmeyecek hayalleri vardı; mezun olacak, yavuklusu Taha el Şazli de Polis Akademisi'nden mezun olduktan sonra onunla evlenecekti; Yakupyan çatısından çok uzakta, güzel ve geniş bir dairede yaşayacaklardı ve iyi eğitebilmek için sadece bir erkek bir de kız çocuk yapacaklardı. Her şeyi planlamışlardı ama babası birden ölmüş, yas dönemi geride kaldıktan sonra aile kendini yoksulluk içinde bulmuştu. Babalarının emekli maaşı yetersizdi; okul, gıda, giyecek ve kira masraflarını karşılayamazdı. Annesi kısa bir süre sonra değişmişti. Sürekli siyah giyiyordu, vücudu bozulmaya ve kurumaya başlamıştı; yüzüne yoksul dullara özgü o haşin, erkeksi, aksi ifade yerleşmişti. Giderek huysuzlaşmış, kızlarıyla sürekli tartışır olmuştu; küçük Mustafa bile onun dayağından ve sövgü-

lerinden nasibini alıyordu. Her olaydan sonra uzun ağlama krizine giriyordu. Merhumu ilk zamanlarda yaptığı gibi muhabbetle anmayı bırakmış, hakkında, onu bilhassa hayal kırıklığına uğratıp tek başına bırakmakla suçlarmışçasına, buruk ve umutsuzca konuşmaya başlamıştı. Sonra haftada iki-üç gün ortalıktan kaybolmaya başlamıştı; sabah gidip günün sonunda eve yorgunluktan bitkin, sessiz ve dalgın, ellerinde içinde ısıtıp onlara yedirdiği karışık pişmiş yemekler (pilav, sebze ve et veya tavuk parçaları) bulunan poşetlerle dönüyordu.

Busayna'nın sınavlarını verip diplomasını aldığı gün annesi gecenin çökmesini beklemiş, ailenin diğer fertleri uykudayken onu çatıya çıkarmıştı. Sıcak bir yaz gecesiydi, erkekler nargile içip muhabbet ederken birkaç kadın demir odalarının bunaltıcı sıcağından kurtulmak için kendilerini dışarı atmış oturuyorlardı. Busayna'nın annesi onları selamladıktan sonra Busayna'yı elinden tutup çatının uzak bir köşesine götürdü, duvarın yanında durdular. Busayna o gece Süleyman Paşa'daki otomobillerin ve ışıkların nasıl göründüğünü hâlâ hatırlar; annesinin asık suratını, katı ve delici bakışlarını, babasının ölümünden sonra tek başına yüklenmek zorunda kaldığı sorumluluktan söz ederken kullandığı sert ve tuhaf ses tonunu da; Zamalek'te iyi yürekli insanların yanında çalıştığını söylemişti sonra, ama Busayna'nın ve kız kardeşlerinin evlilik umutlarını söndürmemek için bunu gizlemişti, çünkü annelerinin hizmetçilik yaptığını öğrenenler onlarla evlenmeye yanaşmazlardı. Annesi Busayna'ya hiç zaman kaybetmeden kendine bir iş aramasını söylemişti. Busayna cevap vermemiş, ama bir süre annesine şefkat dolu gözlerle bakmıştı. Sonra üzerine eğilip ona sarılmıştı. Annesini öperken yüzünün kuruduğunu ve vücudundan yeni, tuhaf bir koku geldiğini fark etmişti: Hizmetçilerin yaydığı terle toz karışımı bir koku.

Ertesi gün Busayna var gücüyle iş aramaya koyuldu ve bir yıl içinde birçok işe girip çıktı: Avukatlık bürosunda sekreterlik, kuaför çıraklığı, dişçinin yanında stajyer hemşirelik. Girdiği bütün işlerden aynı nedenle ayrılmış, aynı teraneyi birkaç kez yaşamıştı: Patronun müthiş ve yakıcı ilgisiyle birlikte sıcak bir hoş geldin, ardından küçük armağanlar ve para yardımları, devamının geleceğine dair imalar ve onun hepsini kibarca (işi kaybetme korkusuyla) reddedişi. Ancak, patron o nefret ettiği ve korktuğu son sahne yaşanıncaya kadar ısrarını sürdürürdü; ihtiyar boş büroda onu zorla öpmeye kalkışır, ya üzerine abanır ya da hayatın gerçekleriyle yüzleştirmek için pantolonunun fermuarını indirirdi. Sonra adamı iterek uzaklaştırır ve çığlık atıp olay yaratmakla tehdit ederdi; bunun üzerine adam kindar yüzünü ortaya çıkarır ve ona "Hadra el Şerife"* diye hakaret ettikten sonra kapı dışarı ederdi. Ya da bazen sadece ahlaki değerlerini sınadığını söyler ve doğru zamanı kollayarak (skandal olasılığı geçtikten sonra) bir bahane uydurup onu kovardı.

Çok şey öğrendi o yıl Busayna. Harikulade ve tahrik edici vücudunun, iri ve koyu kahverengi gözlerinin, dolgun dudaklarının, şehvetli göğüslerinin, titrek ve yuvarlak kıçının insanlarla kurduğu ilişkide çok önemli bir rol oynadığını öğrendi örneğin. Bütün erkeklerin, görünüşte ne kadar saygın ve konum itibarıyla yüksek olursa olsun, güzel bir kadın karşısında zayıf yaratıklara dönüştüğünü keşfetti. Bu onu bazı kötü ama eğlendirici sınavlara başvurmaya itti. Sınamasının matrak olacağını düşündüğü yaşlı ve saygın bir adamla karşılaştığında küçük kız sesi takınıp öne eğilerek dolgun göğüslerini ortaya çıkarır,

* *Beni Hilalin Serüvenleri* adındaki geleneksel destanın karakterlerinden biri. Yüksek tabakaya mensup bir kadın olan Hadra el Şerife'nin iffetinden haksız yere kuşku duyulur. (ç.n.)

akabinde adamın yumuşayıp titremeye başlamasının, gözlerinin arzuyla buğulanmasının tadını çıkarırdı. Adamların salyalarını akıtmak intikam duygusunu çağrıştıran şeytanca bir haz duymasını sağlıyordu. Yine o yıl boyunca annesinin tamamen değiştiğinden kesinlikle emin oldu, çünkü ne zaman patronun tacizi yüzünden işten ayrılsa, annesi haberi dargınlığı andıran bir sessizlikle karşılıyordu; bu birkaç kez gerçekleştikten sonra bir keresinde odadan çıkmak için ayağa kalktığında Busayna'ya, "Kardeşlerinin kazandığın her kuruşa ihtiyaçları var. Zeki bir kız işinden olmadan başının çaresine bakmayı bilir," demişti. Bu cümle Busayna'yı üzmüş ve şaşkınlığa sürüklemişti, kendi kendine, "Fermuarını indiren bir patronla karşı karşıya kaldığımda başımın çaresine nasıl bakabilirim ki?" diye sormuştu.

Haftalarca o şaşkınlığı üzerinden atamamıştı, ta ki çamaşırcı Sabir'in kızı ve çatıdaki komşuları Fifi ortaya çıkıncaya kadar. Fifi, Busayna'nın iş aradığını duymuş ve Şanan giyim mağazasında tezgâhtar olarak çalışmak isteyip istemediğini sormaya gelmişti. Busayna önceki patronlarıyla yaşadığı sıkıntıdan söz edince Fifi derin bir iç geçirip Busayna'nın göğsüne bir tane çakmış ve şaşkınlık içinde, "Salaklığı bırak, kız!" diye haykırmıştı. Fifi ona patronların yüzde doksanının yanlarında çalışan kızları taciz ettiğini, patronunu reddeden kızların işten kovulduğunu, onun yerine patronunu reddetmeyecek yüzlerce kızın bulunduğunu söyledi. Busayna itiraz etmeye yeltenince Fifi müstehzi bir biçimde şöyle dedi: "Demek hanımefendinin bir Amerikan üniversitesinden diploması var, öyle mi? Yahu sokaktaki dilencilerde bile var senin diplomandan!"

Fifi ona patronun isteklerine "bir yere kadar" karşılık vermenin akıllıca olduğunu, hayatın Mısır filmlerinde gördüğü gibi olmadığını anlattı. Ona yıllarca Şanan mağazasında çalı-

şıp patron Talal Bey'e istediğini "bir yere kadar" veren ve şimdi mutlu bir evlilik sürdüren, çocukları olan, kocaları tarafından çok sevilen birçok kız tanıdığını söyledi. "Ama o kadar uzağa gitmeye ne gerek var?" diye sordu Fifi, örnek olarak kendini göstererek. İki yıldır dükkânda çalışıyordu ve maaşı yüz liraydı, ama "kafasını kullanarak" bunun üç katını kazanıyordu, hediyeler de cabasıydı. Yine de, başının çaresine bakabilmişti, bakireydi ve namusuna dil uzatacak olanın gözlerini oyardı. Yüzlerce erkek vardı onunla evlenmek isteyen, özellikle parasını tasarruf hesabına yatırıp çeyizi için para biriktirmeye başladığından beri.

Busayna ertesi gün Fifi ile Talal Bey'in dükkânına gitti. Talal Bey kırk yaşlarında, açık tenli, mavi gözlü, kelleşmekte olan göbekli bir adamdı. Basık burunluydu, ağzının iki yanına inen kocaman kara bir bıyığı vardı. Hiç yakışıklı değildi Talal Bey, Busayna onun Birleşme sırasında Mısır'a gelip o dükkânı açan Suriye asıllı Hacı Şanan adında bir adamın bir sürü kız evladının arasındaki tek oğlu olduğunu öğrendi. Yaşı ilerleyince işi oğluna devretmişti. Adamın Mısırlı ve güzel bir kadınla evli olduğunu ve kadının ona iki oğul doğurduğunu öğrendi, ama bütün bunlara rağmen kadın peşinde koşmaktan vazgeçmiyordu. Talal Bey Busayna'nın elini sıktı (manalı bir biçimde) ve konuşurken gözlerini göğsünden ve vücudundan bir saniye bile ayırmadı. Birkaç dakika sonra Busayna yeni işine başlamıştı.

Birkaç hafta içinde Fifi ona bilmesi gereken her şeyi öğretmişti: Görünümüne dikkat etmeliydi, el ve ayak tırnaklarına oje sürmeliydi, elbisesinin yakasını biraz açmalıydı, kıçının belirginleşmesi için elbisesinin belini biraz daraltmalıydı. Sabahları dükkânı açıp diğer kızlarla birlikte yerleri silmek zorundaydı, sonra üstünü başını düzeltip kapıda dururdu (müşterileri içeri çekmek için bütün giyim mağazalarının başvurduğu

bir taktik). Bir müşterisi olduğunda onunla güzel konuşmalı, isteklerine boyun eğmeli, mümkün olduğunca çok şey satın almaya ikna etmeliydi (bütün satıştan yüzde birin biraz altında prim alıyordu). Tabii ki, ne kadar mide bulandırıcı olursa olsun, müşterilerin kur yapmasına da tahammül etmeliydi.

Buydu iş. "Diğer mesele"ye gelince, Talal Bey üçüncü günden başlamıştı. İkindi namazında gelmişti ve dükkânda tek bir müşteri bile yoktu. Talal Bey, Busayna'dan, stoktaki değişik malları gösterebilmek için, onunla depoya gelmesini istemişti. Busayna hiçbir şey söylemeden peşinden giderken Fifi ve diğer kızların yüzlerinde müstehzi bir gülümsemenin gölgesini fark etmişti.

Depo, Süleyman Paşa'daki À l'Américaine adlı kafenin yanındaki binanın zemin katında bir daireden ibaretti. Talal Bey daireye girdi, kapıyı içeriden kilitledi. Busayna etrafına bakındı. Rutubetli, kötü aydınlatılmış, havalandırması yetersiz, tavana kadar kolilerin istiflendiği bir yerdi. Busayna onu neyin beklediğini biliyordu, depoya giderken annesinin sözlerini tekrarlayarak kendini başına geleceklere hazırlamıştı: "Kardeşlerinin kazandığın her kuruşa ihtiyacı var. Zeki bir kız işinden olmadan başının çaresine bakmayı bilir." Talal Bey yanına geldiğinde güçlü ve çelişkili duygulara kapıldı: Fırsattan en iyi şekilde yararlanmak, her şeye rağmen onu hâlâ harap eden ve soluk almasını güçleştirip midesini bulandıran korku. Aynı zamanda onu Talal Bey'in ne yapacağını öğrenmeye iten sinsi bir merak duygusu da vardı. Ona yalvarıp, "Seni seviyorum" mu diyecekti mesela, yoksa hemen öpmeye mi çalışacaktı? Öğrenmesi çok sürmedi, çünkü Talal ona arkadan çullandı, kollarını canını yakacak kadar vücuduna sardı ve ona sürtünüp tek kelime bile etmeden okşamaya başladı. Zevkini almak için aceleci ve sert davranıyordu, iki dakikada işi bitti. Busayna'nın

elbisesi kirlendi ve Talal kulağına, "Banyo holün sonunda sağ tarafta," diye fısıldadı.

Suyun altında elbisesini yıkarken her şeyin korktuğundan çok daha kolay gerçekleştiğini düşündü, otobüste birinin ona sürtünmesinden (çok sık olan bir şey) pek de farklı sayılmazdı, Fifi'nin ona sonradan yapmasını öğütlediği şeyleri düşündü. Talal Bey'in yanına gidip takınabildiği en pürüzsüz ve tahrik edici sesle, "Sizden yirmi lira almaya ihtiyacım var, efendim," dedi. Talal bir an için ona baktı, sonra elini böyle bir taleple karşılaşacağını biliyormuş gibi hızla cebine sokup katlanmış bir banknot çıkarırken sıradan bir sesle, "Yo, on lira yeter. Elbisen kurur kurumaz dükkâna gel," dedi. Sonra dışarı çıkıp kapıyı ardından kapattı.

Her seferinde on lira ve Talal Bey bazen haftada iki, hatta üç kez isterdi onu; ayrıca Fifi ona arada sırada dükkânda belli bir elbiseye duyduğu ilgiyi belirtmesini söylemişti, Talal Bey elbiseyi ona hediye edinceye kadar. Para kazanmaya ve güzel elbiseler giymeye başlamıştı, annesi ondan pek memnundu, ona verdiği paraları elbisesinin ön cebine koyarken hayır dualarını eksik etmiyordu. Bu duaları dinlerken Busayna annesine Talal Bey'le ilişkisi hakkında küçük ve açık ipuçları vermek için gizemli, kötücül bir istekle yanıp tutuşuyordu, ama annesi onları ciddiye almıyordu. Bu sefer öyle ayrıntılara geçiyordu ki annesinin onları reddetme çabası anlamını yitirip son derece zayıf bir hal alıyordu. Busayna da annesinin takındığı o sahte masumiyet maskesini yüzünden çekmiş ve onu suçuna ortak etmişçesine rahatlıyordu.

Zamanla Talal Bey'le depodaki buluşmalarının hayal bile edemeyeceği bir etkisi oldu üzerinde. Sabah namazını (kıldığı

tek namaz) kılamadığını fark etti, çünkü içinde "Peygamber Efendimiz" ile yüzleşmeye utanıyor, kaç kez aptes alırsa alsın kendini kirli hissediyordu. Geceleri kâbus görmeye, uykusundan dehşet içinde uyanmaya başladı. Günlerce buhranlı ve melankolik bir ruh haliyle dolandı, bir gün annesiyle Hüseyin'in mezarını ziyarete gitti ve türbeye girip kendini tütsü kokuları ve mum ışığıyla kuşatılmış bulduğunda, yüreğe işleyen o kök salmış gizli varlığı hissedince, birden uzun ve ani bir ağlama krizine kapıldı.

Öte yandan, inzivaya çekilmek gibi bir seçeneği olmadığı ve günah işlediği duygusuna tahammül edemediği için, günah işlediği gerçeğini şiddetle reddediyordu. Başkalarının evinde hizmetçi olarak çalıştığını söylediğinde annesinin yüzünde beliren ifadeyi düşünür olmuştu. Fifi'nin dünya ve işleyişi hakkında söylediklerini kendi kendine tekrar ediyordu. Mağazaya gelen zengin ve şık kadın müşterileri inceliyor, içinden kindar bir tutkuyla, "Bu kadın bulunduğu konuma gelinceye kadar kendini kim bilir kaç kere satmıştır," diye geçiriyordu.

Günah işlediği duygusuna gösterdiği şiddetli direnç onu sert ve acımasız kılmıştı. İnsanlara güvenmekten ya da onları mazur görmekten vazgeçti. Sık sık Allah'ın ona çelme taktığını düşünüyor, sonra pişman olup bağışlanmayı diliyordu. Allah başka türlü olmasını isteseydi onu zengin bir kadın olarak yaratır ya da babasının ölümünü birkaç yıl geciktirirdi. (Allah için bundan daha kolay ne olabilirdi ki?) Burukluğu giderek yavuklusu Taha'yı da içermeye başladı. Taha'dan çok daha güçlü olduğuna dair tuhaf bir duyguya kapılmaya başladı; o hayalperest, toy bir çocukken, kendisi dünyayı anlayan olgun bir kadındı. Taha'nın geleceğe yönelik iyimserliği canını sıkmaya başlamıştı; ona sert karşılıklar veriyor, "Abdül Halim Hafız mı sanıyorsun kendini? Mücadele ederse düşleri gerçek-

leşebilecek yoksul ve çalışkan çocuk mu sanıyorsun kendini?" diyerek küçümsüyordu.

Taha önce bu burukluğun nedenini anlayamadı. Sonra, küçümsenmek canını sıkınca, tartışmaya başladılar ve kötü namından ötürü Talal için çalışmayı bırakmasını istediğinde Busayna ona meydan okuyan bir bakış atıp, "Emrinizdeyim, efendim. Bana Talal'dan kazandığım iki yüz elli lirayı verirseniz yüzümü sizden başka kimseye göstermemi yasaklama hakkını elde edersiniz," dedi. Taha bir an anlamamış gibi baktı, sonra öfkesi patladı ve onu omzundan itti. Busayna ona hakaretler yağdırdı, Taha'ya onun için satın aldığı gümüş takıyı fırlattı. Yüreğinin derinliğinde, onu görür görmez kapıldığı o azap verici suçluluk duygusundan kurtulabilmek için ilişkisini paramparça edip bitirmeye can atıyordu, ama onu hayatından tamamen silecek güçten de yoksundu. Seviyordu Taha'yı, birlikte harikulade anlardan oluşmuş bir geçmişleri vardı. Onu üzgün ya da endişeli gördüğünde her şeyi unutup taşkın bir şefkat duygusuyla annesiymiş gibi kollarına alıyordu. Tartışmaları ne kadar kötü olursa olsun, onunla barışıp tekrar ona dönüyordu, ilişkileri ender ve harikulade zamanlardan yoksun değildi. Ancak, kısa bir süre sonra, kasvet duygusu geri geliyordu.

Busayna bütün günü Taha'ya o sabah, yıllardır beklediği bir sınav öncesinde yüreklendirici birkaç söze çok ihtiyacı varken, acımasızca davranmanın suçluluğuyla geçirdi. Ne kadar zalimce davranmıştı! Tatlı bir söz söyleyip gülümsese ölür müydü sanki? Keşke ona biraz zaman ayırabilseydi! İş çıkışında onunla buluşmak için sabırsızlandığını hissetti, Tevfikiye Meydanı'na gidip duvara oturdu, neredeyse her akşam buluştukları çiçek tarhında onu beklemeye koyuldu. Hava kararmıştı, meydan insan ve satıcı kaynıyordu; tek başına otururken et-

raftan geçenlerin tacizine maruz kalıyordu, ama yine de yarım saat oturup bekledi onu. Gelmediğinde o sabah ona kötü davrandığı için kızmış olabileceğini düşündü, bu yüzden kalkıp Taha'nın çatıdaki odasına çıkan merdivenleri tırmandı. Kapı açıktı, Taha'nın annesi yüzünde endişe ifadesiyle tek başına oturuyordu. Kadın Busayna'ya sarıldıktan sonra onu bankta yanına oturtup, "Çok korkuyorum, Busayna," dedi. "Taha bu sabah evden sınava gitmek için çıktı ve hâlâ dönmedi. İnşallah başına bir şey gelmemiştir!"

İlerlemiş yaşı ve zor koşullarda geçen yılların yüzünde bıraktığı izler olmasa, upuzun boyu ve serinkanlı vakarı, şıklığı ve serveti, sağlıktan al al olmuş yüzü ve haftada bir kez gittiği El Mühendisyen'deki La Gaite Güzellik Salonu'nun uzmanları sayesindeki pırıl pırıl cildiyle Hacı Muhammed Azzam'ın bir film yıldızını ya da kraliyet mensubunu andırması işten bile değildi. Yüzden fazla birinci sınıf takım elbisesi vardı; her gün değişik bir takım giyer, gösterişli bir kravat takardı, ayakkabıları da ithaldi.

Her gün, öğleye doğru, Hacı Azzam'ın kırmızı Mercedes'i Süleyman Paşa'daki À l'Américaine Bar'ın istikametinden yavaşça ilerler; Hacı Azzam arka koltukta elinden hiç düşürmediği tespihinin tanelerini saymakla meşguldür. Güne mülklerinin teftişiyle başlar; biri A l'Américaine Bar'ın karşısında, diğeri bürosunun bulunduğu Yakupyan Apartmanı'nın giriş katında olmak üzere iki büyük giyim mağazası; iki otomobil galerisi; Maruf Caddesi'nde birkaç yedek parça dükkânı; Çarşı bölgesinde birçok gayrimenkul; şu anda inşaat halinde olan ve yakında Azzam İnşaat adını taşıyacak gökdelenlere dönüşecek diğer inşaatlara hiç girmeyelim. Araba her müessesenin önün-

de durur, çalışanlar Hacı'ya iyi dileklerini sunmak için arabanın etrafına toplanırlar, Hacı karşılık olarak elini zor fark edilecek kadar ufak ve önemsiz bir hareketle sallar. Müdür ya da en kıdemli personel hemen arabanın penceresine yanaşır, Hacı'ya doğru eğilip ona işlerin gidişatı hakkında bilgi verdikten sonra birkaç konuda fikir danışır. Hacı Azzam başını öne eğip dikkatle dinler, kaşları karışık, dudakları büzük; sonra kısık, tilkimsi gri gözlerini (haşiş etkisinden her zaman biraz kırmızı) uzaklara diker, ufukta bir şeyi izliyormuş gibi. Sonunda konuşur, sesi derin, tonlaması kararlı, sözcükleri az ve seyrek. Gevezeliğe ve tartışmaya tahammülü yoktur.

Kimileri sessizliğe düşkünlüğünü, "İçinizden biri konuşacaksa özlü konuşsun ya da sussun," diyen hadisin (dini kurallara kesin riayet eder) uygulamasına bağlar; ancak aynı zamanda, müthiş serveti ve olağanüstü etkisiyle, fazla konuşmasına gerek yoktur zaten, ağzından çıkan birkaç söz genellikle kesindir ve itaat edilir. Buna olayları bir bakışta kavramasını sağlayan engin hayat tecrübesini de katmak gerekir, çünkü yaşlanmakta olan milyoner, ki altmışını devirmiştir, Kahire'ye otuz yıl önce iş arayışıyla Sohag eyaletini terk edip gelmiştir; Süleyman Paşa'nın yaşı müsait olan sakinleri onu cellebiyesi, yeleği, sarığı ve önünde tahta kutusuyla A l'Américaine'in arkasındaki geçitte, yerde otururken hatırlarlar, ayakkabı boyacılığına burada başlamıştır. Bir süre Babik kırtasiyesinde büro hizmetkârı olarak çalışmış, sonra yirmi yıldan fazla ortalıkta görünmemiş ve birden büyük bir servet sahibi olarak belirmiştir. Hacı Azzam, Körfez'de çalışıp para kazandığını söyler, ama caddenin insanları buna pek inanmaz; uyuşturucu ticaretinden ötürü tutuklanıp hapis yattığı söylenir, kimine göre uyuşturucu ticareti yapmaya devam etmektedir, kanıt olarak da böyle bir servetin dükkân ve şirketlerinin kârıyla elde edile-

meyeceğini, ticari faaliyetlerini sırf para aklamak için sürdürdüğünü öne sürerler.

Bu dedikoduların doğruluğu ne olursa olsun, Hacı Azzam, Süleyman Paşa Sokağı'nın rakipsiz "ağır topu" olmuştur, işlerini gördürmek ya da anlaşmazlıklarını gidermek isteyen herkes ona başvurur; etkisi kısa süre önce kendisinin Milliyetçi Parti'ye, küçük oğlu Hamdi'nin ise savcı olarak adli sisteme katılmasıyla daha da artmıştır. Hacı Azzam özellikle Çarşı bölgesinde arazi ve dükkân satın almaya karşı dayanılmaz bir istek duyar, bu şekilde bir zamanlar beş parasız biri olarak bilindiği bölgede yeni konumunu vurgulamak ister sanki.

Hacı Azzam iki yıl önce sabah namazını kılmak için yataktan kalktığında geceliğinin ıslak olduğunu fark etti. Bu onu rahatsız etti ve aklından hastalanmış olabileceği geçti, fakat yıkanmak için banyoya gittiğinde ıslaklığın nedeninin cinsel arzu olduğunu ve düşlerinde çıplak, uzaktaki bir kadını gördüğünü anımsadı. Kendi gibi yaşlı bir adam söz konusu olduğundan bu tuhaf fenomen onu şaşırttı. Günün meşguliyeti içinde gördüğü düşü unuttu, ancak sonraları birkaç kez daha başına geldi ve her seferinde sabah namazından önce yıkanmak zorunda kaldı. İş bu kadarla da kalmıyordu, birkaç kez kendini dükkânında çalışan kızlara arzuyla bakarken yakaladı; kızların birkaçı, şehvetini içgüdüsel olarak hissedip, onu baştan çıkarmak için bilhassa kırıtarak yürümeye, onun önünde kışkırtıcı bir biçimde konuşmaya başladılar, öyle ki birkaçını azarlamak zorunda kaldı.

Bu ani ve ısrarlı cinsel arzular Hacı Azzam'ı fevkalade rahatsız ediyordu; bir kere yaşına uygun düşmediği için, ikincisi hayatı boyunca düz ve namuslu bir hayat sürmeye özen gösterdiği, Allah'ı öfkelendirebilecek her konuda doğruluk ve sakınımlı olmayı ön planda tutmanın hayattaki başarısının asıl

nedeni olduğuna inandığı için; mesela asla içki içmezdi, (içtiği haşişe gelince, birçok din uzmanı bunun aslında "tekdir edilecek" suçlar sınıfına girdiğine, kirlilik yaratmadığı gibi kesin olarak yasaklanmadığına temin etmişlerdi, ilaveten, ne insanın aklını başından alıyor ne de alkol gibi ahlaksızlığa ve suç işlemeye itiyordu; aksine, haşiş insanın sinirlerini yatıştırıyor, daha iyi bir denge sağlıyor, zihni biliyordu.) Keza Hacı hayatında bir kez bile zina suçu işlememiş, Saidilerin çoğu gibi erken evlenerek kendini korumuştu; bir de uzun hayatı boyunca varsıl erkeklerin şehvetlerine esir düşüp büyük servetler yitirdiklerine tanık olmuştu.

Hacı sorununu kendinden yaşlı dostlarına açtı, dostları bunun geçici bir fenomen olduğuna, yakında tamamen kaybolacağına temin ettiler onu. "Aşırı sağlıklı olmanın bir sonucu," dedi dostu çimento tüccarı Hacı Kamil gülerek. Ama günler geçtikçe dürtüler güçlenerek devam edince sinirleri iyice gerilmeye başladı, daha da kötüsü kendinden birkaç yaş genç olan ve bu ani gençlik patlamasına hazırlıksız yakalanan karısı Saliha ile atışmasına neden olduğu gibi, onu tatmin edemediği için karısının morali de bozuldu. Onu birkaç kez azarlayıp, çocuklarının yetişkin adamlar olduğunu, yaşını başını almış bir çift olarak onlara ağırbaşlı olmanın yakışacağını söyledi.

Hacı Azzam'ın meseleyi Şeyh el Samman'a açmaktan başka çaresi kalmamıştı; Şeyh el Samman ünlü bir din adamı ve İslami Hayırseverlik Derneği'nin başkanıydı. Hacı Azzam onu bu dünyanın ve öte dünyanın meseleleri söz konusu olduğunda ruhani lideri olarak telakki ederdi, o kadar ki işi ya da hayatı söz konusu olduğunda ona danışmadan hiçbir konuda kesin karar vermezdi. Yanına onun onayıyla hayır işlerine harcanmak üzere binlerce lira para alırdı. İş anlaşmalarından biri

onun duaları ve takdisi sayesinde iyi sonuçlandığında şeyhe verdiği değerli hediyeler de cabasıydı.

Cuma namazı ve Şeyh el Samman'ın Medinet Nasr'daki el Salam Camii'nde verdiği haftalık din dersinden sonra Hacı Azzam şeyhten özel bir görüşme rica edip meseleyi ona açtı. Şeyh dikkatle dinledi, bir süre sessiz kaldı, sonra öfkeden pek de uzak olmayan bir hiddetle şöyle dedi: "Maşallah, Hacı! Kardeşim, Allah hayatını kolaylaştırırken sen ne demeye zorlaştırıyorsun? Hata yapmak için kapıyı Şeytan'a açmanın âlemi var mı? Kendini koruman gerekiyor, Allah'ın emrettiği gibi. Adaletli olduğun sürece Allah birden fazla eş almayı caiz kılmış. Allah'a güven ve yanlışa düşmeden doğru olanı yap!"

"Ben yaşlı bir adamım. İkinci bir evlilik yaparsam insanlar ne der?"

"Dürüstlüğünü ve Allah korkunu bilmesem hakkında kötü düşünürdüm. Asıl korkman gereken nedir be adam? Başkalarının ne söyleyecekleri mi, yoksa Bağışlayıcı ve Yüce Rabbin öfkesi mi? İktidarlısın, sağlığın mükemmel ve içinde kadınlara karşı arzu duyuyorsun. Evlen ve iki karına da eşit davran. Allah caiz kıldığı konularda hakkaniyetli davranılmasını ister."

Hacı Azzam uzun süre kararsız kaldı (ya da kalmış gibi yaptı) ama Şeyh el Samman onu ikna edinceye kadar ısrarını sürdürdü. Hatta (ve bunun için ona şükran borçluydu) oğulları Fevzi, Kadri ve Hamdi'yi (savcı olan) ikna etme görevini de üzerine aldı. Son ikisi babalarının evlenme arzusunu şaşkınlıkla karşıladılar ama yine de kabullendiler. Fevzi, en büyük oğlu ve babasının sağ kolu, açıklayıcı bir neden göstermemekle birlikte babasının ikinci kez evlenmesini onaylamadı. Sonunda, istemeyerek de olsa, "Hacı evlenmek istiyorsa bize düşen, hayatını cehenneme çevirecek bir kaltağın eline düşmesinin önüne geçmek için uygun birini bulmaktır," dedi.

İlke sağlanmıştı, geriye uygun bir eş aramak kalıyordu. Hacı Azzam en güvenilir dostlarını iyi bir kız aramaları için görevlendirdi ve izleyen birkaç ay boyunca pek çok aday gördü, ama engin hayat tecrübesiyle davranışlarında kusur gördüğü bütün kızları reddetti. Bu son derece hoştu ama yüzünü örtmüyordu, yılışıktı, şerefini ona emanet edemezdi; o fazlasıyla gençti, şımarıktı ve talepleriyle onu yorabilirdi; diğeri açgözlüydü ve parayı çok seviyordu. Hacı bütün adayları geri çevirdi, ta ki Suat Gaber'i tanıyıncaya kadar; İskenderiye'deki Hannaux perakende satış mağazasında tezgâhtardı Suat. Duldu, bir oğlu vardı ve Hacı onu görür görmez yüreğini kaptırdı – açık tenliydi Suat, dolgun vücutlu, harikulade; saçını örtüyordu, siyah, parlak ve uzundu saçları, başörtüsünün altından lüleleri görünüyordu. Gözleri siyahtı, iri ve büyüleyici, dudakları tombul ve şehvetli; temiz kadındı ve İskenderiyeli bütün kadınlar gibi vücudunun her ayrıntısına gösterdiği özen olağanüstüydü. El ve ayak tırnakları bakımlı ve temizdi ama boyalı değildi (cila aptes suyunu kirletmesin diye). Elleri yumuşaktı, teni hassas, kremle ovulmuş. Topukları bile tertemizdi, kaygan, pek, çatlaksız ve ponza taşıyla ovulduğu için hafif kızarık.

Suat hassas ve büyüleyici bir etki bırakmıştı Hacı'nın kalbinde. Hacı'yı en fazla etkileyen yoksulluğun ve yaşadığı zor hayatin Suat'a kazandırdığı alçakgönüllülük olmuştu. Geçmişinde ayıplanacak hiçbir şey olmadığına karar vermişti; bir badanacıyla evlenmiş, adam onu oğluyla bırakıp Irak'a gitmiş ve ondan bir daha haber alınamamıştı; mahkeme durumunun toplumsal bir sorun oluşturmaması için onu boşamıştı.

Hacı gizlice işyerine ve evine onu araştırması için insanlar gönderdi ve gönderdiği herkes onu övdü. Sonra seçim yapmak gerektiğinde okunan duayı okudu ve Suat Gaber ona düşünde bütün güzelliğiyle göründü (ama edepli bir biçimde giyinmiş

olarak, genellikle düşüne giren o kadın gibi çıplak ve bayağı değil). Bunun sonucunda Hacı Azzam kendini Allah'a emanet etti ve Sidi Bişr yöresine gidip Suat'ın ailesiyle görüştü. El Manşiya Kahvesi'nde garson olarak çalışan ağabeyi Reis Hamidu ile oturdu ve her konuda mutabakat sağladı. Hacı Azzam, her iş görüşmesinde olduğu gibi, açık, samimi ve pazarlığa kapalıydı. Suat ile aşağıdaki koşullarda evlendi:

1) Suat onunla Kahire'de yaşayacak, küçük oğlu Tamir'i annesine emanet edecekti. "Müsait olduğunda" gidip oğlunu ziyaret edebilirdi.

2) Nişan hediyesi olarak Suat'a on bin lira değerinde mücevherat satın alacak ve başlık olarak yirmi bin lira ödeyecekti, ayrıca boşanma durumunda ödeyeceği tazminat bedeli beş bin lirayı aşmayacaktı.

3) Evlilikleri bir sır olarak kalacaktı ve Saliha'nın bu evlilikten bir şekilde haberi olursa Suat'ı hemen boşayacaktı.

4) Evlilik Allah'ın ve Resul'ünün koyduğu kaidelere göre gerçekleşecekti, ancak Hacı Azzam yeniden çocuk sahibi olma arzusunda değildi.

Hacı Azzam bu kuralları koydu ve çocuk sahibi olmak istemediğini Reis Hamidu'ya bir kez daha vurguladı, Suat hamile kaldığı takdirde sözleşme feshedilmiş sayılacaktı.

"Neyin var?"

İkisi yataktaydılar. Suat'ın üzerinde dolgun göğüslerini, bacaklarını ve olağanüstü beyazlıktaki kollarını sergileyen mavi geceliği vardı, Hacı Azzam onun yanına beyaz cellebiyesiyle sırtüstü uzanmıştı. Onların saatiydi bu: Her gün Hacı ikindi namazını bürosunda kıldıktan sonra Suat'a binanın yedinci katında satın aldığı daireye çıkıyor, orada yemeği yedik-

ten sonra onunla akşam namazına kadar yatıyor ve ertesi gün görüşmek üzere yanından ayrılıyordu. Aile hayatını bozmadan onunla birlikte olmanın tek yolu buydu.

Bugün, ne var ki, her zamankinden farklı olarak, tükenmiş ve endişeli hissediyordu kendini. Bütün gün zihnini rahatsız eden bir şeyi düşünmüş ve düşünmekten yorgun düşmüştü, başı ağrıyordu ve yemekten sonra içtiği sarma sigaralardan midesi bulanmıştı, Suat'ın biraz uyumasına izin vereceğini umuyordu. Oysa Suat, ellerini uzatıp başını o parfüm kokulu yumuşak avuçlarının arasına aldı ve iri, siyah gözleriyle ona bakarak, "Neyin var, hayatım?" diye sordu.

Hacı gülümseyip, "İşle ilgili bazı sorunlar var," diye cevap verdi.

"Sağlığın için Allah'a şükret. Her şeyin başı sağlık."

"Çok şükür."

"Allah'ın adı üzerine yemin ediyorum, dünya endişe etmeye değmez. "

"Haklısın."

"Neye canın sıkıldığını söyle bana, Hacı."

"Senin başında yeterince sıkıntı yokmuş gibi."

"Allah aşkına! Benim sorunlarım seninkilerden daha mı önemli?"

Hacı gülümseyip ona minnetle baktı. Sonra ona yaklaştı, yanağına bir öpücük kondurdu, başını hafifçe geriye atıp ciddi bir ses tonuyla, "Allah'ın izniyle, milletvekilliğine adaylığımı koymayı düşünüyorum."

"Milletvekilliği mi?"

"Evet."

O kadar beklenmedik bir şeydi ki Suat bir an için şaşkınlığını gizleyemedi, ama hemen toparlanıp mutlu bir gülümsemeyle, "Ne kadar güzel bir gün, Hacı! Sevinçten çığlık mı atsam ne yapsam?" dedi.

"Her şeyin yolunda gitmesini ve seçileceğimi umut edelim."

"İnşallah."

"Biliyor musun, Suat, milletvekili olursam... Milyonlarca lira değerinde işler yapabilirim."

"Tabii ki seçileceksin. Senden iyisini mi bulacaklar?"

Sonra bir çocukla konuşur gibi dudaklarını büzdü ve (küçük bir kıza konuşur gibi) "Ama korkuyorum, tatlım, sen televizyona çıktığında herkes senin ne kadar şirin olduğunu görecek. Sonra seni benden çalmasınlar?" dedi.

Hacı bir kahkaha attı ve Suat ateşli vücudunun sıcaklığını hissetmesi için ona sokuldu. Sonra elini uzatıp hiç acele etmeden, çalışılmış, uzun süren ve sonunda meyvesini veren bir okşamaya girişti. Hacı'nın heyecan ve sabırsızlıkla başını cellebiyesinin yakasına sıkıştırdığını görünce müstehcen bir kahkaha attı.

Film seyrettiğinde de öyle olur: Kendini filme kaptırır ve tepki gösterirsin, ama sonunda ışıklar yanar ve gerçeğe dönersin; sinema salonundan çıkarsın, taşıt ve yaya dolu sokağın soğuk havası çarpar yüzüne; her şey normal boyutlarına döner, bütün olup bitenleri bir film gibi düşünürsün, oyunculuktan ibaret.

Taha el Şazli karakter mülakatına gittiği gün olanları böyle anımsıyor: Lüks kırmızı halıyla kaplı koridorlar, yüksek tavanlı devasa oda, yerden mahkeme kürsüsünü çağrıştıracak kadar yükseltilmiş büyük masa, oturduğu alçak deri koltuk, kocaman pörsük bedenleriyle üç general, beyaz üniformalar, parlak pirinç düğmeler, rütbeler, göğüs ve omuzlarda parıltılı madalyalar, görüşmeye başkanlık edip onu ölçülü ve disiplinli bir gülümseme ile karşıladıktan sonra sağındaki komite üyesi-

ne başıyla işaret eden general. Komite üyesi kollarını masaya dayadı, kel kafasını öne çıkardı ve soru sormaya başladı, diğerleri ağzından çıkan her sözcüğü tartıyor, yüzünde beliren her ifadeyi denetliyormuşçasına dikkatle Taha'yı seyrediyorlardı. Sorular beklediği türdendi, subay arkadaşları onu karakter mülakatında sorulan soruların hep aynı bildik sorular olduğuna temin etmişlerdi, söyleşi sırf gösteriş olsun diye yapılıyordu; Ulusal Güvenlik Servisi'nin raporlarına dayanarak radikal tipleri elemek ya da etkili dostları olanları kabul etmekti amaç. Taha notlarının iyi üniversitelerden birine girebilecek kadar yüksek olduğunu ama ülkesine hizmet etmek için Polis Akademisi'ni yeğlediğini söyledi. Polisin görevinin, birçoklarının sandığı gibi, sadece asayişi sağlamak değil, aynı zamanda sosyal ve insancıl olduğunu vurguladı (örnek vermeyi de ihmal etmedi). Sonra önleyici güvenlik kavramından söz etti, tanım ve yöntem olarak; söyleşiyi yönetenlerin yüzlerinde hemen onay ifadeleri belirdi, hatta başkanlık yapan general, Taha'nın yanıtını başını iki kez sallayarak onayladı. Bunun üzerine daha önce hiç konuşmayan komite üyesi Taha'ya bir suçluyu tutuklamaya gittiğinde onun çocukluk arkadaşlarından biri olduğunu keşfederse ne yapacağını sordu. Bu soruyu bekliyordu Taha, yanıtını daha önceden hazırlamıştı, ama vereceği yanıtın generallerin üzerindeki etkisini artırmak için biraz düşünüyormuş gibi yaptı. Sonra, "Efendim, görev arkadaşlık ya da akrabalık tanımaz. Polis savaşta bir erden farksızdır – görevini hiçbir şeyin etkisi altında kalmaksızın, Allah ve ülke uğruna ifa etmek zorundadır," dedi.

Görüşmeye başkanlık eden general gülümsedi, samimi bir hayranlıkla başını salladı, ardından da mülakatın sona erdiğini belirten sessizlik geldi. Taha gidebilirsin emrinin gelmesini bekledi, ama başkan general birden dikkatle önündeki say-

falara baktı, bir şey keşfetmiş gibi. Sayfalardan birini doğru okuduğundan emin olmak için hafifçe havaya kaldırdı, sonra gözlerine bakmaktan sakınarak Taha'ya, "Baban; mesleği nedir babanın, Taha?"

"Devlet memuru, efendim."

(Başvuru formuna böyle yazmış, imzalaması için muhtara 100 lira rüşvet vermişti.) General sayfaları bir kez daha gözden geçirdi ve, "Devlet memuru mu, yoksa mülk bekçisi mi?" diye sordu.

Taha bir an için hiçbir şey söylemedi. Sonra alçak bir sesle, "Babam mülk bekçisidir, efendim," dedi.

Başkan general gülümsedi ve mahcup oldu. Sonra sayfaların üzerine eğilip özenle bir şeyler yazdı, başını aynı gülümsemeyle kaldırdı ve, "Teşekkürler, evlat. Gidebilirsin," dedi.

Annesi iç geçirip Kuran'dan bir ayeti alıntıladı: "Senin için daha iyi olacak bir şeyden nefret de edebilirsin."

Busayna hiddetle haykırdı: "Polis memuru olmak matah bir şey mi sanki? Elini sallasan polise çarpar. Ayda eline iki kuruş para geçerken üniformanı görmek beni çok mu mutlu edecekti sanıyorsun?"

Taha bütün günü sokaklarda aylak aylak dolaşarak geçirmiş, sonunda yorgun düşüp çatıya dönmüş, sedire oturup başını öne eğmişti. Sabah giydiği takım elbise görkemini yitirmiş, kırışmış, ucuz bir görünüme bürünmüştü. Annesi onu neşelendirmeye çalıştı.

"Oğlum, bu işi fazla karmaşık hale getiriyorsun. Polis Akademisi dışında çok iyi üniversiteler var."

Taha başı öne eğik susmaya devam etti. Annesi durumun onun sözlerini aştığını anlayıp mutfağa kaybolarak oğlunu

Busayna ile yalnız bıraktı. Busayna sedire geçip Taha'nın yanına oturdu, ona sokulup, "Lütfen kendini üzme, Taha," diye fısıldadı.

Sesi içinde bir şeyleri harekete geçirdi ve Taha acı bir biçimde haykırdı: "Boşa giden emeklerim için üzülüyorum. Başından baba mesleği için bir koşul koymuş olsalardı bilirdim hiç olmazsa. 'Kapıcı çocukları kabul edilmez,' demeleri gerekirdi. Üstelik yaptıkları yasaya aykırı. Bir avukata sordum, dava açarsam kazanabileceğimi söyledi."

"Dava açmak falan istemiyoruz. Ben ne düşünüyorum biliyor musun? Sen bu notlarla istediğin üniversiteye girer, birincilikle bitirir, Arap ülkelerinden birinde çalışıp bol para kazanır, sonra buraya dönüp kral gibi yaşarsın."

Taha bir süre baktı ona, sonra başını öne eğdi yine. Busayna devam etti: "Bak, Taha. Senden bir yıl daha küçük olduğumu biliyorum ama ben çalışıyorum ve iş hayatı bana birkaç şey öğretti. Bu ülke bize ait değil, Taha. Parası olanlara ait. Yirmi bin liran olsaydı ve o parayı birine rüşvet vermek için kullansaydın sana babanın ne iş yaptığını sorarlar mıydı sanıyorsun? Para kazan, Taha, o zaman her şeyin olur, ama yoksul kalırsan seni ezip geçerler."

"Bunu onların yanına bırakmayacağım. Şikâyette bulunmalıyım."

Buruk bir gülümseme belirdi Busayna'nın yüzünde. "Kimi kime şikâyet edeceksin? Dediğim gibi yap ve saçma sapan fikirlere kapılma. Çok çalış, diplomanı al ve zengin oluncaya kadar bu ülkeye dönme. Hiç dönmezsen, daha da iyi."

"Arap ülkelerinden birine gitmem gerektiğini düşünüyorsun, öyle mi?"

"Kesinlikle."

"Benimle gelecek misin?"

Bu soruyu beklemiyordu Busayna, hazırlıksız yakalanmıştı, Taha'yla göz göze gelmekten kaçınarak, "İnşallah," diye mırıldandı. Ama Taha hüzünlü bir biçimde, "Değiştin bana karşı, Busayna. Farkındayım," dedi.

Busayna yeni bir tartışmanın başlamak üzere olduğunu hissetti ve iç geçirerek, "Sen şimdi yorgunsun. Uyu biraz, yarın konuşuruz," dedi.

Busayna gitti ama Taha uyumadı. Uzun süre uyanık kalıp kendisine onu aşağılamaktan zevk alırmışçasına yavaşça, "Baban mülk bekçisi mi, evlat" diye soran generalin yüzünü yüzlerce kez zihninde canlandırdı. "Mülk bekçisi mi?" Aşina olmadığı, o güne dek üzerinde hiç düşünmediği ve hiç beklemediği bir tabir. Bütün hayatını ifade eden bir tabir. Uzun yıllar yaşamıştı o tabiri, sıkıntısını hissetmişti, bütün gücüyle direnmiş ve kendini ondan arındırmaya çalışmıştı. Polis Akademisi'ne girerek saygın, adam gibi bir hayat yaşamayı ummuştu, ama o tabir -mülk bekçisi- o tüketici yarışın sonunda karşısına dikilmiş, son anda her şeyi mahvetmişti. Neden başından söylememişlerdi? Neden sona saklamıştı general? O zamana kadar yanıtlarından ne kadar memnun kaldığını belli etmiş, sonra son darbeyi vurup şöyle demişti sanki: "Yıkıl karşımdan, kapıcı çocuğu seni! Polis olmak mı istiyorsun, kapıcı çocuğu? Kapıcının çocuğu polis olmak istiyor! Bunu ilk kez duyuyorum, yemin ederim!"

Taha odada volta atmaya başladı, çünkü bir şeyler yapmaya karar vermişti. Böyle bir aşağılanma karşısında sessiz kalamazdı. Zihninde yavaşça olağanüstü intikam sahneleri şekillenmeye başladı: Örneğin, kendini komitedeki generallere Allah ile Resul'ünün -huzur içinde yatsın- fırsat eşitliği ve adalet üzerine bize buyurduklarını yerine getirmekle ilgili bir nutuk çekerken gördü. Yaptıkları için utançlarından yerin di-

bine geçip ondan özür dileyene ve akademiye kabul edildiğini söyleyinceye kadar onları azarlamaya devam etti. Son sahnede kendini generalin yakasına yapışmış yüzüne, "Babamın mesleğinden sana ne, rüşvet yiyici sahtekâr herif!" diye bağırırken gördü. Sonra birkaç sıkı yumruk salladı, general yere yığılıp kendi kanında boğulmaya başladı. Kendini denetleyemediği zor durumlarda bulduğunda bu tür hayaller kurmak gibi bir alışkanlığı vardı. Ancak bu kez, intikam sahneleri, bütün şiddetine rağmen, susuzluğunu kesmedi. Küçük düşürülmüş olma duygusu canını sıkmaya devam ediyordu, sonunda aklından çıkaramadığı bir fikir çaktı zihninde. Küçük masaya oturup kâğıt ile dolmakalem aldı ve sayfanın başına büyük harflerle şöyle yazdı: "Bağışlayıcı ve Şefkatli Allah adına. Ekselansları Cumhurbaşkanına Şikâyet Dilekçesi." Bir an için durdu, sözcüklerin tumturaklılığında biraz huzur bularak başını hafifçe geriye attı. Sonra özenle yazmaya koyuldu.

Bu yeri boş bıraktım çünkü oraya ne yazacağımı bilemedim:

Sözcükler sıradan hüzünleri ya da mutlulukları anlatmak için iyidir, ama kalem Zeki el Dessuki'nin sevgilisi Rabab ile yaşadığı türden büyük mutluluk anlarını anlatmakta yetersiz kalır. Talihsiz olaya rağmen, Zeki Bey güzel Rabab'ı her zaman büyüleyici, altın sarısı-kahverengi yüzü ve sırtından aşağı inmesi için saçlarını açıp karşısına oturduğunda dolgun, koyu kırmızı dudaklarıyla hatırlayacak; karşısında viski içip kışkırtıcı sesiyle onu kucaklaması, sonra izin istedikten sonra banyoya gidip bütün güzelliğini ortaya koyan kısa bir gecelikle dönerek, "Nerede uyuyacağız?" diye soruşuyla; yumuşak, sıcak vücudunun ona ihsan ettiği karşı koyulmaz hazlarla. Zeki Bey o muhteşem sevişmenin her ayrıntısını hatırlıyor, ama birden zihnindeki fotoğraf biçim değiştirip fena halde bulandı, sonra ardında kötü bir baş ağrısı ve bulantı duygusu bırakarak tamamen kayboldu. Son hatırladığı bir yılan tıslamasını takiben burun deliklerinin zarını yakan keskin bir koku ve o anda Rabab'ın bir şeylerin arayışıyla onu tuhaf bir biçimde incelemeye başlamasıydı. Sonrasını hatırlayamıyordu Zeki Bey...

Zorlukla uyanmıştı, başına korkunç bir baş ağrısının tokmakları iniyordu ve Abbasharun yanında durmuş endişe belirtileri göstererek, "Ekselans iyi değil. Doktor çağırayım mı?" diye fısıldamaktaydı.

Zeki Bey, bir ton ağırlığındaki başını güçlükle sallayıp aynı zamanda dağılmış düşüncelerini toparlamak için büyük bir çaba sarf etti. Uzun süre uyuduğunu düşündüğü için altın kol saatine bakmak istedi, ancak orada değildi. Yanındaki sehpaya bıraktığı cüzdanının yerinde de yeller esmekteydi. Bunun üzerine soyulduğundan emin oldu ve yavaş yavaş eksik olan şeylerin envanterini çıkarmaya koyuldu; altın kol saatine ve cüzdanındaki beş yüz liraya ilaveten, iki altın Cross marka dolmakalem (kullanılmamış, kutusunda) ve Persol marka bir

güneş gözlüğü. Ne var ki, asıl darbe, ablası Devlet el Dessuki'ye ait elmas mühür yüzüğüydü.

"Soyuldum, Abbasharun! Rabab beni soydu!"

Zeki Bey neredeyse çıplak olarak oturduğu ve kısa bir süre önce aşk beşiği olarak kullandığı kanepenin kenarından aynı cümleyi tekrarlayıp duruyordu. O anda, iç çamaşırları, narin vücudu, boş ve çöküк ağzıyla (sevgilisini öpebilmek için takma dişlerini çıkarmıştı) iki sahne arasında dinlenen zavallı bir komedi aktöründen farkı yoktu. Dünyası kararmış bir şekilde başını ellerinin arasına aldı, Abbasharun ise bu önemli olay karşısında kapatılmış bir köpek kadar heyecanlı, koltuk değnekleriyle döşemeyi döverek odanın her yerinde dolanmaktaydı. Sonra efendisinin üzerine eğilip soluk soluğa, "Ekselans, kaltağı polise ihbar edelim mi?" diye sordu.

Zeki biraz düşündü, sonra başını sallayıp sustu. Abbasharun yanına gelip, "Ekselans, size bir şey mi içirdi, yoksa yüzünüze sprey mi sıktı?"

Öfkesini ifade etmek için tam da böyle bir soruya ihtiyacı vardı Zeki el Dessuki'nin, patladı ve zavallı Abbasharun'a demediğini bırakmadı. Ancak sonunda kalkmak ve giyinmek için yardımını kabul etti, çünkü gitmeye karar vermişti.

Saat gece yarısını geçiyordu, Süleyman Paşa'daki dükkânlar kapılarını kapatmışlardı. Ayaklarını sürüyerek yürüyordu Zeki Bey; baş ağrısı ve yorgunluğun etkisiyle sendeliyor, içinde giderek korkunç bir öfke birikiyordu. Rabab için harcadığı çabayı, parayı ve kendisinden çaldığı değerli şeyleri düşündü. Nasıl gelmişti böyle bir şey başına? Saygın Zeki Bey, kadınları büyüleyen erkek, soylu kadınların sevgilisi, şimdi aşağılık bir fahişe tarafından faka bastırılıp soyulmuştu! Belki de şu anda sevgilisiyle birlikteydi, ona Persol marka güneş gözlüğünü ve Cross marka altın dolmakalemleri (kullanılma-

mış) veriyordu ve birlikte tuzağa düşen ahmak ihtiyara gülüyorlardı.

Skandal olur korkusuyla polise haber verememek kızgınlığını daha da artırıyordu, ki yankıları mutlaka ablası Devlet'in kulağına kadar giderdi. Benzer bir biçimde Rabab'ın yakasına yapışamaz ya da çalıştığı Kahire Bar'dan da şikâyetçi olamazdı, çünkü barın sahibinin ve orada çalışan herkesin kaşarlanmış sabıkalılar olduklarını biliyordu, bu soygunu planlayanlar da onlardı muhtemelen. Her halükârda Rabab'a karşı onun tarafını tutmaları olasılık dahilinde değildi, hem daha önce başka müşterilere yaptıklarına tanık olduğu gibi, ona da iyi bir sopa çekmeleri muhtemeldi.

Olanları unutmaktan başka çaresi yoktu ve bu ne kadar güç ve üzücüydü; ablasının yüzüğünü çaldırmış olmaktan dolayı yüreğine çöken ağırlık da cabasıydı. Kendini suçlamaya başladı; yüzüğü kuyumcu Papazyan'dan geri aldıktan sonra neden hemen Devlet'e götürmemiş, ne demeye büroda tutmuştu? Şimdi ne yapacaktı? Yeni bir yüzük alacak parası yoktu, olsa bile Devlet mücevheratını öz çocukları gibi tanırdı. En çok Devlet ile yüzleşmekten korkuyordu; o kadar ki Behler Pasajı'ndaki apartmanlarının önüne geldiğinde girişte kararsız bir şekilde kalakaldı ve geceyi arkadaşlarından birinde geçirmeyi düşündü, gidecekti de az kalsın. Ama saat geç olmuştu, yorgunluğu onu yukarı çıkmaya itiyordu, o da öyle yaptı.

"Paşa Hazretleri nereden teşrif ediyorlar acaba?"

Daireye girdiğinde böyle karşıladı Devlet onu. Oturma odasında onu bekliyordu, ön kapının karşısındaki koltukta. Kestane rengine boyanmış saçına bigudi sarmış, kırışık yüzünü kalın bir pudra tabakasıyla kaplamıştı; ağzının kenarından

küçük bir ağızlığa takılı yanık sigarası sarkıyordu. Üzerinde ince vücudunu örten mavi bir sabahlık vardı, ayaklarını pofuduk terliklerinin içine sokmuştu. Örgü örüyordu, elleri çabuk ve mekanik bir şekilde hareket ediyordu, hiç durmadan ve tempoyu düşürmeden, vücudundan ayrı iki parçaymışçasına. Alışkanlık ona aynı anda sigara içme, örgü örme ve konuşma yeteneğini sağlamıştı.

"İyi akşamlar."

Zeki sözcükleri çabucak telaffuz edip doğru odasına yönelmişti, ama Devlet hemen saldırıya geçip yüzüne karşı bağırmaya başladı: "Nerede yaşadığını sanıyorsun sen? Otelde mi? Üç saattir seni bekliyor, kapıyla pencere arasında mekik dokuyorum. Polise gitmek üzereydim. Başına bir şey geldiğini sandım. Düşüncesizsin! Hastayım! Beni öldürmek mi istiyorsun? Acı bana, Allah'ım! Canımı al ki huzur bulayım!"

Bu, sabaha kadar uzayabilecek dört bölümden oluşmuş bir tartışmanın uvertürü olabilirdi ve Zeki, holü hızla kat ederek, "Affedersin, Devlet. Çok yorgunum. Yatmaya gidiyorum, sana olanları yarın sabah anlatırım, inşallah," dedi.

Oysa Devlet onun kaçma teşebbüsüne karşı uyanıktı, örgüleri elinden fırlatıp avazı çıktığı kadar bağırarak üzerine gitti: "Neden yorgunsun, zavallı şey? Köpek gibi koklayarak peşinden koştuğun kadınlar yüzünden mi? Aklını başına topla, beyim! Her an ölebilirsin. Peygamberimizle karşılaştığında ona ne diyeceksin, *beyim*?"

Son haykırışla sırtından sıkı bir biçimde itti Zeki'yi. Zeki hafifçe sendeledi, sonra gücünü toparlayıp odasına girdi ve Devlet'in şiddetli karşı koyuşuna rağmen kapıyı içeriden kilitleyip anahtarı cebine koymayı başardı. Devlet bağırıp kapıyı açması için tokmağı kurcalamayı sürdürdü, ama kendini nihayet güvende hisseden Zeki ablasının bir süre sonra yorulup

gideceğini düşündü. Sonra giysileriyle yatağa uzandı. Yorgundu, üzgündü, başına gelenleri tekrar gözden geçirip Fransızca, "*Quelle journée horrible!*" diye mırıldandı. Sonra Devlet'i ve sevgili ablasının nasıl bu denli hırçın ve nahoş bir kadına dönüştüğünü düşündü.

Ondan sadece üç yaş daha büyüktü; Zeki onu hâlâ Mère de Dieu'nün sarı-mavi üniformasını giyen ve La Fontaine'in hayvan şiirlerinden bölümler ezberleyen harikulade küçük kız olarak hatırlıyordu. Akşamları Zamalek'teki eski evlerinin (ki Paşa devrimden sonra satmıştı) kabul odasında piyano çalardı. O kadar güzel çalardı ki müzik öğretmeni Madam Chedid Paris'teki uluslararası amatörler turnuvasına katılması için Paşa'ya başvurmuş, ancak Paşa reddetmişti. Devlet bir süre sonra Hava Yüzbaşısı Hasan Şevket ile evlenmiş, bir oğlan, bir de kız (Hani ve Dina) doğurmuştu. Sonra devrim gerçekleşmiş ve Şevket kraliyet ailesine olan yakınlığı yüzünden emekli edilmiş, kısa bir süre sonra da, kırk beşini bile göremeden, ölmüştü.

Devlet onun ardından iki kez evlenmiş, fakat başka çocuk doğurmamıştı; iki başarısız evlilik onu buruk, asabi ve sigara tiryakisi biri haline getirmişti. Sonra kızı büyüyüp Kanada'ya göç etmişti. Oğlu tıp fakültesinden mezun olduğunda Devlet onun da göç etmesini engellemek için büyük bir savaş vermişti. Ağlamış, bağırmış, bütün akrabalarına oğlunu onunla kalmaya ikna etmeleri için yalvarmıştı; fakat genç doktor, neslinin diğer fertleri gibi, Mısır'daki durum karşısında tamamen umutsuzdu. Göç etmeye kararlıydı, annesine onunla gelmesini teklif etmiş, ama Devlet teklifi reddedip tek başına kalmıştı.

Bahçeşehir'deki dairesini kiraya verip Zeki Bey'in yanına, Çarşı'daki daireye taşınmış, ilk günden başlayarak iki yaşlı insan yeminli düşman misali birbirlerine husumet besleyip tar-

tışmaktan hiç vazgeçmemişlerdi. Zeki bağımsızlığına ve özgürlüğüne düşkün biri olduğu için hayatını başkasıyla paylaşmak ona çok zor gelmişti: Uyku ve yemek için belli saatlere tabi olmak, gece geç gelmek gibi bir niyeti varsa önceden Devlet'e haber vermek. Ablasının varlığı onu kız arkadaşlarını eve davet etmekten alıkoyduğu gibi, özel işlerine burnunu arsızca sokuşu ve sürekli ona baskın çıkma çabalarıyla Zeki'yi hayatından bezdiriyordu.

Kendi açısından bakınca, Devlet yalnızlığa ve mutsuzluğa katlanıyor, evlilikte başarısız olduktan sonra hayatının hiçbir başarı elde edemeden ve geç yaşında çocuklarının onu terk ettiğine tanık olarak sonlanmasından büyük üzüntü duyuyordu. Zeki'nin ölümü bekleyen yaşlı bir adam olmaktan çok uzak bir hayat sürmesi, hâlâ kokular sürünüp kadın peşinde koşması onu fena halde kışkırtıyordu. Onu aynanın karşısında kıyafetine özen gösterirken, kendi kendine şarkı mırıldanıp gülümserken ya da keyifli bir ruh halinde gördüğünde, tartışma çıkarıp onu sivri diliyle bir güzel azarlayıncaya kadar dinmek bilmeyen bir öfke dalgasına kapılıyordu. Zeki'nin çocuksu tavırlarını ve geçici heveslerini ahlaki bakımdan değil de, sırf hayata bu biçimde sarılması kendi umutsuzluğuyla uyuşmadığı için eleştiriyor, ona karşı cenazenin ortasında kahkaha atan adama yaslıların duyduğu öfkeye benzer bir öfke duyuyordu.

Bunlara ilaveten iki yaşlı insanın yaşlılıkla birlikte gelen alınganlığı, sabırsızlığı ve huysuzluğu, bir de iki insan iç içe yaşadığında oluşan gerilim söz konusuydu: Birinin diğeri ihtiyaç duyarken banyoyu uzun süre meşgul etmesi; sabah diğerinin uyku mahmuru yüzünü görmesi; biri sessizliğe ihtiyaç duyarken diğerinin konuşma isteği içinde olması; bir başkasının sana sürekli bakması ve sözünü kesmesi; söylediğin her şeyden anlam çıkarması; çiğnerken azıdişlerini gıcırdatması;

seninle her yemeğe oturduğunda kaşığının tabağa çarpmasından çıkan çınlama sesi; huzurunu bozan birinin gece ve gündüz hissettiğin varlığı.

Zeki el Dessuki Bey başına gelenleri düşünerek yatakta uzanmaya devam etti ve yavaş yavaş gözkapakları ağırlaşmaya başladı. Ancak, kötü günü henüz sona ermemişti, çünkü kısa bir süre sonra, uyku ile uyanıklık arasında uzanmışken, Devlet'in bulmayı başardığı yedek anahtarın gıcırtısını duydu. Devlet kapıyı açıp üzerine yürüdü, gözlerinde nefret ve soluk soluğa bir sesle, "Yüzük nerede, Zeki?" dedi.

Böylece Ekselansları Sayın Cumhurbaşkanı oğlunuz Taha Muhammed el Şazli'nin Polis Akademisi'nin mülakat komitesine başkanlık eden general tarafından adaletsizliğe uğradığı ve haklarının çiğnendiğini göreceksiniz. Peygamberimizin –Allah'ın selamı üzerine olsun- hadislerinden birinde söylediği gibi: "Hakikaten, huzurunuzdaki insanlar asil bir insanı hırsızlık yapmışsa bile kendi haline bırakırken, çaldığı takdirde yoksul bir insanı cezalandıracaktır. Allah adına, Fatma, Muhammed'in kızı bile çalsa, elini keserim."

Allah'ın Elçisi ne kadar doğru söylemiş. Sayın Cumhurbaşkanı, seksen dokuz not ortalaması tutturmak için çok çalıştım ve yüce Allah'ın ihsanıyla, Polis Akademisi'ne kabul edilebilmek için gerekli bütün sınavları başarıyla verdim. Öyleyse, Sayın Cumhurbaşkanı, polis gücüne katılmaktan sadece ahlaklı fakat mülk bekçisi olarak çalışan babamın mesleğinden ötürü men edilmem sizce reva mıdır? Mülk bekçiliği saygın bir meslek değil midir ve her saygın meslek saygıyı hak etmez mi, Sayın Cumhurbaşkanı? Sizden bu meseleye öz oğlunun haksızlığa uğraması karşısında asla sessiz

kalmayacak bir babanın gözüyle bakmanızı rica ediyorum, Sayın Cumhurbaşkanı. Geleceğim, Sayın Cumhurbaşkanı, Ekselansları'nın kararına bağlı ve soylu ellerinizin bana yapılan bu yanlışlığı telafi edeceğinden eminim.

Allah sizi İslam'ın ve Müslümanların bir değeri olarak korusun,

Dürüst oğlunuz, Taha Muhammed el Şazli

Kimlik numarası 19578, Kasr el Nil

Adres: Yakupyan Apartmanı, 34 Talat Harb Caddesi, Kahire.

Şiddetli bir çatışmadan sonra fethettiği bir kente giren muzaffer bir komutan gibi belirdi çatıda Melek Hilla, yeni odasını teslim almak için, mutlu ve mağrur bir ruh haliyle. Üzerinde özel durumlar için sakladığı mavi halk takım elbisesi vardı ve boynuna onun için -subayın apoletindeki yıldız ya da doktorun stetoskopu misali- usta gömlekçi olarak profesyonel konumuna işaret eden uzun bir mezura asmıştı. O sabah yanında odayı hazırlamaları için birkaç işçi getirmişti: Bir demirci, bir elektrikçi, bir tesisatçı ve onlara yardım etmek üzere gelmiş genç bir yardımcı.

Usta zanaatkâr Melek, Hazreti Meryem ve Kurtarıcı İsa'ya bir şükran duası mırıldandı, sonra kapıyı ilk kez açmak üzere elini uzattı. Gazete satıcısı Atiya'nın ölümünden sonra bir yıl boyunca kapalı kaldığı için içerisi küf kokuyordu. Odanın muhtelif yerlerinde Atiya'dan kalma bazı eşyalar vardı, Melek onları genç yardımcıya toplatıp büyük bir koliye koydurdu.

Sonra içeri güneş ışığı girmesi için pencereyi açtı ve odanın ortasında durup işçilere ne yapmaları gerektiğini söyledi. Zaman zaman, çatıdaki kiracılardan biri gelip meraktan içe-

ride olup bitenlere bakıyordu. Kimi kısa bir süre bakıp ilerliyordu. Diğerleri Melek'i odayı kiraladığı için tebrik edip elini sıkıyor, işinde başarılar diliyordu.

Ancak çatının bütün kiracıları o kadar görgülü değildi. Yarım saat geçmeden çatıda haber yayılmıştı ve yeni geleni hoş karşılamaya hiç de gönüllü olmayan iki tip belirdi: Bay Hamid Havvas ve Şoför Ali.

İlki Ulusal Sağlık İdaresi'nin bir memuruydu ve müdürü ona kızıp yaşadığı Mansura Kasabası'ndan Kahire'ye naklettirmişti; bu yüzden çatıda kiraladığı odada bir başına yaşamakta, bir yıldan uzun süredir bütün enerjisini bu keyfi nakli iptal ettirip kasabasına dönmek için harcamaktadır. Bay Hamid Havvas resmi şikâyet dilekçesi yazma uzmanıdır ve şikâyet konusunu seçip özenle planladıktan sonra düzgün ve okunaklı bir el yazısıyla kaleme almaktan ve ona yükleyeceği yükü hiç umursamadan sonuna kadar takip etmekten büyük bir haz duyar, çünkü yaşadığı bölgede ya da yolunun üzerinde bulunan bütün kamu kuruluşlarının gerektiği gibi çalışmalarını bir ölçüde görev edinmiştir. Her gün mutlaka belediye binasına, valilik binasına ve zabıta binasına uğrayıp inat ve kararlılıkla kendi oturduğu binanın uzağında bulunan işportacılar hakkında verdiği şikâyet dilekçelerini takip eder, dilekçe üzerine dilekçe vererek yasayı çiğneyen işportacılarla mücadele etmeyi görev sayar, asla vazgeçmez, ta ki sonunda zabıta hareket edip onları tutuklayıncaya ve mallarına el koyuncaya kadar; ki işler o raddeye geldiğinde Hamid Bey uzaktan seyretmekle yetinip yurttaşlık görevini tam olarak yerine getirmek için fazladan bir kilometre yürümekten kaçınmayan birinin gönül rahatlığını yaşar.

Şoför Ali'ye gelince; alkoliktir, ellisini aşmıştır, hiç evlenmemiştir, bir ecza deposu için şoför olarak çalışır, her gün

işten doğruca Tevfikiye Meydanı'ndaki Orabi Bar'a gidip yemeğini yer ve gece yarısına kadar içki yudumlar. Yalnızlık ve bağımlı olduğu ucuz alkol ona yapacağını yapmış, kaba, tehlikeli ve saldırganlığını yaymak için sürekli kavga arayan birine döndürmüştür.

Bay Hamid Havvas, Melek'in yanına gidip ona selam verdikten sonra konuşmayı son derece kibar bir biçimde açtı: "Bu odayla ilgili olarak, dostum. Binanın sahibiyle ticari amaçla kullanabileceğine dair bir sözleşme yaptın mı?"

"Sözleşmem var tabii ki," diye yanıtladı Melek heyecanla, sonra küçük deri çantasından Fikri Abdül Şahit'le yaptığı sözleşmeyi çıkardı. Hamid sözleşmeyi aldı, gözlüğünü taktı, sözleşmeyi dikkatle inceledi. Sonra Melek'e iade edip yavaşça, "Bu sözleşme bu biçimiyle hükümsüzdür," dedi.

"Hükümsüz mü?" diye tekrarladı Melek endişeyle.

"Hükümsüz tabii ki. Yasaya göre çatı bütün kiracıların müşterek alanıdır, müşterek alanlar ticari amaçla kullanılamaz."

Melek anlamadı ve konuşmasını sürdüren Hamid Bey'e öfkeyle baktı: "Yargıtay bu konuda birden fazla karar vermiştir ve mesele kapanmıştır. Sözleşme hükümsüz, senin bu odayı kullanma yetkin yok."

"Evet, ama hepiniz bu çatıda yaşıyorsunuz, ben neden yaşamayayım?"

"Biz odalarımızı ikamet amacıyla kullanıyoruz, bu yasal. Oysa sen odadan ticari amaçla yararlanmak istiyorsun, bu da yasadışı, izin veremeyiz."

"Pekâlâ. Bu sözleşmeyi imzalayan binanın sahibi olduğuna göre git ona şikâyet et."

"Olmaz öyle şey. Yasa seni odayı kullanmaktan men ediyor ve biz, bu durumdan zarar gören kiracılar olarak seni engellemekle mükellefiz."

"Bu da ne demek?"

"*Pılını pırtını topla ve topukla, yoksa karışmam!* demek."

Bu son sözler Melek'e meydan okuyarak bakan Şoför Ali'nin boğuk gırtlağından çıkmıştı. Elini tehditkâr bir biçimde Melek'in omzuna yerleştirip devam etti: "Dinle, koçum. Bu çatı saygın insanlara ait. Kafana estiği zaman gelip burada dükkân mükkân açamazsın, işçiler ve müşteriler çatıya girip çıkan kadınları dikizlemeye başlar sonra. Anladın mı?"

Durumun tehlikesinin artık farkında olan Melek hemen tepki verdi: "Canım efendim, benim bütün işçilerim eğitimli ve ahlâklı insanlardır, çok şükür! Dünyanın en kibar ve ketum insanlarıdırlar. Ayrıca çatıdaki kiracılara ve onların eşlerine saygı duyuyorum."

"Bak. Laf ebeliğini bırak. Eşyalarını topla ve gazla!"

"Aman Allah'ım! Nedir bu? Külhanbeyi misiniz siz, nesiniz?"

"Evet, muhallebi çocuğu, külhanbeyiyiz."

Şoför Ali sözünü bitirirken Melek'i yakasından tutup kendine doğru çekti ve kavganın başlamak üzere olduğunu bildirmek için yüzüne bir tokat yerleştirdi. Kavgalarını kolaylıkla ve gayet etkili bir biçimde yürütürdü, basit ve sıradan bir rutini yerine getiriyormuş ya da sevdiği bir sporu icra ediyormuş gibi. İyi yerleştirilmiş bir kafayla başladı, peşinden mideye iki yumruk geldi, son yumruğu da Melek'in burnunun üzerinde patladı. Melek'in yüzünden aşağı kanlar iniyordu, yararsız ve sembolik bir yumruk teşebbüsünde bulundu ama ıskaladı. Sonra vahşi yumruklara maruz kalınca çığlık atmaya başladı ve ortalık karıştı, başlarını belaya sokmak istemeyen işçiler sessizce kaçarken her yönden seyretmek için insanlar akın etti. Birden Abbasharun belirdi çatıda, yardım istemek için bağırıp çağırdı ama kavga Şoför Ali Melek'i odadan çıkarmayı başarıncaya kadar devam etti.

Bay Hamid Havvas kavga başlar başlamaz uzaklaşıp binanın bulunduğu caddenin karşı kaldırımındaki sigara bayiinden Polis İmdat'ı aramıştı, çok geçmeden genç bir komiserle birkaç polis memuru geldi ve herkesi gözaltına aldılar: Melek, yardımcısı, Abbasharun ve Şoför Ali.

Hamid Havvas genç komiserin yanına gidip kibarca selamladıktan sonra şöyle dedi: "Siz hukuk okumuşsunuzdur, tabii ki, efendim. Bu arkadaş (Melek'i işaret ederek) çatıda ticari bir müessese açmak istiyor, oysa çatı ticari yarar sağlanamayacak müşterek bir alandır. Sizin de gayet iyi bildiğiniz gibi, efendim, bu suçtur, yasal terminolojide 'mülk gaspı' olarak geçer ve karşılığı üç yıla kadar hapis cezasıdır."

"Siz avukat mısınız?" diye sordu komiser Hamid Bey'e, o da kendinden emin bir biçimde, "Hayır, efendim," diye yanıtladı, "bendeniz, Hamid Havvas, Ulusal Sağlık İdaresi'nin Mansura şubesinin hesap denetim bölümünün müdür yardımcısıyım. Eşit olarak, müşterek kullanım hakkı gasp edilen kiracılardan biriyim. Bina sahibi, canım efendim, nasıl olur da çatıyı ticari amaçla kullanmak isteyen birine kiralar? Bu kiracıların müşterek kullanım alanına rezilce bir tecavüzdür, bu yanına kâr kalacak olursa yarın asansörü ya da binanın girişini de kiralamaya kalkışabilir. Bu ülke sahipsiz mi yoksa?"

Bay Hamid Havvas son soruyu teatral bir gösterişle sorup toplanmış olan kiracılara baktı, onlar da sözlerinin etkisiyle heyecanlanıp protesto homurtuları çıkardılar. Genç komiserin yüzünde şaşkınlık belirdi, bir süre düşündükten sonra tiksintiyle, "Pekâlâ, yürüyün. Herkes karakola," dedi.

Doktor Hasan Raşit, Mısır ve Arap dünyasının önde gelen hukukçularından biriydi. Taha Hüseyin, Ali Bedevi, Zeki Necip

Mahmud ve diğerleri gibi eğitimini Batı'da tamamlayıp öğrendiklerini Mısır üniversitelerinde uygulamak için ülkesine dönen 1940'ların büyük aydınlarındandı. Onun gibi insanlar için "ilerleme" sözcüğü, bütün olumlu ve olumsuz yanlarıyla, fiilen "Batı" sözcüğüyle özdeşti. Hepsi Batı'nın büyük değerlerine -demokrasi, özgürlük, adalet, çok çalışma ve eşitlik- aynı ölçüde saygı duyarlardı. Aynı zamanda, ülkenin mirası söz konusu olduğunda cahil oldukları gibi, gelenek ve göreneklerinden nefret eder, onları Aydınlanma Dönemi'nin başlayabilmesi için kendimizi kurtarmamız gereken prangalar gibi görürlerdi.

Doktor Raşit, Paris'teki öğrenimi sırasında Jeanette adında bir kadınla tanıştı ve ona âşık oldu. Sonra kadını beraberinde Mısır'a getirip onunla evlendi. Bu evlilikten biricik oğulları Hatim dünyaya geldi. Aile biçim ve öz olarak tamamen Avrupai bir yaşam sürüyordu. Hatim babasının bir kez olsun dua ettiğine ya da oruç tuttuğuna tanık olmamıştı. Piposu ağzından hiç düşmez, masasından Fransız şarabı eksik olmazdı. Evin içinde Paris'te dinlenen son plaklar yankılanır, evde sürekli Fransızca konuşulurdu. Batı tarzında olduğu gibi, aile hayatında her şey zaman ve plan çerçevesinde gerçekleştirilirdi, hatta Doktor Raşit her hafta dostları ve akrabalarıyla görüşmek ve kişisel yazışmalarını sürdürmek için özel bir zaman ayırırdı.

Gerçek şu ki, sahip olduğu olağanüstü zihinsel yeteneklere ilaveten kesintisiz çalışmaya karşı müthiş bir iştahı olduğu bilinir. Yirmi yılda Mısır medeni kanununda müthiş bir ilerleme sağlamayı başarmıştır. Zamanla yıldızı parlar ve sonunda Kahire Üniversitesi Hukuk Fakültesi dekanlığına atanır. Ardından Paris'teki Uluslararası Hukuk Cemiyeti onu dünyanın önde gelen yüz hukukçusundan biri seçer.

Doktor Raşit sürekli kendi araştırmaları ve dersleriyle meşgul olduğu ve kütüphanedeki çevirmenlik işi karısı

Jeanette'in tüm zamanını aldığı için, oğulları Hatim yalnız ve hüzünlü bir çocukluk geçirmiştir; o kadar ki, diğer çocukların aksine okul günlerini sever, oynayacak arkadaş bulamadan tek başına geçirdiği uzun yaz tatillerinden nefret ederdi. Bu acı verici yalnızlıkla birlikte, farklı din ve ırktan insanların evliliklerinden doğan çocuklarda yaygın olduğu üzere, yabancılaşma ve zihin karışıklığından da mustaripti.

Küçük Hatim zamanının çoğunu evdeki hizmetkârlarla geçirir, annesi ve babası (hep meşgul oldukları için) onu hizmetkârlardan biriyle Cezire Kulüp ya da sinemaya gönderirlerdi. Evdeki bu hizmetkârların içinde küçük Hatim özellikle İdris adındaki kâhyayı severdi; uçuşan beyaz kaftanı, geniş kırmızı kuşağı ve uzun fesi; uzun boyu, güçlü ve sırım gibi vücudu; yakışıklı esmer yüzü, zeki ve parlak gözleri, beyaz ve muntazam dişlerinin parladığı gülümsemesiyle pek hoştu İdris. İdris, Hatim'in Süleyman Paşa'ya bakan büyük odasında oturup onunla oynar, ona hayvanlara dair masallar anlatır, Nubiya dilinde harikulade şarkılar söylerdi. Annesinden, kardeşlerinden ve küçük yaşta insanların evlerinde çalışması için koparıldığı kasabasından bahsederken sesi titrer, gözlerinde yaşlar parlardı İdris'in. Hatim çok severdi İdris'i, ilişkileri zamanla her gün saatlerce birlikte olacak kadar gelişti ve İdris, Hatim'i yüzünden ve boynundan öpüp ona, "Sen çok güzelsin. Seni seviyorum," diye fısıldamaya başladı. Hatim tiksinti ya da korku hissetmiyordu. Aksine, arkadaşının soluğunun vücudunda uyandırdığı yakıcı duygu onu heyecanlandırıyordu. Karşılıklı olarak birbirlerini öpmeyi sürdürdüler ve bir gün İdris ondan soyunmasını istedi. Hatim o zaman dokuz yaşındaydı, utandı ve ne yapacağını bilemedi, ama sonunda arkadaşının ısrarı karşısında razı oldu. İdris pürüzsüz, beyaz vücudunu görünce o kadar tahrik oldu ki zevkten ağlayıp Nubiya dilinde

anlaşılmaz sözcükler mırıldandı. İdris, bütün şehvet ve diriliğine rağmen, Hatim'in vücuduna yavaşça ve dikkatle girdi, ona canının acıyıp acımadığını sordu. Bu yaklaşım o denli başarılı olmuştu ki Hatim İdris'le o ilk deneyimi her düşündüğünde, o gün ilk kez olarak yaşadığı o tuhaf ve delici hissi duyumsar, ancak en ufak bir rahatsızlık yaşadığını anımsamaz.

İdris bitirdiğinde Hatim'i döndürdü ve onu dudaklarından ateşli bir biçimde öptükten sonra gözlerine bakıp şöyle dedi: "Bunu seni sevdiğim için yaptım. Sen de beni seviyorsan, olanlardan kimseye bahsetme. Bahsedersen seni döver, beni de kovarlar, hatta baban beni hapse attırabilir ya da öldürebilir. O zaman beni bir daha göremezsin."

Hatim'in İdris'le ilişkisi yıllarca sürdü, Doktor Raşit fazla çalışmaktan kaynaklanan ani bir beyin kanamasıyla ölene dek, o zaman da dul eşi masrafları kısmak için hizmetkârların çoğunu göndermek zorunda kaldı. İdris evden ayrıldı ve bir daha ondan haber alınamadı. Hatim yokluğundan psikolojik olarak o kadar etkilenmişti ki, o yıl ikinci genel sınavdan düşük puan aldı. Ondan sonra düzensiz eşcinsel yaşantıya balıklama daldı, iki yıl sonra da annesi öldü.

Böylece haz dünyasındaki bütün kısıtlamalar ortadan kalkmış oldu. Hatırı sayılır bir mirasa konmuştu, gazeteden aldığı makul maaşıyla varlıklı bir hayat yaşamaya başladı. Yakupyan Apartmanı'ndaki büyük daireyi dekore edip oturmuş bir aile evinden bohem bir sanatçının stüdyosuna çevirdi. Artık yatağını günlerce, hatta bazen aylarca paylaşmak üzere evine âşıklarını çağırmakta dilediğince serbestti. Hatim'in birçok erkekle ilişkisi oldu ve onları farklı nedenlerle terk etti, ama gizli ve utanç verici cinsel arzuları sonsuza dek İdris'le ilintiliydi. Bir erkek haz dünyasını keşfettiği ilk aşkını nasıl başka kadınlarda ararsa, Hatim de bütün diğer erkeklerde İdris'i arı-

yordu; uygarlığın inceltemediği kaba-saba, ilkel adamı ve onun gibi bir adamın temsil ettiği dinçliği. İdris'i düşünmekten hiç vazgeçmedi, sık sık, nefis ve yakıcı bir duygusallıkla, odasının döşemesinde yüzüstü yattığını (kendini kaderine teslim eden küçük bir tavşan gibi) ve yerdeki İran halısının üzerindeki motifleri seyrederken İdris'in ateşli, patlamaya hazır bedeninin kendi bedenine yapıştığını, burduğunu, erittiğini hayal ederdi. Tuhaf olan şuydu ki, cinsel birliktelikleri, birçok kez tekrarlanmış olmasına rağmen, her zaman yerde biterdi, bir kez bile yatakta sevişmemişlerdi; bunun nedeni de muhtemelen İdris'in uşak olarak kendini önemsiz hissetmesi, efendisini düzerken bile psikolojik olarak yatağını kullanmaktan aciz olmasıydı.

Birkaç ay önce bir gece sarhoşluk başına vurunca Hatim karşı koyulmaz bir sevişme isteğine kapıldı. Dairesini terk etti ve kentin merkezinde hırlamaya başladı. Saat ona geliyordu (Çarşı bölgesinin bütün eşcinselleri bunun sivil polislerin nöbet değiştirme saati olduğunu bildikleri için tam o saatte sevgilileriyle buluşmaya koşarlardı), Hatim mesai saatini bitirmek üzere olan acemi askerleri seyrederken Abd Rabbuh'u (ki İdris'i andırıyordu) gördü. Onu arabasına bindirdi, para verdi ve her fırsatta okşayarak sonunda baştan çıkardı.

Sonraları Abd Rabbuh, Hatim'le ilişkisini bitirmek için defalarca çetin teşebbüslerde bulundu, ancak Hatim, eşcinsel sevgi konusundaki engin deneyimiyle, Abd Rabbuh gibi yeni başlayan aktif bir eşcinselin önceleri korkunç bir günah işleme duygusuna kapıldığını ve bu duygunun onu baştan çıkaran pasif eşcinsele karşı kara bir nefrete dönüştüğünü biliyordu. Ama eşcinsel deneyim tekrar edildiği takdirde, başlarda ne kadar nefret edip kaçınsa da, aktif eşcinselin aldığı tensel zevkin giderek hakiki bir arzuya dönüştüğünü de biliyordu. Sonuç olarak, Hatim ve Abduh'un ilişkileri ayrılıkla kavuşma arasında gidip geliyordu.

Dün Abduh, Hatim'den kaçmak amacıyla Ches Nous'dan ayrılmış, ama Hatim ona yetişip onu dairesine gelmeye ikna etmiş ve sevişmeden önce bir şişe güçlü Fransız şarabı devirmişlerdi; şimdi sabah olmuştu, Hatim küvete uzanmış, vücudunu nefis bir karınca ordusu etkisi yapan tazyikli sıcak suya teslim etmişti, bir yandan da gülümseyerek Abduh'la geçirdiği tutkulu geceyi anımsıyordu, Abduh'un şehvet ve şarabın etkisiyle alevlenen vücudu defalarca kasılmıştı. Hatim aynanın karşısında durup kurulandı, mahrem yerlerini özenle temizledi, kremledi, sonra üzerine pembe kaşmir bir gecelik geçirip banyodan çıktı, yatak odasına geçti, yatağa oturdu ve uyumakta olan Abduh'u seyretmeye koyuldu; esmer yüzü, kalın dudakları, küçük ve kalkık zenci burnu ve yüzüne haşin bir ifade veren gür kaşları. Eğilip onu öpünce Abduh uyanıp yavaşça gözlerini açtı.

"Günaydın! *Bonjour!*" diye fısıldadı Hatim, Abduh hafifçe doğrulup yatağın arkalığına yaslanınca geniş, gür kıllarla kaplı göğsü ortaya çıktı ve Hatim ona gülümsedi. Hatim onu öpücüklerle kovaladı, ama Abduh eliyle Hatim'in yüzünü itti, sonra önüne bakıp ağıt yakmaya hazırlanan buruk bir ses tonuyla, "Hatim Bey, başım büyük belada. Bölük komutanımın beni mahkemeye vermesi gün meselesi."

"Abduh! Yine şu bölük komutanından bahsetmek zorunda mıyız? Sana endişe etmemeni söyledim. Senin hakkında onunla konuşacak birini buldum demedim mi sana, bakanlıkta görevli önemli bir general."

"Sen onunla konuşuncaya kadar ben cezaevini boylarım. Köyümdeki karım ve küçük oğlum benim gelirimle yaşıyorlar, Ekselans. Bir an önce askeriyeden ayrılabilsem keşke; cezaevine girersem, ailemin sonu olur."

Hatim ona şefkatle bakıp gülümsedi. Sonra yavaşça yerinden kalkıp küçük çantasına doğru gitti, içinden yüz liralık bir banknot çıkardı ve ona uzatıp, "İşte," dedi, "bunu karına ve oğluna gönder, benden istedikleri bir şey olursa senin için hallederim. Yarın akrabam olan generali arayacağım ve bölük komutanınla konuşmasını rica edeceğim. Ama lütfen, hatırım için, kendini üzme, Abduh."

Abduh önüne baktı, teşekkür sözcükleri mırıldandı. Hatim yanına oturup vücudunu onun vücuduna yasladı, Abduh'un kalın dudaklarına yönelirken kendi kendine Fransızca, "*Quelle belle journée*," diye mırıldandı.

Yurttaş Taha Muhammed el Şazli'ye
Yakupyan Apartmanı
Talat Harb Caddesi No: 34
Kahire
Selamlar:

Polis Akademisi'ne kabul sınavında başarısız sayılmanıza dair Cumhurbaşkanı'na yazmış olduğunuz şikâyet dilekçesiyle ilgili olarak: Konunun Polis Akademisi'nin müdürüyle görüşüldüğünü ve şikâyetinizin yersiz olduğundan emin olduğumuzu size bildirmek ister, başarılar dileriz.

Lütfen en yüksek saygılarımızı kabul edin,
General Hasan Bazara,
Kamu Şikâyetleri İdaresi Müdürü
Cumhurbaşkanlığı

Komşular Zeki el Dessuki ile ablası Devlet'in tartışma seslerini duymaya alışıktılar. Sık sık tartıştıkları için bu artık ne şaşır-

tıyor ne de meraklarını uyandırıyordu. Ancak bu kez tartışma farklıydı: Korkunç bir patlamayı andırıyordu daha çok. Çığlıklar, korkunç hakaretler ve itiş kakış sesleri ulaşmıştı kapılarını açıp keşfe çıkan kiracıların kulaklarına. Kimi müdahale etmeye hazırlanır bir biçimde fısıldaşmıştı. Devlet öfkeyle, "Elmas yüzüğümü kaybettin mi, bok herif?" diye bağırdı.

"Terbiyeli konuş, Devlet!"

"Fahişe dostlarından birine vermişsindir, Allah bilir!"

"Terbiyeni takın diyorum sana!"

"Ben hâlâ terbiyeliyim, hem de sana rağmen! Herkesin hor gördüğü, alay konusu ettiği sensin! Defol evimden, orospu çocuğu, uyuşturucu bağımlısı!"

"Burası benim evim," diye bağırdı Zeki Bey tükenmiş bir sesle.

"Hayır, canımın içi. Babamın evi, pisliğinle adını lekelediğin saygın paşanın evi."

Tokat ve itiş kakış sesleri duyuldu ardından, dairenin kapısı açıldı ve Devlet, Zeki'yi dışarı iterek, "Defol! Senin zavallı yüzünü bir daha görmek istemiyorum!" diye bağırdı.

Zeki Bey dışarı çıktı ve etrafını saran meraklı komşuları görünce arkasını dönerek, "İstediğin gibi olsun, Devlet, gidiyorum," dedi.

Devlet kapıyı kapattı ve kilitlerken dönen anahtarın sesi işitildi. Komşular Zeki Bey'in yanına gidip ona bu olup bitenlerin hiç de yakışık almadığını, anlaşmazlık neyle ilgili olursa olsun Zeki Bey ve ablası gibi iki saygın kişinin bu şekilde kavga etmesinin utanç verici olduğunu söylediler. Zeki Bey yüzünde buruk bir gülümsemeyle başını sallayarak geri çekildi ve asansöre binmeden önce komşulara yatıştırıcı ve özür dileyen bir ses tonuyla konuştu: "Size verdiğimiz rahatsızlıktan ötürü

özür dilerim. Sadece bir yanlış anlama söz konusu, hepsi bu. Yakında her şey yoluna girecektir, inşallah."

Kemal el Fuli hakkında sıkça tekrarlanan hikâyelere göre el Minufya Eyaleti'nin Şibin el Kom Kasabası'nda son derece yoksul bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelmiş. Yoksulluğuna rağmen fevkalade zeki ve hırslıymış, 1955 yılında lise diplomasını birincilikle aldıktan sonra hukuk fakültesine yazılır yazılmaz siyasete balıklama dalmıştır. Ondan sonra iktidara gelen bütün hükümetlerde Kemal el Fuli milletvekilliği yapmıştır: Liberal Parti ve Ulusal Birlik, ardından Sosyalist Birlik ve Öncü Partisi, sonra Merkez Uzlaşı, Mısır Partisi ve nihayet, Milliyetçi Parti. Bütün değişimler sırasında o anda iktidarda olan partinin ilkelerini en coşkulu ve yüksek sesle savunan kişi o olmuştur. Nasır döneminde konferanslar verip sosyalist değişimin tarihi kaçınılmazlığı ve gerekliliği üzerine nutuklar atmış, makaleler yazmıştır. Ve ülke kapitalizme saptığında, özelleştirme ve liberal ekonominin en büyük destekçisi olmuş, parlamento çatısının altında devlet sektörüne ve genel olarak totaliter fikirlere karşı amansız ve hâlâ hafızalardan silinmemiş ünlü kampanyayı sürdürmüştür. Mısır parlamentosunda kesintisiz olarak otuz yıl koltuğunu koruyabilmiş birkaç siyasetçiden biridir.

Ancak Mısır seçimlerinin her zaman iktidar partisinin lehine ayarlanmış olduğu ne kadar doğruysa, Kemal el Fuli'nin tam demokratik bir ülkede bile en yüksek devlet makamlarına gelmesini kaçınılmaz kılacak siyasi bir yetenekle donanmış olduğu da o kadar doğrudur. Bu doğal yetenek, Mısır'daki bütün yetenekler gibi, yalan, riya ve entrika yüzünden saptırılmış, çarpıtılmış ve yozlaştırılmıştır; sonunda Kemal el Fuli'nin adı Mısır halkının zihninde yolsuzluk ve riyayla özdeşleşmiştir.

Kemal el Fuli parti hiyerarşisinde Milliyetçi Parti'nin sekreterliğine kadar yükselmiş, Mısır'ın tamamında seçimlerin birinci dereceden yönlendiricisi konumuna gelmiştir; çünkü partinin listesine kimi isterse ekleyebilir ya da listeden silebilir, İskenderiye'den Asvan'a kadar seçimlerin ayarlanmasına bizzat önderlik eder. Seçimlerin lehlerine ayarlanmış olması için adaylardan çok büyük rüşvetler alır, aynı zamanda yaptığı yolsuzlukları hatır değiş tokuşu ve milyonlarca lirayı önde gelen siyasetçilerin cebine akıtan ekonomik ayrıcalıklar sunarak örtbas eder.

El Fuli zamanı geldiğinde bürokratlara şantaj yapmak, gerekirse onları mahvetmek amacıyla, görevlerini kötüye kullandıklarına dair gizli güvenlik raporları ve belge de toplar. Mecliste ya da partide yapılan siyasi toplantılarda Kemal el Fuli konuştuğunda herkes susar. Gerçekten de onun sert bir bakışı herhangi bir devlet memurunun yüreğine korku salmaya yeter. Söyledikleri bir laf hoşuna gitmediği için birçok önde gelen bürokratı herkesin önünde nasıl paramparça ettiğine dair yaşanmış pek çok ünlü vaka vardır; birkaç yıl önce Mısır Merkez Bankası Başkanı Doktor el Hamravi aleyhine yürüttüğü ve sonunda adamın istifasıyla sonuçlanan kampanya buna iyi bir örnek teşkil eder. Daha taze bir örnek geçen yıl yaşanmış, kendini güçlü ve etkili hissetmesini sağlayan bir popülariteye sahip dini bağışlarla ilgili bakanı hedef almıştır. Bu hatalı izlenimin etkisi altında bakan Milliyetçi Parti'nin siyasi bürosunda gerçekleştirilen bir toplantıda ayağa kalkıp yolsuzluğa karşı ateşli bir konuşma yapmış, partinin listelerinin sapkın unsurlardan ve vurgunculardan arınmasını talep etmişti. Kemal el Fuli bakana konuşmasını bitirmesi için bir işaret çakmış, ancak bakan onu dikkate almayıp konuşmaya devam etmişti. Bu

noktada el Fuli sözünü alaycı bir tavırla kesip odada bulanlara doğru dramatik bir biçimde dönerek şöyle demişti: "Vay, vay! Sizdeki bu değişikliğin sırrı nedir acaba Sayın Bakan? Efendim, yolsuzluk konusunda bu kadar endişeliyseniz, işe kendinizden başlamanızda yarar olsa gerek. Kalkınma Bankası'ndan on milyon lira kredi aldınız ve ilk beş yıl boyunca tek bir taksit bile ödemediniz. Bu arada, banka yöneticileri sizi dava edip halka ibret olarak sunmakta oldukça kararlılar." Bu noktada bakanın beti benzi atmış, odada bulananların nükte ve kahkahaları eşliğinde sessizce yerine oturmuştu.

Hacı Azzam bütün bunların farkındaydı, milletvekilliğine aday olmaya karar verir vermez Kemal el Fuli'den bir randevu talep etti, Kemal el Fuli onu haftalarca beklettikten sonra kendisine avukat oğlu Yasir el Fuli'nin el Mühendisyen Mahallesi Şibab Sokağı'ndaki bürosunda bir randevu verdi. Hacı Azzam ve oğlu Fevzi, cuma namazını kıldıktan sonra randevuya gittiler. Güvenlik görevlileriyle Kemal el Fuli ve oğlu dışında kimse yoktu büroda. Azzam ile El Fuli birbirlerine sarılıp karşılıklı hayır duası, iltifat ve şaka alışverişinde bulundular; onları tanımayan birinin birbirlerini çok seven, anlayan ve birbirlerine çok saygı duyan iki eski arkadaşın karşılaşmasına tanık olduğunu sanmasını mazur görmek gerekirdi.

Hazırlık olarak muhtelif konulara değinen uzun bir sohbet gerçekleştirdikten sonra, Azzam asıl konuya girdi. Halkını ne kadar çok sevdiğinden ve onlara hizmet etme arzusundan söz etti; arada Peygamber'in Müslümanların ihtiyaçlarını görmek için çırpınan insanları bekleyen ödüllere dair birkaç hadisinden de alıntılar yaptı, Kemal el Fuli de onaylar biçimde başını salladı. Sonunda Azzam kritik noktaya ulaştı. Şöyle dedi: "İşte

bu yüzden Allah'ın rehberliğine başvurup kendimi ona teslim ettim ve bir sonraki seçimde, inşallah, Kasr el Nil bölgesinden adaylığımı koymaya karar verdim. Milliyetçi Parti adaylığımı onaylar umarım, emrinize amadeyim Kemal Bey, her konuda."

El Fuli derin düşüncelere dalmış ayağına yattı, oysa Azzam'ın bu lafları edeceğini önceden kestirmişti.

El Fuli onu gören insanlarda çelişkili izlenimler uyandıran bir insandı. Bir yanda zekâsı, hazırcevaplığı ve ezici kişiliği, öte yanda şişman bedeni, sarkık göbeği, her zaman hafifçe gevşetilmiş kravatı, giysilerinin korkunç ve uyumsuz renkleri, bayağı bir biçimde boyanmış saçları, kaba ve tombul yüzü; yalancı, tehlikeli ve haddini bilmez görüntüsü; aşağı tabakadan bir kadın gibi, kollarını öne doğru uzatıp parmaklarını oynatarak, omuzlarını ve göbeğini sallayarak konuşma tarzı vardı. Bütün bunlar ona komik bir görünüm kazandırıyordu, seyirciler için bir gösteri sunuyormuş gibi. İnsanda aynı zamanda nahoş bir bayağılık duygusu da uyanıyordu.

El Fuli yardımcılarından kâğıt kalem istedi. Sonra bir şeyler çizmeye başladı, birkaç dakika boyunca kendini yaptığı işe o denli kaptırmıştı ki Azzam bir an için bir şeylerin yolunda gitmediğini sandı. Fakat el Fuli çizimini bitirip sayfayı Azzam'a doğru çevirdiğinde Azzam onun kocaman bir tavşan çizdiğini gördü. Bir an için bir şey söylemedi, sonra dostane bir şekilde, "Ne demek istediğinizi anlamıyorum, Ekselans," dedi.

El Fuli hemen yanıt verdi: "Seçimlerde başarılı olmayı garanti altına almak istiyor ve bunun için ne gerektiğini soruyorsun. Ben de sana gerekenin resmini çizdim."

"Bütün bir 'tavşan' mı? Bir milyon lira mı, Kemal Bey? Bu müthiş bir meblağ!"

Azzam bu meblağı zaten bekliyordu; ama her ihtimale karşı, pazarlık etmeyi yeğledi. El Fuli söze, "Dinle, Hacı, Allah şahidim olsun..." diye girdi.

(Odada bulunanların hepsi "Allahüekber," dediler.)

"...Kasr el Nil'den çok daha küçük bölgeler için bir buçuk, iki milyon alıyorum, karşında duran oğlum Yasir sana söyleyebilir. Ama Allah'ın adı üzerine yemin ederim ki, seni severim Hacı, seni parlamentoda yanımızda görmeyi çok isterim. Ben sadece bir postacıyım; senden alır diğerlerine veririm, baş sallamakla göz kırpmak arasında pek fark yoktur."

Hacı Azzam bir an için huzursuzmuş gibi bir hava takındı ve, "Yani, bu meblağı ödersem, Kemal Bey, Allah'ın izniyle, seçimleri kazanmam garanti mi?" diye sordu.

"Yazıklar olsun sana, Hacı! Karşında Kemal el Fuli var! Parlamentoda otuz yıllık tecrübe! Bizim onayımız olmadan kimse milletvekili seçilemez Mısır'da!"

"Kasr el Nil bölgesinden adaylığını koymayı düşünen bazı büyük balıklar olduğunu duydum."

"Sen hiç merak etme. Anlaşabilirsek, Allah'ın izniyle, karşı aday bizzat Şeytan bile olsa Kasr el Nil'de sen kazanırsın. Sen o işi bana bırak, Hacı."

El Fuli bir kahkaha attı ve arkasına yaslanıp kocaman ellerini ovuşturarak, "İnsanlar seçimleri ayarladığımızı sanarak safdillik ediyorlar," dedi. "Yok böyle bir şey. Gerçek şu ki, biz Mısır insanını çok iyi araştırdık. Allah Mısır halkını hükümet otoritesini kabul etmek üzere yaratmış. Hiçbir Mısırlı hükümete karşı gelemez. Aralarında heyecanlı ve isyankâr bir mizaca sahip olanlar vardır mutlaka, ama Mısırlı karnını doyurabilmek için bütün hayatını başı öne eğik yaşar. Tarih kitaplarının yazdığı budur. Dünyanın yönetilmesi en kolay halkıdır Mısır halkı. İktidarı ele geçirdiğin anda sana itaat edip yere kapanır, sen de onlarla ne istersen yapabilirsin. İktidarda olan parti seçime gidecek olursa her zaman kazanır, çünkü Mısırlının hükümeti desteklemesi kaçınılmazdır. Allah onları böyle yaratmış."

Azzam, el Fuli'nin sözlerinden kafası karışmış ve ikna olmamış gibi yaptı. Sonra ödeme koşullarını sordu ve diğeri, "Bak, Hacı," dedi, "nakit olarak ödeyeceksen ben alırım. Çek yazacaksan avukat Yasir el Fuli'nin adına yaz ve her ihtimale karşı onunla bir sözleşme imzala, onu avukat olarak tutmuşsun gibi. Bunlar formaliteden ibaret tabii ki, anlıyor musun?"

Hacı Azzam bir an için sessiz kaldı. Sonra çek defterini çıkardı ve altın dolmakaleminin kapağını açarken, "Pekâlâ, halledelim öyleyse," dedi. "Yarısı için çek yazacağım. Kazanırsam, inşallah, gerisini öderim."

"Yok öyle yağma, güzelim. Yazıklar olsun sana; bu şekilde devam edersen tepemi attıracaksın. Sen o numaraları okul çocuklarına sakla. Benimle iş yapmak istiyorsan önce parayı ödersin, sonra karşılığını alırsın. Ödemenin tamamını yap ki ben de seni parlamentoya girdiğin için tebrik edip seninle birlikte hemen Fatiha okuyayım."

Azzam son manevrasını da yapmıştı, işe yaramayınca teslim oldu. Bir milyon liralık bir çek yazdı, âdeti olduğu üzere çeki dikkatle gözden geçirdikten sonra el Fuli'ye verdi, el Fuli de çeki alıp oğluna teslim etti. Sonra yüzünde kocaman bir gülümseme belirdi ve, "Tebrikler, Hacı!" dedi. "Hadi gel, birlikte Fatiha okuyalım. Allah bize cömert davranıp başarı ihsan eylesin, âmin! Yasir sözleşmeyi hazırlayacak."

Dördü -el Fuli, Azzam ve oğulları- gözlerini kapattılar, ellerini yakarmak için göğüslerine kadar kaldırıp içlerinden Fatiha okudular.

Hacı Azzam parayı el Fuli'ye ödedi ve seçimlerin lehine sonuçlandığını hayal etti, ama hiç de öyle olmadı. Kasr el Nil bölgesinde birkaç işadamı arasında kıyasıya rekabet söz konusuydu,

her biri parlamentoya girmek için can atıyordu. Hacı Azzam'ın en güçlü rakibi Hacı Ebu Himeyda'ydı, Onay ve Işık giyim mağazaları zincirinin sahibi. Aynı iki kutup birbirini nasıl iterse, iki hacının arasında da birçok benzerlikten kaynaklanan güçlü bir nefret vardı. Ebu Himeyda da bir zamanlar, Azzam gibi, Port Said'de yoksul bir işçiymiş. Sonra, yirmi yıldan kısa bir sürede, büyük servet yapıp Mısır'ın milyonerleri arasında yerini almıştı.

İnsanlar Ebu Himeyda adını ilk olarak Kahire ve İskenderiye'de büyük giyim mağazaları zinciri kurduğunda duymuşlardı. Tesettüre girmeye karar veren her kadına, ciddiyetini kanıtlamak için mağazaya eski ve açık saçık giysilerini getirdiği takdirde, yeni ve kapalı elbiselerle değişik renkte türbanlar vermeyi vaat eden reklamlar sayesinde gazete ve televizyonda adından sık sık söz ettirmişti. İnsanlar o sıralar bu tuhaf teklif karşısında şaşırmış, bir düzine kadar kadın eski giysisini mağazalara teslim edip karşılığında gerçekten de İslami kurallara uygun yeni ve pahalı giysileri bedelsiz olarak aldıklarında şaşkınlıkları daha da artmıştı. Projenin asıl amacı halihazırda tesettürde olduğu halde bedava giysi edinme fırsatını değerlendirmek isteyen kadınların içeri sızmalarını engellemeye yetmemişti. Bunlar daha önce tesettür giymemiş gibi yapıp yeni giysiler edinmek için mağazalara aslında onlara ait olmayan açık saçık giysiler iade etmişlerdi. Onay ve Işık bu sahtekârlığın farkına varıp bu yola başvuran kadınların kanun karşısında suçlu duruma düşeceklerini duyurdu, çünkü giysileri alırken imzaladıkları sözleşmede yalan söyledikleri takdirde suç işlemiş sayılacakları maddesi yer alıyordu.

Bu tür aksaklıklara rağmen, proje büyük bir başarı kazandı ve Müslüman kadınların tesettürü benimsemesini sağladı. Gazetelerde Hacı Ebu Himeyda'nın Allah'ın gözüne girme

umuduyla hayır işlerinde harcanmak üzere yüklü bir meblağ ayırdığına dair parayla yazdırılmış makaleler yer aldı. Hacı Ebu Himeyda yetkin din adamlarına danıştıktan sonra bu çağrıya yanıt vermenin en iyi yolunun Müslüman kadınlara İslamiyet'e uygun bir şekilde giyinmeleri için yardım etmek olduğuna karar vermişti, Allah'ın gösterdiği yolu izlemeye doğru atılacak ilk adım buydu. Binlerce giysiyi bedava dağıtmanın ona maliyetinin ne kadar olduğu sorulduğunda Ebu Himeyda rakamı telaffuz etmeyi reddetti, yüce ve tek olan Allah'ın harcadığı parayı telafi edeceğini umduğunu belirtti; tesettür projesinin Ebu Himeyda'nın adını ünlülerin dünyasına mancınıkla fırlattığına ve onu Mısır sosyetesinin önde gelen şahsiyetlerinden biri haline getirdiğine hiç kuşku yok. Buna rağmen, Ebu Himeyda'nın Mısır'ın en büyük eroin tacirlerinden biri olduğuna dair bir rivayet sürekli dolanıyordu, İslamiyet projesi para aklama tezgâhından başka bir şey değildi, üst bürokratlara yedirdiği rüşvetler sayesinde tutuklanmıyordu.

Ebu Himeyda Milliyetçi Parti'nin Kasr el Nil bölgesinden aday olmak için müthiş bir çaba sarf etmişti, ama parti aday olarak Hacı Azzam'ı seçince çok öfkelendi ve önemli insanlara birkaç güçlü uyarıda bulundu, ama nafile. El Fuli'nin sözü kanun gibiydi. Hatta, Ebu Himeyda'nın yakın arkadaşı olan yüksek bir bürokrat onun el Fuli hakkında yakındığını duyunca gülümseyip ona şöyle dedi: "Bak, Ebu Himeyda. Seni sevdiğimi ve her zaman iyiliğini istediğimi bilirsin. Koşullar ne olursa olsun el Fuli ile sorunlarını tırmandırma. Meclise bu yıl giremezsen, bir sonraki seçimde girersin, inşallah. Ama el Fuli'yi asla kaybetme, çünkü hayal gücünü aşacak bağlantıları ve destekçileri var. Ayrıca kurnazdır, tepesi atarsa aklına bile gelmeyecek belalar açar başına."

Ebu Himeyda, ne var ki, geri adım atmadı. Aksine, bağımsız adaylığını ilan etti ve Kasr el Nil bölgesinin her yerine

adını, portresini ve seçim amblemini (iskemle) içeren binlerce afiş astırdı. Ayrıca her gece taraftarlarının toplandığı merkezi bir yere devasa seçim panoları diktirip Hacı Azzam'a yönelik saldırgan konuşmalar yaptı; bu konuşmalarda Hacı Azzam'ın servetinin yasadışı kaynaklarına ve bedensel hazlara düşkünlüğüne (yeni karısına atfen) değinmeye başladı. Azzam bu karalama kampanyası karşısında deliye döndü, el Fuli'ye gidip ona samimiyetle, "Beni her gece halkın önünde hakarete uğramaktan korumayacaksa parti adayı olmanın yararı ne?" diye sordu.

El Fuli başını salladı ve her şeyin yoluna gireceğine dair söz verdi, sonra, ertesi gün, bütün gazetelerin ön sayfalarına şöyle bir ilan verdi: "Milliyetçi Parti'nin her seçim bölgesinde tek adayı vardır ve bu adayı bütün güçleriyle desteklemek parti üyelerinin görevidir. Aynı şekilde, parti adayına karşı aday olarak seçime katılan herhangi bir parti üyesi seçimden sonra parti tarafından yargılanır ve üyeliği iptal edilir."

Bu beyanatın muhatabının Ebu Himeyda olduğu aşikârdı, ancak Ebu Himeyda tehdit karşısında yılmadı ve Azzam'a karşı yürüttüğü karalama kampanyasını sürdürdü; artık pankartlar her gün dikiliyor, seçmenlere yüzlerce armağan dağıtılıyordu. İki taraf da yandaş ve destekçi bulmak için her şeyin mubah olduğu bir rekabete giriştiler; her gün birçok kişinin yaralanmasına neden olan şiddetli çatışmalar çıkıyordu. Güvenlik güçleri iki tarafın da sahip olduğu nüfuzu dikkate alarak tarafsız olmaya çalıştı. Bu yüzden polis çatışma alanına her şey olup bittikten sonra geliyor ya da tutukluların karakola gelir gelmez sorgulanmadan salıverildikleri sembolik tutuklamalar yapıyordu.

Nedense, Kahire Üniversitesi'nin İktisadi ve Siyasi Bilimler Fakültesi, insanların zihninde zenginliği ve şıklığı çağrıştırır. Öğrencileri, hangi fakültede oldukları sorulduğunda, kendilerinden emin bir biçimde, memnuniyet ve kayıtsızlıkla, "İktisadi ve Siyasi Bilimler" derler (sanki, "Evet, gerçekten. Biz, gördüğünüz gibi zirvedekileriz," demek istiyorlarmış gibi). Kimse fakülteyle ilgili bu gizemin sırrını bilmiyor. Belki diğer fakülteler inşa edildikten yıllar sonra tek başına inşa edildiği ve ayrı bir damgası olduğu içindir; ya da hükümet fakülteyi özellikle -dediklerine göre- Lider Cemal Abdül Nasır'ın kızı gidebilsin diye yaptırdığı için; ya da siyasi bilimler okumak öğrenciyi dünya meseleleriyle yakın temas içinde olmaya zorladığı, bu da onların düşünme ve davranma biçimlerini etkilediği için; ya da Dışişleri Bakanlığı'na şahane bir giriş kapısı olduğu ve üst tabakaya mensup ailelerin çocukları fakülteyi diplomatik bir kariyerin ilk adımı olarak gördükleri için.

Bütün bunlara rağmen, üniversite başvuru formunda ilk seçenek olarak İktisadi Bilimler yazarken bunların hiçbiri geçmemişti Taha el Şazli'nin zihninden. Polis Akademisi'ne girme şansını sonsuza dek yitirmişti ve yüksek notlarını en iyi şekilde değerlendirmek istiyordu; bu kadar basitti.

İlk ders gününde, üniversitedeki saatin altından geçip ünlü çan sesini dinlediğinde o kaçınılmaz hayranlık ve görkem duygusuna kapıldı; daha sonra, birbirlerini yeni tanımaya başlayan yüzlerce öğrencinin neşeli sohbeti ve birbirine karışan kahkahaların oluşturduğu vızıltıyla yankılanan devasa dersliğe girdiğinde, binlerce gözü olan efsanevi bir canavardan farksız korkunç bir topluluğun içinde çok küçük bir varlık gibi hissetti kendini; canavar bütün gözleriyle ona bakıyor, onu inceliyordu sanki. Dersliğin arkasına çıkabilmek için basamakları tırmanmaya başladı, kimsenin onu göremediği ama onun herkesi görebileceği bir yere saklanmak istiyor gibiydi.

Kot pantolon ve beyaz bir tişört giymiş, evden çıkarken kendini yakışıklı bulmuştu. Ama diğer öğrencileri gördüğünde giysilerinin hiç de uygun olmadığını keşfetti, özellikle kot pantolonu aslının ikinci sınıf kötü bir taklidiydi. Babasını, hiç olmazsa bir kereliğine, ona ucuz giysiler satın aldığı Onay ve Aydınlık mağazası yerine el Mühendisyen ya da Zamalek'teki mağazalardan bir kıyafet almaya ikna etmesi gerekecekti.

Taha kimseyle samimi olmamaya karar verdi, çünkü biriyle samimi olmak ona kişisel ayrıntılar anlatmak demekti ve bir grup öğrenciyle (kızların da dahil olduğu) sohbet ederken içlerinden biri babasının ne iş yaptığını sorabilirdi. Ne derdi o zaman? Sonra derslikteki öğrencilerden birinin Yakupyan Apartmanı'ndaki kiracılardan birinin oğlu olduğu kuşkusuna kapıldı, belki onun arabasını yıkamış ya da ona bir paket sigara almıştı; o tanımadığı kiracının oğlu kapıcının kendisiyle aynı fakültede okuduğunu öğrendiğinde ne olacağını düşünmeye başladı.

Dersler birbirini izlerken o bu düşüncelere kapılmaya devam etti, öğle zili çalıp öğrencilerden birkaçı öğle namazı kılmak için ayağa kalkıncaya dek. Taha onların peşinden fakültenin mescidine gitti ve büyük bir rahatlama duygusuyla onların da yoksul, muhtemelen kırsal kesimden çocuklar olduğunu keşfetti. Böylece namaz bittikten sonra kendinde içlerinden birine, "Bu senin ilk yılın mı?" diye sorma cesaretini buldu.

Çocuk cana yakın bir gülümsemeyle, "İnşallah," diye cevap verdi.

"Adın ne?"

"Halid Abdül Rahim, Asyutluyum. Seninki ne?"

"Taha el Şazli, Kahireliyim."

Bu Taha'nın kurduğu ilk arkadaşlık oldu, hatta ilk andan itibaren zengin çocukları, yağ suyun üzerine çıkıp nasıl bir ta-

baka oluşturursa diğerlerinden öyle ayrıştı; yabancı dilde eğitim veren okul mezunlarından ve kendi arabası olanlardan tutun da, yabancı marka giysiler giyenlere ve ithal sigara içenlere kadar değişik gruplar oluşturdular. En güzel ve en şık giyimli kızlar bu gruplara doğru çekiliyorlardı. Yoksul öğrenciler, öte yandan, birbirlerine ürkek fareler gibi tutunup, utanç içinde fısıldaşıyorlardı.

Bir ay bile geçmeden Taha bütün mescit grubuyla arkadaş oldu. Aralarından en çok şekerkamışı kadar kuru ve ince vücudu, kısa boyu ve esmer yüzüyle Halid Abdül Rahim'e ısınmıştı kanı; yüzüne ciddi, çılgın bir ifade veren siyah çerçeveli gözlüğü, mütevazı ve klasik giyimiyle birinci sınıf öğrencisinden çok devlet üniversitesinden yeni mezun olmuş bir öğretmeni andırıyordu. Taha'nın ona duyduğu ilginin asıl nedeni onun kadar, hatta ondan bile yoksul olmasıydı (namaz sırasında mutlaka ortaya çıkan çoraplarındaki yamalardan anlaşıldığı üzere). Ondan gerçekten dindar olduğu ve namaz sırasında dua ederken Allah'ın adını bütün içtenliğiyle dillendirdiği için de hoşlanıyordu; dua ederken başını tam bir teslimiyet içerisinde önüne eğer, onu o halde gören biri, aniden yangın çıksa ya da biri yanında tabancayla birkaç el ateş etse bile, onun dikkatini duasından bir an olsun ayıramayacağını düşünürdü. Ah, kendisi de Halid gibi iman edip İslam'ı onun kadar sevebilseydi keşke! Arkadaşlıkları birbirleriyle samimi konuşmalar yapıp sırlarını paylaştıkça gelişti, hali vakti yerinde kimi erkek öğrencilerin her gün sergiledikleri hoppalıktan ve Gerçek Din'e ilgisizliklerinden, bazı kız öğrencilerin de utanmadan okula danslı bir partiye gider gibi giyinip gelmelerinden ikisi de nefret ediyordu.

Halid, Taha'yı üniversitenin yurdunda kalan başka öğrencilerle tanıştırdı -hepsi taşralı, iyi kalpli ve yoksul çocuklar- ve

Taha her perşembe akşamı namaz kılmak için onları ziyaret etmeye başladı; onlarla geç saatlere kadar oturup sohbet ediyor, tartışıyordu. Gerçekten de, bu tartışmalardan çok büyük yarar gördü, çünkü ilk kez olarak Mısır toplumunun İslamiyet'ten önce hüküm süren biçiminden hiç farkı olmadığını öğrendi; İslami bir topluluk değildi çünkü ülkeyi yönetenler şeriat yasalarının uygulanmasına karşı çıkarken, Allah'ın yasakladığı şeyler alenen uygulanmaktaydı ve devlet yasaları alkol, zina ve tefeciliğe izin veriyordu. Komünizmin anlamını da öğrendi, ki dine karşıydı, ve Abdül Nasır rejimi tarafından Müslüman Kardeşlere karşı işlenen suçları öğrendi; onlarla birlikte Ebu el Alâ el Mavdudi'nin, Seyid Kutb'un, Yusuf el Karadavi'nin ve Ebu Hamid el Gazali'nin kitaplarını okudu. Birkaç hafta sonra yurtta kalan arkadaşlarıyla eğlenceli bir gece geçirdikten sonra onu uğurlamak için her zamanki gibi kapıya geldiklerinde Halid Abdül Rahim birden ona, "Cuma namazını nerede kılıyorsun, Taha?" diye sordu.

"Evimin yakınında küçük bir camide."

Halid ve diğer tarikat üyeleri bakıştılar, sonra Halid neşeli bir biçimde, "Bak, Taha," dedi, "sayende cennette ödüllendirilmeye karar verdim. Yarın saat onda beni Tahrir Meydanı'nda Ali Baba Kahvesi'nin önünde bekle. Birlikte Anas ibn Malik Camii'nde namaz kılacağız ve seni, Allah'ın izniyle, Şeyh Şakir ile tanıştıracağım."

Cuma ezanından iki saat önce Anas ibn Malik Camii tıka basa dolmuştu. Hepsi İslamcı öğrencilerdi, kiminin üzerinde Batı giysileri vardı, ancak büyük çoğunluk Pakistan tarzında giyinmişti: Dizlerin biraz altına kadar inen beyaz ya da mavi bir cellebiye, altında aynı renk pantolon ve başlarında kuyruğu

enselerinde sallanan beyaz türban. Bunlar Şeyh Muhammed Şakir'in hayranları ve müritleriydiler; cuma günleri yerlerini sağlama almak için camiye erken geliyor, zamanlarını birbirleriyle sohbet ederek, Kuran'dan ayetler okuyarak, dini tartışmalara girerek öldürüyorlardı. Sayıları caminin içine sığamayacakları kadar artınca caminin görevlileri bir düzine kadar hasır çıkarıp caminin karşısındaki meydana serdiler. Bir süre sonra onlar da doldu ve trafik kesildi; kız öğrencilere ayrılan kapalı balkon bile, gözlerden gizlenmiş olmasına rağmen, oranın da dolup taştığına işaret eden yüksek uğultunun kaynağıydı.

Biri caminin hoparlörünü açtı ve tiz bir cızırtı yükseldi; sonra ses düzeldi ve öğrencilerden biri tatlı ve teslimiyetçi bir sesle Kuran okumaya başladı, herkes pür dikkat dinliyordu. Ortam harikulade, otantik ve arıydı; sofu, temiz ve ilkel sahne İslam'ın ilk günlerini çağrıştırıyordu insana. Birden, "Allahüekber!" ve "La ilahe illallah!" nidaları yankılandı ve öğrenciler ayağa kalkıp, nihayet gelen Şeyh Şakir'in elini sıkmak için birbirlerini sıkıştırdılar. Şeyh elli yaşlarındaydı, kınayla koyulaştırılmış sakalları, yakışıklı sayılabilecek bir yüzü ve iri, etkileyici, bal renginde gözleri vardı. O da öğrencileri gibi İslam'a uygun giyinmiş, cellebiyesinin üzerine siyah bir şal dolamıştı. Etrafını saran öğrencilerin çoğunu tanıyordu, ellerini sıkıp onları bağrına bastı, hal hatır sordu. Epey sürdü kürsüye ulaşması, sonra cebinden misvak çıkarıp dişlerini temizledi ve tatlandırdı. Sonra, "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla," dedi ve caminin duvarları, "Allahüekber!" nidalarıyla sarsıldı. Şeyh eliyle bir işaret yaptı ve anında mutlak bir sessizlik oluştu.

Hutbesine Allah'ı övüp şükrederek başladıktan sonra şöyle devam etti: "Sevgili oğullar ve kızlar, her birinizin kendine şu soruyu sormasını istiyorum: "İnsan şu dünyada kaç yıl yaşar?" Bu sorunun yanıtı, ortalama insan ömrünün, en iyi koşullar-

da, yetmiş yılı aşmadığı biçimindedir. Bu, düşündüğümüzde, aslında çok kısa bir süredir. Dahası, insan her an bir hastalığa yakalanabilir ya da trafik kazasında genç yaşta ölebilir. Tanıdık ve akrabalarınıza sorarsanız böyle birçok ölüm olduğunu keşfedersiniz, genç yaşta ölen bu insanların hayattayken akıllarının ucundan bile geçmezdi genç yaşta ölecekleri. Bu çizgide düşünmeye devam edersek insanoğlunun önünde iki seçenek durduğunu görürüz, daha fazla değil. Ya bütün çabasını her an sonlanabilecek bu fani dünyada yaşadığı hayatına odaklar, ki bu takdirde kendine lüks ve şık bir ev inşa etmek isteyen ama bunu deniz kenarına, üstelik de kumdan yapan, bu yüzden de bir dalganın gelip evini yerle bir edeceği korkusu içinde yaşayan bir adamdan farkı yoktur; bu başarısızlığa uğraması kaçınılmaz olan ilk seçenektir. İkinci seçeneğe gelince, ki Peygamberimizin -sallalahu aleyhi ve sellem- bize önerdiği seçenektir, bu da Müslümanın bu dünyada hayatın fani bir kul için kısa ve geçici bir evre olduğunu göz önünde bulundurarak yaşamasıdır. Hayatını bu görüşle yaşayan kişi hem bu dünyayı hem de öteki dünyayı kazanır ve her zaman mutlu, zihnen ve vicdanen huzurlu ve cesur olur, Allah'tan başka kimseden korkusu olmaz. Gerçek mümin ölümden korkmaz çünkü ölümü varoluşun sonu olarak görmez, materyalistlerin gördüğü gibi. Mümin için ölüm ruhun fani bedenden sonsuz hayata geçişidir. Sayıları birkaç bini geçmeyen ilk Müslümanları Pers ve Bizans gibi dönemin büyük imparatorluklarının ordularına karşı muzaffer kılan da bu özlü imandır. O alçakgönüllü Müslümanlar, inançlarının gücüyle, İslam'ın sancağını dünyanın her yerine taşımakta başarılı oldular; Allah adına ölmeye duydukları aşk ve geçici hazlara duydukları nefretle. Allah bizi onun sözünü yükseklere taşımakla yükümlü kılmıştır. Cihat, İslam'ın temel direklerinden biridir, aynı dua ve oruç gibi. Gerçekten de, ci-

hat bu direklerin en önemlisidir, ancak İslam dünyasını gerileme döneminde yöneten, kendilerini para ve tensel haz peşinde koşmaya adamış olan yozlaşmış hükümdarlar, riyakâr din adamlarının da yardımıyla, cihat kavramını İslam'ın temel direklerinden biri olmaktan çıkarmaya çalışmışlardır, çünkü insanların cihada kolayca bağlandıkları takdirde bunun bir gün onlara karşı kullanılacağını ve bu yüzden tahtlarından olacaklarını biliyorlardı. Bu şekilde, cihadı yok ederek, İslam'ı gerçek anlamından yoksun bıraktılar ve büyük dinimiz Müslümanların atletik egzersizler gibi, ruhsuz bedensel hareketler olarak yerine getirdikleri anlamsız ritüeller koleksiyonuna dönüştürüldü. Müslümanlar cihat kavramını terk ettiklerinde, bu dünyanın kölelerine dönüştüler; hayata ölüm korkusuyla sarılmış korkak kölelere. Bu yüzden de düşmanlarına yenik düştüler ve Allah onları hezimete, gericiliğe ve yoksulluğa mahkûm etti, çünkü O'nun, Yüce ve Muktedir Allah'ın güvenine ihanet etmişlerdi.

"Sevgili oğullar ve kızlar, yöneticilerimiz bize bir yandan İslam kanununu uyguladıklarını, öte yandan da bizi demokrasiyle yönettiklerini söylüyorlar. Allah iki konuda da yalan söylediklerini biliyor. İslam hukuku bizim mutsuz ülkemizde dikkate alınmıyor, ortak rızayla olduğu sürece sarhoşluğa, zinaya ve sapıklığa müsamaha gösteren Fransız laisizmiyle yönetiliyoruz. Hatta devletin kendisi kumardan ve alkol satışından büyük kârlar elde ediyor, sonra bu haram kazancı Müslümanların aylıklarını vererek kusuyor, bunun sonucunda da Müslümanlar haram olanın lanetiyle lanetleniyorlar ve Allah lütfunu onların hayatlarından esirgiyor. Bu sözüm ona demokratik devlet, seçimlerin önceden ayarlanması, iktidarı elinde bulunduran çetenin tahtlarında ilelebet oturabilmeleri için masum insanların tutuklanıp işkenceden geçirilmesi esa-

sına dayanır. Yalan üstüne yalan söylerler ve iğrenç yalanlarına inanmamızı isterler. Biz de onlara yüksek ve anlaşılır bir sesle şöyle diyoruz: 'Biz İslam Ulusu'nun sosyalist ya da demokratik olmasını istemiyoruz. İslamcı olmasını istiyoruz ve Mısır tekrar İslamcı olana kadar da mücadelemizi sürdüreceğiz, bu uğurda gerekirse canımızı ve tüm değerlerimizi feda etmeye hazırız. İslamiyet ve demokrasi iki zıt kutuptur, asla bir araya gelemez. Suyla ateş bir araya gelir mi, ışıkla karanlık bir araya gelir mi? Demokrasi halkın kendi kendini yönetmesi demektir. İslam sadece Allah'ın yönetimini bilir. Allah'ın Kanunu'nu Meclis'in kanunuyla değiştirmek istiyorlar, saygıdeğer milletvekilleri Allah'ın Kanunu'nun uygulamaya değer olup olmadığına karar versin diye. Korkunç bir söz bu ağızlarından çıkan; bütün konuştukları yalan. Hakikat'in Kanunu, ki Muhteşem ve Yüce'dir, tartışmaya ve irdelemeye kapalıdır; itaat edilmeli ve hemen uygulanmalıdır, gerekirse güç kullanarak, her ne kadar bazılarını mutsuz edecek olsa da. Gelin çocuklarım, yüreklerimizi Allah'ın armağanını kabul etmeye hazırlayalım ve bu kutsanmış cemaatte bulunduğumuza göre O'nunla temas kuralım; dinimizde O'na sadık olmak için, O'nun davası için varlığımızın her zerresiyle savaşmak için, Allah'ın sözünü yüce kılmak ve canımızı seve seve vermek için..."

"Allahüekber!" nidaları yükseldi ve bina temeline kadar sarsıldı, sonra şeyh konuşmayı kesip sessizlik sağlanıncaya kadar kısa bir süre için başını öne eğdi. Sonra konuşmasını sürdürdü: "Çocuklarım, bugün Müslüman gençliği bekleyen görev cihat kavramını geri getirip Müslümanların zihinlerine ve yüreğine yeniden yerleştirmektir. Amerika'nın, İsrail'in ve hain liderlerimizin yüreklerine korku salan da budur. Büyük İslam'ın Uyanışı'ndan korktukları için titriyorlar, o uyanış ki günbegün daha fazla ivme kazanıyor ve gücü ülkemizde daha da belirgin

hale geliyor. Bir avuç Hizbullah ve Hamas militanı süper güç Amerika'yı ve yenilmez İsrail'i hezimete uğratmayı başarırken, Abdül Nasır'ın devasa ordusu bozguna uğradı, çünkü onlar bu dünya için savaşıyorlardı ve dinlerini unuttular."

Şeyh'in coşkusu doruk noktasına ulaşmıştı ve "Cihat! Cihat! Cihat!" diye bağırdı. "Ebu Bekir'in ve Ömer'in ve Halit'in çocukları! İslam'ın umutları bir zamanlar nasıl atalarınızın omuzlarında idiyse, bugün de sizin omuzlarınızda! Öyleyse Allah adına mücadele edin ve kendinizi, İmam Ali ibn Ebu Talip'in yaptığı gibi, bu dünyadan sonsuza dek soyutlayın. Allah sizden vaadini gerçekleştirmenizi bekliyor, onun için sağlam durun ve asla geri adım atmayın, atmayın ki her şeyi yitirenlerden biri olmayasınız! Milyonlarca aşağılanmış ve Siyonist istila karşısında şerefini yitirmiş Müslüman onurlarına tekrar kavuşmak için size bel bağlıyor. İslam gençliği, Siyonistler Aksa Camii'nin ön avlusunda sarhoş olup fahişelerle zina yapıyorlar. Seyirci mi kalacaksınız?"

Öğrencilerin coşkusu arttı, içlerinden biri ön sıradan ayağa kalkıp cemaate döndü ve duygusallıktan çatlayan bir ses tonuyla, "Şeriat! Şeriat! Ne sosyalizm ne de demokrasi!" diye bağırdı ve bu haykırış arkasındaki yüzlerce gırtlakta ses buldu; öğrenciler birden, kız öğrencilere ayrılmış bölümden gelen coşkulu feryatların eşliğinde, bir ağızdan cihadın zafer şarkısını söylemeye başladılar. Şeyh Şakir'in sesi bir kez daha yükseldi, heyecanı yeni bir doruğa tırmanmıştı: "Allah adına, bu mekânın arınmış ve kutsanmış olduğunu görüyorum, melekler kuşatmış etrafını! Allah adına, İslam Devleti'nin ellerinizde olduğunu, güçlü ve gururlu bir biçimde yeniden doğduğunu görüyorum! Zaman uşağı, hain liderlerimiz, Haçlı Seferleri'nin uşakları, hak ettikleri sonu sizin dua için yıkanmış, temiz ellerinizden bulacaklar, inşallah!"

Sonra dua faslına geçti ve arkasında toplanmış yüzlerce öğrencinin varlığında tatlı ve duygulu bir sesle Al-i İmran suresinden ayetler okumaya başladı.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Onlar, kendileri oturup kardeşleri için: "Eğer bize itaat etselerdi öldürülmezlerdi," diyenlerdir. De ki: "Eğer doğru sözlüler iseniz, ölümü kendinizden savın öyleyse." Allah yolunda öldürülenleri sakın "ölüler" saymayın. Hayır, onlar Rableri Katında diridirler, rızıklanmaktadırlar. Allah'ın kendi fazlından onlara verdikleriyle sevinç içindedirler. Onlara arkalarından henüz ulaşmayanlara müjdelemeyi isterler ki, onlara hiçbir korku yoktur, mahzun da olacak değillerdir. Onlar, Allah'tan bir nimeti, bir bolluğu ve gerçekten Allah'ın müminlerin ecrini boşa çıkarmadığını müjdelemektedirler. Kendilerine yara isabet ettikten sonra, Allah ve elçisinin çağrısına icabet edenler, içlerinden iyilik yapanlar ve sakınanlar için büyük bir ecir vardır.

Onlar, kendilerine insanlar: "Size karşı insanlar topladılar, artık onlardan korkun," dedikleri halde imanları artanlar ve "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir," diyenlerdir. Bundan dolayı, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan bir bolluk ve Allah'tan bir nimetle geri döndüler.

Onlar Allah'ın rızasına uydular. Allah büyük ve ihsan sahibidir.

Duayı takiben öğrenciler şeyhin elini sıkmak için kürsünün etrafını sardılar. Sonra dörtlü gruplar halinde caminin avlusuna yayılıp birbirleriyle tanıştılar, Kuran'dan ezbere bölümler okuyarak birbirlerini düzelttiler. Şeyh kürsünün arkasındaki

küçük ve alçak bir kapıdan geçip, muhtelif nedenlerden ötürü onunla görüşmek isteyen öğrencilerle dolu odasına girdi. Öğrenciler ona doğru gelip onu kucakladılar, bazıları elini öpmeye davrandı, ancak şeyh elini kararlılıkla geri çekti. Oturup öğrencilerin dertlerini tek tek ve dikkatle dinledi, dinlemeyi bitirdikten sonra öğrenciye bir şeyler fısıldıyor, sonra öğrenci odayı terk ediyordu.

Sonunda sadece birkaç öğrenci kaldı odada, aralarında Halid Abdül Rahim ile Taha el Şazli de vardı. Kalan öğrenciler şeyhe özellikle yakın olanlardı, şeyhin bir işaretiyle aralarından biri kalkıp kapıyı kilitledi. Konuşmayı uzun sakallı ve dev cüsseli bir öğrenci açtı, şeyhe yüksek ve heyecanlı bir ses tonuyla, "Hocam, ben güvenlik güçleriyle çatışmak istemiyorum. Onlar bize saldırdı. Arkadaşlarımızı evlerinden alıp hiçbir suçları olmadığı halde alıkoydular. Tek istediğim bir tür protesto eylemi düzenlemek. Kardeşlerimizin salıverilmesi için bir oturma eylemi ya da nümayiş."

Halid devi andıran öğrenciyi işaret ederek Taha'nın kulağına şöyle fısıldadı: "Tahir Kardeş, Cemaat Örgütü'nün Kahire Üniversitesi lideri. Tıp öğrencisidir."

Şeyh genç adamı dinledi, bir süre düşündükten sonra usulca, dudaklarından gülümsemeyi eksik etmeden, şöyle konuştu: "Şu sıralar güvenlik güçlerini karşımıza almak bize hiçbir şey kazandırmaz. Rejim Kuveyt'i özgürleştirmek adına Amerikalılar ve Siyonistlerle ittifak sağlamaya çalışıyor. Birkaç gün içinde, Mısırlı Müslümanların Amerikan liderliği altında Iraklı kardeşlerini katledeceği adaletsiz ve imansız bir savaş başlayacak. Bu gerçekleştiğinde, halk, inşallah, İslami hareketin önderliğinde Mısır hükümetine karşı cephe alacak. Şimdi anladığını sanıyorum, oğlum. Ulusal Güvenlik tepki göstererek onlara İslamcılara ağır bir darbe indirme fırsatı

vermemizi umarak bizi kışkırtmaya çalışıyor. Bugünkü vaazımda yaklaşmakta olan savaştan açıkça söz etmeksizin genel meselelere değinmem dikkatini çekmedi mi? Mısır'ın koalisyona katılmasını eleştirseydim camiyi yarın kapatırlardı, oysa savaş patladığında gençleri toplamak için lazım bu cami bana. Hayır, evlat, kendimizi onların insafına bırakmak hiç de akıllıca olmaz. Irak'taki Müslüman kardeşlerimizi öldürmeye başlasınlar hele, o zaman ne yapacağımızı göreceksin, Allah'ın izniyle."

"Savaş başlayıncaya kadar bizi rahat bırakacakları ne malum? Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz? Bugün İslami hareketin önde gelen bir düzine üyesini tutukladılar, karşı koymazsak yarın gerisini tutuklarlar," diye karşılık verdi genç adam hiddetle.

Sessizlik oluştu, ortam gerildi. Şeyh genç adama azarlayıcı bir bakış attıktan sonra aynı sakin ses tonuyla devam etti: "Allah'tan şu heyecanlı mizacını bir gün yitirmeni dilerim, evladım. Güçlü Müslüman, Peygamberimizin -aleyhi ve sellem- bize öğrettiği gibi, öfkesini denetleyebilen Müslümandır. Öfkenin din kardeşlerine ve davaya duyduğun sevgiden kaynaklandığını biliyorum, seni temin eder ve Yüce Allah üzerine yemin ederim ki, bu kâfir rejime savaş açacağız, ama doğru zamanda, inşallah."

Şeyh bir an için sustu, sonra bir süre genç adama baktı ve karşılık kaldırmayacak bir ses tonuyla, "Bu son sözüm," dedi. "Tutuklu olanların salıverilmeleri için elimden geleni yapacağım; her yerde dostlarımız var, çok şükür. Ama bu aşamada oturma eylemi ya da nümayiş fikrini onaylamıyorum."

Genç adam başını gönülsüz olarak ödün verdiğini ima eder bir şekilde öne eğdi, sonra da odadan çıkmak için izin istedi. Odadakilerle el sıkıştı, sıra şeyhe geldiğinde eğilip onu iki kez

alnından öptü, aralarında geçen tartışmanın izlerini silmek ister gibi. Şeyh müşfik bir gülümsemeyle karşılık verip gencin omzunu sevecenlikle okşadı. Ondan sonra öğrenciler birer birer odayı terk ettiler, sonunda odada sadece Taha ve Halid kaldı. Halid şeyhin yanına gidip, "Hocam, bu size sözünü ettiğim Taha el Şazli kardeş, iktisat fakültesinden arkadaşım," dedi.

Şeyh cana yakın bir gülümsemeyle Taha'ya döndü ve, "Hoş geldin, hoş geldin. Nasılsın, evladım? Arkadaşın Halid bana senden çok söz etti," dedi.

Karakolda işler iyice kızıştı.

Hamid Havvas, Melek Hilla'dan resmi bir tutanakla odayı ticari amaçla kullandığı için şikâyetçi oldu ve meselenin mahkemeye intikal etmesini istedi, Melek ise tutanağa odanın kira sözleşmesinin fotokopisini ekletti ve Hamid Havvas ile Şoför Ali hakkında kendisine fiili tecavüzde bulunduklarına dair tutanak tutulmasını ve aldığı yaraların resmen saptanmasını talep etti. Bunun sonucunda polis memuru Ahmed Mahir ile birlikte hastaneye yollandı ve hastaneden tıbbi bir raporla döndü. Şoför Ali, Melek'i dövdüğünü kesinlikle reddedip onu yalancılıkla suçladı.

Yasal mücadele hakkında söylenebilecekler bu kadar. Psikolojik savaşa gelince, her biri kendi tarzında saldırdı. Hamid Havvas, örneğin, çatının ortak alan olduğuna dair belge sunmaktan bir an bile geri kalmadı, birçok başka kararla birlikte Temyiz Mahkemesi'nin kararlarından alıntılar yaptı; Abbasharun ise, alışkanlığı olduğu üzere, cellebiyesini kaldırıp kesik bacağını gösterdikten sonra komisere, "Merhamet, komiserim, merhamet edin! Biz ekmeğimizi kazanmaya çalışıyoruz ve bizi dışarı atıp dövüyorlar!" diye yakarmaya başladı.

Melek'in karakolda sergilediği gösteri benzersizdi. Uzun zaman önce polis memurlarının vatandaşları üç temel unsura göre değerlendirdiklerini keşfetmişti: Görünümü, mesleği ve konuşma biçimi; bu kanıya göre, bir vatandaş ya saygı görürdü ya da aşağılanıp dövülürdü. Melek'in mütevazı halk kıyafeti göz önüne alınınca memurların üzerinde iyi bir izlenim bırakmayacağı aşikârdı, gömlekçilik de meslek itibarıyla fazla etkileyici sayılmazdı, geriye konuşma biçimi kalıyordu. Bu yüzden Melek ne zaman bir nedenle karakola düşse çok acil ve önemli işleri olan ve bu biçimde tutuklanmaktan fevkalade rahatsızlık duyan bir işadamı tavrı takınmayı alışkanlık edinmişti; bu yüzden memurlara resmi bir dille konuşmaya başlar, bu da onları kuşkuya düşürürdü. Aklına ne gelirse söylerdi. "Siz, efendim, bu konudan haberdarsınız ve ben bu konudan haberdarım! Sayın Karakol Komutanı da haberdar! Muhterem Polis Şefi de haberdar!"

Klasik dil kullanımı ve polis şefinden her an arayabileceği bir dosttan söz eder gibi söz etmesi memurları Melek'i küçümsemekten gönülsüzce alıkoyan etkili bir yöntemdi.

Hepsi oradaydı işte: Abbasharun, Melek ve Hamid Havvas komiserin önünde dikilmiş hiç durmaksızın bağırırken, Şoför Ali müziğe nasıl katkı sağlayacağını çok iyi bilen yaşlı bir basçı gibi, derin ve boğuk sesiyle aynı sözcükleri tekrarlayıp duruyordu: "Efendim, aileler ve kadınlar var çatıda! Çırakların ailelerimizin kutsallığını bozmasına izin veremeyiz, efendim!"

Komiser hepsinden bezmişti, sonuçlarından endişe etmese muhafızlara onları falakaya yatırmalarını emrederdi. Fakat sonunda savcıya havale edilmek üzere bir rapor yazdı ve taraflar sabaha kadar tutuklu kaldılar; ertesi sabah savcı Melek'e odayı kullanacağına dair izin belgesi verilmesini emretti, yaralanan tarafların mahkemeye başvurmasını söyledi. Böylece

Melek çatıya muzaffer döndü ve iyi niyetli insanlar hemen araya girip onu hasımları Şoför Ali ve Hamid Havvas ile barıştırma çabalarına giriştiler. Hamid Havvas ve Şoför Ali bu barışma teklifini kabul eder gibi göründüyseler de Melek hakkında her fırsatta -vicdanları el vermediği için- şikâyet dilekçesi yazmaktan da vazgeçmediler.

Fakat savcının kararı Melek için bir sıçrama tahtasıydı, bir hafta zarfında odanın görünümünü değiştirdi. Çatıya çıkan kapıyı kapattı, ana merdivene çıkan büyük bir kapı açtı, merdivene de Arapça ve İngilizce olarak "Melek Gömlekleri" yazılı bir tabela astı. İçeriye büyük bir kesim masasıyla bekleyen müşteriler için birkaç iskemle yerleştirdi, duvara Hazreti Meryem'in bir resmiyle başlığı "Melek Hilla, Mısırlı Olağanüstü Terzi" olan New York Times gazetesinden kesilmiş İngilizce bir makale astı. Makalede Amerikalı gazeteci bir sayfa boyunca Usta Zanaatkâr Melek Hilla'nın yeteneklerinden söz ediyordu; makalenin ortasında Melek'in boynunda mezurayla büyükçe bir fotoğrafı yer alıyordu; kendisini tamamen kesime kaptırmış, fotoğrafının çekildiğinden habersizmiş gibi.

Ona makale hakkında soru soranlara Melek bir yabancının (daha sonra New York Times'ın Kahire muhabiri olduğu anlaşılacaktır) bir gün gömlek diktirmek için atölyeye geldiğini ve ertesi gün yabancı bir fotoğrafçıyla geri geldiğinde çok şaşırdığını, terzilik yeteneklerine hayran kaldıkları için onun hakkında bir makale yazdıklarını söyler. Melek bu hikâyeyi sıradan bir şey anlatıyormuş gibi anlatır, sonra çaktırmadan dinleyicilerine bir göz atar. Onları kurtlu ve kuşkulu bulursa hiçbir şey anlatmamış gibi başka bir konuya geçer. Ancak, ona inanmış görünürlerse, Melek hikâyeye yabancının onunla Amerika'ya gidip istediği kadar maaşla gömlekçi olarak çalış-

ması için ısrar ettiğini, ama Mısır'dan uzakta yaşamaktan nefret ettiği için teklifi reddettiğini söyleyerek devam eder. Melek uyduruk hikâyesini halinden memnun ve özgüvenli bir biçimde, "Herkes bütün o yabancı ülkelerde akıllı gömlekçilere ihtiyaç olduğunu bilir," diyerek bitirir.

İşin gerçeği şu ki, Basyuni, Ataba Meydanı'ndaki fotoğrafçı, herkesi istediği gazetede yeteneklerinden söz eden bir makalenin öznesi yapabilir; Arapça olursa on lira, yabancı dil olursa yirmi. Basyuni'ye bütün gereken gazetenin adı, müşterinin bir fotoğrafı, bir de elinde hazır bulundurduğu ve yazarının Kahire'nin bir sokağında olağanüstü yetenekli bir terzinin atölyesine ya da müthiş bir kebapçıya rastladığında yaşadığı şaşkınlığı dile getiren makalelerden biridir. Basyuni bütün bunları fotokopicide düzenleyip öyle bir fotokopi çeker ki sonuç gazete sayfasından alınmış gibidir.

Peki Melek ne yapar yeni yerinde? Gömlek diker, tabii ki; ama terzilik günlük etkinliğinin sadece küçük bir parçasını oluşturur, çünkü, kısaca, kâr getirecek her türlü işi yapar o; döviz bozmaktan, emlakçıya kaçak içki tedarik etmekten, Giza ve Fayum'dan getirttiği genç kızları yaşlı Araplarla evlendirmekten tutun da, iki aylık maaşlarına el koymak koşuluyla Körfez'e işçi göndermeye kadar.

Bu çok yüzlü işletme onu insanlar hakkında bilgi edinme ve en ufak sırlarını bile öğrenme konusunda açgözlü yapmıştır, çünkü herkes iş söz konusu olduğunda onun potansiyel müşterisidir ve elde edilen bilgiler işlerin yürütülmesi aşamasında belirli bir etki yapabilir, ona kılıfı istediği gibi dikme olanağı tanıyabilir. Her gün öğleden akşamın onuna kadar her çeşit insan uğrar Melek'in işyerine: Yoksul müşteriler ve yaşlı, zengin Araplar, borsacılar, möbleli daireler için hizmetçiler ve kızlar, küçük tüccarlar ve komisyoncular; ve bütün bunların arasında

Melek atölyeye bir girer bir çıkar, konuşur ve bağırır, güler ve yaltaklanır, asabı bozulur ve tartışır, yüzlerce kez yalan yere yemin eder ve anlaşmalar yapar; provasını binlerce kez yapıp kusursuz hale getirdiği rolünü büyük bir iştahla oynayan tanınmış ve ünlü bir aktörden farkı yoktur.

Melek, Busayna el Seyid'i günde iki kere görür, işe giderken ve iş çıkışında. Busayna, güzelliği ve şehvetli vücudu yüzünden başından beri Melek'in ilgisini çekmiştir. Aynı zamanda, sözcüklere dökülemeyecek bir hisle, Busayna'nın takındığı ciddi ifadenin kırılganlığından ve görünmeye çalıştığı kadar iffetli olmadığından emindir. Onun hakkında bilgi topladıktan, bütün olup bitenlerden haberdar olduktan sonra onu selamlamaya ve hacı annesinin sağlığını sormaya başladı; çalıştığı Şanan giyim mağazasında konsinye gömleğe ihtiyaçları var mıydı (ki karşılığında ona da bir komisyon düşecekti), sonra onunla değişik konularda sohbet etmeye başladı; hava durumu, komşular, evlilik. Busayna, Melek'le yaptığı bu konuşmalardan rahatsızlık duyuyor, ama her gün yanından geçtiği ve komşusu olduğu için onu uzakta tutmakta güçlük çekiyordu; hem Melek onunla her zaman gayet kibar konuştuğu için Busayna'ya onu tersleme olanağı da tanımıyordu. Yine de, Melek'in bir şeyleri kurcalayan ve araştıran tavrı Busayna'yı onunla konuşmaya boyun eğmeye itiyordu. Hangi konuda konuşursa konuşsun sesinin tonu ve görünümü onu ürkütüyordu; sanki, "O kadar iffetli tavırlar takınma. Senin hakkında her şeyi öğrendim," der gibiydi. Bu dillendirilmeyen mesaj o kadar açık ve güçlü bir hal aldı ki, Busayna kendi kendine, acaba Talal Bey gizli ilişkimizi anlatmış olabilir mi, sorusunu sormaya başladı.

Melek onunla giderek daha samimi olmaya başladı, ta ki

bir gün aniden göğüslerine ve şehvetli vücuduna uzun ve değer biçen bir bakış attıktan sonra, "Talal Şanan sana ayda kaç para ödüyor?" diye soruncaya kadar.

Busayna birden hiddetlendi ve bu kez ona kesin sözcüklerle haddini bildirmeye karar verdi, ama sonunda gözlerini onun gözlerinden kaçırarak, "İki yüz elli lira," demekle yetindi.

Sesi sanki o değil de başkası konuşuyormuşçasına tuhaf bir titreşimle çıkmıştı gırtlağından; Melek güldü, ona yaklaştı ve saldırısını güçlendirerek, "Aptal kız," dedi, "bu leblebi çekirdek parası. Dinle, sana ayda altı yüz liraya iş bulabilirim. Şimdi bir şey söyleme. Birkaç gün düşün hele, sonra gel beni gör."

2

Zeki Bey, Maksim'de kendini evinde hisseder.

Süleyman Paşa Meydanı'nı kat ettikten ve Otomobil Kulübü'nün karşısındaki küçük pasaja girdikten sonra camlı kapıyı açıp içeri girdiği anda kendini sihirli bir zaman makinesiyle ellili yıllara geri dönmüş gibi hisseder. Maksim'e dair her şey -parlak beyaza boyalı duvarlarında büyük sanatçıların özgün tabloları asılı hol; zarif duvar apliklerinden yayılan huzur verici ışık; tabakların, katlanmış peçetelerin, kaşıkların, bıçakların, çatalların ve değişik ebatlardaki bardakların Fransız tarzında dizildiği pırıl pırıl beyaz masa örtüleri; gözlerden büyük, mavi bir katlanır paravanla gizlenmiş tuvalet girişi; salonun sol uzak köşesinde yer alan ve restoranın sahibi Christine'in zaman zaman arkadaşları için bir şeyler çaldığı eski piyanonun bulunduğu şık bar- eski Rolls-Royce'lar, uzun beyaz eldiven giymiş hanımefendiler, tüylerle süslenmiş şapkalar, hunili ve altın iğneli gramofonlar, salonun duvarlarına asıp unuttuğumuz ama zaman zaman baktığımızda içimizi şefkat ve hüzünle dolduran tahta çerçeveli fotoğraflar misali, zarif geçmişin damgasını taşır.

Maksim'in sahibi, Madam Christine Nicholas, Yunan asıl-

lı olmakla beraber Mısır'da doğup büyümüştür. Resim yapar, mükemmel piyano ve keman çalar, harikulade şarkı söyler. Birkaç kez evlenmiş, renkli ve fırtınalı bir hayat sürmüştür. Zeki ile ilişkisi 1950'lerde, zamanla kendini yakıp küllenen ve ardında derin, dönüşü olmayan bir arkadaşlık bırakan ateşli bir aşkla başlamıştır. Zeki'nin işleri bazen başından aşkın olur ve onu aylarca görmez, ama bunaldığında ya da işler onun için iyi gitmediğinde, hemen Christine'i görmeye gider ve her seferinde onu beklerken bulur. Christine, Zeki'yi can kulağıyla dinler, samimi öğütler verip bir anne gibi teselli eder.

Bugün, Zeki'nin barın kapısından içeri girdiğini görür görmez bir sevinç çığlığı attı, ona sarılarak her iki yanağına öpücük kondurdu. Ellerinden tutarak biraz geriye çekilip mavi gözleriyle kısa bir süre süzdükten sonra, "Endişeli görünüyorsun, arkadaşım," dedi.

Zeki hüzünlü bir biçimde gülümsedi ve bir şey söyleyecekmiş gibi oldu, ama sessiz kaldı. Christine anlamış gibi başını salladı, sonra onu piyanonun yanındaki masasına oturmaya davet edip bir şişe roze şarapla soğuk meze tabağı sipariş etti. Kurutulmuş çiçekler nasıl eski kokularından izler taşırsa, Christine de eski güzelliğinin izlerini taşıyordu. Vücudu hâlâ düzgün ve inceydi, boyalı saçları arkaya doğru taranmıştı ve özenle yapılmış makyajı kırışık yüzüne saygın, kibar bir görünüm veriyordu. Güldüğünde yüzü sevecen bir anneannenin şefkat ve hoşgörüsüyle, arada sırada parlayıp sonra kaybolan eski cilveli hali arasında gidip geliyordu. Christine masa adabının gerektirdiği biçimde şarabın tadına baktı, sonra emektar Nubiyalı garsona başını salladı ve garson bardaklara şarabı koydu. Şarabı yudumlarken Zeki ona başına gelenleri anlattı. Christine onu bütün dikkatiyle dinledi, sonra Fransızca söz-

cükleri kendine özgü yumuşak ve ahenkli tarzda telaffuz ederek, "Zeki, abartıyorsun. Sıradan bir tartışma bu sadece," dedi.

"Devlet beni evden kovdu."

"Aşırı öfkeden kaynaklanan fevri bir hareket, hepsi bu. Birkaç gün sonra git ve ondan özür dile. Devlet fevridir ama yüreği iyidir. Şunu da aklından çıkarma; yüzüğünü kaybetmişsin, hangi kadın olsa yüzüğünü kaybeden birini kapı dışarı eder."

Christine bütün bunları neşeli bir biçimde söylemişti, ama Zeki'nin kederi dağılmadı, üzüntüyle, "Devlet uzun zamandır beni evden atmayı tasarlıyordu, yüzüğün kaybı aradığı fırsatı sağladı. Ona yenisini almayı önerdim ama reddetti," dedi.

"Anlamıyorum."

"Devlet dairede tek başına yaşamak istiyor."

"Neden?"

"Can dostum. Ben dindar bir insan değilim, bazı şeylere hiç kafa yormam, mülk ve miras örneğin."

Christine ona sorgular gibi baktı, Zeki kendine bir bardak şarap daha doldurup açıklamaya girişti. "Ben hiç evlenmedim, çocuğum yok. Öldükten sonra mirasım Devlet ve çocuklarına kalacak. O şimdiden her şeyi çocukları için sağlama almak istiyor. Dün, tartışma sırasında bana, 'Haklarımızı çarçur etmene asla izin vermeyeceğim,' diye bağırdı. Düşünsene! Sözünü hiç sakınmadan! Sahip olduğum her şeyin çocuklarının hakkı olduğunu düşünüyor, ben kendi servetimin vekiliymişim gibi. Ben ölmeden mirasıma konmak istiyor. Şimdi anlıyor musun?"

"Hayır, Zeki."

Hafif çakırkeyifmiş izlenimi uyandıran Christine son sözcüğü haykırmıştı ve Zeki tekrar konuşmaya yeltendiğinde sözünü hararetle kesti. "Devlet asla öyle düşünmez!"

"Bu kadar yıl sonra hâlâ safsın. Kötülük karşısında neden

şaşıp kalıyorsun? Çocuk gibi düşünüyorsun. İyi insanların gülümser ve neşeli, kötülerin ise çirkin yüzlü ve kalın kaşlı olduklarını sanıyorsun. Hayat böyle değil, çok daha karmaşık. En iyi, bize en yakın insanların içinde bile kötülük var."

"Sevgili filozofum, abartıyorsun. Dinle. Bir büyük şişe Black Label'a bahse girelim. Devlet'e bu gece telefon edip sizi barıştıracağım. Sonra da sana şişeyi aldıracağım, sakın sözünden dönmeye kalkma!"

Zeki, Maksim'den ayrılıp amaçsızca kent merkezinde yürümeye başladı. Sonra bürosuna döndü, olup bitenleri bilen Abbasharun, kendisini duruma uygun düşen üzüntülü bir ifadeyle karşıladıktan sonra başsağlığı dilermişçesine hızlı ve coşkulu bir biçimde içkisini ve mezelerini hazırladı. Zeki içkisini alıp balkona çıktı, o noktada hâlâ Devlet'le barışma umudu taşıyordu. Ablasıydı en nihayetinde, kardeşine zarar vermezdi. Yarım saat sonra telefon çaldı. Christine'in sesini duydu, mahcubiyet vardı sesinde. "Zeki. Devlet'i aradım. Üzgünüm. Gerçekten çok öfkeli, seni daireden çıkarmakta kararlı görünüyor. Kilidi değiştirdiğini ve giysilerini sana yarın göndereceğini söyledi. İnanamıyorum bu olanlara. Tahayyül edebiliyor musun, sana karşı yasal önlemler almayı düşündüğünü söyledi."

"Ne yasal önlemleri?"

"Açıklamadı, ama dikkatli olsan iyi edersin, Zeki. Her şeyi bekleyebilirsin ondan."

Ertesi gün Abbasharun yanında sokaktan bir çocukla belirdi, çocuk Devlet'in Zeki'nin bütün giysilerini tıkıştırdığı kocaman bir bavul taşıyordu. Ardından, Devlet'in dairenin yasal haklarını kanıtlamak için karakolda birkaç kez tutanak tutturduğu ve Zeki'nin onu rahatsız etmeyeceğine dair garanti belge-

si aldığı ile ilgili bir dizi mahkeme celbi geldi. Dostlar ikisini barıştırmak için araya girmeye çalıştıysa da, Devlet reddetti. Zeki birkaç kez onu telefonla aradı, ama her seferinde telefonu Zeki'nin yüzüne kapatınca Zeki sonunda bir avukata danıştı. Avukat kendisine durumunun kötü olmamakla birlikte çok da iyi sayılamayacağını söyledi, çünkü daire babasının adına kiralanmıştı ve Devlet orada ikamet etme hakkına sahipti. Ayrıca Zeki'ye hukukun ağır işlediğini ve bu gibi durumlarda yapılabilecek en iyi şeyin güç kullanımına başvurmak olduğunu söyledi. Birkaç haydut kiralayıp Devlet'i zorla daireden dışarı attırarak geri dönmesini engelleyecekti, böylece Devlet mahkemeye başvurmak zorunda kalacaktı, bu tür sorunları halletmenin tek yolu buydu.

Zeki avukatın fikrine katıldı ve pazar sabahı kapının kırılıp kilidinin değiştirilmesini önerdi, çünkü Devlet pazar sabahları bankaya giderdi. Avukata ne kapıcının ne de komşuların planlarını gerçekleştirmelerine engel olmayacakları sözünü verdi. Heyecan ve ciddiyetle konuşuyordu, ama yüreğinde biliyordu bunlardan hiçbirini yapmayacağını. Hiçbir zaman haydut kiralamayacak, ablasını evden atamayacak, mahkemeye vermeyecekti. Yapamazdı.

Korkuyor muydu ablasından? Belki. Hiçbir zaman ona karşı gelmemişti. Her zaman geri adım atmıştı, hem zaten savaşçı bir yapıya sahip değildi; küçüklüğünden beri anlaşmazlıklardan ve sorunlardan nefret eder, ne pahasına olursa olsun onlardan kaçınırdı. Ayrıca, onu asla kapı dışarı edemezdi, çünkü ablasıydı. Dairenin yasal hakkını elde edip onu dışarı atsa bile, mutlu olmayacaktı. Ablasıyla böyle bir mücadeleye girmiş olmak kederlendiriyordu onu, çünkü ne yaparsa yapsın ablasını kötü ve tehlikeli biri gibi görmesi mümkün değildi. Bir zamanlar nasıl olduğunu, onun o halini ne kadar sevdiğini

hiçbir zaman unutamazdı. Ne kadar narin ve utangaç olduğunu. Nasıl değişmişti! Hayattaki tek ablasıyla ilişkisi bu boyuta vardığı için üzülüyor, kendi kendine ablasının bu denli bir acımasızlığı ne zaman edindiğini soruyordu. Komşuların önünde nasıl dışarı atardı onu? Karakolda polis memurunun karşısına oturup kardeşi hakkında nasıl tutanak tuttururdu? Kardeşi olduğunu ve ona hiçbir zaman böyle bir muameleyi hak edecek bir davranışta bulunmadığını hiç mi aklından geçirmemişti? Küçük bir mülk insanın kardeşini yitirmesine değer miydi? Doğru, toprak reformundan sonra geri aldığı arazilerin değeri birkaç kez artmıştı, ama tamamı ölümünden sonra Devlet ve çocuklarına kalacaktı zaten, bütün bu sorunlara ve saygısızlığa ne gerek vardı?

Zeki hüznünün ufak ufak büyüdüğünü, hayatının üzerine kara bir gölge gibi yayıldığını hissetti; bazı geceler gözüne uyku girmiyor, sabaha kadar balkonda oturup sigara ve içki içiyor, zihninden geçmişte olan olayları geçiriyor, bazen doğumundan bu yana çok talihsiz olduğunu düşünüyordu. Doğumunun zamanlamasında bile bir uğursuzluk vardı, elli yıl önce doğmuş olsaydı bütün hayatı farklı olacaktı. Devrim başarısızlıkla sonuçlansaydı; Kral Faruk, Serbest Subayları -ki hepsini tek tek adlarıyla tanırdı- tutuklamakta daha aceleci davransaydı devrim asla başarılı olamayacak ve Zeki hak ettiği hayatı yaşayacaktı – Zeki Bey, Abdül'âl el Dessuki Paşa'nın oğlu. Kesinlikle bakan olurdu, belki de başbakan; amaçsız ve onur kırıcı bir hayat yerine, ona yakışan muhteşem bir hayat. Fahişenin birinin içkisine uyuşturucu katıp onu soyduğu yetmezmiş gibi ablası onu komşuların önünde evinden kovup bir skandala neden olunca kendisini Abbasharun ile bürosunda yatarken buluyordu. Onu sürekli yanlış kararlar almaya iten kötü talihi miydi yoksa kişiliğindeki zayıflık mı? Devrimden sonra

neden Mısır'da kalmıştı? Fransa'ya gidip yeni bir hayata başlayabilirdi, birçok köklü ailenin çocuklarının yaptığı gibi. Her açıdan kendinden aşağı olan birçok arkadaşının yaptığı gibi, orada saygın bir konuma gelebilirdi. Ama Mısırda kalıp yavaş yavaş bozulmakta olan duruma kendini alıştırmış, sonunda da gırtlağına kadar batmıştı. Bir de... neden evlenmemişti? Gençken pek çok zengin ve güzel kadın onu istemiş, ama o hepsini reddetmişti ve artık çok geçti. Evlenmiş olsaydı şimdi ona bakacak çocukları, sevgiyle oynayabileceği torunları olurdu. Tek bir çocuğu bile olmuş olsaydı Devlet ona bütün bunları yapamazdı. Evlenmiş olsaydı o öldürücü, ıstırap verici yalnızlığı, arkadaşlarından birinin öldüğünü her duyduğunda üzerine çöken o zifiri karanlık fanilik duygusunu yaşamazdı. Her gece yatağına sığındığında aklına düşen o yanıtsız, "Ölüm ne zaman ve nasıl gelecek?" sorusu. Kendi ölümünü tahmin eden bir arkadaşı geliyor aklına şimdi. Büronun balkonunda otururken Zeki'ye tuhaf bir biçimde bakmıştı, durup dururken, ufukta bir şey görmüş gibi. Sonra yavaşça, "Ölümüm yakın, Zeki. Kokusunu alabiliyorum," demişti.

Tuhaf olan şuydu ki, arkadaşı gerçekten de, hasta olmadığı halde, birkaç gün sonra ölmüştü. Bu olay (bunalımda ya da kederli olduğunda) kendine şu soruyu sormasına neden olur: Arkadaşı yaklaşmakta olan sonunu idrak edebildiğine göre ölümün insanın hayatının sonuna doğru duyumsayabildiği özel bir kokusu mu var? Ve sonu nasıl olacak? Ölüm insanın sonsuza dek uyanmadığı bir uyku gibi mi? Yoksa diriliş, ödül ya da ceza var mıydı, dindarların inandığı gibi? Öldükten sonra Allah ona işkence edecek miydi? Dindar değildi, dua etmezdi, oruç tutmazdı. Ama hayatında hiç kimseye zarar vermemişti, kimsenin hakkını yememişti, çalmamıştı, yoksullara

yardım etmekte hiç tereddüt etmemişti. İçki ve kadın dışında, sözcüğün gerçek anlamında günah işlediğine inanmıyordu.

Büroda geçirdiği üç hafta boyunca kendisini sık sık bu şevk kırıcı düşüncelere kaptırdı Zeki – endişe ve üzüntüyle geçen üç hafta; ta ki bir sabah, uzun bir gece sihirli bir anda nasıl aydınlığa kavuşursa bütün sıkıntılarını öyle dağıtan bir sürprizle karşılaşıncaya dek. Balkonda oturmuş sabah kahvesini yudumlayıp sigarasını tellendirerek kalabalık caddeyi seyrederken Abbasharun'un koltuk değneğinin üzerinde hoplayarak, yüzünde her zamanki yalaka ifadesi yerine gizemli ve kurnaz bir gülümsemeyle içeri girişini asla unutmayacak, kafasında yüzlerce kez canlandırdığı o mutlu anı her zaman neşeli bir müzik eşliğinde hatırlayacak.

"Ne istiyorsun?" demişti Zeki Bey uyarıcı bir kükremeyle. Ama Abbasharun olağandışı ve gayet kesin bir şeyden alışılagelmemiş bir cesaret bulmuştu, efendisinin yanına gelip eğildikten sonra, "Ekselans, kardeşim Melek ve ben sizinle bir konuda görüşmek istiyoruz," diye fısıldamıştı.

"Neyle ilgili?"

"Sizinle ilgili, Ekselansları."

"Çıkar baklayı ağzından, eşek herif! Senin zırvalamalarına tahammül edecek ruh halinde değilim. Nedir konu?"

Bunun üzerine Abbasharun eğilip fısıldadı: "Bir sekreter bulduk Ekselans için. Çok hoş bir genç kız. Cesaretimi bağışlayın, ama Ekselans'ın bu kötü zamanda kendisiyle ilgilenecek birine ihtiyacı var."

Zeki'nin merakı uyandı ve Abbasharun'a özel şifreli bir mesaj almış ya da sadece kendisinin anladığı gizli bir dilde bir cümle duymuşçasına derin ve delici bir bakış attı. Hemen yanıtladı. "Neden olmasın? Kızı görebilecek miyim?"

Abbasharun efendisine biraz işkence etme isteğine karşı

koyamayıp bir süre sustu. Sonra yavaşça, "Ekselans onu görmek ister miydi?" diye sordu.

Bey başını sallayarak heyecanını gizlemek için caddeye bakıyormuş gibi yaptı. Abbasharun numarasının sırrını sonunda açıklayan bir sihirbaz edasıyla döndü ve döşemeyi koltuk değneğiyle döverek on dakikalığına ortadan kayboldu. Sonra kızla birlikte döndü.

Zeki'nin asla unutmayacağı an buydu işte: Onun yüzünü ilk kez gördüğü an. Vücudunu sarıp hatlarını sergileyen ve üzerinde büyük yeşil çiçek desenleri bulanan kısa kollu, beyaz bir elbise giymişti, dolgun ve yumuşak kolları açıktaydı. Abbasharun onu elinden tutup öne çıkardı ve, "Bayan Busayna el Seyid" dedi. "Rahmetli babası iyi insandı, bizimle çatıda yaşardı. Allah rahmet eylesin, Melek'le benim için bir kardeşten farksızdı."

Busayna küçük adımlarının üzerinde yaylanarak Zeki Bey'e yaklaştı. Sonra Zeki Bey'in gönlünü çalan ve bütün yüzünü aydınlatan bir gülümsemeyle, "Günaydın, Ekselans," dedi.

Taha el Şazli'yi geçmişte tanıyanlar onu bugün tanımakta güçlük çekebilirler. Tamamen değişmiş, eski benliğini başka bir benlikle takas etmişti sanki, yeni bir benlikle. Sadece Batı giysilerinin yerine benimsediği İslami kıyafetinden kaynaklanmıyordu bu değişim; ne ona yaşından büyük ve etkileyici bir görünüm kazandıran uzattığı sakalından; ne de binanın lobisindeki asansörün yanında hazırladığı ve beşinci katta yaşayan sakallı mühendislik öğrencisiyle nöbetleşe namaz kıldıkları küçük mescitten. Bütün bunlar görünürdeki değişimlerdi, oysa içinde, yeni, güçlü ve bağlayıcı bir ruhun etkisi altında. Yürüyüşü, oturuşu ve binadaki insanlarla konuşuşu tamamen

farklı artık. Kiracıların önünde ezilip büzülmelerden, yaltaklanmalardan eser kalmamış. Şimdi özgüvenle bakıyor yüzlerine. Ne düşündüklerini zerre kadar umursamadığı gibi en ufak bir serzenişe ya da hakarete tahammülü yok. Ona eskiden verdikleri ve kendine yeni şeyler almak için biriktirdiği o küçük banknotlar ilgilendirmiyor onu artık; öncelikle Allah her şeyini tedarik edeceği için, sonra Şeyh Şakir onu dini kitapların satışıyla görevlendirdiği için; boş zamanlarında yaptığı ve ona iyi kazanç sağlayan bir iş.

Şimdi "Allah adına" insanları sevme ya da onlardan nefret etme konusunda eğitiyor kendi. Şeyh Şakir ona insanların dünyevi özellikleri için sevilemeyecek ya da onlardan nefret edilemeyecek denli değersiz ve aşağılık olduklarını öğretmişti. Aksine, onlara dair hislerimizi İslami yasalara ne ölçüde itaat ettikleri saptamalıydı. Bu Taha'nın birçok şeye bakışını değiştirdi. Eskiden bazı kiracıları ona iyi ve cömert davrandıkları için severdi.

Şimdi namaz kılmadıkları ve içki içtikleri için onlardan "Allah adına" nefret ediyor. Örgütteki kardeşlerini onlar için hayatını feda edecek kadar seviyor. Geçmişteki dünyevi değerleri eski ve zayıf bir bina gibi yerle bir olmuş, onun yerini insanlara ve şeylere dair hakiki bir İslami evrim almış. Yüreğini dolduran iman gücü onu yeni bir varlığa döndürmüş, korkudan ve kötülükten arındırmış. Artık ölümden korkmuyor, gücü ve nüfuzu ne olursa olsun hiçbir canlıya hayranlık duymuyor. Allah'a karşı gelmekten ve O'nun öfkesini kazanmaktan başka korkusu yok artık.

Bütün bunlar önce Yüce ve Muhteşem Allah, sonra da her görüştüklerinde Allah'a olan inancını ve İslam bilgisini pekiştiren Şeyh Şakir sayesinde gerçekleşmişti. Taha, onu çok sevmiş, ona bağlanmış, zamanla onu evinde ziyaret edecek kadar

yakın olan birkaç kişiden biri olmuştu; şeyhin sadece en güvenilir müritlerine bahşettiği bir ayrıcalık.

Taha'nın ruhunda eski alışkanlıklarından geriye bir tek şey kalmıştı: Busayna'ya duyduğu aşk. Ona karşı duygularını yeni düşünce sistemiyle bağdaştırmak için büyük çaba sarf etmiş, ama başarısız olmuştu. Busayna'yı İslami yasalara uygun yaşamanın gerekliliğine ikna etmek için elinden geleni yapmıştı. Ona *Yargılanmaktan Kork ve Tesettüre Gir* adlı kitabı götürmüş, okuması için baskı yapmış, sonunda Şeyh Şakir'in vaazını dinlemek için onunla Anas ibn Malik Camii'ne gelmeye ikna etmişti. Ancak Busayna etkilenmeyerek onu şaşırtmış, hayal kırıklığına uğratmıştı. Ona bütün samimiyetiyle vaazı sıkıcı bulduğunu söylemiş, bu da tartışmalarına neden olmuştu. Bir süredir her buluşmalarında tartışır olmuşlardı; Busayna sürekli damarına basıp Taha'nın tepesini attırıyor, Taha da her seferinde ilişkilerini bitirmeye kararlı bir biçimde uzaklaşıyordu. Zihninde Şeyh Şakir'in ona ne zaman Busayna'dan söz etse yüzünde beliren huzurlu, ışıl ışıl gülümsemesini görüyor, sözlerini duyuyordu: "Oğlum, sen sevdiklerini din yoluna yönlendiremezsin, ama Allah seçtiklerini yönlendirir." Şeyhin sözleri zihninde yankılanır, Taha Busayna'yı bir daha görmemeye ant içer, ama birkaç gün sonra andına rağmen onun özlemiyle yanıp tutuşurdu. Ama her tartışmadan sonra barışmak üzere ona döndüğünde Busayna ona biraz daha soğuk davranırdı.

Fakat bugün üniversiteye gitmedi, sırf Busayna'yı görebilmek için. Sabah binanın girişinde onun dışarı çıkmasını bekledi, sonra yanına gidip, "Günaydın, Busayna, seninle biraz konuşmak istiyorum, lütfen," dedi.

"İşim var."

Busayna bu kaba karşılığı verdikten sonra birkaç adım yürüdü. Fakat Taha kendine hâkim olamayıp onu elinden çek-

ti, bunun üzerine Busayna teslim olmadan önce bir an için direnip, panikle, "Elimi bırak! Rezalet çıkarma!" diye fısıldadı. Sonra ikisi insanların arasında sessiz ve yılgınca gözde mekânları Tevfikiye Meydanı'na gelinceye kadar yürüdüler. Oturur oturmaz Busayna patladı: "Ne istiyorsun benden? Her seferinde tatsızlık çıkarman mı gerekiyor?"

Tuhaf bir biçimde Taha'nın öfkesi hızla geçti, sanki hiç öfkelenmemişti, bir süre bekledi. Sonra sakinleştirmekte zorlandığı bir ses tonuyla, Busayna'nın gönlünü almak istercesine, "Yalvarırım sana, Busayna, bana kızma!" dedi.

"Soruyorum sana, benden ne istiyorsun?"

"Duyduğum bir şeyin doğrulanmasını istiyorum."

"Doğrulandı."

"Neyi kastediyorsun?"

"Bütün duydukların doğru."

Taha'ya meydan okuyup konuşmayı en uç noktaya itiyordu Busayna.

"Talal'ın dükkânından ayrıldın mı?"

"Talal'ın dükkânındaki işimden ayrıldım, şimdi Zeki el Dessuki için çalışıyorum. Bu kötü mü, yoksa günah mı, İmam Hazretleri?"

"Zeki el Dessuki'nin kötü bir namı var," dedi Taha zayıf bir sesle.

"Evet, kötü bir namı var, kadınlardan hoşlanıyor, ama bana ayda altı yüz lira ödüyor. Geçindirmek zorunda olduğum bir ailem var ve okul, yiyecek ve içecek masraflarını sen karşılamadığına göre sana laf düşmez!"

"Busayna, Allah'tan kork! Sen iyi bir insansın. Dikkat et de Allah'ın öfkesini kazanma! Doğru olanı yap, Allah rızkını verir."

"Katılıyorum, Allah rızkımızı verir. Gel gör ki, yiyecek bir şeyler bulmakta sıkıntı çekiyoruz son zamanlarda."

"Sana saygın bir iş bulabilirim."

"Sen kendine iş bul, canım benim! Ben işimden gayet memnunum."

"İstediğin bu mu?"

"İstediğim bu. Başka bir şey var mı?"

Müstehzi bir şekilde sormuştu soruyu, sonra bir kez daha öfkelendi, yerinden kalkıp önünde durdu ve saçını gitme hazırlığıyla düzelterek, "Dinle, Taha," dedi. "Sana aramızda her şey bitti diyorum. Sen yoluna git, ben de kendi yoluma. Bir daha buluşmamız için bir neden yok, sence sakıncası yoksa," dedi.

Sonra belirsiz bir biçimde gülümsedi ve şöyle seslendi uzaklaşırken: "Sen sakal uzatıp dindar oldun, bense açık saçık giyiniyorum. Yakışmıyoruz birbirimize."

Şeyh Şakir'in dairesi mütevazı ve sıkışık. Bina, Dar el Salam'ın daracık sokaklarından birinde kırmızı tuğladan yapılmış iki kattan müteşekkil. İki yatak odası ve bir salonda Şeyh Şakir, iki karısı ve farklı sınıflarda okuyan yedi çocuğu yaşıyor. Şeyh ve ziyaretine gelen müritlerin şeyhin onları tanımalarını sağlayan özel bir işaretleri var; kapıyı aralıklı olarak üç kez çalıyorlar.

Taha el Şazli de kapıyı bu şekilde çaldı ve şeyhin içeriden, "Geliyorum!" diye seslendiğini duydu. Sonra kadınların öteki odaya gittiğine işaret eden sesler duyuldu, peşinden de şeyhin ağır adımları ve gırtlağını temizlediği. Kısa bir süre sonra şeyh, "Bismillah," diyerek kapıyı açtı.

"Taha! Hoş geldin, oğlum."

"Sizi rahatsız ettiğim için kusura bakmayın efendim, ama sizinle biraz konuşmak istedim."

"İçeri buyur, lütfen. Bugün üniversiteye gitmedin mi?"

Taha pencerenin yanındaki sedire oturup şeyhe Busayna ile aralarında geçenleri anlattı. Şeyhten hiçbir şey saklamadı, duygularını da izah etti. Şeyh dua tespihini çekerek her şeyi can kulağıyla dinledi. Konuşma şeyh çay tepsisini getirmek için kalktığında kısa bir süre için kesildi, şeyh döndükten sonra Taha bütün anlatacaklarını bitirinceye kadar dinledi. Sonra bir süre düşündü ve "Oğlum," dedi, "Gerçek Din meşru olduğu ve İslami yasalarla çelişmediği sürece aşkı yasaklamaz. Hatta, Allah'ın en asil kulu, Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisi de Ayşe Hatun'u sevdi ve geçerliliği genel olarak kabul gören hadislerde bundan söz etti. Zor olan senin duygularını hak edecek bir kadın seçmek. Böyle bir kadının vasıfları ne olmalıdır? Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle demiştir: 'Bir kadınla güzelliği için, serveti için ya da dindarlığı için evlenilir. Sen dindar olan kadını seç, servet Allah'ın izniyle ardından gelir.' Ne doğru konuşmuş Efendimiz. Hakiki İslami eğitim bugün çektiğin acıları çekmeni engellerdi. Sen ve neslinin bütün çocukları laik bir ülkede yetiştiğiniz, laik eğitim aldığınız için İslam kurallarına göre yetişmediniz. Bu yüzden dini içermeyen bir biçimde düşünmeye alışmışsınız. Şimdi yüreğinle İslam'a döndün ama zihninin laisizmden kurtulup İslam için arınması biraz zaman alacak. Sana birçok kez söylediğim gibi Allah adına sevmeyi ve Allah adına nefret etmeyi öğren, yoksa senin için İslam hiçbir zaman bütünlenmeyecek. Şu anda yaşadığın üzüntü Allah'tan uzak olmanın doğal ve kaçınılmaz bir sonucu, her ne kadar hayatının sadece bir cephesinde olsa da. Bu arkadaşınla ilişkiye girdiğinde kendine onun İslami kurallara ne ölçüde uyduğunu sorsaydın, onun İslam'a uygunluğunu ilişkinin koşullarından biri yapsaydın, kendini bugün düştüğün durumda bulmazdın."

Şeyh iki bardak çay koyup birini Taha'ya verdi. Sonra rengi yıllarla değişmiş çaydanlığı tepsinin üzerine koydu, çayından bir yudum aldıktan sonra şöyle dedi: "Allah seni ne kadar sevdiğimi biliyor, oğlum. Şeyhine üzüntüyle gelip ondan seni teselli etmesini değil de sana vaaz vermesini beklemenden de nefret ediyorum. Ama Allah için, sana samimi öğüdüm şudur; bu genç kadını unut, Taha, çünkü o yoldan çıkmış. Sen İslami yasalara itaat eden bir gençsin, müminsin, sana senin gibi Müslüman bir kız yaraşır. Unutmak için çaba sarf et, duadan ve hafızlıktan güç al. Başlarda zor olacak ama daha sonra kolaylaşacak, Allah'ın yardımıyla. Dinini unuttun mu, Taha? Cihada ne oldu, Taha? İslam'a ve Müslümanlara karşı görevin ne oldu? Dün iğrenç savaş başladı, yöneticilerimiz inançsızların emrine girip Müslümanlara karşı savaşma gafletine düştüler. Bu inançsız hükümete karşı ayaklanmak Mısır'daki her Müslüman gencin görevidir. Her gün binlercesi öldürülen Müslümanlara yardım edeceğine zihnini melaneti sana yeğleyen bir kadınla mı meşgul edeceksin? Rahim ve Rahman Allah, Kıyamet Günü'nde sana Busayna'yı sormayacak, ama Müslümanlara yardım etmek için yaptıklarından dolayı seni sorumlu tutacak. O büyük günde ne diyeceksin Allah'a?"

Taha başını öne eğip etkilenmiş göründü. Sonra üzüntü ve utançla, "Allah'a birçok kez onu unutacağıma dair söz verdim, ama sonra yine onu düşünmeye başladım," dedi.

"Şeytan senin ruhundan kolay vazgeçmeyecek, sen de sadakati bir çırpıda elde edemeyeceksin. Ruhun cihadı, Taha, cihatların en büyüğüdür, Yüce Efendimiz'in dediği gibi."

"Ne yapayım, Hocam?"

"Dua et ve Kuran oku. Kendini sürekli onlara ver, oğlum, Allah sana huzur bahşedinceye kadar. Bana o genç kadını bir daha görmeyeceğine dair söz ver, koşullar ne olursa olsun."

Taha şeyhe baktı ve bir şey demedi.

"Bu ikimizin arasında bir söz, Taha. Ben sözünü tutacağından eminim, Allah'ın izniyle."

Sonra şeyh ayağa kalktı, eski masanın çekmecesini açtı, yabancı bir gazeteden kesilmiş bazı fotoğraflar çıkarıp Taha'nın kucağına attıktan sonra şöyle dedi: "Bu fotoğraflara bak. Belleğine kazı. Bunlar bedenleri Irak'ta koalisyon bombalarıyla parçalanmış kardeşlerin. Bedenlerinin nasıl parçalandığına bak, kadınlar ve çocuklar dahil. Müslümanlara ve Müslüman çocuklarına bunu yapıyorlar ve bizim hain liderlerimiz bu suçların işlenmesinde kâfirlerle işbirliği yapıyor."

Sonra şeyh bir fotoğraf çıkarıp Taha'nın gözlerinin önünde tutarak şöyle dedi: "Bu Iraklı çocuğun yüzüne bak, Amerikan bombalarıyla parçalanmış. Bu çocuktan kız kardeşin ve annen kadar sorumlu değil misin? Ona yardım etmek için ne yapacaksın? Yüreğin yanlış yola düşmüş arkadaşın için sızlamaya devam edecek mi?"

Yüzü parçalanmış çocuğun fotoğrafı yürek paralayıcıydı ve Taha acılı bir şekilde şöyle dedi: "Müslümanların çocukları korkunç biçimde katlediliyor ve Mısır televizyonu Mısır hükümetinin konumunun İslam yasalarına uygun olduğunu söyleyen, İslam'ın Irak'a karşı Amerika ile ittifakı desteklediğini iddia eden el Azhar Üniversitesi âlimlerinden geçilmiyor."

Şeyh ilk defa heyecanlandı, sesi yükseldi. "O âlimler riyakâr ve günahkâr insanlar. Onlar sultanların gözde hukukçuları, bunların Allah'ın nazarında günahları büyük. İslam Müslümanların katlinde kâfirlerle işbirliği yapmamızı kesinlikle men eder, nedeni ne olursa olsun. Hukukun birinci sınıfında okuyan her çocuk bunu bilir."

Taha başını şeyhin sözlerini onaylar gibi salladı ve şeyh aklına birden bir şey gelmiş gibi, "Dinle," dedi, "yarın, Allah

izin verirse, mücahit kardeşlerimiz üniversitede büyük bir nümayiş düzenleyecekler. Umarım sen de aralarında olursun."

Şeyh bir an için sessiz kaldı, sonra devam etti. "Nümayişi kendim yönetemeyeceğim ama yarınki kumandanın kardeşin Tahir olacak, Allah'ın izniyle. Toplanma noktası öğle namazından sonra konferans salonunun önü."

Taha başını salladı, sonra ayağa kalkıp gitmek için izin istedi, ama şeyh beklemesini söyleyip bir süre için içeri girdi. Gülümseyerek döndüğünde elinde küçük bir kitap vardı. "Bu kitap İslami Eylem Tüzüğü. Bu kitabı okumanı istiyorum, sonra tartışabiliriz. Bu kitap, Taha, seni rahatsız eden bütün düşüncelerden kurtulmanı sağlayacak, inşallah."

Hayvanlar cuma sabahı kesildi; geceyi Yakupyan Apartmanı'nın lobisindeki asansörün yanında geçiren üç iri öküz. Sabah namazıyla beş kasap hayvanların üzerine atlayıp onları bağladıktan sonra gırtlaklarını kestiler; sonra beş saat boyunca onları parçalara ayırdılar, eti torbalara koyarak dağıtıma hazır hale getirdiler. Öğle namazı biter bitmez Süleyman Paşa'daki kalabalık Azzam mağazalarına doğru yönelmeye başladı. Son derece yoksul insanlardı bunlar: Dilenciler, polis teşkilatında acemi memurlar, çıplak ayaklı çocuklar, siyah çarşaflı, çocuklarını kucakta taşıyan ya da arkalarında sürükleyen kadınlar. Hepsi Hacı Azzam'ın seçimlerden zaferle çıkmasının şerefine dağıtacağı kurban etinden paylarını almaya gelmişlerdi. Mağazanın girişinde beyaz cellebiyesiyle Azzam'ın büyük oğlu Fevzi duruyordu, et torbalarını tuttuğu gibi kapının önünde birikmiş, torbaları kapmak için birbirlerini itip kakan kalabalığa fırlatıyordu. Yumruklaşmalar ve yaralanmalar olunca mağaza çalışanları bir kordon oluşturup kalabalığı mağazanın

vitrin camını kırmadan önce ayakkabılarıyla uzaklaştırmaya başladılar. İçeride, ön tarafta, şık lacivert takım elbisesi, beyaz gömleği ve buruşuk kırmızı kravatıyla oturan Hacı Azzam'ın yüzü parlıyordu mutluluktan.

Resmi seçim sonuçları perşembe akşamı açıklanmıştı; Hacı Azzam, sadece birkaç oy alabilen rakibi Ebu Himeyda'yı hezimete uğratarak (el Fuli ileride talimatlarına karşı gelebileceklere örnek teşkil etmesi için hezimete uğramasına karar vermişti) Kasr el Nil bölgesinden milletvekili seçilmişti. Hacı Azzam, Yüce ve Görkemli Allah'a içten ve derin bir şükran duyuyordu, onu muzaffer kılan Yüce ve Görkemli Allah'a. Haberi alır almaz yirmiden fazla rekât namaz kıldı ve öküzlerin kesilmesi talimatını verdi. İhtiyaçlarını kendisinin karşıladığı yoksul ailelere de gizlice yirmi bin liradan fazla para dağıttı, Şeyh el Samman'a onun denetimi altında hayır işlerinde harcanmak üzere yirmi bin lira daha verdi, Şeyh el Samman'a bağış olarak verdiği yirmi altın lira da cabasıydı.

Suat'ı düşündüğünde değişik bir his yüreğiyle oynuyordu; muhteşem zaferini o gece onunla nasıl kutlasaydı? Suat'ın yumuşak ve sıcak vücudunu bütün ayrıntılarıyla belleğinde canlandırdı ve onu gerçekten sevdiğini hissetti. Peygamberimizin kadınları talih getiren varlıklar olarak nitelendirmekle ne kadar haklı olduğunu düşündü. Erkeklerin iyi talihe boğulmaları için kendilerine eş olarak almalarının yeterli olduğu türde kutsanmış kadınlar vardı gerçekten de, Suat da onlardan biriydi. Ona zafer ve lütuf getirmişti, yakında Millet Meclisi'ne girecekti. Hakikaten, ilahi takdirden daha güzel bir şey yoktu! Mecliste Kasr el Nil bölgesi sakinlerini temsil eden milletvekiliydi artık; onlar ki bir zamanlar ona boyaması için ayakkabılarını uzatmış, onu hakir görmüş, cömertçe ceplerindeki bozuklukları vermişlerdi. Saygın bir meclis üyesiydi şimdi, yasal do-

kunulmazlığa sahipti, meclisin izni olmaksızın kimse onu dava edemezdi. Bundan sonra fotoğrafları yazılı ve görsel basında yer alacak, her gün bakanlarla görüşüp ellerini sıkacaktı, eşitleri olarak. Zengin bir işadamı olmakla kalmıyordu artık, devlet adamıydı da, bundan böyle herkesle bu sıfatla görüşecekti. Bundan böyle onu devlerle aynı seviyeye yükseltecek büyük işler yapacaktı. Bir sonraki adım onu zirveye taşıyacaktı; onu milyonerlikten milyarderliğe taşıyacak planlarını gerçekleştirebilirse ülkenin kaderini tayin eden beş-altı kişiden biri olacaktı. Hatta ülkenin en zengin adamı olup bakanlık bile kapabilirdi. Evet, bakanlık! Neden olmasın? Allah istedikten sonra hiçbir şey imkânsız değildi; milletvekili olmayı düşlememiş miydi? Para sorunları şipşak hallediyordu, uzaktaki amaçları yakınlaştırıyordu. Milletvekilliğine nasıl ulaştıysa bakanlığa da öyle ulaşabilirdi.

İkindi ezanı okununcaya kadar bu tür düşüncelere dalıp gitti, sonra mağaza çalışanlarına namazda liderlik etti her zamanki gibi, gerçi (Allah affetsin) zihni birkaç kez Suat'ın vücuduna kaymıştı. Namazı bitirip tespihini çektikten sonra mağazadan aceleyle ayrıldı, Yakupyan Apartmanı'na girdi, asansöre binip yedinci kata çıktı. Anahtarı kapının kilidine sokup çevirdikten sonra Suat'ı karşısında bulduğunda leziz, ısrarcı, ateşli bir tutku hissetti ona karşı; tam tahayyül ettiği gibiydi, sersemletici cazibesini sergileyen kırmızı bir gecelikle bekliyordu onu, parfüm kokusu burnuna sızıp duyularını gıdıkladı! Suat şuh bir yürüyüşle ona doğru geldi, ayak sesleri ve geceliğinin yerdeki hışırtısı aklını başından aldı Hacı'nın. Sonra Suat onu kollarına aldı ve dudaklarını kulağına değdirerek, "Tebrikler, sevgilim! Binlerce kez!" diye fısıldadı.

Ender ve olağanüstü anlarda Suat aslında olduğu gibi belirir. Gözlerinde kıvılcım gibi bir bakış çakar ve yüzü her zamanki ifadesine bürünür; rolünü bitirdikten sonra kendi kişiliğine dönen, kostümünü çıkardıktan sonra makyajını silen bir oyuncudur sanki. Böyle anlarda, Suat'ın yüzünde belli bir katı yüreklilik ve kararlılık ima eden ciddi, yavaşça uyanan bir bakış belirir, gerçek mizacı ortaya çıkar. Herhangi bir anda gerçekleşebilir bu; Hacı ile yemek yerken ya da akşam onunla sohbet ederken; hatta Hacı ile yatakta, onun güçsüz erkekliğini canlandırma çabasıyla kollarında kıvranıp dönerken; gözlerinde zihninin çalışmaya hiç ara vermediğini onaylayan o kıvılcım çakıverir, tutkunun coşkusunda bile.

Sonradan keşfettiği sahte roller oynama yeteneğine bazen kendisi de şaşar. Daha önce yalancı olmamıştı hiç. Hayatı boyunca aklından geçenleri söylemişti; öyleyse nereden geliyordu bu oyunculuk? Kıskanç, tutkulu, arzulu, âşık eş rolünü başarıyla, duygularını denetlemeyi mükemmel öğrenmiş bir oyuncunun ustalığıyla canlandırıyordu; ağlayarak, gülerek, sırası geldiğini düşündüğünde öfkelenerek. Şu anda, Hacı Azzam'ın kollarında, bir sahne canlandırıyor -beklemediği bir anda kocasının erkeklik gücüyle karşı karşıya kalmış, vücuduyla olağanüstü gücünün gerektirdiği her şeyi yapması için ona teslim olmuş, gözleri kapalı, derin derin soluyan ve iç geçiren kadını oynuyor- oysa gerçekte iki vücudun birbirine sürtünmesinden başka hiçbir şey hissetmemektedir, soğuk ve can sıkıcı. O kendisine özgü keskin, gizlenen, bir an için bile göz kırpmayan farkındalığıyla Hacı Azzam'ın, bir aylık evlilikten sonra güçsüzlüğü kesinleşmiş, kısa heyecanı son bulmuş yaşlı bedenini seyrediyor; gözlerini yaşlı, buruşuk teninden, göğsündeki seyrek kıllardan ve küçük, koyu meme uçlarından kaçırıyor. Midesi bulanıyor Hacı'nın vücuduna dokunduğunda,

kendini ellerini bir kertenkelenin ya da tiksindirici, kaygan bir kurbağanın üzerine koymuş gibi hissediyor ve her seferinde aşkı keşfettiği ilk kocası Mesud'un sırım gibi, kaslı vücudunu hayal ediyor.

Harikulade günlerdi onlar. Gülümsüyor Mesud'u ne kadar sevdiğini ve özlediğini, vücudunun onun dokunuşlarıyla yanışını, ensesinde ve göğüslerinde hissettiği sıcak soluğunu düşünürken. Onunla ateşli sevişir, erir, hazdan bayılır ve kendine geldiğinde utanırdı. Yüzünü ondan öte tarafa çevirir, bir süre öyle kalırdı, ona bakmadan; Mesud ise kahkahadan kırılır, güçlü ve derin sesiyle, "Hay Allah!" diye kükrerdi. "Neyin var senin kızım, ne var bu kadar utanacak? Yanlış bir şey mi yaptık? Allah'ın kanunu bu, aptal kız!"

Ne kadar güzel günlerdi onlar ve şimdi ne kadar uzak görünüyorlardı! Sevmişti kocasını, dünyadan bütün istediği birlikte yaşayıp bir oğul yetiştirmeleriydi. Para istemediğine, bir şey talep etmediğine yemin etmişti. Güney El Asafra'da, demiryollarının yanındaki küçük evinde çamaşır yıkamaktan, yemek pişirmekten, Tamir'in mamasını hazırlamaktan ve yerleri silmekten şikâyetçi değildi. Günün sonunda, bütün işlerini bitirdikten sonra duşa girer, makyajını yaptıktan sonra Mesud'u beklerdi. Evini çok büyük, temiz ve bir malikâne kadar aydınlık buluyordu ve bir gün Mesud ona Irak'ta çalışmak üzere kontrat yaptığını söylediğinde bu fikre karşı çıkmış, kıyametler koparıp kavga etmiş, onu bu yolculuk fikrinden caydırmak için birkaç gün boyunca yatağa gelmekten men etmişti. "Başka bir ülkeye gidip bizi burada tek başımıza mı bırakacaksın?" diye bağırmıştı.

"Bir ya da iki yıl, sonra bir sürü parayla geri döneceğim."

"Bütün gidenler böyle söyler ama asla geri dönmezler."

"Yoksul olmak hoşuna mı gidiyor? Ömrümüzü sürekli borçlanarak mı geçireceğiz?"

"Oğlumuz yakında büyüyecek."

"Sadece bu ülkede! Burada her şey ters! Burada yaşlılar yaşamaya devam ederken gençler ölür. Para parayı, yoksulluk yoksulluğu çeker."

Kararını vermiş birinin dinginliğiyle konuşmuştu Mesud.

Ona itaat ettiği için ne kadar pişmandı şimdi! Keşke onunla sonuna kadar tartışsaydı, onu terk etseydi, sonunda yolculuğa çıkma fikrinden cayardı belki; seviyordu Suat'ı, ondan ayrı kalmaya tahammülü yoktu. Ama Suat kolay teslim olmuş, gitmesine izin vermişti. Olan olmuştu ama. Mesud gitmiş, hiçbir zaman dönmemişti. Suat onun savaşta öldüğünden ve orada gömüldüğünden emindi, diğerlerine göre kayıptı. Aynı şey İskenderiye'de tanıdığı birçok ailenin başına gelmişti. Mesud'un onları terk etmesi, oğlunu unutması mümkün değildi. İmkânsızdı! Ölmüş ve onu acı kaderiyle baş başa bırakmıştı.

Aşk, tutku, utanç ve güzellik dolu günler mazide kalmıştı artık. Oğlunu büyütmek için zorluklara katlanmış, açlık çekmişti. Yüzleri, vücutları, giyimleri farklı bile olsa bütün erkeklerin görünümü aynıydı; onu taciz ediyorlar, soymaya çalışıyorlar, ona dünyayı vaat ediyorlardı, yeter ki evet desin. Şiddet ve güçlükle karşı koymuş, bir gün yorulup teslim olacağından korkmuştu. Hannaux'daki işi çok yorucuydu. Maaşı düşüktü, çocuğun masrafları artıyordu, sırtına binen yükün ağırlığı altında eziliyordu. Bütün akrabaları -kardeşi Hamidu dahil- yoksuldular, bir günden ötekine yaşıyorlardı, ya da güzel sözlerle onu avutmaya çalışan ancak sıra biraz borç para vermeye geldiğinde sahte bahaneler uydurup sıvışan sürüngenlerden farkları yoktu.

O denli zor yıllar geçirmişti ki Allah'a inancını yitirme noktasına gelmişti, birçok kez umutsuzluk ve gereksinimden günah yoluna sapmasına neredeyse ramak kalmıştı. Hacı Azzam ona izdivaç teklif ettiğinde her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmüştü. Hacı'ya oğlunun masrafları karşılığında bedenini verecekti. Hacı Azzam'ın verdiği başlık parasını kuruşuna bile dokunmadan Tamir'in adına açtığı banka hesabına yatırmıştı, böylece on yıl sonra para üç katına çıkacaktı. Heyecan günleri mazide kalmış, her şey hesaplanmıştı artık: Anlaşma ve iki taraflı rıza yoluyla gerçekleştirilen bir değiş tokuş. Suat o yaşlı adamla günde iki saat yatacak, oğlunu İskenderiye'de bırakacak ve bunun karşılığını alacaktı.

Doğru, Tamir'e duyduğu özlem yüreğini deliyordu, bazı geceler yatağında yanındaki yeri yoklayıp sıcak gözyaşları döküyordu. Geçen sabah ilkokulun önünden geçerken üniformalı çocukları görünce Tamir'i düşünüp ağlamış, özlemi ve üzüntüsü günlerce geçmek bilmemişti. Kendini onun küçük sıcak bedenini yataktan banyoya taşıyıp yüzünü yıkarken, okul üniformasını giydirirken, kahvaltısını hazırlarken, sütünü içmesi için türlü numaralara başvururken hayal etmişti. Sonra onunla birlikte dışarı çıkıyordu ve tramvaya binip okula gidiyorlardı.

Neredeydi şimdi? Nasıl kaygılanıyordu onun için! Şimdi o yalnız ve uzaktaydı, annesi ise kimseyi tanımadığı bu büyük, soğuk, iğrenç kentte, hiçbir şeyine sahip olmadığı devasa dairede bir başına yaşıyor ve bir hırsız ya da fahişe gibi herkesten saklanıyordu. Tek işlevi her gün üzerine çıkıp bitkin, sarkık erkekliği ve gevrek, tiksinç vücuduyla onu boğan yaşlı bir adamla yatağa girmekti. Hacı onun Tamir'i görmesini istemiyor, ne zaman ona Tamir'den söz etse yüzü kararıyor, kıskanıyordu; o her saniye oğlunun özlemiyle tutuşurken onu bağrına basmak, saçını koklamak, siyah saçlarını okşamak için ölürken.

Ah, onu yanına, Kahire'ye bir alabilseydi! Ama Hacı Azzam buna asla razı olmayacaktı, başından oğlunu arkada bırakmasını şart koşmuştu. Ona açıkça, "Ben sadece seninle evleniyorum, çocuksuz. Kabul ediyor musun?" demişti. Onun o andaki katı, acımasız ifadesini hatırlıyor, ondan bütün kalbiyle nefret ediyordu; ama kendini bir kez daha her şeyi Tamir'in iyiliği ve geleceği için yaptığına ikna ediyordu. Arkadaşlarından ve yabancılardan dilenirken annesinin kollarında olmanın ne yararı olacaktı ki çocuğa?

Azzam'a teşekkür edip ona minnet duymalıydı, nefret değil. Hiç olmazsa onunla meşru bir evlilik yapmıştı, ihtiyaçlarını karşılıyordu. Hacı Azzam ile ilişkisini bu açık, pratik düşünce yönlendiriyordu. Yasal anlaşmaya göre vücudunun sahibi oydu. İstediği zaman ona gelme hakkına sahipti ve onun görevi her gün bakımını yapıp parfümünü sürdükten sonra Hacı'yı beklemekti. Suat'ın ona karşı soğukluğunu dikkate almamak gibi bir hakkı vardı ve Suat iktidarsızlığını ya da yataktaki başarısızlığını ona asla hissettirmemeliydi.

Hacı'nın kendisinden utanmasını engellemek için içgüdüsel olarak geliştirdiği bir de numarası vardı artık Suat'ın. Derin soluklar alıp Hacı'nın sırtını tırmalayarak orgazm olmuş gibi yaptı, sonra kendinden geçmiş gibi onun tükenmiş vücuduna sarılarak başını göğsüne yasladı. Ardından gözlerini açarak, sakalından ve boynundan öpüp parmaklarıyla göğsüne masaj yaptı. Sonra da imalı bir ses tonuyla, "Bu arada... Seçimlerdeki başarın için bana bir güzellik yapmayacak mısın?"

"Tabii ki, sevgilim. Güzel bir hediye alacağım sana."

"Allah seni bana bağışlasın, bir tanem! Bak, sana bir soru soracağım, ama samimiyetle cevap vermeni istiyorum."

Hacı sırtını yatağın başlığına dayadı, ellerini onun çıplak

omuzlarına koyup dikkatle baktı. Suat, "Beni seviyor musun?" diye sordu.

"Çok seviyorum, Suat, Allah biliyor seni ne kadar sevdiğimi."

"O zaman senden her istediğimi yapar mısın?"

"Elbette."

"Tamam, sözünü unutma."

Hacı ona kararsızlıkla baktı ama Suat konuyu o akşam açmamaya karar vermişti, bu yüzden, "Sana önemli bir şeyden söz edeceğim. Gelecek hafta, inşallah," dedi.

"Hadi. Şimdi söyle."

"Hayır, sevgilim. Önce emin olmam gerek."

Hacı güldü. "Bir bilmece mi bu?"

Hacı'yı öptü ve tahrik edici bir ses tonuyla, "Evet... Bilmece," diye fısıldadı.

Eşcinseller genellikle halkla ilişkiler, oyunculuk, komisyonculuk, avukatlık gibi insanlarla iletişim kurmayı gerektiren mesleklerde sıvrılırler. Bu alanlarda başkalarının fırsatları tepmesine neden olan utanma duygusundan yoksun oldukları için sıvrıldikleri; cinsel hayatlarının, her ne kadar çeşitli ve sıra dışı eylemlerle dolu olsa da, onlara insan mizacına dair daha derin bir sezgi ve başkalarını etkileme yeteneği kazandırdığı söylenir. Eşcinseller, dekorasyon ve giysi tasarımı gibi, beğeni ve estetik gerektiren dallarda da başarılıdırlar; dünyanın önde gelen moda tasarımcılarının eşcinsel olduğu bilinen bir gerçektir, belki de çift taraflı cinsel yapıları erkeklerin hoşlanacağı türden kadın giysileri ya da tersini tasarlamalarını mümkün kıldığı içindir.

Hatim Raşit'i tanıyanlar onun hakkında farklı düşünebilirler; ancak rafine zevki, renk ve giysi seçmedeki özgün yeteneğinde herkes hemfikirdir. Sevgilileriyle yatak odasındayken bile birçok eşcinselin hoşlandığı o bayağı, dişi tarza tenezzül etmez Hatim. Yüzüne pudra sürmez, kadın geceliği giymez, takma göğüs kullanmaz. Uygulanmış küçük ayrıntılarla güzelliğinin dişi yanını ortaya çıkarmayı yeğler. Çıplak teninin üzerine harikulade renklerle işlenmiş şeffaf cellebiyeler giyer, hep sinekkaydı tıraşlıdır, kaşlarına az miktarda ve özenle sürme çeker ve çok az rimel kullanır. Sonra düz saçlarını geriye tarar ya da alnının üzerinde bukleler bırakır. Kendini bu şekilde, antikçağın harikulade gençlerine benzeterek çekici kılmaya çalışır.

Hatim, arkadaşı Abduh için giysi satın alırken de aynı hassas zevke başvurur: Kaslarının gücünü ortaya çıkaran dar pantolonlar, esmer yüzünü aydınlatan açık renk gömlek ve atletler, boynunun kaslarını ve göğsündeki kılları sergileyen açık yakalar. Hatim cömertti Abduh'a karşı. Ona sık sık para verir, Abduh da parayı ailesine gönderirdi; ayrıca ona daha iyi muamele yapılması ve sık sık, balayında bir çift gibi birlikte geçirdikleri izinler alması için bölük komutanına verilmek üzere bir tavsiye mektubu tedarik etmişti. Öğleye doğru uyanıp tembelliğin tadını çıkarır, en iyi restoranlarda yemek yer, sinemaya gider, alışveriş yaparlardı. Gece geç saatte birlikte yatağa girer, bedenlerini doyurduktan sonra abajurun loş ışığında birbirlerine sarılıp yatarlar, bazen sabaha kadar konuşurlardı; Hatim'in hiçbir zaman unutamayacağı şefkat dolu anlar. Aşka olan susuzluğunu giderdikten sonra ürkmüş bir çocuk gibi Abduh'un güçlü bedenine sarılır, onun kahverengi sert tenini bir kedi gibi koklar ve ona her şeyden söz ederdi; çocukluğundan, babasından ve Fransız annesinden, ilk sev-

gilisi İdris'ten. Şaşırtıcı olan şuydu ki, Abduh, gençliğine ve cehaletine rağmen, Hatim'in duygularını anlayabiliyor ve bu sayede ilişkilerini daha rahat kabullenebiliyordu. O başlardaki tiksinti duygusu gitmiş, yerini leziz ve günahkâr bir arzuya bırakmıştı; ayrıca para, saygı, güzel giysiler, güzel yemekler ve Abduh'un bir gün gitmeyi hayal bile edemeyeceği sosyetik yerler vardı; ve geceleri, sokakta, Hatim'le eve dönerlerken, şık görümüyle Merkezi İstihbarat güçlerine mensup erlerin önünden geçip onları selamlamaya bayılıyordu, bir süreliğine de olsa hiçbir amaç ya da neden olmaksızın güneşin ya da soğuğun altında saatlerce dikilen o zavallılardan farklı biriymiş gibi hissederdi kendini.

Mutluluk dolu günler yaşıyordu iki arkadaş. Sonra Abduh'un doğum günü geldi ve Hatim'e Kuzey Mısır'da sadece düğün ve sünnet kutlandığından onun için bir şey ifade etmediğini söylemesine rağmen, Hatim kutlamakta ısrar etti. Onu arabayla dışarı çıkarıp, "Sana bir sürprizim var bu gece," dedi gülümseyerek.

"Nasıl bir sürpriz?"

"Sabırlı ol. Birazdan öğreneceksin" diye homurdandı Hatim, yüzünde çocuksu ve muzip bir ifadeyle arabayı alışık olmadıkları bir yöne doğru sürerken. Salah Salim Caddesi boyunca sürdükten sonra Medinet Nasr'a saptı, oradan da küçük bir ara sokağa girdi. Dükkânlar kapalı, sokak neredeyse tamamen karanlıktı, ama yeni boyanmış ve karanlıkta parlayan bir büfe belirdi. İkisi arabadan inip büfenin önünde durdular. Sonra Abduh bir şıngırtı duydu ve Hatim'in küçük bir anahtar zinciri çıkardığını gördü. Anahtarları Abduh'a göstererek sevgiyle, "İşte," dedi, "*Joyeux anniversaire*, mutlu yıllara. Sana hediyem bu. Seversin umarım."

"Anlamıyorum."

Hatim güçlü bir kahkaha atıp, "Siz Saidiler," dedi, "hepiniz odun kafalısınız. Bu büfe senin. Nüfuzumu kullanıp belediyeden senin için satın aldım. Askerden terhis olur olmaz sana mal satın alacağım, burada durup satabilirsin."

Sonra yanına sokulup, "Böylece, sevgilim," diye fısıldadı, "çalışabilir, para kazanabilir, çocuklarının geçimini sağlayabilir ve sonsuza dek benimle kalabilirsin."

Abduh bir çığlık atıp gülmeye başladı, Hatim'e sarılıp teşekkür sözcükleri mırıldandı. Harikulade bir geceydi. Birlikte el Mühendisyen mahallesindeki bir balık lokantasında yemek yediler; Abduh pirinçle birlikte bir kilodan fazla karides yedi, yemekle birlikte bir şişe de İsviçre şarabı içtiler. Hesap yedi yüz liradan fazla geldi, Hatim hesabı kredi kartıyla ödedi. O gece yatağa girdiklerinde Hatim neredeyse ağladı o leziz acıyla. Bulutların üzerinde geziniyordu sanki, zamanın o anda durmasını arzuladı. Seviştikten sonra her zamanki gibi birbirlerine sarılarak yatakta kaldılar; uzun mumun zayıf alevi titriyor, dekoratif kâğıtla kaplı karşı duvara gölgeler düşürüyordu.

Hatim uzun uzun Abduh'a karşı hissettiklerinden söz etti, ama Abduh sessiz kaldı, önüne bakmakla yetindi, yüzü birden ciddileşti. Hatim endişeyle, "Neyin var, Abduh? Ne oldu?" diye sordu.

"Korkuyorum, Hatim Bey."

"Neden korkuyorsun?"

"Yüce ve Muhteşem Allah'tan."

"Ne dedin?"

"Yüce ve Muhteşem Allah'tan. Yaptığımızdan dolayı bizi cezalandırmasından korkuyorum."

Hatim bir şey söylemedi, karanlıkta Abduh'un yüzüne baktı. Tuhaf bulmuştu sözlerini. Sevgilisinin ona dinden söz edeceğini hiç beklemiyordu.

"Ne biçim konuşma bu, Abduh?"

"Efendim, bütün hayatım boyunca Allah korkusuyla yaşadım. 'Şeyh Abduh' derlerdi köyde bana. Bütün namazlarımı camide kılar, ramazanda ve diğer gerekli zamanlarda mutlaka oruç tutardım... Sizinle tanışıncaya kadar, sonra değiştim."

"Dua etmek mi istiyorsun, Abduh? Et."

"Her gece alkol alıp sizinle yatarken nasıl dua edebilirim ki? Allah'ın bana kızgın olduğunu ve beni cezalandıracağını hissediyorum."

"Allah'ın birbirimizi sevdiğimiz için bizi cezalandıracağını mı düşünüyorsun?"

"Peygamberimiz bu tür sevgiyi bize yasaklamıştır. Çok büyük günah. Köyümüzde Şeyh Daravi adında bir imam vardı, Allah rahmet eylesin, çok dindar, kutsal bir adamdı ve bize cuma vaazında, 'Livatadan kaçının, büyük günahtır, cennet tahtının öfkeyle sallanmasına neden olur,' derdi."

Hatim kendine daha fazla hâkim olamadı, yataktan kalkıp bir sigara yaktı; yakışıklı yüzü ve çıplak teninin üzerine giydiği ince geceliğiyle öfkeli bir kadını andırıyordu bir şekilde. Sigaranın dumanını üfledi, sonra birden, "Gerçekten, Abduh, seninle ne yapacağımı bilemiyorum," dedi. "Senin için başka ne yapabilirim? Seni seviyorum, senin için endişe ediyorum, seni mutlu etmek için elimden geleni yapıyorum, ama sen teşekkür edeceğine bana hayatı böyle zehrediyorsun."

Abduh sırtüstü yatıp kolu başının altında konuşmadan tavana bakmaya devam etti. Hatim sigarasını bitirdi, kendine bir bardak viski koyup bir dikişte içti. Sonra yatağa dönüp Abduh'un yanına oturdu ve yavaşça, "Dinle, hayatım," dedi, "Efendimiz yücedir ve merhametlidir, senin köyündeki cahil şeyhinin söyledikleriyle hiç mi hiç ilgili değildir. Namaz kılıp oruç tuttuğu halde çalan ve başkalarına zarar veren o kadar

çok insan var ki. Efendimiz onları cezalandırır. Ama bize gelince, Efendimizin bizi affedeceğinden hiç kuşkum yok, çünkü bizim kimseye zararımız yok. Birbirimizi seviyoruz, hepsi bu. Abduh, lütfen, her şeyi berbat etme. Bu gece senin doğum günün, mutlu olmalıyız."

Bu pazar akşamı Busayna yeni işine başlayalı iki hafta oldu, Zeki el Dessuki'nin bütün hazırlık adımlarını attığı iki hafta; ilk olarak bazı sıkıcı işler yüklemişti ona: Yeni bir telefon rehberi hazırlamak, elektrik faturalarını ödemek ve bazı belgeleri düzenlemek; sonra ona kendinden, kendini ne kadar yalnız hissettiğinden ve bazen çocuk sahibi olmadığı için pişmanlık duyduğundan bahsetti; ablası Devlet'ten yakındı ve ona davranış biçiminden ötürü çok üzgün olduğunu söyledi; ona kendi ailesine, kardeşlerine dair sorular sormaya başladı; arada sırada flört ediyordu onunla, şık elbisesi ya da yüzüne çok yakışan saç şeklinden ötürü iltifat ediyor, uzun uzun vücudunu seyrediyordu; her vuruşunu hesaplayıp özgüvenle gerçekleştiren usta bir bilardo oyuncusu gibiydi. Busayna onun işaretlerini yumuşak bir gülümsemeyle karşılıyordu; aldığı yüksek maaş karşılığında yapmak zorunda olduğu işlerin basitliği ondan beklenen rolü açıkça ortaya koyuyordu. İleri geri imalı konuşmalar birkaç gün boyunca sürdü, Zeki Bey bir keresinde gitmek üzere olan Busayna'ya, "Seninle kendimi rahat hissediyorum, umarım sonsuza dek beraber oluruz," deyinceye kadar.

"Hizmetinizdeyim," dedi Busayna hiç tereddüt etmeden, Zeki Bey'in yolunu açarak. Sonra Zeki Bey elini tutup, "Senden bir şey yapmanı istesem, benim için yapar mısın?" diye sordu.

"Yapabilirsem, elbette."

Zeki Bey neyi kastettiğini açıkça belirtmek için Busayna'nın

elini dudaklarına götürüp öptü, sonra, "Yarın, günün ileri bir saatinde tekrar gel... Böylece rahatsız edilmeyiz," dedi.

Busayna ertesi gün banyoda vücudundaki istenmeyen kılları temizlerken, topuklarını süngertaşıyla ovarken, ellerine ve yüzüne nemlendirici krem sürerken olanları düşündü ve Zeki el Dessuki gibi yaşlı bir adamla bedensel temas kurmanın biraz tuhaf ve özel olacağını düşündü. Bazen, Zeki Bey yanına geldiğinde giysilerine sinmiş sigara kokusundan başka, farklı bir koku aldığını hatırladı; bayağı ve eski bir koku, küçükken annesinin eski tahta elbise dolabına girdiğinde burnunu dolduran kokuyu andırıyordu. Kibar olduğu ve ona incelikle davrandığı için Zeki Bey'den biraz hoşlandığını da düşündü; bu yaşta, karısı ve çocuğu olmaksızın, tek başına yaşadığı için acınasıydı gerçekten.

O akşam büroya gitti, Zeki Bey'in Abbasharun'u erken gönderdiğini ve oturup onu beklediğini keşfetti. Önünde bir şişe viski, bir bardak ve bir buz kovası vardı. Gözleri biraz kızarmıştı ve oda içki kokuyordu. Busayna'yı karşılamak için ayağa kalktı, sonra oturup bardakta kalan viskiyi dikti ve hüzünlü bir biçimde, "Olanları duydun mu?" diye sordu.

"Hayır, ne oldu?"

"Devlet beni yasal haklarımdan men etmek için dava açıyor."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Mahkemeden malımı mülkümü satmamı engellemesini istiyor, anlamı bu."

"Hay Allah! Neden?"

"Ben hayattayken mirasıma konabilmek için."

Zeki buruk bir biçimde söyledi bu son sözleri, bardağına viski koyarak. Busayna acıdı ona.

"Kardeşler arasında tatsızlıklar yaşanır, ama birbirlerine olan sevgileri bitmez," dedi.

"Sen öyle san. Devlet paradan başka bir şey düşünemiyor."

"Efendim, onunla konuşmayı deneseniz?"

Zeki yararı olmayacağını belirten bir biçimde başını salladıktan sonra konuyu değiştirmek için Busayna'ya, "Ne içersin?" diye sordu.

"Hiçbir şey, teşekkür ederim."

"Şimdiye kadar hiç içki içmedin mi?"

"Hiç."

"Bir bardak dene. Önce acı gelecektir ama sonra kendini iyi hissedeceksin."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Yazık. İçmek güzeldir. Yabancılar içkinin önemini bizden daha iyi anlıyorlar."

"Sizin aynı bir yabancı gibi yaşadığınızı görüyorum, efendim."

Zeki gülümseyip Busayna'ya sevgi ve şefkatle baktı, büyümüş de küçülmüş bir kız çocuğuna bakar gibi. "Lütfen bana 'efendim' diye hitap etme. Yaşlı olduğumu biliyorum, bunu bana sürekli hatırlatman gerekmiyor. Doğru, bütün hayatımı yabancılar gibi yaşadım. Fransız okullarında okudum, arkadaşlarım yabancıydı. Eğitimimi Fransa'da tamamladım, yıllarca orada kaldım. Paris'i Kahire kadar iyi bilirim."

"Paris çok güzelmiş dediklerine göre."

"Güzel mi? Bütün dünyayı bulabilirsin Paris'te!"

"Öyleyse neden orada yaşamaya devam etmediniz?"

"Bu uzun hikâye."

"Olsun, anlatın. Randevumuz yok ki."

Busayna güldü Zeki Bey'i neşelendirmek için, Zeki Bey de güldü, ilk olarak. Sonra Zeki Bey'in yanına gidip şefkatle, "Hadi. Neden Fransa'da yaşamadınız?" diye sordu.

"Hayatımda yapmam gerekirken yapmadığım o kadar çok şey var ki."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Senin yaşındayken her istediğimi yapabileceğimi düşünürdüm. İleriye dönük planlar yapardım, kendimden her konuda emindim. Yaşlanınca, insanoğlunun hiçbir şeye hâkim olmadığını keşfettim. Her şey kader."

Hüzünlendiğini hissedip iç geçirdi ve gülümseyerek, "Seyahat etmeyi sever misin?" diye sordu.

"Elbette."

"Nereye gitmek isterdin?"

"Bu iğrenç delikten başka her yere!"

"Mısır'dan nefret mi ediyorsun?"

"Tabii ki."

"Nasıl olur? İnsan kendi ülkesinden nefret eder mi?"

"Bugüne kadar sevmemi gerektirecek hiçbir şey vermedi ki bana."

Busayna yüzünü çevirdi bunu söylerken. Zeki heyecanla karşılık verdi. "İnsan ülkesini sevmelidir, çünkü ülkesi annesi gibidir. İnsan annesinden nefret eder mi?"

"Bunlar şarkı ve filmlerden alınma sözler. Zeki Bey, insanlar acı çekiyor."

"Yoksulluk vatanperver olmaya engel değildir. Mısır'ın önde gelen vatanperver liderleri yoksuldu."

"O sizin zamanınızdaydı. Şimdi insanlar gerçekten usanmışlar."

"Hangi insanlar?"

"Herkes. Ticaret lisesinde birlikte okuduğum bütün kızlar bir yolunu bulup ülkeyi terk etme hayalleri kurarlardı."

"Durum o kadar mı kötü?"

"Elbette."

"Kendi ülkesinde mutlu olamayan başka ülkede de mutlu olamaz."

Zeki Bey sözcükler ağzından çıkar çıkmaz kabalık ettiğini düşündü ve Busayna'nın üzerindeki etkisini azaltmak için gülümsedi. Busayna o sırada ayağa kalkıp buruk bir biçimde, "Anlamıyorsunuz, çünkü varlıklısınız," dedi. "İki saat boyunca otobüs durağında beklemeniz ya da üst üste üç otobüse binmeniz gerekiyorsa ve eve dönmek için her gün bu cehennemi yaşamak zorundaysanız, eviniz yıkılmış ve hükümet sizi çocuklarınızla bir çadırda yaşamaya terk etmişse, polis memuru sırf geceleyin minibüse bindiğiniz için size hakaret edip dayak atmışsa, bütün gününüzü iş bulmak için yürüyerek geçirmişseniz ve hiçbir şey bulamamışsanız, iyi eğitim almış güçlü bir insansanız ve cebinizdeki bütün para bir liradan ibaretse ya da meteliğiniz yoksa, işte ancak o zaman anlayabilirsiniz Mısır'dan neden nefret ettiğimi."

Ağır bir sessizlik hüküm sürdü odada; Zeki konuyu değiştirmeye karar verip yerinden kalktı, kasetçaların yanına gitti ve neşeyle, "Sana dünyanın en güzel sesini dinleteceğim," dedi. "Edith Piaf adında bir Fransız şarkıcı, Fransa tarihinin en önemli şarkıcısı. Hiç onu duydun mu?"

"Ben Fransızca bilmem bir kere."

Zeki Bey bunun önemli olmadığını ima eder bir biçimde elini sallayıp kasetçaların düğmesine bastı. Canlı bir piyano müziği eşliğinde Piaf'ın sıcak, güçlü, saf sesi yükseldi; Zeki ayağa kalkıp başıyla şarkının ritmine tempo tutarak, "Bu şarkı bana çok güzel zamanları anımsatıyor," dedi.

"Sözlerde ne diyor?"

"Kalabalığın ortasında duran bir kızdan söz ediyor, kalabalık onu tanımadığı bir adama doğru itiyor, kız adamı görür görmez içinde ona karşı harikulade bir duygu uyanıyor ve ha-

yatı boyunca onun yanında kalmayı diliyor, ama birden kalabalık onu adamdan uzaklaştırıyor. Sonunda kız tek başına kalıyor ve sevdiği adamı sonsuza dek kaybediyor."

"Ne kadar hüzün verici!"

"Başka bir anlamı var tabii ki, o da şu; insan bütün ömrünü birini arayarak geçirebilir, bulunca da kaybedebilir."

Masanın yanında duruyorlardı, Zeki konuşurken Busayna'nın yanına gidip ellerini yanaklarına yerleştirdi. Kızın burnuna, adamın bayağı ve yaşlı kokusu geldi ve Zeki gözlerini dikip sordu:

"Sevdin mi şarkıyı?"

"Harikulade."

"Biliyor musun, Busayna, senin gibi bir kadınla karşılaşmaya gerçekten ihtiyacım vardı."

Busayna bir şey demedi.

"Çok güzel gözlerin var."

"Teşekkür ederim."

Fısıldamıştı bu sözleri Busayna'ya, Busayna'nın yüzü yanıyordu ve Zeki'nin dudaklarının yüzüne değecek kadar yaklaşmasına izin verdi. Sonra Zeki onu kollarına aldı, ağzında viskinin kekre tadını hissetmesi çok sürmedi.

"Nereye gidiyorsun, bebeğim?" diye sordu Melek arsızca, sabah asansörün önünde yolunu keserek. "İşe gidiyorum," dedi Busayna, gözlerini Melek'in gözlerinden kaçırarak.

Melek gür bir kahkaha atıp, "İş sana yarıyor anlaşılan," dedi.

"Zeki Bey iyi bir insan."

"Hepimiz iyi insanlarız. Öbür konuda ne yaptın?"

"Hiçbir şey yapmadım henüz."

"Ne demek istiyorsun?"

"Fırsatım olmadı."

Melek kaşlarını çattı, ona öfkeyle baktıktan sonra bileğinden kavrayıp, "Bak, Prenses. Oyun oynamıyoruz burada. Sözleşmeyi imzalaması gerekiyor. Anladın mı?" dedi.

"Tamam."

Bileğini kurtarıp asansöre bindi.

Öğrenci nümayişleri fakültelerin çoğunda sabahtan beri sürüyordu. Dersleri engellediler, konferans salonlarını kapattılar, sonra da kalabalık gruplar halinde ellerinde pankartlarla Körfez'deki savaş aleyhinde sloganlar atarak dolanmaya başladılar. Öğle ezanı okunduğunda beş bine yakın erkek ve kız öğrenci namaz kılmak için konferans salonunun önündeki avluda sıraya girdi (erkekler önde, kızlar arkada), önderliklerini Tahir Kardeş yapıyordu, İslam Cemaati'nin emiri. Sonra cemaat Irak'ta şehit düşmüşlerin ruhuna Fatiha okudu. Sonra Tahir konferans salonunun karşısındaki merdivenin en üst basamağına çıktı, beyaz cellebiyesi ve etkileyici sakalıyla orada durdu ve hoparlörlerden sesi duyuldu.

"Kardeşlerim, bugün burada kardeş ülke Irak'taki Müslüman katliamının sonlandırılması için toplanmış bulunuyoruz. İslam âlemi henüz ölmedi, düşmanlarının arzuladığı gibi. Allah'ın Resulü -sallallahu aleyhi ve sellem-hadislerinden birinde, 'Ülkemin bahtı Kıyamet Günü'ne kadar açık olacaktır,' buyurmuştur. Bu yüzden, kardeşlerim, sözümüzü herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle söyleyelim, söyleyelim ki düşmanlarımızın Müslüman kanıyla kirlenmiş ellerini sıkmış olanlar da duysunlar. Ey İslam Gençliği, biz burada konuşurken kâfirlerin roketleri kardeş ülke Irak'ı vuruyor. Bağdat'ı yerle bir ettikleri için övünüyorlar kendileriyle, elektrik santrallarını havaya uçurarak Bağdat'ı taş devrine geri gönderdik

diyorlar. Şimdi, kardeşlerim, şu anda, Iraklı Müslümanlar şehit oluyor; derileri Amerikan bombalarıyla yüzülüyor. Trajik olan şu ki, Müslüman orduları silahlarını Filistin topraklarını işgal eden ve El Aksa Camii'ni kirleten Siyonistlere doğrultacaklarına, liderlerimizin emriyle, Irak'taki din kardeşlerimize doğrulttular. Müslüman kardeşlerim, Hakikat'in sözlerini yüksek sesle haykırın. Haykırın ki Müslümanların kanını satanlar, yağmalama yoluyla elde ettikleri servetlerini İsviçre bankalarında istifleyenler de sizi duyabilsin."

Sloganlar yükseldi her yerden, birbirlerini omuzlarında taşıyan öğrencilerin attığı sloganlar binlerce kişi tarafından tekrarlandı. "Şeriat, Şeriat! Ne sosyalizm ne demokrasi!"

"Kaçın, kaçın, Yahudiler! Muhammed'in ordusu dönüyor!"

"Hükümdarlar, hainler, korkuluklar! Kaça sattınız Müslüman kanını!"

Tahir eliyle bir işaret yaptı ve herkes sustu, Tahir'in öfkeli sesi yankılandı: "Dün dünyanın her yerindeki televizyon ekranlarında Irak'taki kardeşlerimizi öldürmek üzere bir roket ateşlemeye hazırlanan askerin görüntüleri gösterildi. O Amerikan domuzu ateşlemeden önce rokete ne yazmış biliyor musunuz? 'Allah'a selamlar!' yazmış, Allah'ınızla alay ediyorlar. Peki, siz ne yapacaksınız? Sizi öldürüp kadınlarınıza tecavüz ediyorlar. Yüce ve Muktedir Peygamberinizle dalga geçiyorlar. Kendinize bu kadar mı saygınız yok, erkeklikten anladığınız bu mu? Cihat! Cihat! Cihat! Herkes duysun sözümüzü! Bu kirli savaşa hayır! Müslümanların Müslümanları katletmesine hayır! Allah adına ant içiyoruz, İslam âlemini düşmanlarının ağzında lezzetli bir lokma olarak görmektense ölmeyi yeğleriz! Amerikalıların istedikleri gibi giyip çıkaracakları bir çift ayakkabı olmayacağız!"

Sonra duygusallıktan boğulan bir sesle bağırmaya başladı Tahir: "Allahüekber! Allahüekber! Kahrolsun Siyonizm! Amerika'ya ölüm! Hainlere ölüm! Şeriat, Şeriat!"

Öğrenciler Tahir'i omuzlarına aldılar ve kalabalık üniversitenin giriş kapısına doğru yöneldi. Niyetleri sokağa çıkıp halkın da nümayişe katılmasını sağlamaktı, ama Merkezi İstihbarat güçleri onları üniversitenin girişinde bekliyordu. Öğrenciler meydana çıkar çıkmaz kocaman sopalar, miğferler ve metal zırhlarla donanmış askerler üstlerine çullanıp acımasızca vurmaya başladılar. Kız öğrencilerin feryatları yükseldi, birçok öğrenci yere yığıldı, düştükleri yerde dövüldüler, kanları asfalta aktı; ama öğrencilerin büyük çoğunluğu giriş kapısından çıkıp güvenlik güçlerini yardılar ve onları kovalayan askerlerin önünde koşmaya başladılar. Bu öğrenciler üniversitenin önündeki meydanı aşıp köprüde toplandılar. Merkezi İstihbarat güçlerinin ek mangaları onlara saldırdı ama öğrencilerin yüzlercesi İsrail konsolosluğuna hücum etti, orada da onları çok miktarda Özel Kuvvet güçleri bekliyordu; öğrencilere göz yaşartıcı gaz sıktılar, gaz perdesi sahneyi kaplarken silah sesleri duyuldu.

Taha el Şazli de gösteriye katılmıştı, İsrail konsolosluğunun önündeki güvenlik güçleri öğrencileri tutuklarken son anda ellerinden kurtuldu. Taha plan gereğince Seyida Zeynep Meydanı'ndaki Patlıcan Kafe'ye gitti, kardeşlerden bazıları orada bekliyorlardı, aralarında günün olaylarını değerlendiren Emir Tahir de vardı. Sonra üzgün bir sesle, "Caniler kamuflaj amacıyla göz yaşartıcı gaz kullandılar, sonra da öğrencilere hakiki mermi sıktılar," dedi. "Hukuk fakültesinden kardeşiniz Halid

Harbi şehitlik mertebesine ulaştı. Onun için Allah'tan rahmet diliyoruz, ödülü cennet olur, inşallah."

Orada bulananlar şehidin ruhuna Fatiha okudular, ürkek ve bastırılmış hissediyorlardı kendilerini. Sonra Tahir kardeş ertesi gün onları bekleyen görevlerden söz etti: Halid Harbi'nin şehitliğini teyit etmek için yabancı haber ajanslarıyla temasa geçilecekti; tutuklananların aileleri bulanacaktı; güvenlik güçlerinin tahmin edemeyecekleri yerlerde yeni gösteriler başlatılacaktı. Taha'ya duvar afişleri hazırlayıp sabahın erken saatlerinde onları fakültenin duvarlarına asma görevi verildi. Taha bu amaçla renkli kalemler ve tabaka halinde karton kâğıdı satın aldı, çatıdaki odasına kapanıp kendini işine verdi; akşam ya da yatsı namazı kılmak için mescide bile inmedi, namazını kendi başına odasında kıldı. On afiş tasarladı, yazılarını yazdı, resimlendirdi. Bitirdiğinde vakit gece yarısını geçmişti, kendini çok yorgun hissetti. Önünde uyumak için birkaç saat olduğuna karar verdi, yediden önce fakültede olması gerekiyordu. İki rekât namaz kıldıktan sonra ışığı söndürdü, sağ tarafına uzandı ve uyku öncesi duasını etti her zamanki gibi. "Yüce Allah'ım, yüzümü Sana doğru kaldırdım, sırtımı Sen koru, işlerimi de Sana havale ediyorum, Sana olan sevgim ve hayranlığımla. Ne kaçış var Sen'den ne de sığınak, Sana teslim olmaktan başka yol yok. Yüce Allah'ım, bize gönderdiğin kitabına ve Peygamberine inanıyorum." Sonra da uyuyakaldı.

Bir süre sonra düş gördüğünü sanarak kafa karıştırıcı seslere uyandı, gözünü açtığında odanın karanlığında hareket eden karaltıları seçti. Birden ışık yandı ve yatağın yanında duran üç devasa adamı gördü. Biri yanına gelip yüzüne sıkı bir tokat attı. Sonra yüzünü tutup sertçe sağa doğru çevirdi ve Taha ilk olarak ona, "Taha el Şazli sen misin?" diye soran genç subayı fark etti.

Taha cevap vermedi, bunun üzerine azman kafasına ve yüzüne sertçe vurdu. Subay soruyu yineledi ve Taha alçak sesle ona, "Evet," dedi.

Subay meydan okur gibi gülümsedikten sonra, "Büyük lider ayaklarına mı yatıyorsun, orospu çocuğu?" dedi.

Bu bir işaretti, Taha'nın yüzüne ve kafasına yumruklar inmeye başladı. Tuhaf olan şuydu ki, bağırıp çağırmadı, elleriyle yüzünü korumaya bile çalışmadı. Bütün bu sürprizler karşısında yüzü ifadesizdi, zorbaların yumruklarına teslim oldu. Sonra adamlar onu sıkıca kavrayıp odadan dışarı çıkardılar.

Cezire Sheraton'ın Oryantal Restoranı'nda yemek yiyen bir düzine kadar müşterinin içinde tatil gününde nişanlısıyla ya da karısı ve çocuklarıyla leziz bir kebap yemeye gelenlerin sayısı fazla değildir. Müşterilerin çoğu tanınmış kişilerdir: Medyadan ve meraklıların gözlerinden uzak bir yerde yemek isteyen önemli işadamları, bakanlar, eski ve yeni valiler. Bu yüzden de resmi ve önemli şahsiyetlerle birlikte gelen özel korumalardan geçilmez ortalık.

Sheraton'daki kebapçı günümüz Mısır siyasetinde devrimden önce Kraliyet Otomobil Kulubü'nün oynadığı rolü üstlenmiştir. Milyonlarca Mısırlının hayatını etkileyen pek çok anlaşma ve yasa burada, Sheraton'daki kebapçının ızgara etlerin ağırlığı altında inleyen masalarında imzalanmıştır. Otomobil Kulübü ile Sheraton kebapçısının arasındaki fark Mısır'ı yöneten elit kesimin devrimden önce, arada ve devrimden sonra geçirdiği değişimleri yansıtır. Örneğin, Otomobil Kulübü eski dönemin saf Batı eğitimi ve görgüsüyle yetişmiş soylu bakanları için mükemmel bir mekândı; öğleden sonralarını akşam kıyafetlerini sergileyen eşleriyle birlikte, viski yudumlayıp

poker ve briç oynayarak geçirirlerdi. Oysa günümüzün büyük adamları, büyük ölçüde halka dayanan kökleri, dinin dış görünümüne bağlılıkları ve lezzetli yemeklere olan düşkünlükleriyle Sheraton kebapçısını benimsemişlerdir; orada kebabın, köftenin ve doldurulmuş sebzenin en iyisini yerler, üstüne bardak bardak çay içip restoran sahibinin onların isteği üzerine bulundurmaya başladığı nargilelerde pekmeze yatırılmış tütün tüttürürler. Bütün bu yeme, içme ve nargile fokurdatma faslı sırasında para ve iş konuşmaları eksik olmaz.

Kemal el Fuli, Hacı Azzam'la Sheraton kebapçısında bir görüşme talep etti. Görüşmeye erken gelen Hacı Azzam ve oğlu Fevzi, Kemal el Fuli oğlu Yasir ve ortalığı kolaçan eden üç korumasıyla birlikte gelinceye kadar oturup çay ve nargile içtiler. Sonra korumalardan biri el Fuli'ye önemli bir şey söyledi. El Fuli başını salladı ve Hacı Azzam'ı sıcak bir kucaklamayla selamladıktan sonra, "Kusura bakma, Hacı," dedi, "yerimizi değiştirmemiz gerekiyor. Korumalar burayı güvenli bulmuyor."

Hacı Azzam kabul etti, oğluyla birlikte masadan kalkıp hep birlikte korumaların seçtikleri fıskiyenin yakınındaki ücra bir masaya gittiler. Onlar masaya yerleştiler, korumalar da onları koruyabilecekleri kadar yakın fakat konuşulanları duyamayacakları kadar uzak bir masaya. Sohbet genel konulardan açıldı: Karşılıklı olarak birbirlerinin ve çocukların sağlığının sorulması, çalışmaktan ve giderek artan sorumluluklardan ne kadar yorgun olduklarından yakınma. Sonra el Fuli, Hacı Azzam'a sevecen bir biçimde, "Bu arada, Millet Meclisi'nde müstehcen televizyon reklamlarına karşı yürüttüğün kampanya mükemmel, halkımızdan destek görüyor," dedi.

"Sizin sayenizde, Kemal Bey; sizin fikrinizdi."

"Halkın parlamentonun yeni bir üyesi olarak seni tanımasını istedim. Çok şükür, bütün gazetelerde hakkında yazılar çıktı."

"Allah bana iyiliklerinize karşılık vermeyi bahşetsin!"

"Hiç önemi yok, Hacı. Bizim için bir kardeşten farkın yok, Allah biliyor."

"Sizce, Kemal Bey, televizyon kampanyaya yanıt verip bu iğrenç reklamları yasaklar mı?"

"Parlamenter belagati sayesinde," diye kükredi el Fuli, "yanıt verecekler, isteseler de istemeseler de! İstihbarat Bakanı'na geçenlerde bir toplantıda, 'Bu rezalet devam edemez! Bu ülkede ailevi değerlere sahip çıkmak bizim görevimiz! Televizyondaki bu dansları ve kepazeliği kızının ya da kız kardeşinin izlemesine kim göz yumabilir? Hem de nerede? El-Azhar topraklarında!' dedim."

"O kızlar ekranlarda yarı çıplak boy gösteriyorlar, anneleri babaları evlatlarının ne yaptıklarını sanıyorlar acaba? Böyle bir kızın babası ya da abisi nerede, nasıl izin veriyorlar bu ahlaksızlığa alet olmalarına?"

"Haysiyet diye bir şey kalmadı. Karısının çıplak gezinmesine ses çıkarmayan koca ilgisiz kocadır ve Allah'ın Elçisi -Allah'ın selamı üzerine olsun- ilgisiz kocayı lanetlemiştir."

Hacı Azzam başını bilge bir biçimde salladı ve, "İlgisiz koca, her şeyden önce, cehennemliktir; korkunç bir son, Allah korusun!" dedi.

Bu konuşma bir tür açılış işlevi görüyordu; nabız ölçme ve zihin hazırlığı, futbolcuların maç öncesinde yaptıkları ısınma hareketleri misali. Utangaçlık giderilip hava ısıtıldıktan sonra Kemal el Fuli öne doğru eğildi, gülümsedi ve anlamlı bir tonla, nargilesinin sipsisini tombul parmaklarının arasında döndürerek, "Bu arada, seni tebrik etmeyi unuttum," dedi.

"Teşekkür ederim. Ne için?"

"Japon Tasso arabalarının mümessilliğini aldığın için."

"Ha," diye karşılık verdi Azzam alçak bir sesle, gözleri ani

bir dikkatle parlayarak. Sonra başını öne eğdi ve kendine düşünme zamanı tanımak için nargilesinden bir nefes çekti. Sözcüklerinin her birini dikkatle tartarak, "Ama anlaşma henüz sağlanmadı, Kemal Bey. Kısa bir süre önce mümessillik için başvurduğum doğru, Japonlar beni soruşturuyorlar. Kabul edip mümessilliği bana verebilirler ya da reddedebilirler. Hayır duanızı bizden eksik etmeyin, Allah aşkına."

El Fuli sesli bir kahkaha atıp eliyle Hacı'nın dizine vurdu ve, "Hadi oradan yaşlı kurt seni!" dedi. "Benim bu martavalları yutacağımı mı sanıyorsun? Sevgili dostum, mümessilliği bu hafta alıyorsun, hatta sözleşmeyi perşembe günü sana fakslayacaklar. Ne diyorsun?"

Azzam'a sessizce baktıktan sonra ciddi bir tonla devam etti. "Bak, Hacı. Benim adım Kemal el Fuli, kılıç gibi düz bir adamım." (Eliyle düzlüğü ifade eden bir işaret yaptı.) "Sözümden dönmem. Beni denediğini sanıyorum."

"Allah iyiliklerinizi esirgemesin!"

"Sana asıl meselenin ne olduğunu söyleyeyim mi? Bu mümessilliğin yıllık net kârı üç yüz milyon lira civarında. Tabii ki, senin için hayırlı olmasını istediğimi Allah biliyor, ama bu tek başına yutamayacağın kadar büyük bir lokma bence."

"Ne demek istiyorsunuz?" dedi Azzam sesinde hafif bir sertlikle.

El Fuli ona kararlı bir bakışla bakıp yanıtladı: "Demek istediğim şu ki, sen bu lokmayı tek başına yutamazsın, Hacı. Biz çeyreğini istiyoruz."

"Neyin çeyreğini?"

"Kârın çeyreğini."

"Biz derken?"

Bir kahkaha attı el Fuli. "Nasıl bir soru bu, Hacı? Sen bu ülkede doğup büyüdün, neyin ne olduğunu bilirsin."

"Ne demeye çalışıyorsunuz?"

"Büyük Patron'dan söz ettiğimi anlatmaya çalışıyorum. Büyük Patron bu mümessillik işinde seninle ortak olup kârın dörtte birini almak istiyor. Senin de çok iyi bildiğin gibi... Büyük Patron bir şeyi istediği zaman, onu elde eder."

"Bela asla tek gelmez," diye geçirir içinden Hacı Azzam o günü ne zaman düşünse.

Sheraton'dan o akşam on sularında Kemal el Fuli'nin talebini kabul etmiş olarak ayrıldı. Kabul etmekten başka çaresi yoktu, Büyük Patron'un gücünü biliyordu, her ne kadar kârının dörtte birinden olacağı için küplere biniyorsa da. Deli gibi çalışıp büyük bir projeye milyonlarca lira yatırmıştı ve Büyük Patron projenin dörtte birinin kendisine tepside sunulmasını bekliyordu. Kendi kendine öfkeyle, bu hainlik ve zorbalıktır, dedi ve bu adaletsizliğe son verecek bir çözüm bulmaya karar verdi.

Araba el Mühendisyen'deki evine doğru yol alırken Hacı Azzam oğlu Fevzi'ye dönerek, "Eve gidip annene geceyi dışarıda geçireceğimi söyle," dedi. "Bu Fuli meselesi için birkaç kişiyle konuşmam gerekiyor."

Fevzi bir şey demeden başını salladı, babasının elini öptükten sonra evin önünde arabadan indi. Babası omzunu okşayıp, "Yarın erkenden büroda buluşuruz, Allah'ın izniyle," dedi.

Hacı Azzam arabanın koltuğunda arkasına yaslandı ve kendini daha rahat hissetti. Şoförden kendisini Yakupyan Apartmanı'na götürmesini istedi. Japon şirketiyle meşgul olduğu için günlerdir Suat'ı görmemişti. Onu gördüğünde Suat'ın yüzünde belirecek şaşkınlık ifadesini düşünüp gülümsedi. Nasıl bulacaktı Suat'ı? Kendi başına ne yapıyordu acaba? Onunla bir gece geçirmeye ne kadar ihtiyacı vardı, tasalarından arınıp

tazelenmiş olarak uyanacağı bir gece! Aklına hazırlık yapması için onu araba telefonundan aramak geldi, ama sonunda onu nasıl karşılayacağını görmek için habersiz gitmeye karar verdi.

Şoför güzergâhını değiştirdi ve Hacı Azzam daireye çıktı, anahtarıyla kapıyı usulca açıp bekleme odasına girdi, orada oturma odasından gelen bir ses duydu. Yavaşça oturma odasına gitti ve Suat'ı orada buldu; kırmızı pijamasıyla kanepeye oturmuş, saçlarına bigudi bağlamıştı, yüzü krem kaplıydı. Televizyon seyrediyordu, Hacı'yı görür görmez bir sevinç çığlığı atıp azarlayıcı bir tonla, "Bana yapılacak şey mi bu, Hacı?" dedi. "Hiç olmazsa telefon edip hazırlanma fırsatı tanıyabilirdin, yoksa beni böyle görmek hoşuna mı gidiyor?"

"Şahane görünüyorsun," diye fısıldadı Hacı. Suat'a sıkı sıkı sarıldı. Suat onun arzusunun dürtüşünü hissetti, başını geriye atıp kollarından sıyrılırken şuh bir sesle, "Aman Allah'ım, Hacı, ne kadar da sabırsızsın! Önce bir banyoya gideyim, sonra da sana yiyecek bir şeyler hazırlayayım!" dedi.

Geceyi her zamanki gibi geçirdiler. Suat onun mangal kömürünü ve nargilesini hazırladı, Hacı birkaç haşiş nargilesi içerken o banyoda hazırlığını yaptı. Sonra Hacı soyundu, duş yaptı, çıplak teninin üzerine beyaz cellebiyesini giydi ve onunla sevişti. Hacı kaygılarından cinsellik kanalıyla arınan bir adamdı, o geceki performansı alışılagelmişten çok daha ateşli ve savurgandı; o kadar ki, bitirdiklerinde Suat onu öpüp burnunu burnuna sürterek, "Ne varsa eski tüfeklerde var!" diye fısıldadı.

Ardından bir kahkaha patlatıp sırtını yatağın arkalığına yasladıktan sonra neşeyle, "Senin için bir bilmecem var," dedi.

"Nasıl bir bilmece?"

"Of! Bu kadar çabuk mu unuttun? Bilmece, Hacı. Beni sevdiğini kanıtlamak için yapman gereken şey."

"Ha, evet, haklısın. Affedersin. Kafam çok meşgul bu gece. Hadi, sevgilim. Bilmeceyi sor bana."

Suat ona doğru dönüp bir şey söylemeden ona baktı. Sonra yüzünde kocaman bir gülümseme belirdi ve, "Cuma günü doktora gittim," dedi.

"Doktora mı? Her şey yolunda mı?"

"Kendimi iyi hissetmiyordum."

"Üzüldüm."

Suat bir kahkaha atıp, "Hayır. İyi bir hastalıkmış," dedi.

"Anlamıyorum."

"Tebrik ederim, hayatım. İki aylık hamileyim."

Büyük minibüs Yakupyan Apartmanı'nın önünde durdu. Birkaç küçük tel kaplı açıklığın dışında tamamen kapalıydı minibüs. Askerler Taha'yı binadan dışarı çıkardılar, onu yumruklayıp kocaman botlarıyla tekmeledikten sonra, minibüse sokmadan önce, gözlerini sıkıca bağladılar. Ellerini arkasına zorla çekip kelepçelediler, Taha kelepçenin bileklerini kestiğini hissetti. Minibüs yolculuk boyunca sürekli, "Allahüekber! Şeriat! Şeriat!" diye bağıran tutuklularla doluydu. Haykırmak korkularını ve gerginliklerini bastırmalarını sağlayabilirmiş gibi.

Askerler slogan atmalarına izin verdiler ama minibüs o kadar hızlı gidiyordu ki öğrenciler sürekli birbirlerinin üzerine kapaklanıyorlardı. Sonra minibüs birden durdu, eski bir demir kapının gıcırtısını duydular, minibüs bir süre daha yavaşça ilerledi. Sonra durdu yine, arka kapı açıldı ve bir grup asker küfürler yağdırarak üzerlerine saldırdı. Botlarını çıkarmışlardı, onları minibüsten çığlıklar atarak aşağı düşen öğrencileri dövmek için kullandılar. Derken polis köpeklerinin havlamaları duyuldu, köpekler öğrencilerin üzerine saldırdı. Taha ko-

şarak kaçmaya çalıştı, ama iri köpeklerden biri üzerine atladı, onu yere yığıp dişlerini göğsüne ve boynuna geçirdi. Taha yüzünü köpeğin dişlerinden korumak için yüzükoyun döndü. Köpeklerin onları öldürmelerine izin vermeyeceklerini geçirdi içinden, ama izin verseler de cennete giderlerdi. Öylece yatıp Kuran'dan ayetler mırıldandı, Şeyh Şakir'in vaazlarından bölümler düşündü. Hissettiği bedensel acının belli bir eşiğe tırmandığını, ki korkunçtu, ama acıyı idrak ettikten sonra yavaş yavaş azaldığını fark etti.

Köpekler birden işaret almış gibi ortadan kayboldular, öğrenciler birkaç dakika boyunca avluda öylece yattılar. Sonra askerler yeni bir saldırıya geçip onları tekrar acımasızca dövdüler, ardından da tek tek götürmeye başladılar. Taha uzun bir koridor boyunca itildiğini hissetti. Bir kapı açıldı, sigara dumanıyla kaplı büyük bir odaya itildi. Orada oturan subayların seslerini duyabiliyordu, aralarında hiçbir şey yokmuş gibi rahatça sohbet ediyorlardı. Bir tanesi Taha'nın yanına geldi, ensesine sıkı bir yumruk patlattıktan sonra, "Senin adın ne, ana kuzusu?" diye bağırdı yüzüne.

'Taha Muhammed el Şazli."

"Ne? Duyamıyorum seni."

"Taha Muhammed el Şazli."

"Daha yüksek, orospu çocuğu!"

Taha avazı çıktığı kadar bağırdı ama subay onu tokatlayıp adını bir kez daha sordu. Bu birkaç kez tekrarlandı. Ardından tokatlar ve yumruklar yağmur gibi geldi, Taha yere kapaklanıncaya kadar da devam etti. Onu ayağa kaldırdılar ve ilk olarak derin, dingin bir ses yükseldi, kendinden emin ve tane tane konuşuyordu; Taha hiçbir zaman unutmayacaktı o sesi.

"Yeter, çocuklar. Bu kadar dayak yeter. İyi ve zeki bir çocuğa benziyor. Gel buraya, evladım. Yaklaş."

Onu sesin geldiği tarafa doğru ittiler, Taha sesin sahibinin amirleri olduğundan ve adamın odanın ortasındaki masada oturduğundan emindi.

"Adın ne senin, evlat?"

"Taha Muhammed el Şazli."

Güçlükle konuşuyordu, ağzına kanın kekre tadı geldi. "Taha," dedi amirleri, "sen iyi bir çocuğa benziyorsun, iyi bir aileden geldiğine kuşku yok. Neden yapıyorsun bunu kendine, evladım? Görüyor musun başına gelenleri? Bu bir şey değil daha. Bir şey görmedin henüz. Bu askerleri bilir misin? Seni akşama kadar döverler, sonra başka askerler seni sabaha kadar döverken onlar evlerine gidip yemeklerini yerler ve uyurlar. Sonra akşam eve giden askerler sabah gelip seni akşama kadar dövmeye devam ederler. Bu böyle sürer gider, dayaktan ölecek olursan da seni buraya gömeriz, şu durduğun yere. Bizim için fark etmez. Bizimle başa çıkamazsın, Taha. Biz hükümetiz. Hükümetle başa çıkabilir misin, Taha? Başına ne işler açtığının farkında mısın, Taha? Dinle, evlat. Seni hemen salıvermemi ister misin? Eve, ailene dönmek ister misin? Annen baban meraktan ölüyorlardır şimdi."

Son cümleyi gerçekten üzgünmüş gibi dillendirmişti. Taha vücuduna müthiş bir titreme dalgası yayıldığını hissetti. Metin olmaya çalıştı ama başaramadı, hayvan iniltisini andıran tiz bir feryat yükseldi içinden. Sonra kesintisiz bir ağlama krizine kapıldı. Subay yanına gelip omzunu okşayarak, "Hayır, Taha," dedi, "ağlama. Allah'ın üzerine yemin ederim ki sana acıyorum. Dinle, iyi bir çocuksun sen. Bize örgütün hakkında biraz bilgi vereceksin, sonra şerefim üzerine yemin ederim ki seni hemen salacağız. Ne dersin?"

"Ben hiçbir örgüte üye değilim!" diye bağırdı Taha.

"Öyleyse neden İslami Eylem Planı'nın bir nüshasını taşıyorsun?"

"Okuyordum."

"Evlat, bu örgüt edebiyatıdır. Çıkar baklayı ağzından, Taha, akıllı ol."

"Ben hiçbir örgütü bilmem."

Yumruklar yağmur gibi inmeye başladı yine; Taha acısının o korkunç eşik noktasını bir kez daha aştığını hissetti, dışarıdan kavradığı bir fikre dönüşmüştü sanki. Subayın sesini duydu, her zamanki gibi dingindi. "Kendine ne yapmaya çalışıyorsun, evlat? Bildiklerini söyle ve evine git."

"Allah'ıma kitabıma yemin ederim ki hiçbir şey bilmiyorum."

"Gerisi sana kalmış. Sen kendine yardım etmezsen ben hiç edemem. Unutma, burada tek iyi kişi benim. Diğer subayların dinleri imanları yoktur, seni sadece dövmekle kalmaz, korkunç şeyler yaparlar. Konuşacak mısın, konuşmayacak mısın?"

"Ekmek Kuran çarpsın ki bir şey bilmiyorum."

"Pekâlâ. Sen bilirsin."

Bu gizli bir işaretti sanki, subayın cümlesini bitirmesiyle yumrukların her istikâmetten yağmaya başlaması bir oldu. Sonra onu yüzükoyun yatırdılar, birkaç el cellebiyesini çıkarıp iç çamaşırlarını çekiştirmeye başladı. Var gücüyle karşı koydu ama üzerine çullanıp ellerinden ve ayaklarından vücudunu yere bastırdılar. Makatına sert bir cismin girdiğini, içerideki tendonların yırtıldığını hissetti ve bağırmaya başladı. Avazı çıktığı kadar bağırdı. Gırtlağının parçalandığını hissedinceye kadar.

Kış mevsimiyle birlikte Abduh yeni hayatına başladı.

Askerlikten terhis zamanı gelmişti, tezkeresini aldı, askeri üniformasını çıkarıp üzerine sivil, Batılı kıyafetini geçirdi ve büfede çalışmaya başladı. Kısa bir süre sonra da karısı Hediye ile henüz bebek olan oğlu Vael'i Yukarı Mısır'dan yanına getirtti. Birlikte Hatim Raşit'in Yakupyan Apartmanı'nın çatı katında onlar için kiraladığı odada yaşamaya başladılar. Abduh'un sağlığı düzeldi ve kilo aldı, durulmuş görünüyordu. Askerlere özgü o sefil, gıdasız görünümü üzerinden attıktan sonra, özgüveni ve enerjisi yüksek Kahireli genç ve başarılı bir esnafı andırmaya başlamıştı (koyu Saidi aksanına, uzun ve kirli tırnaklarına, hiçbir zaman fırçalamadığı nikotin ve yemek artıklarından sararmış dişlerine rağmen). Sigara, şekerleme ve meşrubat satarak fena para kazanmıyordu, çatı ahalisi onu ve ailesini ihtiyat ve merakla örtülü bir nezaketle karşılamıştı, bütün komşularını karşıladığı gibi. Ancak zaman geçtikçe biçimli ve ince vücudu, siyah cellebiyesi, esmer teni, çenesinin altındaki siyah dövmesi, Saidi yemekleri (akdarı ekmeği ve bamya) ve taklidini yapmaya bayıldıkları Asvan aksanıyla Abduh'un karısı Hediye'yi pek sevdiler.

Abduh komşularına Hatim Raşit'in aşçısı olarak çalıştığını söyledi, ama komşuları ona inanmadılar çünkü Hatim'in eşcinsel olduğunu biliyorlardı ve Abduh haftanın en az iki gecesi onunla kalıyordu. Zaman zaman, gerçeği bilip kabullenerek, Abduh'un efendisi için hazırladığı bu "gece ziyafetleri" ile dalga geçerlerdi. Genellikle sapkın kişilere karşı davranışları ondan ne kadar hoşlandıklarına bağlıydı. Ondan hoşlanmıyorlarsa ahlak adına ona savaş açar, onunla şiddetli tartışmalara girer, çocuklarını ondan uzak tutarlardı. Fakat hoşlanırlarsa, Abduh örneğinde olduğu gibi, onu bağışlayıp yanlış yola girmiş acınacak biri muamelesi yapar, birbirlerine Yüce ve Muhteşem Allah'ın bir gün ona doğru yolu göstereceğini söylerlerdi; "Al-

lah ondan çok daha kötü birçoklarına doğru yolu gösterip onları aziz olmaya esinlendirmemiş miydi?" Bunu dudaklarını şaplatıp başlarını anlayışla sallayarak söylerlerdi.

Abd Rabbuh'un hayatı hemen hemen sorunsuz başlamıştı ama karısı Hediye ile ilişkisi gerginliğini koruyordu. Hediye şımartıldığı yeni hayatından memnundu ama derin ve keskin bir şey içten içe yanmaya devam ediyordu; birden alevleniyor, sonra yavaş yavaş sönüyordu, bazen de görünmez oluyordu, ama oradaydı sürekli. Abduh geceyi Hatimle geçirdikten sonra ona döndüğünde utanç dolu ve asabi oluyordu, gözlerini gözlerinden kaçırıyor, en ufak hatasında onu şiddetle azarlıyordu. Hediye'nin bu feveranlarını hüzünlü bir gülümsemeyle karşılaması Abduh'u daha da öfkelendiriyor, "Bir şey söyle, aptal inek!" diye bağırıyordu.

Hediye yumuşak bir sesle, "Allah seni bana bağışlasın," diye yanıt veriyor, sakinleşinceye kadar onu kendi haline bırakıyordu. Yatağa girdiklerinde, tutkulu anlarında, Abduh'un aklına sık sık âşığı Hatim geliyor, Hediye'nin düşüncelerini okuduğunu hissedip kaygılarını onun bedenine gömmeye çalışıyor, karısının düşüncelerini durdurma çabasıyla onunla hoyratça sevişiyor, eşcinselliğini bildiği için onu cezalandırmak istercesine canını yakıyordu. Bitirdiğinde, sırtüstü uzanıp bir sigara yaktıktan sonra tavanı seyrediyor, Hediye de onun yanında öylece yatıyordu; o derin ve keskin şey aralarında asılı oluyordu, ne yokmuş gibi yapabiliyordun ne de varmış gibi.

Bir keresinde Abduh gizemli bir dürtüye yanıt verdi. Bilmiyormuş gibi yapmaktan, meselenin yüreğine ve ruhuna yaptığı baskıdan usandığı için bu acı verici belirsiz davranış yerine Hediye ile yüzleşmeyi arzuluyordu. Hediye yüzüne karşı patlayıp onu kulamparalıkla suçlasa Abduh bu sıkıntıdan kurtulacak, ona her şeyi anlatıp paraya ihtiyacı olduğu için Hatim'siz

yapamayacağının altını çizecekti; bu yüzden ona birdenbire, "Biliyor musun, Hediye, Hatim Bey çok iyi yürekli bir adam... Neden bir şey söylemiyorsun?" dedi.

"Çünkü o iyi yürekli bir adam falan değil. Sen dürüst bir insansın ve onun senin emeğine ihtiyacı var."

Bu komşulara karşı kullandığı mantıktı, Abduh onu utançtan kurtaran bilmiyormuş gibi yapma kuralını çiğnediği için de sert konuşmuştu. Abduh feveranlarından pişmanlık duyarak yumuşak bir ses tonuyla, "Fark etmez, karıcığım, bize bütün bu iyilikleri yaptığı için ona minnet duymalıyız," dedi.

"Kimse kimseye durup dururken iyilik yapmaz. Herkes işine geldiği gibi davranır. Bunu sen de biliyorsun, ben de. Allah bizi Hatim, Hatim'in verdiği iş ve onunla geçirdiğimiz her gün için bağışlasın."

Karısının sözleri Abduh'u yaraladı, sessizliğe sığınıp sırtını duvara doğru döndü, bu da Hediye'nin ona acımasına neden oldu. Abduh'a sarılıp elini ellerinin arasına aldı, öptü ve şefkatle şöyle fısıldadı: "Ebu Vael, Allah seni bize bağışlasın, ekmeğini alın teriyle kazanma fırsatı versin. Keşke kendi büfeni açmak için bir kenara biraz para koysan da başkalarının iyiliklerine muhtaç olmasak. Ne Hatim'in ne de başkasının."

Büyük sömürge güçleri gibi, Melek Hilla'nın amacı genişleme ve hâkimiyetti. Ani bir içsel güç onu ortalıkta elde edebilecek ne varsa, değerine bakmaksızın ve ne şekilde olursa olsun, elde etmeye itiyordu.

Çatıya geldiğinden beri bütün yönlerde genişlemeye ara vermemişti. Girişin sağ tarafındaki terk edilmiş helayla başladı. Melek helayı görür görmez istila etmeye girişti. Önce önüne boş kolileri yığdı, sonra kolileri içeri koymaya başladı, en

sonunda da helanın kapısı açık kalırsa içerideki malların çalınabileceğini bahane ederek kapıya büyük bir asma kilit asıp anahtarı cebine koydu.

Heladan sonra, çatının büyük bir bölümünü eski, bozuk dikiş makineleriyle istila etti ve kiracılara (ki doğal olarak hoşnutsuzdular bu gelişmeden) birinin ilk fırsatta gelip makineleri tamir etmek üzere götüreceğini söyledi. Ancak bu insan hiçbir zaman randevusuna sadık kalmıyor, Melek'i son anda telefonla arayarak bir aksilik çıktığını fakat bir hafta, en fazla iki hafta sonra mutlaka makineleri almaya geleceğini söylüyordu. Melek bu geciktirme taktiğiyle metazori bir durum yaratmaya çalışıyordu. Çatı duvarının oluşturduğu büyük bölmeyi, öte yandan, öldürücü bir darbeyle ele geçirdi; üç marangoz getirtip bir saatten kısa bir sürede bölmeyi kaplayan tahta bir kapı yaptırdı ve oraya da anahtarını cebine koyduğu bir asma kilit astı. Böylece hiç yoktan depo olarak kullanabileceği fazladan bir dolap sahibi oldu.

Bu muharebeler sırasında Melek, yıllanmış bir siyasetçi gibi, kiracıların öfke ve itirazlarını bastırmak için her yola başvuruyordu; yatıştırmadan, meseleyi küçümsemeye, gerekirse (nadir olmakla birlikte) şiddetli kavgaya kadar. Bay Hamid Havvas'ın sonunda, hükümetteki bütün bürokratlara şikâyet dilekçesi yazıp Kahire'ye keyfi naklini iptal ettirdikten sonra memleketi Mansura'ya dönmüş olması da Melek'in işini hayli kolaylaştırmıştı. Böylece Melek çatıdaki genişleme planını engelleme yeteneğine sahip inatçı bir hasmından kurtulmuştu.

Ne var ki, hela ve dolap gibi küçük zaferler, Melek'in gayrimenkul düşkünlüğünü satrançta kazanmanın askeri bir lideri tatmin edebileceği kadar tatmin ederdi ancak. Ona yüklü bir meblağ kazandıracak büyük bir darbenin düşünü kuruyordu; zilyetlik hakkıyla elde edebileceği bir arazi parçası örneğin ya

da sahibi ölmüş bir daireye işgal yoluyla sahip olmak. İkinci duruma sık sık rastlanırdı Çarşı bölgesinde; tek başına yaşayan ve akrabası olmayan yaşlı bir yabancı öldüğünde ona en yakın olan Mısırlı -çamaşırcısı veya aşçısı veya hizmetçisinin kocası- daireye yerleşirdi. Bu kişi hiç vakit geçirmeden, daireye yerleştikten sonra, orada ikamet ettiğine dair tutanak tuttururdu; sonra kilitleri değiştirir, kanıt teşkil etsin diye kendine taahhütlü mektuplar gönderir, mahkemede vefat eden yabancıyla birlikte orada oturduğunu onaylayacak yalancı tanıklar ayarlardı. Sonra binanın sahibine karşı yavaş ve uzun dava sürecini yürütecek bir avukat tutardı ve mülk sahibi sonunda daireyi gerçek değerinin çok altında bir fiyata satmaya razı olurdu.

Böyle ballı bir fırsat yakalama umudu, rüzgâr ağaçların dallarıyla nasıl oynarsa öyle oynuyordu Melek'in düşleriyle. Yakupyan Apartmanı'ndaki daireleri araştırdı ve işgal yoluyla elde edebilecek en uygun ve ona yakın dairenin Zeki el Dessuki'nin dairesi olduğunu keşfetti (altı oda artı kabul odası, iki banyo ve Süleyman Paşa'ya bakan bir balkon.) Zeki her an ölebilecek yaşlı ve bekâr bir adamdı ve daireyi kiralıyordu, kiralık bir daire vârislere bırakılamıyordu. Benzer bir biçimde abisi Abbasharun'un dairedeki varlığı da Melek'in kritik anda işgal eylemine geçmesini kolaylaştıracaktı.

Uzunca bir süre düşündükten ve ayrıntılı hukuki danışmalardan sonra Melek planını kurdu; uyduruk bir şirketle yapılmış ve Zeki el Dessuki ile kendisi tarafından imzalanmış noter tasdikli bir sözleşme. Zeki ölünceye kadar sözleşmeyi saklayacak, öldükten sonra da ortaya çıkaracaktı. Merhumun ticari ortağı konumunda olmak onu daireden atmalarını imkânsız kılacaktı. Ama Zeki'ye sözleşmeyi nasıl imzalatacaktı? İşte o zaman Busayna el Seyid geldi aklına. Zeki el Dessuki kadın-

ların karşısında acizdi, zeki bir kadın onu tuzağa düşürüp sözleşmeyi kolaylıkla imzalatabilirdi. Melek, Busayna'ya Zeki el Dessuki'ye sözleşmeyi imzalatması için beş bin lira teklif etmiş, düşünmesi için de iki gün süre tanımıştı. Busayna'nın teklifi kabul edeceğinden hiç kuşkusu yoktu ancak kabul etmesini sabırsızlıkla beklediğini ona belli etmek istemiyordu. Umduğu gibi, Busayna teklifi kabul etti, ama Melek'e açıkça ve net bir biçimde, "Sözleşmeyi altında Zeki el Dessuki imzasıyla getirdiğimde bana beş bin lirayı ödeyeceğinden nasıl emin olabilirim?" diye sordu.

Melek'in yanıtı hazırdı, hemen, "Al gülüm ver gülüm yaparız, parayı son kuruşuna kadar alıncaya kadar sözleşme sende kalır," dedi.

Busayna gülümsedi ve, "O zaman anlaştık. Para yoksa sözleşme de yok," dedi.

"Elbette."

Busayna neden mi kabul etti?

Neden etmesin ki? Hatırı sayılır bir paraydı beş bin lira, onunla kardeşlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilir, çeyizini hazırlayabilirdi. Melek daireye ancak Zeki el Dessuki öldükten sonra konabileceği için ona bir kötülüğü dokunmayacak, Zeki Bey'in de yaptığından hiçbir zaman haberi olmayacaktı. Zararı dokunacak olsa bile, ona acıması için bir neden mi vardı? Başına gelecek her şeyi hak eden yaşlı zamparanın tekiydi son kertede.

Busayna insanlara karşı merhamet duygusunu yitirmiş, duygularını kayıtsızlıktan oluşmuş bir kabuk kaplamıştı; yılgınların, hayal kırıklığına uğramışların ve sapıkların başkalarına merhamet duymalarını engelleyen o nefret duygusu. Bir-

çok denemeden sonra içindeki pişmanlık duygusundan kurtulmuş, Talal Bey'in önünde elbisesini çıkarıp onun pisliğini temizledikten sonra on lira almak için elini uzattığında hissettiği suçluluğu sonsuza dek gömmüştü. Daha acımasız, katı ve pervasız bir insan olmuştu; çatı ahalisinin namusu hakkında ne düşündüğü de umurunda değildi artık. O paraya olan ihtiyacı yüzünden Talal Bey'le ilişkiye girmişti, oysa çatıda sırf haz için kocalarını aldatan kadınlar biliyordu. Hem günün sonunda o hâlâ bakireydi, saygın bir adamla evlenebilir, hakkında kötü konuşanların dilini kökünden kesebilirdi.

Busayna, Zeki el Dessuki'yi tuzağa düşürüp sözleşmeyi imzalatmak için işe koyuldu, fakat kolay olmayacaktı çünkü Zeki Bey tahmin ettiği gibi pis moruğun teki değildi. Aksine, müşfik ve terbiyeliydi, ona saygılı davranıyordu. Onu soyup tek kelime bile etmeden vücudunu elleyen Talal'ın aksine, para karşılığında bir iş yapıyormuş gibi hissetmiyordu kendini. Zeki hassastı ona karşı. Ailesini tanımış, kardeşlerini sevmiş, onlara pek çok hediye almıştı. Duygularına saygısı vardı, söylediklerini can kulağıyla dinliyor, ona eski günlere dair ilginç hikâyeler anlatıyordu.

Onunla yattığında bile Talal ile hissettiği tiksintiyi hissetmiyordu. Zeki onu şefkatle okşardı, parmaklarının temasının onu inciteceğinden korkarmış; taç yaprakları en ufak bir temasta dökülebilecek bir gülle oynarmış gibi. Ellerini öperdi sık sık (bir erkeğin ellerini öpeceği aklının köşesinden bile geçmezdi oysa) ve ilk gece, tenleri temas ettiğinde, "Dikkat et, bakireyim," diye fısıldamıştı kulağına.

Zeki Bey de yavaşça gülümseyip, "Biliyorum," diye fısıldamıştı.

Sonra onu öpmüş, Busayna vücudunun tamamen kollarında olduğunu hissetmişti. Kendine özgü sihirli bir sevişme

tarzı vardı ihtiyarın. Diriliğin eksikliğini deneyimle kapıyordu, çeviklik eksikliğini olağanüstü yeteneğiyle telafi eden yaşlı bir oyuncu misali. Bir gün evleneceği erkek onun kadar yumuşak olsaydı keşke. Ancak, ona karşı hissettiği giderek artan hayranlık onu biraz rahatsız ediyordu, çünkü içindeki suçluluk duygusunu canlandırmaya başlamıştı. Zeki Bey ona karşı müşfikti, oysa o ona ihanet ediyor, ona acı çektiriyordu. Bu iyi yürekli, onun üzerine titreyen ve hayatının sırlarını açan adam, ölümünden sonra dairesini ele geçirmeye çalıştığını bir an için bile aklından geçirmezdi. Bunu düşündüğünde kendinden nefret ediyor, karısını ya da çocuğunu ameliyat etmek zorunda kalan bir cerrah onlara nasıl acırsa Zeki Bey'e de öyle acıyordu. Birkaç kez, Zeki Bey alkolün etkisi altındayken, ona sözleşmeyi imzalatmayı düşünmüş, ama son anda vazgeçmişti. O anda böyle bir şeyi yapamayacağını hissetmiş, daha sonra, kendini de şaşırtarak, zayıflık gösterdiği için kendine kızıp suçluluk duymuştu. İşin gerçeği, ihtiyar Zeki'ye karşı hissettiği acıma duygusu ve pişmanlıkla, paraya olan bastırılamaz açlık, içinde birbirleriyle çarpışıyorlardı; sonunda bütün iradesini topladı ve Zeki Bey'i ilk fırsatta tuzağa düşürüp sözleşmeyi imzalatmaya karar verdi.

"Bütün takım elbiselerimin kışlık olduğunu fark ettin mi? Kışları partilere katılır, yazları ise Avrupa'ya giderdim."

Akşam yemeğinden sonra Maksim'de oturuyorlardı. Saat gece yarısına yaklaşmış, mekân boşalmıştı. Busayna'nın üzerinde parıldayan gerdanını ve göğüs dekoltesini sergileyen yeni mavi bir elbise vardı. Zeki yanına oturmuş, bir yandan viski yudumluyor bir yandan da ona eski fotoğraf koleksiyonunu gösteriyordu. Fotoğraflarda şık ve yakışıklı bir genç adam

olarak görünüyordu; gece kıyafeti giymiş erkeklerle dekolte tuvaletler giymiş güzel kadınların arasında elinde içki kadehiyle gülümseyerek; önlerinde tıka basa yemek ve muhteşem şarap şişeleriyle dolu masalar. Tutkulu bir ilgiyle bakıyordu Busayna fotoğraflara, sonra bir tanesini işaret etti ve kahkahayla gülerek, "Bu da ne?" dedi. "Bu çok tuhaf bir takım elbise!"

"Bu gece elbisesi. Eskiden her durum için ayrı bir kıyafet giyilirdi. Sabah kıyafeti başka, akşam kıyafeti başka, gece kıyafeti başkaydı."

"Biliyor musun, çok yakışıklıymışsın. Enver Vagdi'yi andırıyorsun."

Zeki bir kahkaha attı. Bir süre sustu, sonra, "Çok güzel zamanlarda yaşadım, Busayna," dedi. "Farklı bir zamandı. Avrupa gibiydi Kahire. Temizdi, zarifti, insanlar görgülü ve saygındı, herkes haddini bilirdi. Ben de farklıydım. Mevki sahibiydim hayatta, param vardı, dostlarımın hepsi kalburüstü insanlardı, akşamlarımı özel yerlerde geçirirdim: Otomobil Kulübü, Kulüp Muhammed Ali, Cezire Kulübü! Ne zamanlardı! Her gece kahkaha, parti, içki ve şarkı olurdu. Çok yabancı yaşıyordu o zaman Kahire'de. Çarşı bölgesinde yaşayan insanların çoğu yabancıydı, Abdül Nasır onları 1956'da kapı dışarı edinceye kadar."

"Neden kovdu onları?"

"Önce Yahudileri kovdu, sonra diğer yabancılar korkup gittiler. Bu arada, sen ne düşünüyorsun Abdül Nasır hakkında?"

"Ben o öldükten sonra doğdum. Bilmiyorum. Kimine göre kahraman, kimine göre cani."

"Abdül Nasır Mısır siyası tarihinin gelmiş geçmiş en kötü lideriydi. Ülkeyi perişan etti, hezimete uğratıp yoksulluğa itti.

Mısır insanına verdiği zararı düzeltmek yıllar sürecek. Abdül Nasır Mısırlılara korkak, fırsatçı ve riyakâr olmayı öğretti."

"Öyleyse halk neden seviyor onu?"

"Kim söylüyor halkın onu sevdiğini?"

"Tanıdığım birçok insan seviyor onu."

"Abdül Nasır'ı seven biri ya kara cahildir ya da ondan bir çıkar sağlamıştır. Serbest Subaylar toplumun posasından bir grup çocuktu, yoksullar ve yoksulların çocukları. Nahhas Paşa iyi adamdı, yoksulları düşünürdü. Onların Askeri Kolej'e girmelerine izin verdi, bunun sonucunda da onlar 1952 darbesini gerçekleştirdiler. Mısır'ın idaresini ele geçirdiler, Mısır'ı soydular, yağmaladılar ve milyonlar kazandılar. Tabii ki Abdül Nasır'ı sevecekler, çetenin elebaşı oydu."

Acı konuşmuştu, sesi heyecanla yükselerek. Bunu fark edince dudaklarında zoraki bir gülümseme belirdi ve, "Senin ne suçun var ki sana siyasi nutuk çekiyorum? Güzel bir şey dinlemeye ne dersin? Christine, *viens s'il te plait*."

Christine barın yanındaki küçük masasında oturuyordu. Gözlüklerini takmış hesapları kontrol ediyor, onları bilhassa yalnız bırakıyordu. Yüzünde kocaman bir gülümsemeyle yanlarına geldi. Zeki'yi o kadar çok seviyordu ki onu mutlu görmek onu gerçekten memnun ediyordu, ayrıca Busayna'dan da hoşlanmıştı. Zeki, sarhoş bir Fransızcayla bağırıp ona kollarını açtı. "Christine, biz eski dostuz, *n'est-ce pas?*"

"Elbette."

"Öyleyse... istediğim her şeyi hemen yapman gerekir, değil mi?"

Christine güldü ve, "İsteğinin ne olduğuna bağlı," dedi.

"İsteğim ne olursa olsun, yapman gerekir!"

"Yarım şişe viski içmişsen, bu gece yaptığın gibi, isteklerine dikkat etmen gerekir!"

"Bizim için şarkı söylemeni istiyorum, şimdi."

"Şarkı söylemek mi? Şimdi mi? Mümkün değil."

Bu konuşma zaruri bir ayinmiş gibi sık sık tekrarlanırdı aralarında. Zeki ondan şarkı söylemesini ister, Christine af diler; Zeki ısrar eder, Christine itiraz edip mazeret uydurur; sonunda da kabul eder.

Birkaç dakika sonra Christine piyanoya oturup parmaklarını klavyede gezdirmeye başladı, bir ezginin küçük parçaları duyuldu. Sonra beklediği içsel sesi duymuş gibi başını kaldırdı, gözlerini yumdu, yüzü kasıldı ve çalmaya başladı. Müzik mekânın her yerinde yankılandı, sonra güçlü ve berrak sesiyle Edith Piaf şarkısına nefis bir giriş yaptı.

Non, rien de rien. Non, je ne regrette rien
Ni le bien qu'on m'a fait, ni le mal
Tout ça m'est bien égal...
Avec mes souvenirs j'ai allumé le feu
Mes chagrins, mes plasirs,
Je n'ai plus besoin d'eux...
Je répars à zéro...
Car ma vie, car mes joies
Aujourd'hui ça commence avec toi. *

Gecenin sonunda büroya giderken Süleyman Paşa Meydanı'ndan geçtiler. Zeki körkütük sarhoş olmuştu, Busayna'ya kayan diliyle meydanın eski günlerde nasıl olduğunu anlatırken Busayna destek olmak için kolunu beline

* Edith Piaf'ın *Je ne regrette rien* adlı şarkısından. *Hayır, hiçbir şeyden. Hiçbir şeyden pişman değilim / Ne yaptığım iyilerden, ne de kötülerden / Benim için hepsi bir... / Hatıralarımla ateşi yakıyorum / Kederlerimle, zevklerimle / Hiçbirine ihtiyacım yok artık / Sıfırdan başlıyorum / Çünkü hayatım, çünkü mutluluğum / Bugün hepsi seninle başlıyor.* (ç.n.)

dolamıştı. Zeki kapalı dükkânların önünde durdu ve, "Burada sahibi Yunanlı olan çok güzel bir bar vardı," dedi. "Bir yanı kuaför, öteki yanıysa restorandı, şurada da La Bursa Nova deri mağazası. Bütün dükkânlar olağanüstü temizdi, vitrinlerinde Londra ve Paris'ten ithal mallar sergilenirdi."

Busayna onu dinlerken bir yandan da yere kapaklanacak korkusuyla adımlarını izliyordu. Ağır ağır ilerleyip sonunda Yakupyan Apartmanı'na vardılar. Zeki birden durup, "Şu mimarinin güzelliğine bak!" diye bağırdı. "Bu bina en küçük ayrıntısına kadar Paris'in Quartier Latin bölgesindeki bir binanın kopyasıdır."

Busayna karşı kaldırıma geçmeleri için onu hafifçe itmeye çalıştı ama Zeki devam etti: "Biliyor musun, Busayna, Yakupyan Apartmanı'nın sahibiymişim gibi hissediyorum kendimi. Binanın en eski kiracısı benim. Burada yaşamış herkesin tarihini ve binanın her metrekaresini biliyorum. Hayatımın büyük bir bölümünü burada geçirdim. En güzel günlerimi burada yaşadım, benim bir parçam sanki. Bu bina yıkıldığı ya da başına bir şey geldiği gün ben de öleceğim."

Yavaşça ve zorlukla karşıya geçtiler, basamakları tırmanıp sonunda daireye vardılar.

"Kanepeye uzan," dedi Busayna. Zeki, Busayna'ya baktı, gülümsedi ve yavaşça oturdu. Gürültülü soluk alıyor, odaklanma güçlüğü çekiyordu. Busayna kendini kararsızlığa bir son vermeye zorladı ve vücudunu vücuduna yaslayıp tahrik edici bir ses tonuyla, "Senden bana bir iyilik yapmanı isteyeceğim. Benim için bir iyilik yapar mısın?" dedi.

Zeki cevap vermeye çalıştı ama konuşamayacak kadar sarhoştu. Onun yerine önüne baktı, iç geçirdi ve Busayna'nın aklına hemen oracıkta ölebileceği geldi. Yine de kendini toparlayıp, "Ahli Bankası'na küçük bir kredi başvurusunda bu-

lunacağım, on bin liralık bir kredi. Beş yılda faiziyle birlikte geri ödemek koşuluyla. Kefil istiyorlar. Bana kefil olur musun lütfen?"

Elini Zeki'nin pantolonunun üzerine koymuştu, sesi o denli şuh ve heyecan vericiydi ki, körkütük sarhoş olmasına rağmen, Zeki yüzünü yanağına dayayıp öptü onu. Busayna bunu olumlu bir yanıt olarak kabul edip bir mutluluk çığlığı attı. "Teşekkür ederim! Allah senden razı olsun!"

Yerinden kalktı ve çantasından kâğıtları çıkarıp eline kalemi tutuşturdu.

"Şurayı imzala, lütfen."

Gerçek kredi formu almıştı bankadan, Melek'in sözleşmesini de araya sıkıştırmıştı. Busayna ona yardımcı olmak için elini tutarken Zeki imzalamaya başladı, ama birden durup kireç gibi olmuş yüzü ve kayan diliyle, "Banyo..." dedi.

Busayna önce anlamamış gibi yapıp bir şey demedi. Zeki elini sallayıp güçlükle, "Banyoya gitmek istiyorum!" dedi.

Busayna sayfaları kanepenin üzerine koydu, Zeki'nin ayağa kalkmasına yardım ettikten sonra koluna girip onu banyoya götürdü. Kapıyı kapattı, döndü ve geri yürürken müthiş bir şangırtı sesi geldi arkasından.

O gece Adli Sokak'taki Groppi'nin Çay Bahçesi tıka basa doluydu, müşterilerin çoğunu bahçenin loş ışığının altında yüzleri fark edilmeden ve dikkat çekmeden birbirlerine aşk sözcükleri fısıldayabilen genç âşıklar oluşturmuştu.

Elli yaşlarında bir adam girdi içeri, yapılı ve gürbüz, üzerinde koyu renk bol bir takım elbise, kravatsız beyaz bir gömlek vardı; giysileri üzerine büyük geldiği ve iyi oturmadığı için aslında onun değilmiş izlenimi uyandırıyordu. Adam kapının

yanındaki masaya oturdu, sade bir Türk kahvesi söyledi ve arada sırada saatine endişeyle bakarak sessizce etrafı seyretti. Yarım saat kadar sonra eşofman giymiş ince, esmer tenli bir genç içeri girip yapılı adamın yanına gitti. Hararetli bir biçimde birbirlerine sarıldıktan sonra oturup alçak sesle konuşmaya başladılar.

"Allah'a şükür iyisin, Taha. Ne zaman çıktın?"

"İki hafta önce."

"İzleniyorsundur mutlaka. Buraya gelirken Hasan'ın sana tembihlediği gibi davrandın mı?"

Taha başını salladı ve Şeyh Şakir devam etti: "Hasan kardeşimiz yüzde yüz güvenlidir. Benimle temas kurmak için onu kullan, o sana nerede ve ne zaman buluşacağımızı söyler. Genellikle kuşku uyandırmayacak mekânları seçeriz. Burası gibi, örneğin. Kalabalık ve karanlık, bu da işimize gelir. Park ve restoranları da kullanırız buluşma yeri olarak, bazen de barları... Ama barlarda oturmaya alışma sakın!"

Şeyh Şakir güldü ama Taha ona katılmadı, havaya ağır bir sessizlik hâkim oldu. Şeyh buruk bir tonla devam etti: "Ulusal Güvenlik İstihbarat Bürosu şimdi İslamcılara karşı yasadışı bir kampanya yürütüyor. Gözaltına alma, işkence, cinayet. Tutuklama sırasında silahsız kardeşlerimize ateş ediyorlar, sonra da bizi yetkililere direnmekle suçluyorlar. Her gün gerçek katliamlar yaşanıyor. Diriliş Günü gelip çattığında ellerinde masumların kanıyla dönecekler. Evimi değiştirdim, camiye gitmiyorum. Kılık kıyafetimi de değiştirdim, gördüğün gibi. Sözünü etmişken, nasıl buldun Şeyh Şakir'i Batı giysileriyle?"

Şeyh havayı biraz yumuşatmak için sesli bir kahkaha attı, ama nafile. Kıpırdatılması mümkün olmayan kara bir gölge düşmüştü aralarına, ki şeyh sonunda teslim oldu ve iç geçirerek, "Allah beni bağışlasın!" dedi. Sonra da, "Bir gül Allah

aşkına, Taha," diye devam etti. "Nelere maruz kaldığını biliyor ve çektiğin acıyı takdir ediyorum, oğlum. Kâfirlerin sana bütün yaptıklarının Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) senin için tuttuğu hesaba işlendiğini düşünmeni isterim. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) seni ödüllerin en güzeliyle ödüllendirecek, inşallah. Cennetin Allah davasında işkence görenlerin ödülü olduğunu bil. Bütün yaşadıkların Yüce ve Görkemli Hakikat dünyasında yükselmek için mücadele verenlerin seve seve ödedikleri değersiz bir vergiden başka bir şey değil. Yöneticilerimiz kendi çıkarları ve haksız elde edilmiş servetleri için mücadele veriyorlar, ama biz Allah'ın kelamı için. Onların deposundaki malların alıcısı ve değeri yok, oysa Allah bize yardım sözü verdi ve O sözünden asla dönmez."

Taha yüreğindeki sıkıntıyı açmak için şeyhin sözlerini bekliyormuşçasına boğuk bir sesle, "Beni aşağıladılar, hocam," dedi. "Öyle aşağıladılar ki, sokak köpeklerinin kendilerine benden daha fazla saygıları vardır. Bir Müslümanın yapabileceğini aklımdan bile geçirmeyeceğim şeyler yaptılar bana."

"Müslüman değil onlar. Hayır, onlar kâfir, hukukçuların genel görüşü bu yönde."

"Kâfir bile olsalar, bir damla merhametleri yok mudur? Değer verdikleri ve merhamet duygusu besledikleri oğulları, kızları, karıları yok mu bunların? İsrail'de tutuklanmış olsaydım Yahudiler yapmazdı bana bunların yaptıklarını. Bu denli korkunç bir cezayı hangi suç hak eder diye soruyorum kendime. Şeriat yasalarına itaat etmek büyük bir suç mu artık? İçerideyken bazen yaşadıklarımın gerçek olmadığını, birazdan uyanıp sona erdiğini idrak edeceğim bir kâbus olduğunu düşünürdüm. Yüce ve Muhteşem Allah'ıma inancım olmasaydı kendimi öldürürdüm o işkenceden kurtulmak için."

Şeyhin acısı yüzünden okunuyordu, sustu. Taha yumruğu-

nu sıktı ve, "Kim olduklarını bilmeyeyim diye gözlerimi bağladılar," dedi. "Ama Allah'ıma ant içtim, bulacağım onları. Kim olduklarını öğrenecek ve onlardan tek tek intikam alacağım."

"Sana bu acılı deneyimi arkanda bırakmanı öğütlerim, oğlum. Senden kolay bir şey istemediğimin farkındayım, ama senin durumunda yapılacak tek şey budur. Gözaltındayken başına gelenler sadece sana özgü değil. Talihsiz ülkemizde hakikati açıkça dile getiren herkesin alın yazısı bu. Bundan sorumlu olan birkaç polis görevlisi değil, bizi yöneten yoz ve inançsız rejim. Nefretini belli kişilere değil, rejime yönlendirmelisin. Kadir-i Mutlak Kutsal Kitap'ta şöyle buyurur: Allah'ın Elçisini kendinize örnek alın (Allah hakikati dillendirmiştir). Seçilmiş Kişi (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke'de o kadar çok savaşmak zorunda kalmış, o kadar çok acı çekmiş ki Allah'a güçsüzlüğünden ve diğerlerinin ona duyduğu nefretten yakınmış. Ama yine de mücadelesini hiçbir zaman kâfirlerle kişisel bir kan davası olarak görmemiş. Aksine, bütün enerjisini Allah'ın kelamını yaymaya yönlendirmiş ve sonunda, İslamiyet muzaffer olduğunda, Allah'ın Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) bütün kâfirleri bağışlayıp onları azat etmiş. Bu öğrenmen ve uygulaman gereken bir ders."

"O Allah'ın Resulü ve yarattığı en güzel kuluydu, ama ben peygamber değilim, o canilerin bana yaptıklarını asla unutamam. Bana yaptıkları hiç aklımdan çıkmıyor. Uyuyamıyorum. Çıktığımdan beri bir kez olsun camiye gitmedim, gideceğimi de sanmıyorum. Günlerimi odamda tek başıma, kimseyle konuşmadan geçiriyorum ve bazen aklımı yitirmek üzere olduğumu hissediyorum."

"Pes etme, Taha! Binlerce Müslüman genç senin gördüğün işkencelere maruz kaldı ama haksızlıklara karşı mücadele etmekte eskisinden de daha kararlı çıktılar hapisten. Rejimin

şeriatçılara işkence etmekteki asıl gayesi onların fiziksel olarak canını yakmak değil. Asıl istedikleri savaşma iradelerini kırmak için ruhlarını çökertmektir. Hüzne teslim olursan bu kâfirlerin isteklerini yerine getirmiş olursun."

Şeyh bir an için Taha'ya baktı, sonra masanın üzerindeki elini kavrayıp, "Camiye ne zaman döneceksin?" diye sordu.

"Hiçbir zaman."

"Hayır, dönmelisin. Sen mücadeleye bağlı, olağanüstü bir öğrencisin, seni muhteşem bir gelecek bekliyor, inşallah. Allah'a güven, olanları unut, fakülteye dönüp eğitimini sürdür."

"Yapamam. Bütün bu olanlardan sonra diğer öğrencilerin yüzüne nasıl bakarım?"

Taha sustu birden. Yüzünü buruşturup yüksek sesle inledi.

"Irzıma geçtiler, Hocam."

"Sus!"

"On kez tecavüz ettiler bana, Hocam. On kez."

"Susmanı söyledim sana, Taha!"

Şeyh sözlerini hiddetle söylemişti ama Taha yumruğunu masaya indirdi, masanın üzerindeki fincanlar sallanıp takırdadılar. Şeyh hızla yerinden kalkıp tedirgin bir biçimde, "Kendine gel, Taha!" dedi. "Herkes bize bakıyor. Burayı hemen terk etmeliyiz. Dinle, bir saat sonra Metro Sineması'nın önünde olacağım. Kimsenin seni takip etmediğinden emin ol."

Hacı Azzam iki ay boyunca ikna, ayartma, sindirme ve şiddet taktiklerine başvurdu. Başvurmadığı yol kalmadı ama yine de Suat'ı kürtaj olmaya ikna edemedi. Çok geçmeden ortak hayatları kesintiye uğradı; ne sevgi sözcükleri, ne leziz mezeler, ne haşiş nargileleri, ne de yatakta geçirilen saatler. Kürtaj me-

selesi kalmıştı ellerinden bir tek. Hacı her gün gelip Suat'ın karşısına oturuyordu. Onunla müşfik ve sakin bir tonla konuşmaya başlıyordu. Sonra, yavaş yavaş hiddetleniyordu ve kavga ediyorlardı. "Benimle bir anlaşma yaptın, şimdi oyunbozanlık yapıyorsun!" diye bağırıyordu.

"As öyleyse beni."

"Başından hamilelik yok demiştik."

"Sen Allah mısın ki bazı şeylere izin verip bazı şeyleri yasaklayabiliyorsun?"

"Mantıklı ol ve beni bu durumdan kurtar, Allah aşkına."

"Hayır."

"Seni boşarım."

"Boşa."

Hacı "boşarım" sözcüğünü sahte bir kayıtsızlıkla dillendirmişti, çünkü yüreğinde ondan vazgeçmek istemiyordu, ama bu yaşta çocuk sahibi olmak imkânsızdı onun için. Kendisi kabul etse bile oğulları asla razı gelmeyeceklerdi ve Salha'nın, ilk karısının, ikinci evliliğinden haberi bile yoktu, çocuk sahibi olursa bunu ondan nasıl gizlerdi?

Hacı Azzam, Suat'ı ikna etme umudunu yitirince İskenderiye'ye gidip abisi Hamidu ile buluştu, ona olanları anlattı. Hamidu önce tereddüt edip başını öne eğdi ve bir süre derin düşünceye daldı. Sonra, "Dinle beni, Hacı," dedi. "İkimiz de ahlaklı insanlarız, doğru olanı yapmak kimseyi gücendirmemeli. Onun abisi olduğum doğru, ama ondan kürtaj yapmasını isteyemem. Kürtaj dinimizce yasaklanmıştır, ben Allah korkusu olan bir insanım."

"Ama bir anlaşma yaptık, Reis Hamidu."

"Bir anlaşma yaptık ve bozduk. Biz hatalıyız, dostum. Bu işe arkadaşça başladık, öyle de bitirmeliyiz. Şeriat yasasına göre ona hakkını ver ve boşa, Hacı."

Hamidu'nun yüzü o anda Hacı'ya haysiyetsiz, riyakâr, nefret dolu göründü ve onu tokatlamak geldi içinden, ama sonunda sağduyu galip geldi ve öfkeden köpürerek dışarı çıktı. Kahire'ye dönerken birden aklına bir fikir geldi, kendi kendine, "Beni ancak bir kişi kurtarabilir," dedi.

Körfez savaşı Şeyh el Samman'ın bütün zamanını alıyordu. Her gün konferans ve seminerler düzenliyor, basında savaşın Kuveyt'in bağımsızlığı açısından ne kadar haklı bir gerekçeye dayandığına dair uzun makaleler yazıyordu. Hükümet birkaç kez konuşması için onu televizyona çıkarmış, Kahire'nin en büyük camiinde cuma hutbesini vermeye çağırmıştı. Şeyh insanlara Arap liderlerinin Kuveyt'i Irak işgalinden kurtarmak için Amerikan birliklerini çağırmakta ne kadar haklı olduğuna dair bütün yasal nedenleri sundu.

Hacı Azzam, Şeyh el Samman'ı bulmak için üç gün uğraştı ve sonunda ona Medinet Nasr'daki el Salam Camii'ndeki bürosunda ulaştı. Şeyhin yüzünü endişeyle incelerken ona söylediği ilk şey, "Neyiniz var, Hocam? Bitap görünüyorsunuz?" oldu.

"Savaş başladığından beri doğru dürüst uyumadım. Her gün seminerlere ve konuşmalara katılıyorum, Allah izin verirse birkaç gün sonra İslam âlimlerinin olağanüstü konferansına katılmak için Suudi Arabistan'a gideceğim."

"Çok fazla bu, Hocam. Sağlığınıza özen göstermelisiniz."

Şeyh iç geçirip, "Yaptıklarım yapmam gerekenden daha az," dedi. "Yüce ve Muhteşem Allah'tan çabalarımı kabul edip hayır haneme yazmasını dilerim."

"Suudi Arabistan gezisini iptal edip biraz dinlenseniz?"

"Allah beni çabalarımdan geri kalmaktan korusun! Büyük İslam âlimi Şeyh el Hamidi -kimse Allah'tan önce gelmez- te-

mas kurdu benimle. Orada, kardeş âlimlerle birlikte, nifak sokanların tartışmalarını susturup herkese onların iddialarının ne kadar anlamsız olduğunu gösterecek yasal bir hükme varacağız. Bu hükümde, Allah'ın izniyle, Müslümanları cani kâfir Saddam Hüseyin'den kurtarmak için Batı Hıristiyan ordularından yardım istemenin yasal haklılığını ortaya koyacağız."

Hacı Azzam başını şeyhin sözlerini onayladığını gösterir bir biçimde salladı ve bir anlık bir sessizlik oldu. Sonra şeyh Hacı'nın omzunu okşayıp şefkatle, "Ya sen nasılsın? Sanıyorum bir şey görüşmek için geldin," dedi.

"Endişelerinizi artırmak istemem."

Şeyh gülümsedi ve rahat koltukta arkasına yaslanıp, "Hayatta beni endişelendirecek en son insan sensin. Lütfen, anlat bana," dedi.

Hacı Azzam ile Şeyh el Samman Suat'ın Yakupyan Apartmanı'ndaki dairesine vardıklarında onu ev kıyafetiyle buldular. Suat, Şeyh el Samman'ı çekinerek selamladıktan sonra hemen içeri kaçtı, birkaç dakika sonra saçı örtülü ve elinde gümüş buzlu limonata tepsisiyle döndü. Şeyh limonatasından bir yudum aldı, değerbilir biçimde gözlerini kapadı ve konuya girmek için iyi bir fırsat kollayarak Hacı Azzam'a döndü ve gülerek, "Harikulade bir limonata! Karın çok iyi bir ev kadını. Talihin için Allah'a şükretmelisin, sevgili dostum!" dedi.

Azzam ipin ucundan tutup, "Binlerce şükür ve teşekkür, Hocam. Suat iyi bir ev kadını, iyi yürekli, dürüst bir eş, ama dik kafalı ve can sıkıcı olabiliyor."

"Dik kafalı mı?"

Şeyh el Samman soruyu yapay bir hayretle sormuştu, son-

ra Suat'a döndü ve Suat ilk adımı atarak ona ciddi bir ses tonuyla, "Tabii ki, Hacı size sorundan söz etmiştir," dedi.

"Allah sorun vermesin! Dinle, sevgili kızım. Sen bir Müslümansın ve Allah'ın yasalarına uyarsın. Allah kadına bütün dünyevi meselelerde kocasına itaat etmesini emretmiştir. Seçilmiş Kişi -sallallahu aleyhi ve sellem-hadislerinden birinde şöyle demiştir: 'Allah'ın kullarından herhangi birinin başka bir kulun ayağına kapanmasına izin verilecekse, ben kadının erkeğinin ayaklarına kapanmasını emrederdim!'"

"Kadın neyin doğru neyin yanlış olduğu konusunda da kocasının emirlerine uymak zorunda mıdır?"

"Allah bizi yanlış yapmaktan korusun, kızım! Yaradan'a itaat etmeyen kula itaat olmaz."

"Söyleyin o zaman, Hocam. Kürtaj yaptırmamı mı istiyorsunuz?"

Bir sessizlik oldu. Sonra Şeyh el Samman gülümseyip sükunetle, "Kızım," dedi, "sen başından onunla çocuk olmayacağında anlaşmışsın, Hacı Azzam yaşlı bir adam ve koşulları böyle bir şeye elvermiyor."

"Tamam. İslami yasaya uygun olarak boşasın beni."

"Ama seni hamileyken boşarsa yasal olarak çocuğun bakımını üstlenmek zorunda kalacak."

"Öyleyse kürtaj yapmam gerektiği konusunda hemfikirsiniz."

"Allah korusun! Kürtaj günah tabii ki. Ancak, güvenilir hukuki bazı görüşlere göre hamileliği ilk iki ayda sonlandırmak kürtaja girmez çünkü ruh cenine üçüncü ayın başında girer."

"Nerede yazıyor bu?"

"Dinin büyük âlimlerinin doğruluğu kanıtlanmış yasal görüşü böyle."

Suat müstehzi bir biçimde gülümseyip buruk bir ses tonuyla, "Onlar Amerikan şeyhleri olsa gerek," dedi.

"Muhterem şeyhle saygılı konuş!" diye azarladı Hacı Azzam onu.

Suat öfke dolu gözlerini Hacı'ya dikip meydan okur bir biçimde, "Herkes saygılı olsa iyi olur," dedi.

Şeyh uzlaştırıcı bir ses tonuyla, "Allah bizi öfkesinden korusun!" dedi. "Suat, kızım, hiddetine yenik düşme. Ben meseleyi kendi görüşümden yola çıkarak tartışmıyorum, Allah korusun. Ben sadece sana kabul görmüş yasal bir bakışı aktarıyorum. Güvenilir hukukçular hafifletici nedenler söz konusuysa cenini üç aydan önce kürtajla almanın cinayet sayılmaması gerektiğini onaylıyorlar."

"Öyleyse kürtaj yaptırırsam bu suç sayılmayacak mı? Kim böyle bir şey söyleyebilir? Kuran üzerine yemin etseniz bile size inanmam olanaksız!"

Bunun üzerine Hacı Azzam ayağa kalktı, Suat'ın yanına gitti ve ökeyle, "Sana muhterem şeyhle konuşurken saygıda kusur etmemeni söyledim!" diye bağırdı.

Suat ayağa kalktı ve kollarını sallayarak, "Hangi muhterem şeyh?" diye bağırdı. "Her şey apaçık ortada artık. Aptalca iki laf etsin diye onu satın aldın. Kürtaj ilk iki ayda yapılabilir, öyle mi? Kendinden utanmalısın, Şeyh! Geceleri nasıl uyuyorsun?"

Şeyh el Samman, bu ani atağın şaşkınlığıyla, sert bir ifade takınıp ikaz edercesine, "Davranışlarına dikkat et, kızım, sınırlarını aşma!" dedi.

"Başlatma sınırlarından! Soytarının tekisin sen! Onunla gelmen için kaç para verdi sana?"

Hacı Azzam, "Seni aşağılık kancık!" diye bağırdı ve yüzüne bir tokat aşk etti. Suat bir çığlık atıp ağlamaya başladı, ama

Şeyh el Samman Hacı'yı tutup ondan uzaklaştırdı ve alçak sesle bir şeyler söyledi. Bir süre sonra ikisi kapıyı çarparak evi terk ettiler.

Suat küfür ve hakaret yağdırdı arkalarından. Şeyh el Samman'ın söylediklerinden ve Azzam'ın evliliklerinden bu yana ona ilk kez vurmasından duyduğu öfkeyle zangır zangır titriyordu. Yediği tokattan yanağı hâlâ yanıyordu, intikam almaya ant içti. Her şeye rağmen Hacı'yla karşı karşıya gelmiş olmaktan gizli bir rahatlama duymuştu. Onu zorlayacak ya da utandıracak herhangi bir bağ kalmamıştı artık aralarında. Ona vurmuş ve sövmüştü, o da bundan böyle nefretini ve tiksintisini her fırsatta sözünü hiç sakınmadan açığa vuracaktı. Hatta karşı koyma ve hakaret etme yeteneği yeni bir şeydi onun için, içindeki nefret birden patlamıştı sanki. Çektiği bütün acı ve eziyetler şimdiye birikmişti ve hesaplaşma zamanı gelmişti. Artık kürtaj olmaktansa onu öldürmeye ya da onun tarafından öldürülmeye hazırdı.

Biraz sakinleştiğinde hamileliğini neden bu kadar önemsediğini sordu kendine. Dindardı tabii ki, kürtaj da günahtı, ama ameliyatın kendisinden de ödü patlıyordu, çünkü birçok kadın kürtaj sırasında hayatını kaybetmişti. Bütün bunlar samimi fakat ikincil nedenlerdi. Derinde, içgüdüsel bir arzu onu hamileliği için çılgınca savaşmaya itiyordu. Çocuğu doğurursa kendine olan saygısını da geri kazanacakmış gibi hissediyordu. Hayatı yeni ve ahlaklı bir anlam edinecekti. Milyoner Azzam'ın öğleden sonraları iki saat boyunca kendini eğlendirmek için satın aldığı yoksul eş olmaktan çıkacak, göz ardı edilip hor görülemeyecek gerçek eş kimliğine kavuşacaktı. Çocuğunun annesi olacaktı, kollarında Hacı'nın oğluyla sokağa çıkıp dönecekti. Bu değil miydi savaşı?

Aç kalmış, dilenmiş, aşağılanmanın ne olduğunu öğrenmişti; ama yine de kötü yola düşmeyi yüzlerce kez reddetmişti; fakat sonunda vücudunu babası yaşında bir adama vermiş; onun sıkıcılığına, kasvetine, güçsüz erkekliğine, kırışık yüzüne, boyalı saçlarına katlanmıştı; sırf o gizlice gelip gitsin diye doyuma ulaşıyormuş, vücudu arzuyla yanıp tutuyormuş gibi yapmıştı, bir metresmiş gibi; bütün bunları soğuk bir yatakta tek başına yatmak için yapmıştı, yalnızlığını gidermek için her gece ışıklarını açık bırakmak zorunda kaldığı ve gündüzleri oğluna duyduğu özlemle gözyaşı döktüğü kocaman ve ürkünç bir evde yaşamak için; Azzam'ın saati geldiğinde onun için süslenip bedeli ödenmiş rolünü oynamak için. Bütün bu aşağılanmalardan sonra kendini bir eş ve anne olarak hissetmeye hakkı yok muydu? Mirasın bir bölümüne sahip olup onu sonsuza dek yoksulluk korkusundan kurtaracak meşru bir oğul doğurmaya hakkı yok muydu? Allah uzun zamandır gösterdiği sabra karşı onu hamilelikle ödüllendirmişti ve bundan hiçbir şekilde vazgeçmeyecekti.

Bunları geçirdi aklından Suat. Sonra banyoya gitti, soyundu ve sıcak su çıplak bedeninden aşağı akmaya başlayınca tuhaf ve yeni bir his yayıldı bedenine; Azzam'ın uzun zamandan beri kullandığı, kirlettiği, aşağıladığı bedeni özgürlüğüne kavuşmuş, sadece kendine ait olmuş gibi hissetti. Elleri, bacakları ve göğüsleri -vücudunun her parçası- özgürce nefes alıyordu ve içinde hafif, harikulade bir nabız atıyordu; giderek güçlenecek ve onu her gün biraz daha dolduracak bir nabız, zamanı gelip kendisine benzeyen harikulade bir bebek olarak çıkıncaya kadar; babasının mirasına konacak, onun kendine olan saygısını ve toplumdaki konumunu geri kazandıracaktı. Duşunu bitirdi, kurulandı ve pijamasını giydi. Sonra akşam namazını birkaç rekât fazlasıyla kıldı ve yatağa oturup Kuran okudu uykusu gelinceye kadar.

"Kim var orada?"

Uykusundan öteki odadan gelen hareket ve fısıltı sesleriyle uyandı. Daireye hırsız girdiğini düşündü, korkuya kapıldı ve pencereyi açıp komşulardan yardım istemeye karar verdi.

"Kim var orada?"

Bir kez daha tiz bir sesle bağırıp karanlıkta karşılık duymayı bekledi; ancak sesler kesilmişti, sessizlik hüküm sürüyordu. Gidip bakmaya karar verdi ve ayaklarını yere koydu, fakat korku organlarını felce uğratmıştı. Kendini her şeyi hayal ettiğine ikna edip tekrar yattı, başının üzerine bir yastık koyup birkaç dakika boyunca tekrar uyumaya çalıştı. Sonra birden odanın kapısı öyle bir şiddetle açıldı ki duvara çarptı ve ardından üzerine çullandılar.

Dört ya da beş kişiydiler. Karanlıkta yüzleri seçilmiyordu. Üzerine atladılar, biri ağzını yastıkla kapatırken diğerleri ellerini ve bacaklarını tuttu. Var gücüyle pençelerinden kurtulmaya, avazı çıktığı kadar bağırmaya çalıştı, ağzını kapatan adamın elini ısırdı; ama direnci işe yaramadı çünkü sımsıkı bağlayıp kımıldayamaz hale getirdiler. Güçlü ve profesyoneldiler, içlerinden biri pijamasının kolunu yukarı doğru kıvırdı ve koluna sivri bir diken batmış gibi hissetti. Vücudu yavaş yavaş gevşeyip rahatlamaya başladı. Sonra gözleri kapandı ve etrafındaki her şeyin uzaklaşıp bir düş gibi hiçliğe karıştığını hissetti.

Le Caire gazetesi yüz yıl önce Gala Sokağı'ndaki eski binada kurulmuştu ve hâlâ oradaydı; kurulduğundan beri her gün Kahire'nin Fransızca konuşan sakinleri için Fransızca olarak yayımlanmıştı.

Hatim Raşit, Beşeri Bilimler Fakültesi'nden mezun olduğunda Fransız annesi ona gazetede iş ayarlamıştı. Hatim gazetecilik yeteneğini kısa sürede kanıtlayıp hızla terfi ederek kırk beş yaşında yazı işleri müdürlüğüne yükseldi. Gazeteye köklü değişiklikler getirip Mısırlı okuru hedef alan Arapça bir bölüm ekledi. Onun zamanında günlük tiraj otuz bine yükselmişti, bu da diğer küçük yerel gazetelerle kıyaslanınca oldukça yüksekti. Bu başarı Hatim'in yeteneğinin, özeninin, farklı çevrelerle kurduğu etkili ilişkilerin ve babasından aldığı şaşırtıcı çalışma kapasitesinin doğrudan bir sonucuydu.

Yanında yetmişten fazla insan (idari personel, muhabirler ve fotoğrafçılar) çalıştığını düşününce insanın aklına gelen ilk soru, eşcinselliğini bilip bilmedikleri oluyordu. Yanıt tabii ki evetti, çünkü Mısır'da insanlar başkalarının özel hayatına merak duyar, başka hayatları istikrar ve ısrarla kurcalarlar. Eşcinselliği gizlemek imkânsızdır, bu yüzden gazete çalışanları patronlarının eşcinsel olduğunu bilir. Bunun yarattığı tiksinti ve nefrete rağmen, Hatim Raşit'in sapıklığı güçlü, zorlayıcı profesyonel kişiliğinin yanında uzak ve solgun bir gölgeden farksızdır. Personel onun eşcinselliğinin farkındadır ama günlük iş ilişkisi sırasında bunu asla hissetmezler, çünkü Hatim ciddi ve hoşgörüsüzdür (olması gerektiğinden fazla belki de), gününün büyük bir bölümünü onlarla geçirmesine rağmen, eğilimlerine yönelik en ufak bir hareket ya da bakış bile gözünden kaçmaz.

Gazetenin yazı işleri müdürlüğünü yaptığı süre içinde yaşanmış birkaç bayağı olay var tabii ki. Bir keresinde Hatim'in işine son verilmesi için hakkında birkaç olumsuz rapor yazdığı tembel ve başarısız bir gazeteci vardı. Gazeteci yazı işleri müdürünün niyetini bildiği için intikam almaya ve bunu yazı işlerinin haftalık toplantısında herkesin önünde gerçekleştirmeye karar verdi. Toplantıda Hatim'den söz istedi ve müstehzi bir

ses tonuyla Hatim'e, "Efendim, size Mısır'da eşcinsellik fenomeni üzerine araştırmacı bir yazı dizisi hazırlamayı önermek isterim," dedi.

Gergin bir sessizlik olmuş, gazeteci Hatim'i küçük düşürme hırsıyla hafifçe gülümsemeden edememişti. Hatim ise başını öne eğip elini düzgün saçlarında gezdirmişti (şaşırdığında ya da sinirlendiğinde yaptığı gibi). Sonra koltuğunda arkasına yaslanıp sakin bir ses tonuyla, "Bu konunun okuru ilgilendireceğini sanmıyorum," demişti.

"Aksine, fazlasıyla ilgilendiriyor, çünkü eşcinsel sayısında ciddi bir artış oldu ve kimi eşcinseller ülkenin önde gelen kurumlarında lider konumuna gelmiş durumdalar. Oysa bilimsel çalışmalar eşcinselliğin neden olduğu psikolojik sorunlardan ötürü eşcinsellerin liderlik konumuna gelmelerinin sakıncalı olduğunu kanıtlamış bulunuyor."

Saldırı acımasızca ve sarsıcıydı, Hatim şiddetle karşılık vermeye karar verdi ve katı bir ses tonuyla, "Modası geçmiş düşünce biçiminiz gazetecilikte başarılı olamayışınızın nedenlerinden biridir," dedi.

"Yoksa eşcinsellik çağdaş bir davranış biçimi olarak mı kabul görüyor artık?"

"Hayır, ama ülkemizin milli meselelerinden biri de değildir. Sevgili eğitimli kardeşim, Mısır'ın geri kalmasının nedenini eşcinsellikte değil, yolsuzlukta, diktatörlükte ve toplumsal adaletsizlikte aramak gerekir. Keza, insanların özel hayatlarına burnunu sokmak *Le Caire* gibi köklü bir gazeteye yakışmayan bayağı bir davranıştır."

Yazar itiraz etmeye yeltendi ama Hatim sert bir biçimde sözünü kesti: "Bu tartışma kapanmıştır. Diğer meseleleri görüşebilmemiz için suskun kalın lütfen."

Böylece Hatim ilk raunttan ustalıkla önde çıkmış, herkese

güçlü kişiliğini ve şantaja pabuç bırakmayacağını kanıtlamıştı. Diğer mahcubiyet verici olayda, ki çok daha bayağıdır, stajyer bir gazeteci onu taciz etmişti. Hatim diğer işçilerle birlikte baskı odasında çıkacak gazeteyi denetlerken gazeteci ona bir şey danışma bahanesiyle yanına gelmiş, masanın üzerindeki sayfaları işaret ederek arkadan ona dayanmıştı. Hatim eylemin ne anlama geldiğini hemen anlamış, sessizce uzaklaşarak denetlemeye her zamanki gibi devam etmişti. Bürosuna döndüğünde gazeteciyi çağırtmış, odadaki diğer çalışanları yolladıktan sonra önündeki sayfalara bakarak adamı birkaç dakika boyunca ayakta bekletmişti, ne oturmasını söylemişti ne de onunla ilgilenmişti. Sonunda başını kaldırıp adama bir süre baktıktan sonra yavaşça, "Bana bak. Ya terbiyeni takınırsın ya da seni gazeteden kovarım. Anladın mı?" demişti.

Gazeteci şaşkınlık ve masumiyet numarasına yatmaya kalkmış ama Hatim sayfalarına dönmeden önce kararlı bir ses tonuyla, "Bu sana son uyarı. Tartışacak bir şey yok. Çık dışarı. Bu görüşme sona ermiştir," demişti.

Hatim Raşit efemine olmakla kalmayan, deneyimden çok şey öğrenmiş, becerisi ve zekâsı sayesinde mesleki başarının doruğuna tırmanmış, yetenekli ve meraklı bir bireydi. Dahası, birkaç dili (Arapçanın yanında İngilizce, İspanyolca ve Fransızca) mükemmel konuşan, geniş ve derin okumaların sonucunda onu çok etkileyen sosyalist düşünceyle haşır neşir olmuş ince bir entelektüeldi. Mısır'ın önde gelen sosyalistleriyle dostluk ilişkisi kurmaya çalışmış, bunun sonucunda yetmişli yılların sonlarına doğru Ulusal Güvenlik müfettişleri tarafından sorguya çekilmiştir; ancak sadece bir sempatizan olduğu anlaşılınca birkaç saat sonra salıverilmiştir. Sosyalizme olan ilgisi

birkaç kez gizli komünist organizasyonlarında (İşçi Partisi, Mısır Komünist Partisi gibi) adının geçmesine neden olmuş, fakat bilinen eşcinselliği bu organizasyonların liderlerini caydırmıştır.

Hatim Raşit'in samimi ama kamusal kişiliği böyledir. Gizli, eşcinsel hayatı, öte yandan, yasak, günahkâr fakat haz verici oyuncakların bulunduğu ve her akşam oynamak için açtığı, sonra da kilitleyip unutmaya çalıştığı bir kutuyu andırır. Hayatındaki eşcinsel alanı mümkün olduğunca daraltmaya çalışır, gündelik hayatını gazeteci ve idareci olarak yaşarken geceleri yatakta birkaç saatini haz dünyasında geçirir. Kendine çoğu erkeğin hayatın stresini üzerlerinden atmak için başvurdukları özel zevkleri olduğunu söyler. Yüksek konumlara gelip -doktorlar, milletvekilleri ve üniversite profesörleri- alkole ya da esrara ya da kumara ya da kadınlara düşkün olan fakat mesleki başarıları ve kendilerine duydukları saygıları bundan etkilenmeyen pek çok insan tanıyordu. Kendini eşcinselliğin de böyle bir şey olduğuna ikna eder: İyi vakit geçirmenin bir başka biçimi.

Bu düşünce ona büyük ölçüde çekici gelir çünkü kendisine rahatlık, denge ve saygı kazandırır. Sürekli sabit bir sevgiliyle kalıcı bir ilişki arayışı içinde olması da bu yüzdendir, böylelikle bedensel gereksinimlerini güvenli bir biçimde giderir ve eşcinselliğini geceleri yatak faslına indirger, çünkü yalnız olduğunda, sevgilisi yokken, şeytana uyup kendini yüz kızartıcı durumlarda bulması işten bile değildir. Sadece bir gecelik ihtiyacını gidermek ve bir daha görmemek üzere aralarından birini seçmek için sabıkalı ve ayaktakımından insanlarla bir arada olup şerefini lekelediğinde acılı ve huzursuz günler geçirir. Defalarca soyulmuş, hakarete ve şantaja maruz kalmıştır. Bir ke-

resinde El Hüseyin Mahallesi'ndeki umumi bir hamamda onu korkunç bir şekilde dövmüş, saatini ve cüzdanını almışlardı.

Bu tür çılgın gecelerin ertesinde Hatim Reşit birkaç gün evine kapanır, kimseyi aramaz, kimseyle konuşmaz, bol içki içer, hayatını tekrar gözden geçirir ve annesiyle babasını nefretle anar. Kendine onunla meşgul olmak için biraz zaman ayırmış olsalardı bu denli aşağılayıcı durumlara düşmeyeceğini söylerdi; oysa onlar kendilerini mesleki hırslarının peşinde koşmaya, servet ve ihtişam edinmeye adadıkları için onu ve bedenini oynasınlar diye uşaklara bırakmışlardı. İdris'i bir an için bile suçlamaz ya da onu gerçekten sevdiğinden şüphe duymaz, ama babası Doktor Hasan Raşit'in mezardan kalkması ve onun hakkında ne düşündüğünü yüzüne söylemek için neler vermezdi. Onun önünde durup devasa bedeni, korku uyandırıcı piposu ve güçlü bakışları karşısında geri adım atmadan gözlerini gözlerine dikerdi. Ondan hiç de korkmaz ve şöyle derdi: "Büyük âlim, madem hayatını medeni hukuka adayacaktın, ne demeye evlenip çocuk sahibi oldun? Hukuk alanında bir dâhi olabilirsin ama gerçek bir baba olmayı bilmediğine hiç şüphe yok. Hayatında kaç kez öptün beni? Kaç kez oturup sorunlarımı dinledin? Bana her zaman ilgini çektiği için satın aldığın nadide bir sanat objesi ya da tablo muamelesi yaptın, sonra da unuttun; zaman zaman, sıkışık çalışma programın elverdiğinde, hatırlayıp bir süreliğine seyreder, sonra yine unuturdun."

Annesi Jeanette'le de yüzleşip doğruyu haykırmak isterdi. "Quartier Latin'de bir barmendin sadece. Yoksuldun, eğitimsizdin ve babamla evliliğin aklına hayaline gelmeyecek sosyal bir sıçramaydı senin için. Buna rağmen, izleyen otuz yılı, sen Fransız ve o Mısırlı olduğu için babamdan nefret ederek, ona şantaj yaparak geçirdin. İlkellerin arasında kültürlü Avrupalı rolünü oynadın. Mısır ve Mısırlılar hakkında sürekli yakın-

dın, herkese soğuk ve azametle davrandın. Beni ihmal edişin Mısır'a duyduğun nefretin bir parçasıydı. Babamı birden fazla kez aldattığını sanıyorum; hatta eminim, en azından kanepeye uzanıp saatlerce telefonda konuştuğun konsolos sekreteri Mösyö Bernard ile; ahizeye sarılarak, fısıldayarak, yüzün arzuyla çarpılmış, beni uşaklarla oynamaya göndererek. Paris'in barlarında bir erkeğin sadece elini uzatarak elde edebileceği fahişelerden farkın yoktu." Bu karanlık anlarda, umutsuzluğa kapılır Hatim, aşağılık duygusu onu kemirir ve çocuk gibi ağlar. Bazen intiharı düşünür ama gerçekleştirecek cesaretten yoksundur.

Şu anda, mamafih, formunun zirvesinde; Abd Rabbuh ile ilişkisi zamanla yerine oturdu, Abduh'un hayatını büfe ve onlara çatıda kiraladığı oda sayesinde kendi hayatına bağlamayı başardı. Bedensel tatminini garanti altına aldı, Chez Nous ya da diğer eşcinsel mekânlara gitmeyi tamamen bıraktı artık. Abduh'u tahsilini tamamlamaya teşvik ediyor, böylece onun duygularını ve fikirlerini takdir edebilen, dostluğunu hak eden eğitimli biri olacak.

"Abduh. Sen zeki ve hassas bir insansın, durumunu kendi çabanla iyileştirebilirsin. Şimdi para kazanıyorsun, ailen sıkıntı çekmiyor ve istikrarlı bir hayat yaşıyorsun. Ama para her şey demek değildir. Eğitimini tamamlayıp saygın biri olmalısın."

Sabah sevişmesini bitirmişlerdi, Hatim yataktan kalktı, çıplaktı ve parmaklarının ucuna basarak hülyalı, dans eder gibi bir adım attı, yüzü memnuniyet ve heyecan doluydu, sevişmeye doyduğu zaman genellikle olduğu gibi. Kendine bir içki koyarken yatağa uzanmış olan Abduh gülüp şakayla karışık, "Neden eğitim almamı istiyorsun?" dedi.

"Saygın olman için."

"Saygın olmadığımı mı söylemek istiyorsun?"

"Tabii ki saygınsın. Ama bunu kanıtlamak için diploman olması gerekiyor."

"Allah tektir ve ondan başka hiç kimseye hiçbir şey kanıtlamak zorunda değilim!"

Abduh gürültülü bir kahkaha attı, ama Hatim ona azarlar gibi bakıp, "Ciddiyim," dedi. "Bir çaba göstermelisin. Çalış, orta ve lise diplomanı al, sonra da önemli fakültelerden birine yazıl, hukuk fakültesine mesela."

" 'Yaşlandıktan sonra aklı başına geldi', eski atasözünün dediği gibi."

"Hayır, Abduh. Böyle düşünme. Yirmi dört yaşındasın. Uzun bir hayat var önünde."

"Her şey nasip ve kaderdir."

"Yine bu köhne düşünceler mi? Bu dünyada kaderini kendin tayin edebilirsin. Bu ülkede biraz adalet olsaydı, senin gibi biri tahsilini devlet olanaklarıyla yapardı. Eğitim, sağlık hizmetleri ve çalışma olanağı dünyadaki her vatandaşın temel haklarıdır, ama Mısır'daki rejim senin gibileri soymaya devam edebilmek için cehalete terk eder. Hükümetin Merkezi Güvenlik birliklerini en yoksul ve cahil askerlerden oluşturduğunun farkında mısın? Tahsilli olsaydın, Abduh, asla Merkezi Güvenlik için çalışmayı kabul etmezdin, en kötü koşullarda ve iki kuruş maaş için. O sırada büyük adamlar halkın cebinden milyonlarca lira çalıyor."

"Büyük adamların çalmalarına engel olmamı mı istiyorsun? Ben bölük komutanı binbaşıya karşı bile duramadım, şimdi de büyük adamlara kafa tutmamı mı istiyorsun?"

"Kendinle başla, Abduh. Bir çaba göster ve kendini eğit. Haklarını elde etme yönünde atabileceğin ilk adım budur."

Hatim bir süre seyretti Abduh'u, sonra sevgiyle, "Hem kim bilir, belki bir gün Bay Avukat Abd Rabbuh olursun."

Abduh yataktan kalktı, Hatim'in yanına gitti, onu omuzlarından kavradı ve yanağından öptükten sonra, "Peki, tahsil masrafımı kim karşılayacak? Mezun olduktan sonra bana kim büro açacak?" dedi.

Hatim'in duyguları birden alev aldı ve yüzünü Abduh'un yüzüne yaklaştırıp, "Ben, sevgilim," dedi. "Seni asla terk etmeyecek, senden asla bir şey esirgemeyeceğim," diye fısıldadı.

Abduh ona sarıldı ve ikisi uzun, ateşli öpüşlerde kendilerini kaybettiler. Fakat, uzaktan bir ses ulaştı onlara, yavaş yavaş kapının sert bir biçimde ve ısrarla yumruklandığını fark ettiler. Hatim endişeyle Abduh'a baktı, sonra telaşla giyinmeye koyuldular. Hatim kapıya doğru gitti, yüzünü karşısına çıkabilecek sinirli ve kibirli birini karşılamak üzere hazırlamıştı. Gözetleme deliğinden baktı ve şaşkınlıkla, "Abduh, karın," dedi.

Abduh hızla kapıya geldi, açtı ve öfkeyle, "Ne var, Hediye?" diye bağırdı. "Bu saatte ne işin var burada? Ne istiyorsun?"

Hediye kollarında uyuyan çocuğu işaret ederek, "Yardım et, Abduh! Oğlan ateşten yanıyor ve sürekli kusuyor. Bütün gece ağladı. Hatim Bey, yalvarırım, bize bir doktor çağır ya da bizi hastaneye götür!"

Busayna banyonun kapısını açtığında Zeki el Dessuki'yi yere yığılmış olarak buldu, giysilerine kusmuk bulaşmıştı, kımıldayamıyordu. Busayna eğilip elini tuttu ve buz gibi olduğunu fark etti.

"Zeki Bey! Hasta mısınız?"

Zeki anlaşılmaz birkaç sözcük mırıldandı ve boşluğa bakmaya devam etti. Busayna bir iskemle getirdi, Zeki Bey'i kucaklayıp iskemleye oturttu (aynı zamanda bedeninin ne kadar hafif olduğunu fark etti), kirlenmiş giysilerini çıkarttı ve yüzü-

nü, ellerini ve göğsünü sıcak suyla yıkadı. Bir süre sonra Zeki biraz kendine gelir gibi oldu. Ayağa kalkıp Busayna'dan destek alarak yürüyebildi ve Busayna onu yatağına yatırdı, hızla çatıdaki odasına gitti ve büyük bir bardak sıcak nane çayıyla döndü. Zeki Bey derin uykuya teslim olmadan önce çayı içti. Busayna geceyi onun yanında, kanepede geçirdi, onu birkaç kez yokladı. Elini alnına koyarak ateşine baktı, düzenli soluk aldığından emin olmak için parmağını burnunun altında tuttu.

Uyanık kaldı, durumu kötüye giderse doktor çağırmaya kararlıydı. Uykudaki yaşlı yüzünü seyrederken Zeki Bey ilk kez olduğu gibi göründü Busayna'ya; iyi yürekli ayyaş bir ihtiyar, zayıf, uysal ve merhameti hak eden bir çocuk gibi.

Sabah olduğunda ona hafif bir kahvaltıyla ılık bir bardak süt hazırladı. Abbasharun geldi, olanları öğrenince efendisinin yatağının yanında durup başını üzüntüyle öne eğdi ve acılı bir sesle, "Binlerce kez geçmiş olsun, Ekselans!" dedi.

Zeki gözlerini açtı ve Abbasharun'a dışarı çıkmasını işaret etti. Sonra güçlükle kalkıp duvara yaslandı, başını ellerinin arasına alıp, "Başım çatlıyor ve karnım ağrıyor," dedi.

"Doktor çağırmamı ister misiniz?"

"Hayır. Önemli değil. Fazla içtim. Başıma çok gelmiştir. Bir fincan sade Türk kahvesi içtim mi bir şeyim kalmaz."

Dayanıklı erkek numarası yapıyordu. Busayna gülümseyip, "Dinle beni," dedi. "Kazak erkek numarası yapmayı bırak. Artık yaşlı bir adamsın ve sağlığın zayıf. Alkole ve sabahlara kadar oturmaya son vermek zorundasın. Akranların gibi yatağa erken girmen gerekiyor."

Zeki gülümsedi ve ona minnetle baktıktan sonra, "Teşekkür ederim, Busayna. Sen iyi ve vefalı bir insansın. Sensiz ne yapardım bilmiyorum," dedi.

Busayna ellerini Zeki'nin yüzüne koyup onu alnından öptü.

Onu daha önce de defalarca öpmüştü, ama bu kez yüzünün teması farklı geldi ona. Dudaklarını alnına bastırırken onu uzun zamandan beri tanıdığını, yaşlı ve kaba kokusunu sevdiğini, artık ona eski günlerinden bahseden ulaşılmaz Zeki Bey olmadığını idrak etti. Ondan farklı olan itici erkek sevgili bile değildi artık. Yakındı artık ona, onu yıllardan beridir tanıyordu sanki, babası ya da amcasıymış gibi, onunla aynı kokuyu ve kanı taşıyormuş gibi. Onu kollarına alıp zayıf bedenini sıkmak, burun deliklerini o çok sevdiği yaşlı kokusuyla doldurmak istedi.

Aralarında gelişen duyguların tuhaf ve beklenmedik olduğunu düşündü. Daha dün onu tuzağa düşürüp sözleşmeyi imzalatmaya çalıştığını hatırladı ve kendinden utandı. Dün kalkıştığı sahtekârlığın ona karşı duygularını inkâr etmenin son çabası olduğunu idrak etti. Onunla ilişkisini seks ve parayla sınırlasa çok daha iyi olurdu aslında -Zeki seks istiyordu, o ise para, ilişkiyi kafasında böyle canlandırmıştı şimdiye kadar- ama şimdi sınırları aşmıştı.

Şimdi gerçek duygularıyla yüzleşiyor, onları açık bir şekilde anlıyordu. Sonsuza dek onun yanında kalmak istiyor, ona bakmak, ona saygı duymak, söyleyeceği her şeyi anlayacağından emin olarak minnet duymak istiyordu. Hayatından söz edecekti ona, annesinden ve babasından, Taha'ya duyduğu eski sevgisinden, Talal ile sefil ilişkisinin ayrıntılarından hatta, ondan utanması gerekmezdi. Ona anlattıktan sonra sırtından ağır bir yük kalkmışçasına rahatlayacaktı. Nasıl da seviyordu onu can kulağıyla dinleyen, bir ayrıntıyı açıklamasını istedikten sonra anlattığı hikâyeyi yorumlayan yaşlı yüzünü!

Ona karşı hisleri giderek güçlenmiş ve o sabah onu sevdiğini keşfetmişti. Duygularını tarif edecek başka sözcük yoktu. Taha'ya karşı hissettiği ateşli, coşkulu sevgiden farklı bir sev-

giydi bu; dingin ve derin, huzura yakın daha çok; güvene ve saygıya. Onu seviyordu ve bunu çözmüş olmak onu kuşkularından arındırmıştı, kendini ona adamak için yanıp tutuşuyordu. Kaygısız ve mutlu saatler yaşamaya, günlerini ve gecelerinin büyük bir kısmını onunla geçirmeye başladı. Uyumadan önce aralarında olanları düşünüp gülümsüyor, içini coşkun bir şefkat dalgası kaplıyordu.

Ancak ona az kalsın ihanet edeceğini düşününce vicdanına sivri bir şey saplanıyordu sanki. Melek dairesine el koysun diye ona sözleşmeyi imzalatmaya çalışmıştı. Ona zarar vermek için güvenini suiistimal etmişti. Öyle olmamış mıydı? Amacı bu değil miydi? Melek'ten ihanetine karşılık beş bin lira almak için onu budala yerine koyup sarhoşken sözleşmeyi imzalatmaya kalkışmamış mıydı? Aklından ne zaman ihanet sözcüğü geçse onun müşfik gülümsemesini, ona olan ilgisini, duygularını ne kadar önemsediğini hatırlıyordu. Ona her zaman nazik davrandığını ve bütünüyle güvendiğini hatırlıyordu. Böyle anlarda kendini aşağılık ve hain buluyor, kendinden nefret ediyor, bir pişmanlık anaforuna kapılıyordu.

Bir sabah aniden Melek'e gidinceye kadar sürdü bu duyguları. Saat erkendi, Melek atölyeyi yeni açmıştı. Önünde keyifle yudumladığı bir bardak sütlü çay duruyordu. Melek'in karşısına dikildi, onu selamladı ve cesareti onu terk etmeden, "Bay Melek," dedi, "üzgünüm. Anlaşmamızı yerine getiremeyeceğim."

"Anlamadım."

"Zeki Bey'e imzalatmam gereken sözleşmeden söz ediyorum. Yapamayacağım."

"Neden?"

"Öyle."

"Son sözün bu mu?"

"Evet."

"Pekâlâ. Tamam. Teşekkür ederim."

Melek sakin bir biçimde konuşup çayından bir yudum aldı. Yüzünü Busayna'dan öte yana çevirdi, Busayna dışarı çıkarken büyük bir tasadan kurtulmanın ferahlığını yaşadı; gerçi Melek'in özrünü hiç mesele çıkarmadan kabul etmesi onu şaşırtmıştı. Öfkelenip parlayacağını tahmin etmişti, ama sükûnetini muhafaza etmişti, bunu bekliyormuş ya da aklından başka bir şey geçiriyormuş gibi. Bu düşünce Busayna'yı birkaç gün huzursuz etmişti; ama çok geçmeden huzursuzluğunu içinden atıp artık Zeki Bey'e ihanet etmediği ve ondan saklayacak bir şeyi kalmadığı için derin bir memnuniyet duydu.

Şeyh Şakir ile Taha el Şazli sabahın sekizinde Helvan istikâmetinde metroya bindiler. Birkaç gün boyunca Şeyh Şakir'in Taha'yı olanları unutup hayatına kaldığı yerden devam etmeye ikna etmeye çalıştığı uzun tartışmalar yaşamışlardı. Ancak Taha o denli öfke ve intikam doluydu ki birkaç kez çökme noktasına gelmişlerdi. Sonunda, uzun bir münazaranın sonunda Şeyh, Taha'nın yüzüne şöyle bağırmıştı: "Ne yapmak istiyorsun o zaman? Okumak istemiyorsun, çalışmak istemiyorsun, öğrenci arkadaşlarını görmek istemiyorsun, aileni bile görmek istemiyorsun. Ne istiyorsun, Taha?"

"Bana tecavüz edip beni aşağılayan insanlardan intikam almak istiyorum."

"Nasıl tanıyacaksın onları, yüzlerini göremediğine göre?"

"Seslerinden. Binlerce sesin içinden tanırım onların seslerini. Size yalvarıyorum, Hocam, bana işkencemi yürüten

rütbeli subayın adını verin. Bana daha önce adını bildiğinizi söylemiştiniz."

Şeyh Şakir sustu, düşünüyordu.

"Yalvarırım, Hocam. Onun adını öğreninceye kadar huzur yok bana."

"Kimliğinden emin olamam. Ama Ulusal Güvenlik'te işkenceler genellikle iki subayın denetimi altında gerçekleşir: Albay Salih Rasvan ve Albay Fethi el Vekil. İkisi de cehennemlik canilerdir. Ama subayın adını bilmenin sana ne faydası olacak ki?"

"Ondan intikamımı alacağım."

"Saçmalık! Bütün hayatını yüzünü görmediğin bir adamı arayarak mı geçireceksin? Çılgınca bir girişim, başarısız olmaya mahkûm."

"Asla peşini bırakmayacağım onun."

"Tek başına orduya, polis güçlerine ve korkunç silahlara sahip koca bir rejimle mi savaşacaksın?"

"Gerçek bir Müslümanın bir ülkeye bedel olduğunu söyleyen siz değil miydiniz? Yüce Allah, küçük bir grup kaç kez büyük kalabalıkların üstesinden gelmiştir, demedi mi?"

"Allah hakikati söylemiş, ama sen rejime kafa tutmanın bedelini hayatınla ödersin. Ölürsün, oğlum. Onlarla ilk karşılaşmanda öldürürler seni."

Taha susup şeyhin yüzüne baktı, ölüm sözcüğünü duymak etkilemişti onu. Sonra, "Ben zaten ölmüşüm," dedi. "Gözaltındayken öldürdüler beni. Şerefini kahkahalar atarak ayaklar altına alırlarken, sana kız adı takıp yeni adınla karşılık vermen için işkence ederlerken... Fevziye diye çağırıyorlardı beni. Beni her gün dövüp, 'Ben bir kadınım ve adım Fevziye,' dedirtiyorlardı. Bütün bunları unutup hayata devam etmemi mi istiyorsunuz?"

Acıyla konuşmuş, dişleriyle alt dudağını ısırmıştı. Şeyh onu dinledikten sonra, "Bak, Taha," dedi, "bu yüce Allah'ın önünde vicdanımı temizlemek için edeceğim son söz. Rejime karşı savaşa girmek kesin ölüm demektir."

"Ölümden korkmuyorum artık. Şehit olmaya karar verdim. Bütün kalbimle şehit olup cennete gitmek istiyorum."

İkisi de sustu, sonra şeyh yerinden kalkıp Taha'nın yanına gitti ve ona bir süre öylece baktı. Sonra ona sıkıca sarılıp gülümsedi ve, "Allah seni kutsasın, oğlum," dedi. "Gerçek iman ona sahip olanları böyle yapar. Şimdi evine git ve seyahat hazırlığını yap. Yarın sabah ben de seninle geleceğim."

"Nereye?"

Şeyhin gülümsemesi genişledi ve, "Sorma," diye fısıldadı. "Dediğimi yap, zamanı geldiğinde her şeyi öğreneceksin."

Bu konuşma bir gün önce gerçekleşmişti ve Taha şeyhin başta karşı koyuşunun onun kararlığını ölçme taktiği olduğu sonucuna vardı. Şimdi kalabalık metro vagonunda karşı karşıya oturuyorlardı, şeyh pencereden dışarı bakarken Taha görmeden yolcuları seyrediyor, bir yandan da zihninde rahatsız edici bir soru biçimleniyordu: Şeyh onu nereye götürüyordu? Şeyhe güveni vardı tabii ki, ama korku ve endişe hissediyordu yine de. Kaderini belirleyecek dönüşü olmayan tehlikeli bir noktaya doğru ilerlediğini hissediyordu. Şeyh ona, "Bir sonraki istasyonda inmeye hazır ol, Turah el Asmant," dediğinde ürperdi.

İstasyon adını yirmili yıllarda İsviçreliler tarafından kurulan ve devrimden sonra ulusallaştırılıp üretimi artırılarak Arap dünyasının en büyük çimento fabrikalarından birine dönüştü-

rülen fabrikadan alır. Daha sonra, bütün diğer büyük şirketler gibi, Açık Kapı Siyaseti ve özelleştirme kapsamında hisselerinin büyük bir kısmı yabancı şirketler tarafından satın alınmıştı. Metro hattı fabrikanın tam ortasından geçer; sağ tarafta idari binalar ve devasa fırınlar, sol tarafta ise aralıklı olarak devasa kayaların dinamitle parçalandıktan sonra büyük taşıyıcılarla yakılmak üzere fırınlara sevk edildikleri taşocaklarının bulunduğu uçsuz bucaksız çöl.

Şeyh Şakir metrodan indi, Taha da arkasından, sonra metrodan karşıdaki dağlara doğru yürüyüp çöle girdiler. Güneş kavurucu, hava bütün bölgeyi kaplayan tozla yüklüydü. Taha gırtlağında bir kuruluk, midesinde hafif ama sürekli bir ağrı hissetti, ardından da mide bulantısı ve öksürük geldi. Şeyh şakayla karışık, "Sabırlı ol, arkadaşım! Hava burada çimento tozuyla kirlidir. Birazdan alışırsın. Neyse, geldik sayılır," dedi.

Küçük kayalık bir tepenin önünde durup birkaç dakika beklediler. Sonra motor sesi duyuldu. Kaya taşıyan bir kamyon onlara yaklaşıp önlerinde durdu. Şoför genç bir adamdı, üzerindeki mavi işçi tulumu kullanılmaktan solmuş ve yıpranmıştı. Şeyhi gözleriyle çabucak selamladı ve şeyh, "Allah ve Cennet," deyince şoför gülümseyerek, "Sabır ve Zafer," diye karşılık verdi.

Parola sözcükleriydi bunlar, şeyh Taha'yı elinden tuttu ve birlikte şoför kabinine bindiler. Hiç konuşmadan dağlara doğru yol aldılar. Şirkete ait başka kamyonlar onları solladı, sonra şoför çakıl dökülmemiş dar bir patikaya saptı ve yarım saati aşkın bir süre sürdü. Taha endişesini şeyhe açacaktı neredeyse, ancak şeyhin elindeki küçük nüshadan Kuran okuduğunu fark etti. Sonunda, uzaktan ne olduklarını çıkaramadığı ancak yaklaştıkça kırmızı tuğladan inşa edilmiş evler olduklarını an-

ladığı biçimler belirdi. Kamyon durdu, Taha ile şeyh indiler, şoför onlara veda ettikten sonra dönüş yolunu tuttu.

Sokaklar kent varoşlarını andırıyordu; çarpıcı bir yoksulluk, ara sokaklarda su birikintileri, evlerin önünde koşuşturan tavuk ve ördekler, çıplak ayakla oyun oynayan çocuklar ve kapı önlerine oturmuş peçeli kadınlar. Şeyh bulunduğu yeri iyi bilen birinin özgüveniyle yürüyüp evlerden birine girdi, Taha da peşinden. Küçük bir masadan ve duvara asılı karatahtadan ibaret büyük bir odaya girdiler. Yere serilmiş büyük sarı hasırların üzerinde beyaz cellebiye giymiş bir grup sakallı genç oturuyordu, şeyhi görür görmez onu selamlamak için ayağa fırladılar, tek tek şeyhe sarılıp onu öptüler. Aralarında en yaşlı olan iri ve uzun boylu, kırk yaşlarında, beyaz cellebiyesinin üzerine koyu yeşil omuz atkısı giymiş adam biraz geride durdu. Yüzünde, sağ kaşından alnına kadar uzanan, eski bir yara izi vardı ve bu gözünü tam olarak kapatmasını engelliyordu. Şeyh Şakir'i görünce adam bir sevinç çığlığı atıp boğuk sesiyle, "Allah'ın selameti üzerinize olsun! Nerelerdeydiniz, Hocam? İki haftadır sizi bekliyoruz," dedi.

"Bazı acil zorunluluklar beni sizden uzak tuttu, Bilal. Sen ve kardeşlerin nasılsınız?"

"Allah'a şükür, iyiyiz."

"İşin nasıl gidiyor?"

"Gazetede okumuşsunuzdur; başarıdan başarıya koşuyoruz, Allah'a çok şükür."

Şeyh Şakir kolunu Taha'nın omzuna attı ve adama gülümseyerek, "Bilal, bu sana sözünü ettiğim Taha el Şazli," dedi. "Cesur, sofu ve itaatkâr bir genç."

Taha'yı adamın elini sıksın diye öne çıkardı, Taha adamın güçlü elini hissederek yaralı yüzüne bakarken Şeyh Şakir, "Taha, Allah'ın izniyle, seni din kardeşin, kamp komutanı Şeyh

Bilal ile tanıştırıyorum. Burada, Allah'ın izniyle, Şeyh Bilal'in yanında, hakkına sahip çıkmayı ve zorbalardan nasıl intikam alabileceğini öğreneceksin."

Suat uyandı ve gözlerini güçlükle açtı. Karnı ağrıyor, midesi bulanıyor, başı çatlıyordu; boğazı kurumuştu ve yutkunmakta zorlanıyordu. Yavaş yavaş hastanede olduğunu idrak etti. Yüksek tavanlı büyük bir odadaydı, eski iskemleler ve köşede küçük bir masa vardı. İki yuvarlak gözetleme deliği bulunan çift kapılar kırklı yılların Mısır filmlerindeki ameliyathaneleri andırıyordu. Yatağın yanında kalkık burunlu iriyarı bir hemşire duruyordu. Suat'ın üzerine eğilip elini yüzüne koydu, sonra gülümseyerek, "Allah'a şükür, iyisin," dedi. "Allah seni korudu. Kanaman durmak bilmedi."

"Yalancı!" diye bağırdı Suat boğuk bir sesle. Hemşire geri çekildi. "Bana zorla kürtaj yaptın. Cehenneme yollayacağım seni!"

Hemşire odadan çıktı. Suat çılgın bir öfke dalgasına kapıldı, ayaklarını sallayarak avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı: "Katiller! Bana kürtaj yaptınız! Polis çağırın! Hepinizi hapse attıracağım!" Bir süre sonra kapı açıldı ve içeri genç bir doktor girdi. Suat'ın yanına geldi, hemşire de onu izledi. Suat, "Hamileydim ve bana zorla kürtaj yaptınız!" diye bağırdı.

Doktor gülümsedi, yalancı ve korkaktı besbelli. Mahcup bir ses tonuyla, "Kanamanız vardı, hanımefendi. Sakin olun. Heyecanlanmamanız gerekiyor," dedi.

Suat patladı yine. Bağırdı, onlara hakaret etti, ağladı. Doktorla hemşire dışarı çıktılar. Sonra kapı yine açıldı ve kardeşi Hamidu belirdi, yanında da Fevzi, Hacı Azzam'ın oğlu. Hamidu telaşla yatağa gelip Suat'ı öptü. Suat ona sarılıp deli gibi ağlamaya başladı.

Hamidu'nun yüzü buruştu, ama ağzını kapalı tutup tek kelime etmedi. Fevzi yavaşça odanın öteki tarafındaki iskemlelerden birini aldı ve yatağın yanına oturdu. Sonra arkasına yaslanıp ölçülü bir tonla, sözcükleri çocuklara ders veren biri gibi tek tek telaffuz ederek, "Dinle, Suat," dedi. "Her şey önceden belirlenmiştir. Hacı Azzam seninle bir konuda anlaşmaya vardı ve sen anlaşmaya uymadın. 'Anlaşmayı bozan daha haksızdır.' "

"Allah senin ve babanın belasını versin, katiller, orospu çocukları!"

"Kapa çeneni!"

Fevzi bu sözcükleri öfkeyle haykırmıştı, yüzü asık, katı ve acımasızdı. Sonra bir süre bir şey söylemedi, iç geçirdi ve nutkuna devam etti.

"Kabalığına rağmen Hacı sana dini yasaların gerektirdiği gibi davrandı. Kanaman vardı, ölecektin, bu yüzden seni hastaneye kaldırdık ve doktor kürtaj yapmak zorunda kaldı. Hastane belgeleri ve doktor raporu dosyada. Anlat ona, Hamidu."

Hamidu başını sessizce öne eğdi ve Fevzi yine sesini yükseltti.

"Babam, Hacı Azzam, Allah korkusu olan bir adamdır. Seni boşadı ve sana hakkından fazlasını verdi, Allah onu tazmin etsin. Vadeli ödeme, dini yasalara göre hesapladığımız nafaka ve bizden ekstra bir armağan. Kardeşin Hamidu'ya yirmi bin liralık bir çek verildi. Hastane masrafları ödendi, evdeki bütün eşyaları sana göndereceğiz, İskenderiye'ye."

Derin bir sessizlik hâkim oldu odaya. Suat, çökmüş bir biçimde sessizce ağlıyordu şimdi. Fevzi ayağa kalktı. O anda güçlü ve kararlı bir görünümü vardı, dünyanın geleceği dudaklarından dökülecek sözcüklere bağlıymış gibi. Kapıya doğru iki adımı attı. Sonra döndü ve bir şey hatırlamışçasına, "Reis Ha-

midu," dedi. "Kız kardeşini sakinleştir, biraz dengesiz görünüyor. Her şey bitti ve o hak ettiğini son kuruşuna kadar aldı. Bu işe arkadaşça girdik, arkadaşça bitiriyoruz. Kız kardeşin sorun yaratmaya ya da konuşmaya başlarsa size haddinizi bildiririz. Bu ülke bizim, Hamidu. Kolumuz her yere uzanır, insanları yola getirmek için farklı yöntemlerimiz var. Yöntemi siz seçin."

Yavaşça yürüdü sonra, odadan çıkıncaya kadar, kapı arkasından gidip geldi.

Bir adam şık takım elbisesinin göğsüne konmuş iki toz zerresini fiskeleyip nasıl yoluna devam ederse Hacı Azzam da Suat'ı ve ona olan düşkünlüğünü öyle silip attı. Hoş, ateşli ve diri vücudunun anısı zaman zaman geri geliyordu; onu unutmak için bilhassa onun son karşılaşmalarındaki vahşi, nefret dolu yüzünü, ondan kurtulmamış olsaydı başına açabileceği sorunları ve rezaleti düşünerek büyük ve zorlu bir mücadele verdi. Kendini çok güzel zamanlar geçirdiği bu evliliğin ona fazla pahalıya patlamadığı düşüncesiyle avuttu. Suat'la yaşadığı deneyimin yenilenebilir olduğunu da geçirdi aklından. Memleket yoksul ve güzel kızdan geçilmiyordu ve evlilik kutsaldı, kimse onu ayıplayamazdı.

Bu tür düşüncelerle Suat'ın hatırasını zihninden silmekte kimi zaman başarılı oldu, kimi zaman olamadı ve unutmak için kendini iş keşmekeşine kaptırdı. Tasso otomobil acentesinin açılmasına birkaç gün kaldığı için bürosunda oğulları Fevzi ve Mümin ile birlikte servis odası kurmuşlardı. Savaşa gider gibi, Semiramis Otel'de gerçekleşecek devasa partinin hazırlıklarıyla ilgilenip kentin önde gelen kodamanlarını bizzat davet etti. Hepsi geldi; yeni ve eski milletvekilleri, yüksek mertebeden devlet memurları, önde gelen ulusal gazetelerin

yazı işleri müdürleri; bu dostluklar bedavaya ya da sembolik fiyatlara verdiği birkaç arabaya patladı Hacı'ya. Bu, Japon yöneticilerin rızası ya da önerisiyle yapılmıştı.

Parti geç saatlere kadar devam etti, televizyon reklam ücretini alarak bazı parçalarını yayınladı ve gazeteler geniş biçimde yer verdiler. *El-Akbar* gazetesinin tanınmış ekonomi yazarlarından biri köşesinde Tasso acentesinin açılışını otantik Mısırlı işadamı Hacı Azzam'ın Batı araba şirketlerinin tekelini kırmak için attığı cesur ve vatanperver bir adım olarak tanımladı. Köşe yazarı bütün Mısırlı işadamlarına Mısır'ın yeniden doğuşu ve ekonomisinin sağlığı için Hacı Azzam'ın seçtiği zor ve dürüst yolu izlemelerini önerdi. İki hafta boyunca gazetelerde Hacı Azzam'ın fotoğrafları ve beyanatları hiç eksik olmadı. Mümessillik sözleşmesi imzalanırken çekilmiş fotoğraf özellikle çarpıcıydı, çünkü Hacı Azzam'ı koca cüssesi, avam yüzü ve kurnaz bakışlarıyla gösterirken, yanında oturan Tasso yönetim kurulu başkanı Bay Yen Ki ufak tefek Japon yapısı ve ince yüzünde katı bir ifadeyle dosdoğru önüne bakıyordu; iki adamın arasındaki fark Japonya ile Mısır arasındaki muazzam uçurumu özetliyordu sanki.

İlk birkaç ay boyunca acente bütün beklentilerin üzerinde satışlar gerçekleştirdi, Hacı Azzam Allah'ın lütfunu minnet dualarıyla karşılayıp hayır işleri için on binlerce lira bağışta bulundu. Japon tarafı Azzam'a Kahire ve İskenderiye'de servis istasyonları kurması için yeni projeler sundu. Hacı Azzam hayatının en görkemli günlerini yaşıyordu, ancak canını sıkan tek bir şey vardı, nafile yere bilmezden geldiği bir şey. El Fuli bir görüşme için peşindeydi ve Azzam onun randevu talebini erteleyebileceği kadar ertelemişti. Sonunda el Fuli'yle Sheraton'da görüşmeyi kabul etti ve kendini zor bir görüşmeye hazırlayarak Sheraton'a gitti.

Gün ortasında bile karanlık ve tıka basa dolu koridor bir hastanenin kabul yerinden çok Yukarı Mısır'da üçüncü sınıf bir tren vagonunu andırıyordu; kadınlar kucaklarında hasta çocuklarıyla ayakta duruyorlardı, ter kokusu boğuyordu insanı, yerler ve duvarlar kir içindeydi; muayene odasına girişi denetleyen birkaç erkek hemşire kadınlara hakaret ediyor, onları itip kakıyorlardı; bitmez tükenmez bir bağırış çağırış ve kargaşa söz konusuydu. Hatim Raşit ve Abduh, yanlarında ağlaması hiç kesilmeyen çocuğu taşıyan Hediye ile hastaneye girdiler. Bir süre kalabalığın arasında durdular, sonra Hatim hemşirelerden biriyle konuşup ona hastanenin müdürünü görmek istediğini söyledi. Hemşire ona bıkkınlıkla baktıktan sonra müdürün hastanede olmadığını söyledi. Hemşire ona herkes gibi sırasını beklemek zorunda olduğunu söylediğinde Abduh adamla kavgaya tutuşacaktı az kalsın. Bunun üzerine Hatim dışarı çıkıp en yakın umumi telefona gitti ve yanından hiç eksik etmediği küçük not defterinde kayıtlı birkaç numarayı aradı. Bunun sonucunda hastanenin müdür yardımcısı odasından çıkarak onları karşıladı ve müdürün yokluğu için özür diledi. Müdür yardımcısı solgun yüzlü, şişman bir adamdı, insanda iyi yürekli ve samimi biriymiş izlenimi uyandırıyordu. Çocuğu dikkatle muayene ettikten sonra endişeli bir ses tonuyla, "Maalesef ilerlemiş bir vaka ve oldukça kritik. Çocuk susuz kalmış, ateşi de yüksek."

Birkaç belge doldurup sinir küpüne dönmüş olan ve sigara üzerine sigara içip karısına küfreden Abduh'un eline tutuşturdu. Sonra doktor çocuğu kollarına aldı ve doktorun etkisiyle vakaya ilgi duymaya başlayan hemşireyle birlikte yoğun bakım koğuşuna doğru koştular. Çocuğun minik kollarına glikoz tüp-

leri bağlandı ama yüzü kireç gibi beyaz, gözleri çöküktü ve ağlama sesi giderek zayıflıyordu. Herkes son derece karamsar bir ruh haline bürünmüştü. Hemşire, Abduh'un sorusunu, "Tedavinin sonuç vermeye başlaması en az iki saat sürer. Allah'tan umut kesilmez," diye yanıtladı.

Odaya sessizlik hâkim oldu yine, Hediye sessizce ağlamaya başladı. Hatim, Abduh'u kenara çekip cebine bir tomar para koydu ve omzunu okşayarak, "Al bunu, Abduh," dedi, "hastane masrafları için. Başka bir şeye ihtiyacın olursa lütfen beni ara. Benim gazeteye gitmem gerekiyor. Durumu öğrenmek için bu gece seni arayacağım."

"Keşke seni uzun zaman önce tanısaydım!"

"Neden?"

"Hayatım tamamen farklı olurdu."

"Hâlâ hayattasın. Değiştirmek için çok geç değil."

"Neyi değiştireceğim, Busayna? Altmış beş yaşındayım. Biliyorsun, sonuna geldim."

"Kim demiş? Yirmi, otuz yıl daha yaşayabilirsin. İnsanların ne kadar yaşayacaklarına Allah karar verir."

"Güzel olurdu. İnsan otuz yıl daha yaşamak ister, en azından."

Birlikte güldüler, Zeki boğuk sesiyle, Busayna o tekrarlanan melodik cıvıltılarıyla. Yatakta çıplak yatıyorlardı, Zeki onu kollarına almış düz ve gür saçlarına dokunmanın tadını çıkarıyordu. Birbirlerinin vücutlarının mahremiyetinden tamamen kurtulmuşlardı, evin içinde saatlerce çıplak dolanıyorlardı. Busayna ona kahve yapıyor, bardağına viski koyup mezeler hazırlıyordu ve zaman zaman birlikte uyuyorlardı. Zeki bazen sevişiyordu onunla, ama genellikle yatıyorlardı öylece. Zeki

odanın ışığını söndürüyor, sokaktan gelen loş ve titrek ışıkta Busayna'nın yüzünü seyrediyordu. Böyle anlarda Busayna gerçek değilmiş gibi görünüyordu ona; harikulade bir hayalet, şafağın ilk ışığıyla geldiği gibi birden kaybolacak bir gece yaratığıydı sanki. Konuşuyorlardı, Busayna'nın sesi karanlıkta derin, tatlı ve sıcak. Ciddi bir sesle, tavana bakarak, "Ne zaman gideceğiz?" diye sordu.

"Nereye?"

"Beni bir yere götüreceğine söz vermiştin."

Zeki onun yüzüne bakarak, "Hâlâ nefret ediyor musun bu ülkeden?" diye sordu.

Busayna başını salladı tavana bakmaya devam ederek.

"Senin kuşağını bir türlü çözemiyorum. Benim zamanımda, ülkeyi sevmek din gibi bir şeydi. Birçok genç, İngilizlere karşı mücadele verirken hayatını yitirdi."

Busayna doğrulup, "İngilizleri kovmak için gösteriler mi düzenlediniz? Tamam, gittiler. Bu, ülkede her şeyin yolunda gittiği anlamına mı gelir?"

"Bu ülkenin tepetaklak gitmesinin nedeni demokrasi eksikliği. Gerçek demokratik bir sistemle Mısır büyük bir güç olurdu. Mısır'ın laneti diktatörlüktür, diktatörlük de kaçınılmaz olarak yoksulluğu, yolsuzluğu ve her alanda başarısızlığı getirir."

"Bunlar büyük laflar. Ben kendi çapımda düş kurarım. Rahat bir hayat sürmek ve aile kurmak istiyorum. Beni seven bir koca, yetiştireceğim çocuklar; kir, yoksulluk ve adaletsizliğin olmadığı güzel ve sıcak bir ev. Biliyor musun, bir arkadaşımın abisi üç yıl üst üste ortaokul bitirme sınavında başarısız oldu. Sonra Hollanda'ya gitti, Hollandalı bir kadınla evlenip oraya yerleşti. Orada adaletsizlik olmadığını söylüyor bize, kimsenin hakkı yenmiyormuş, burada yendiği gibi. Orada herkes hak-

kını alıyormuş ve birbirlerine saygı duyuyorlarmış. Sokaktaki çöpçü bile saygı görüyormuş. Yurtdışına bu yüzden gitmek istiyorum. Orada yaşamak, çalışmak ve gerçekten saygın biri olmak istiyorum. Bana on lira versin diye Talal gibi biriyle depoya gitmektense hayatımı alın terimle kazanmak istiyorum. Düşünsene, bana her seferinde on lira verirdi, iki paket Marlboro parası. Gerçekten salakmışım."

"İhtiyacın vardı, ihtiyacın varsa düşünemezsin. Busayna, ben geçmişte yaşamanı istemiyorum. Bütün başına gelenler okunup çevrilmiş bir sayfa sadece. Geleceği düşün. Artık birbirimiz için varız ve seni asla terk etmeyeceğim."

Sessizlik oldu bir an için. Sonra Zeki kasveti dağıtmak için neşeli bir ses tonuyla, "Bir-iki ay sonra elime yüklü para geçecek ve seni yurtdışına götüreceğim," dedi.

"Sahi mi?"

"Sahi."

"Nereye gideceğiz?"

"Fransa'ya."

Busayna bir çığlık atıp ellerini çırptı çocuk gibi. Sonra şakayla karışık, "Ama önce sen kendine dikkat et, sağlığını toparla ki beni orada tek başıma bırakma. O zaman felaket olur!"

Busayna güldüğünde yüzünün kasları büzülür, alnında ter damlaları birikir, mutluluğun şaşkınlığına uğramış da onu hiç kaybetmemek için sımsıkı tutunmaya karar vermiş gibi görünür. Zeki onu kollarına alıp, "Tamam mı? Anlaştık mı?" diye fısıldadı.

"Anlaştık."

Zeki ellerinden başladı. Parmaklarını tek tek öptü, sonra avuçlarını, kollarını ve dolgun göğüslerini. Boynuna geldiğinde güzelim küçük kulaklarını ağzına almak için gür saçlarını kaldırdı ve vücudunun kendi vücudunun altında arzuyla yandığını hissetti.

Bir fısıltıyla başladı. 'Fısıltı' doğru sözcük; birden duyulup Zeki Busayna'nın dudaklarını ateşli bir öpüşle çiğnerken kesildi. Birkaç saniye sonra fısıltı tekrar duyuldu, bu kez açık bir biçimde. Yattıkları odanın kapısı açıktı, Zeki'nin aklına birden birinin bekleme odasında hareket ettiği geldi. Yataktan çıplak olarak ayağa fırladı, Busayna ise tiz bir çığlık atarak kalkıp çıplak vücudunu örtmek için üzerine bir şeyler geçirdi. Ardından korkunç, kâbus gibi sahneler geldi; Zeki ile Busayna'nın asla unutamayacakları gergin dakikalar. Odanın ışığı yandı ve üniformalı bir polis memuru belirdi, arkasında da polis muhafızları. Aralarından Devlet öne çıktı, yüzünde kötücül bir gülümseme vardı. Sonra tiz ve ölüm kadar nefret dolu sesi duyuldu: "Rezalet ve edepsizlik! Her gün eve bir fahişe getirip geceyi onunla geçiriyor. Bu kadar pislik yeter be adam! Kendinden utan!"

"Kapa çeneni!"

İlk tepkisini böyle bağırarak verdi Zeki. Şaşkınlığını üzerinden atmıştı ve çok sarsılmış bir hali vardı, gözleri öfkeyle büyümüştü, zangır zangır titriyordu. Gayri ihtiyari pantolonunu almaya uzandı, bağırmaya başladı giyinirken. "Neler oluyor? Nedir bu maskaralık? Büroma girme iznini size kim verdi? Savcılıktan izin belgeniz var mı?"

Zeki son cümleyi başından beri düşmanca bir ifade takınmış olan genç polis memurunun yüzüne haykırdı. Polis memuru sakin ve meydan okuyan bir tonla, "Bana işimi nasıl yapacağımı mı öğreteceksin?" dedi. "Savcıdan izin belgesine ihtiyacım yok. Bu kadın ablanız ve sizinle birlikte yaşıyor, hakkınızda kendi evinde ahlaksız davranışlarda bulunduğunuza dair şikâyet dilekçesi verdi ve haciz davası açıyor."

"Zırvalık. Burası benim özel bürom ve o benimle burada yaşamıyor."

"Ama kapıyı anahtarıyla açıp bizi içeri aldı."

"Anahtarı olsa bile burası benim bürom, benim adıma kayıtlı."

"Öyleyse bunu tutanakta kanıtlayabilirsiniz."

"Neyi kanıtlayacağım? Ödeteceğim bunu sana! İnsanların mahremiyetini hiçe saymanın bedelini ödeyeceksin."

"Fahişelerin mahremiyeti, doğrusunu istersen!" diye haykırdı Devlet, gözlerini dikip ihtiyatla ona doğru gelerek.

"Kapa çeneni diyorum sana!"

"Sen kapa çeneni, pis moruk!"

"Susar mısınız lütfen, hanımefendi!" diye bağırdı memur Devlet'e, ondan taraf olduğunu gizlemek için öfkelenmiş numarasına yatarak. Sonra Zeki'ye dönüp, "Dinleyin, beyim. Yaşlı bir adamsınız, tatsızlığa gerek yok."

"İstediğin nedir senin?"

"Biz teftişimizi tamamlayıp size birkaç soru soracağız."

"Neyi teftiş edeceksiniz? Siz bu sürüngenin niyetlerine alet olmuşsunuz."

"Kaba bir insansınız siz. Dinleyin, çünkü size son kez söylüyorum. Başınızı belaya sokmadan bu akşamı atlatmaya bakın."

"Beni tehdit ediyorsun. Sana haddini bildirmek için bir telefon etmem yeterli."

"Öyle mi? Pekâlâ, özür dilerim," dedi polis öfkeyle. Sonra da, "Hadi bakalım, muhallebi çocuğu, sen ve fahişen karakola geliyorsunuz," diye devam etti.

"İleride aleyhine kullanabilecek sözler sarf etmemen için uyarıyorum seni. Bizi tutuklama yetkisine sahip değilsin."

"Yetkim olup olmadığını ben bilirim."

Polis memuru döndü ve muhafızlarına, "Getirin onları," dedi. Bu sözcükleri parola gibi bekleyen muhafızlar Zeki ile Busayna'nın üzerine atıldılar. Zeki direnip tehdit sözcükleri savurdu, bağırdı çağırdı, ama adamlar onu sıkıca kavradı. Bu arada Busayna feryat etti, yanaklarını tokatladı, yalvardı onu dışarıya sürüklerlerken.

Taha başlarda zorlandığını hissetti, ama zamanla kampın katı kurallarına alıştı ve form tuttu; şafak vakti kalkma, namaz kılma, Kuran okuma, kahvaltı; sonra üç saat aralıksız eğitim (bedensel dayanıklılık ve dövüş sporları). Sonra mücahitler Şeyh Bilal ve diğer hocalar tarafından verilen dersleri (hukuk, tefsir, Kuran bilimi, hadis) almak üzere bir araya geliyorlardı. Öğleden sonraları silah eğitimine ayrılmıştı. Mücahitler üzerinde Mısır'ın Turah Çimento Fabrikası yazan büyük bir otobüse binip dağların derinliğine gidiyor, orada atış eğitimi yapıyor, bomba yapmayı ve kullanmayı öğreniyorlardı. Kampın ritmi tüketici bir hızda cereyan ettiği için Taha düşünmeye zaman bulamıyordu. Akşam ezanından sonra konuşmaya ayrılan sürede bile mücahitler genellikle rejime dair tartışıyor, rejimin sadakatsizliği ve yıkılması için savaşmanın gerekliliğine dair hukuki kanıtlar sunuyorlardı.

Uyku saati geldiğinde mücahitler ayrılıyorlardı. Evli olanlar dağın eteğindeki aile konutlarına gidiyorlardı, bekârlar ise yan tarafta onlara ayrılmış küçük binada yatıyorlardı. Ancak o zaman, ışıklar sönüp ortalık sessizliğe büründüğünde, Taha karanlıkta yatağına uzanıp hayatının olaylarını bütün berraklığıyla hatırlayabiliyordu; sanki şaşırtıcı, aydınlatıcı bir enerji birden zihninde açığa çıkıyor ve hayalinde Busayna el Seyid canlanıyor, yüreğine şefkat doluyordu. Bazen birlikte geçirdik-

leri güzel zamanları anımsarken gülümsüyordu. Ona son kez görüyormuş gibi baktıktan sonra nefretle, "Aramızda her şey bitti, Taha. Sen yoluna git, ben de kendi yoluma gideyim," deyişini hatırladıkça bir öfke dalgası geçiyordu içinden. Birden gözaltındayken yaşadıkları kesintisiz yumruklar gibi iniyordu başına; dayak ve hakaret; her cinsel tacizden sonraki zayıf, bitkin ve ruhen çökmüş olduğuna dair hisleri; gözyaşlarına boğulup kalın sopayı bedenine sokmamaları için askerlere yalvarışı; ondan "Ben kadınım," demesini istediklerinde zayıf ve tekleyen sesi, sonra onu tekrar dövüp adını sormaları, bunun üzerine ölgün bir sesle, "Fevziye," demesi ve hiciv niteliği olan bir film seyrediyormuş gibi kahkahalara boğulmaları. Taha bütün bunları düşünüp uykusuz kalıyordu. Eski yaralarını deşip uykusundan oluyordu. Karanlıkta yüzü buruşuyor, soluğu hızlanıyordu. Koşuyormuşçasına derin soluklar alıyor, subayların seslerini tek tek düşünüp onları kategorize edinceye, hafızasında dikkatle depolayıncaya kadar dinmek bilmeyen şiddetli bir nefret dalgasına kapılıyordu. Bunu takiben intikam ateşiyle yanıp tutuşuyor, ona işkence ve tecavüz edenleri ibret verici bir biçimde cezalandırdığını tahayyül ederken titreme nöbetine tutuluyordu.

Bu intikam susuzluğu onu o denli motive ediyordu ki kamptaki eğitim egzersizlerinde olağanüstü aşama kaydediyordu. Gençliğine rağmen dövüş deneyimi onunkinden çok daha fazla birçoğunu alt edebiliyordu. Birkaç ay içinde normal, yan otomatik ve otomatik silahlarda sivrildi, kolaylıkla ve etkili bomba yapmayı öğrendi. Kaydettiği ilerleme kardeşlerini şaşırtıyordu. Bir keresinde, yirmi hedeften sadece birini ıskaladığı atış egzersizinden sonra, Şeyh Bilal yanına geldi, omzunu okşadı ve her heyecanlandığında olduğu gibi kaşındaki yara

izi seğirirken ona, "Allah seni kutsasın, Taha. Keskin nişancı oldun," dedi.

"Öyleyse ne zaman cihada katılmama izin vereceksiniz?" diye sordu Taha cesaretle, uzun zamandır zihnini meşgul eden soruyu sormak için fırsatı değerlendirerek. Şeyh Bilal bir süre bir şey demedi. Sonra şefkatle, "Acele etme, oğlum. Her şeyin bir zamanı var," diye fısıldadı.

Şeyh konuşmayı kısa kesmek istermişçesine oradan ayrıldı ve Taha aldığı belirsiz yanıtla öylece kalakaldı. İntikam almak için sabırsızlanıyor, operasyona katılmaya bütünüyle hazır olduğunu hissediyordu; öyleyse bu gecikme nedendi? Cihada katılıp kampa yaptıklarının sevinciyle dönerek övgüler alan diğer mücahitlerden aşağı kalmıyordu. Ondan sonra Taha kendisini operasyona göndermeye ikna etmek için birkaç kez daha Şeyh Bilal'in yanına gitti, ancak şeyh onu belirsiz yanıtlarla oyalamaya devam etti. Sonunda Taha'nın tepesi attı ve hiddetle "Yakında, yakında!" diye bağırdı. "Ne zaman gelecek bu yakın? Cihat için yetersiz olduğumu düşünüyorsanız bana bunun nedenini söyleyin ki ben de kamptan ayrılayım!"

Şeyh Bilal'in yüzündeki gülümseme genişledi, Taha'nın sabırsızlığından memnuniyet duymuştu sanki, sonra, "Sen işini yapmaya devam et, Taha. Yakında iyi haber alacaksın, Allah izin verirse," dedi.

Gerçekten de bir hafta bile geçmeden kardeşlerinden biri Şeyh Bilal'in onu görmek istediğini bildirdi. Öğle namazını bitirir bitirmez şeyhin bürosuna gitti; eski bir masa, birkaç yıpranmış iskemle ve üzerinde şeyhin bağdaş kurup Kuran okuduğu bir hasırdan ibaret bir odaydı. Şeyh Kuran okumaya iyice kaptırmıştı kendini, ancak birkaç dakika sonra fark etti Taha'nın odada olduğunu. Gülümsedi ve onu yanına oturttu.

"Seni önemli bir iş için çağırttım."

"Emrinizdeyim."

"Emretmek Allah'a mahsustur. Dinle, oğlum, sana bir gelin bulmaya karar verdik."

Şeyh bunu birden söyleyip gülmüştü, ama Taha gülmedi. Esmer yüzü ciddileşti ve, "Anlamıyorum," dedi yılgınlıkla.

"Evleneceksin, oğlum. Evliliğin ne olduğunu bilmiyor musun?"

Bunun üzerine Taha ayağa kalktı: "Hayır, Hocam, anlamıyorum. Ben size cihada katılmama izin vermeniz için yalvarıyorum, siz bana evlilikten söz ediyorsunuz! Evlenmek için mi geldim ben buraya? Hiç anlamıyorum, yoksa beni buraya alay etmek için mi çağırttınız?"

Şeyh'in yüzü ilk kez öfkeyle kasıldı ve ona, "Benimle bu şekilde konuşman münasebetsizce, bundan sonra kendine hâkim olursan çok sevinirim, yoksa ben de sinirlerime hâkim olamayacağım," diye bağırdı. "Bir tek sen değilsin Ulusal Güvenlik'te işkence gören. Binlerce kardeşimize işkence yaptılar. Ben de yüzümde işkence izi taşıyorum gördüğün gibi, ama aklımı kaçırıp her gün şeyhlerimin yüzüne bağırmıyorum. Senin cihada katılmanı ben mi engelliyorum sanıyorsun? Allah biliyor, oğlum, bu benim elimde olan bir şey değil. Operasyonlar konusunda benim karar verme yetkim yok. Hatta, son ana kadar benim bile haberim olmuyor. Ben sadece kamp komutanıyım, Taha, Cemaat Danışma Kurulu üyesi bile değilim. Lütfen bunu kafana sok ki ikimiz de huzur bulalım. Benim bütün yapabileceğim Cemaat Kurulu'ndaki kardeşlere adını önermekten ibaret. Bunu ısrarla yapıyorum, cesaretine ve eğitimde gösterdiğin olağanüstü gelişmeye dair birkaç rapor da gönderdim, ama henüz seni görevlendirmeye karar vermediler. Benim suçum değil sandığın gibi, ama deneyimimden yola çıkarak seni yakında göndereceklerini söyleyebilirim, Allah'ın izniyle."

Taha bir şey söylemedi, bir süre başını öne eğdi. Sonra alçak bir sesle, "Taşkınlığım için beni bağışlayın, Hocam. Sizi ne kadar sevdiğimi ve saydığımı Allah biliyor, Şeyh Bilal," dedi.

"Tasalanma, oğlum," diye mırıldandı Şeyh Bilal, dua tespihini çekmeye devam ederek. Taha aralarında geçen atışmayı hafifletmek istermişçesine yumuşak bir ses tonuyla, "Ama bu evlilik meselesini hakikaten tuhaf buluyorum," diye ekledi.

"Nesi tuhaf? Evlilik Allah'ın kulları için öngördüğü âdetlerden biridir. Yüce ve Muhteşem Allah, evliliği insanın ahlakı ve İslam için caiz kılmıştır. Sen genç bir adamsın ve doğal gereksinmelerin var. Senin evlenmen Allah'a ve Resul'üne -sallalahu aleyhi ve sellem- ileride, inşallah, ödüllendirileceğin bir itaat biçimidir. Seçilmiş Kişi -sallalahu aleyhi ve sellem- hadislerinden birinde şöyle demiştir: 'İçinizde evlenmeye müsait olan varsa, evlensin.' Ve Müslümanları kötülükten korumak için onlara evlenmeyi emretmiştir. Biz burada Allah'ın ve Resul'ünün -sallalahu aleyhi ve sellem- bize gösterdiği yolda yürürüz ve bu yoldan zerre kadar sapmayız, Allah'ın yardımıyla. Sana namuslu ve faziletli bir gelin sözü veriyorum."

"Tanımadığım bir kadınla mı evleneceğim?" diye karşılık verdi Taha düşünmeden.

Şeyh Bilal gülümsedi ve, "Onunla tanışmaya gideceksin, Allah'ın izniyle," dedi. "Kendisi Radva Ebu el Alâ, Müslüman kadının olağanüstü bir örneği. Asyutlu kardeşimiz Hasan Nurettin'le evliydi. Hasan şehitlik mertebesine ulaştı, Allah rahmet eylesin, kızın ondan bir oğlu vardı ve hamileydi, buraya bizimle İslami hayatı yaşamak için geldi."

Taha bir şey söylemedi, ikna olmamış gibi görünüyordu, bu yüzden Şeyh Bilal devam etti: "Allah korusun, oğlum, seni hiçbir şeye zorlamam. Radva ile tanışacaksın, yüzünü göreceksin, onunla konuşacaksın, Yasa'nın emrettiği gibi. Sonra ka-

rarını tam bir özgürlükle vereceksin. Size sınıfta dağıttığımız İslâm'da Evlilik adlı kitabı gözden geçirirsin umarım. Şunu da bilmeni isterim ki, oğlum, bir şehit duluyla evlenip yetim oğluna bakmak ödülünü iki katına çıkaracaktır, Allah'ın izniyle."

Gece yarısına doğru çocuğun durumu kötüledi, yoğun bakımdaki göstergeler nefes ve nabız sorunlarına işaret ediyordu. Görevli kadın doktoru çağırdı, doktor hemen geldi ve bir iğne yapılmasını istedi. Hemşire çocuğa iğneyi yaptı ve çocuğun durumu biraz düzeldi ama bir saatten kısa bir süre sonra tekrar kötüledi, kısa bir süre sonra da can verdi. Hemşire gözyaşlarına boğuldu, çocuğun minik yüzünü çarşafla örtüp odadan çıktı.

Hediye'nin hemşireyi görmesiyle hastanenin koridorlarında yankılanan tiz bir çığlık atması bir oldu. Sonra yere bağdaş kurdu, başını ellerinin arasına alıp ağıt yakmaya başladı. Abd Rabbuh'a gelince, esmer yüzü kasıldı ve dişlerini öyle bir gıcırdattı ki sesi duyuldu. Elindeki sigara paketini buruşturup paramparça etti, öyle ki parmaklarının arasından tütün aktı toz misali. Ağlamamak için insanüstü bir gayret sarf etti ama yine de yaşlar boşaldı gözlerinden, sonra kendini tamamen salıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Herkes ağlıyordu; hademeler, hemşireler ve hasta yakınları. Doktor bile gözlerini silmek için gözlüğünü çıkardı. Abd Rabduh ve karısı Hediye'ye çocuğun cesedini ertesi sabah gömülmek üzere morgda tutmaları gerektiği söylendi, bu da acı verici yeni bir sahnenin yaşanmasına neden oldu; çünkü küçük ceset yetişkin cesetlerin arasına yerleştirildiğinde, yaşlı morg görevlisi (ki yaptığı işin doğası gereği ölümle haşır neşirdi) kendine hâkim olamayıp titrek ve rahatsız edici bir ses tonuyla, "Allahüekber" ve "O'ndan geldik O'na döneriz" diye tekrarlamaya başladı.

Yakupyan Apartmanı'nın sakinleri bir şekilde haberi duymuşlardı, sabaha kadar oturdular. Odalarının kapılarını açıp başları öne eğik, bir ölüyü beklermiş gibi sessizce beklediler. Bazıları (kasetçalar sahibi olanlar) ellerindeki Kuran kayıtlarını o kadar yüksek sesle çaldılar ki bütün çatı yankılandı.

Sabah ezanından biraz önce Abd Rabbuh ile Hediye çatıya geldiler, acı ve yorgunluktan bitkin düşmüşlerdi, bütün kiracılar başsağlığı dilemek için onlara koşup üzüntülerini tekrar alevlendirdiler. Erkekler Abduh'a sarılıp elini sıktılar (samimiydi hepsi tepkilerinde, aralarında en gaddar ve saldırgan tip olan ve ağzı her zamanki gibi ucuz alkol koktuğu halde kaybolmuş bir çocuk gibi ağlayan Şoför Ali bile). Yaşlı kapıcı el Şazli, beyaz bıyıkları, uzun ve kuru bedeniyle yaslı babaya yaklaşıp elini sıkar sıkmaz -ikisi birbirlerine özel bir sevgiyle bağlıydılar- Abduh ona sarıldı ve yüzünü beyaz cellebiyesine gömüp Saidi aksanıyla, "Oğlum gitti, Amca!" dedi.

Kadınlar biliyorlardı felaketi ifade etmeyi. Tiz çığlıkları yükselip sessizliği parçaladı, birçoğu yanaklarını yere yığılıncaya kadar tokatladı. Yavaş yavaş sel gibi akan elem dinmeye başladı ve genellikle olduğu üzere erkekler Abduh'a karısını alıp biraz dinlenmeye gitmesi için ısrar etti, çünkü onları zor bir gün bekliyordu. Sonunda karı koca razı olup odalarına gittiler. Ancak uyumadıkları için ışıkları sabaha kadar açık kaldı. Hatta, kısa bir süre sonra tatsızlaşıp kavgaya dönüşen uzun bir tartışmaya tutuştular, bağrışları bütün çatıda yankılandı. Hediye'nin sesi azarlayıcı ve meydan okuyan bir tonla giderek yükselirken, Abduh'un sesi giderek alçaldı ve sonunda duyulmaz oldu. Ertesi gün, defin ve yas prosedürleri tamamlandıktan sonra, çatı, gece binanın önüne çekilen büyük bir kamyonun görüntüsüyle şaşkınlığa uğradı. Sonra Abduh'un odalarındaki eşyaları taşımaları için işçilere yardım ettiğini

gördüler. Kiracılar endişeyle sebebini sordular ve Abduh onlara İmbaba'da başka bir odaya taşınacaklarını söyledi. Yüzü o denli kederli, tavrı o kadar mesafeliydi ki kiracılar şaşkınlıklarını ifade etmekten kaçındılar, hatta onlara sıcak bir güle güle bile diyemediler.

"Kötü bir başlangıç yaptın, Azzam."

"Allah korusun, Kemal Bey! Ben sözümün eriyim ama bu iş biraz zaman alacak."

Sheraton'ın restoranında oturuyorlardı ve ortam gergindi. Azzam başka bir şeyden söz etmeye başladı ama el Fuli kaşlarını çatıp sert bir ses tonuyla, "Beni başka konularla oyalamaya çalışma!" dedi. "Çocuk değilim ben. Bir anlaşma yaptın ve anlaşmaya uymadın. Sana Büyük Patron'la ortaklık sözleşmesini imzalaman için üç ay önce verdim ve oyalama taktiklerine başvuruyorsun."

"Kemal Bey, bu şekilde konuştuğunuz için kendinizden utanmalısınız! Japon ortağımdan onay almak zorundayım, bunun için doğru zamanı bekliyorum."

"Japonların ne ilgisi var bu işle? Sözleşme kârdan alınacak yüzde üzerine seninle Büyük Patron arasında."

"Canım efendim, Japonların her şeyi bilmeleri gerekiyor. Arkalarından bir şey yaparsam mümessillik sözleşmesini iptal edebilirler."

Kemal el Fuli nargilesinden uzun bir nefes çekti, sonra nargilenin büyük ağızlığını masanın üzerine koyup birden ayağa kalktı. Oğlu ve yan masada oturan muhafızları da ayağa kalktılar. Kemal el Fuli gitmeden önce elbisesini düzeltirken kararlılıkla, "Ateşle oynuyorsun, Azzam," dedi. "Şaşırtıyorsun beni çünkü zeki adamsın. Seni meclise sokanların seni aynı zamanda oradan çıkarabileceğini anlaman gerekiyor."

"Beni tehdit mi ediyorsunuz, Kemal Bey?"

"Nasıl istersen öyle yorumla."

Hacı Azzam ayağa kalktı ve el Fuli'yi omuzlarından tutup ona sarılmak için kollarını açtı ve, "Canım efendim, lütfen, bu meseleyi bu kadar büyütmeyin," dedi.

"Allahaısmarladık."

El Fuli gitmek üzere döndü ama Hacı Azzam omzunu bırakmadan, "Canım efendim, her şey al gülüm ver gülümdür. Allah'ıma yemin ederim ki sözümde duracağım."

El Fuli omzunu öfkeyle silkti ama Azzam yanına yaklaşıp yalvarırcasına, "Kemal Bey, beni dinleyin, lütfen. Durumu ikimiz için de kolaylaştıracak bir ricam olacak sizden," diye fısıldadı.

El Fuli öfkeli bir bakış attı ona. "Büyük Patron ile tanışmak istiyorum," dedi Azzam.

"Büyük Patron kimseyle tanışmaz."

"Kemal Bey, lütfen bana yardımcı olun. Ekselansı tanımak ve durumu kendim izah etmek istiyorum. Birlikte yediğimiz ekmeğin ve tuzun hatırına ricamı geri çevirmeyin."

El Fuli ona belki de derinliğini son bir kez araştırır gibi baktı. Sonra, "Bakarız," dedi ve gitti.

Hacı Azzam için hiç de kolay değildi kârının yüzde yirmi beşinden feragat etmek, ama öte yandan hemen reddedecek güçten de yoksundu. Ödeyeceğine dair umutları olduğu sürece ona saldırmayacaklarını düşünüyordu, ufak bir umut bile olsa. Büyük Patronla görüşmeyi talep etmesinin altında yatan birinci neden zaman kazanmaktı, ama ikinci neden Büyük Patronla yüz yüze konuşursa onu yüzdeyi düşürmeye ikna edeceğine dair tuhaf bir histi. Son ve önemli bir amacı vardı; Büyük

Patron'un varlığından emin olmak. El Fuli onun bilgisi olmadan Büyük Patron'un adını kullanıyor olamaz mıydı? Düşük bir olasılıktı tabii ki, ama mümkündü.

Birkaç ay boyunca Azzam baskı yapmak için el Fuli'yi defalarca aradı ve bir sabah Azzam'ın bürosundaki telefon çaldı. Sekreterin pürüzsüz sesini duydu: "Hacı Azzam mı? Merhaba efendim. Kemal Bey sizinle görüşmek istiyor."

El Fuli'nin lafı dolandırmayan sesi geldi kulağına: "Büyük Patron ile randevun perşembe sabahı saat onda. Büronda hazır ol, seni arabayla aldıracağız."

Devlet her şeyi dikkatlice planlamış, rüşvet ve nüfuz yoluyla polisleri kendi tarafına almıştı. Bunun sonucunda Zeki el Dessuki'ye büyük bir görgüsüzlük ve laubalilikle davrandılar. Telefon etmesine izin vermeyip onunla alay ettiler: "Valentino sanıyor kendini!"

"Ünlü Ayyaş Şeyh sensin demek!"

"Bahse girerim ki aletin iflas etmiştir, onun yerine elini kullanıyorsundur!"

Gür kahkahalar attılar, ardından da gırtlak temizlemeler ve öksürük, Devlet de onların gönlünü alıp yüreklendirmek için zaman zaman kahkahalarına katılıyordu. Zeki bir şey demiyor, onlara cevap vermiyordu. Etrafına inşa ettiği duvarlar yıkılmış, her şey bitmişti; onlara direnirse bunun kaba davranışlarını daha ileri götürmelerine neden olacağını idrak ediyordu. Hıçkırıkları dinmek bilmeyen Busayna'ya da çok acıyordu. Zeki'yi tutuklayan memur ona dönüp, "Ne diyorsun, Bay Lay-lay-lom? Bundan böyle yaşına göre davranacak mısın?" dedi.

Zeki ona sesini yükseltmeden, "Davranışın yasalara aykırı, senden şikâyetçi olacağım," dedi.

Memur bağırdı: "Hâlâ büyük adam numarası mı? Senin ağzın büyük. Kendinden utan, be adam! Bir ayağın bu dünyada, diğeri öteki dünyada! Senin yaşında birinin bütün zamanını camide geçirmesi gerekir, bir fahişenin üzerinde çırılçıplak değil; bir de utanmadan hâlâ kafa mı tutuyorsun?"

Busayna memura yalvarmayı denedi ama adam onu, "Kapa çeneni, fahişe, yoksa hakkında ahlaka aykırı davranmaktan tutanak mı tutayım?" diye sertçe azarladı.

İkisi de tamamen teslim olup memurun sorularını yanıtladılar. Zeki şikâyetin geçersiz olduğunu, Devlet'in bürosunda onunla birlikte yaşamadığına dair beyanını onayladı. Busayna'nın yanında olmasını ise bir arkadaşının kızı olduğunu, ailesiyle tartıştığını ve onu aralarını düzeltmek için evine davet ettiğini söyleyerek açıkladı. Sonra polis tutanağını imzaladı. Busayna ve polis memurlarına teşekkür ettikten sonra karakoldan her şeyin yolunda gitmesinin memnuniyetiyle ayrılan Devlet (davacı) de tutanağı imzaladı. Maruz kaldığı bütün hakaretlerden sonra Zeki gururunu çiğneyip polis memuruna telefon etmesine izin vermesi için yalvardı, memur da sonunda kabul etti. Eskiden temyiz mahkemesinde yargıç olan bir arkadaşını arayıp yardım istedi. Yargıç hemen geldi, yüzünde uyku izleri vardı hâlâ, hemen komiserin odasına gitti. Komiser Zeki'yi çağırttı, oturmasını söyledi, bir fincan kahve söylemekte ısrar etti ve bir sigara uzattı (Zeki curcuna sırasında kendi paketini bürosunda unutmuştu.) Sonra komiser ona bakıp gülümsedi ve alçak sesle, "Tabii ki, meslektaşlarım sizi gücendirmişlerse onların adına özür dilerim, fakat bildiğiniz gibi olayın ahlaki boyutu var ve bu hassas bir konu. Burada görev yapan memurlar geleneklerimizi kıskanırlar ve biz hepimiz dindar insanlarız, elhamdülillah."

Zeki bir şey demedi. Sigarasını tüttürerek komisere baktı,

ama yargıç söze girdi: "Efendim, bu meseleyi tatlıya bağlayacağımızı umuyorum. Çok müteşekkir kalırım."

"Ekselansın arzusu benim için emirdir, ancak tutanak seri numarasıyla kayda geçti ve iptal edilemez. Ekselans prosedürü en az benim kadar iyi bilir mutlaka. Yapabileceğimiz tek şey Zeki Bey'le kızı bu gecelik salmak, yarın sabah gelip sulh yargıcının karşısına çıkarlar. Ben sulh yargıcıyla konuşup soruşturmayı ertelemesini isterim."

Zeki ile Busayna sulh yargıcının karşısına çıkmayı kabul ettiklerine dair bir taahhütname imzaladılar. Dışarı çıktıklarında Zeki arkadaşının elini sıkıp ona teşekkür etti. Arkadaşı, "Zeki Bey," dedi, "biz kardeş sayılırız. Bana teşekkür etmen gerekmez. Bu arada, ablanız Devlet'in nüfuz sahibi olduğuna ve polis memurlarını satın aldığına hiç kuşku yok. Komiser isteseydi tutanağı gözlerimizin önünde yırtıp atardı."

Zeki'nin yüzünde acı bir gülümseme belirdi ve yargıç onu teselli etmek için, "Tasalanma. Yarın sabah ilk iş olarak Bölge Emniyet Amirini arayacağım, meselenin kapanacağını umuyorum," dedi.

Zeki bir kez daha teşekkür etti ve Busayna'nın yanında Yakupyan Apartmanı'na doğru yürüdü. Sabah ışığı yerleri miskin miskin süpüren belediye işçileri ve bir nedenle erken kalkmış ya da akşamdan kalmış birkaç kişi dışında boş olan Süleyman Paşa'ya doğru süzülmeye başlamıştı. Zeki çok yorgun hissediyordu kendini, başı dönüyor, midesi bulanıyordu. Ne hareket edecek ne de öfkelenecek hali vardı. Bildiği tek şey, midesinin ağrıdığı, zihninin boş, düşüncelerinin dağınık olduğuydu. Yavaş yavaş üzerine ağır belaların çökmekte olduğunu idrak etmeye başladı, fırtına öncesinde hızla biriken bulutlar misali. Daha sonra uğradığı hakaretler, yediği küfürler kafasında yüzlerce kez dolanacaktı; kuzu kuzu boyun eğdiği için kendini

asla affetmeyecekti; hayatı boyunca gördüğü saygıyla, karakolda maruz kaldığı muamele arasında bir kıyaslama yapacaktı -kendi canını acımasızca yakmak ister gibi-, yankesici ya da pezevenk muamelesi yapmışlardı ona. Yüreğine ne olmuştu da bu kadar kolay boyun eğmişti. Dayak bile yese karşı gelmeyecekti. Neden teslim olup ona bulaşık bezi muamelesi yapmalarına göz yummuştu? İradesi nereye gitmişti, haysiyetine ne olmuştu? Sonuna kadar mücadele etmesi gerekirdi, ne olursa olsun, onuru için değilse bile, Busayna'nın kirlenen namusunu savunmak için. Busayna ne düşünecekti şimdi onun hakkında? Onu koruyamamış, hatta lehine tek bir sözcük bile edememişken hangi yüzle bakacaktı gözlerine?

Döndü ona bakmak için. Sessizce yürüyordu yanında. Birden boğuk sesiyle, "Hadi. Excelsior'a gidip kahvaltı edelim. Karnın acıkmıştır," dedi.

Busayna bir şey demedi ama sessizce peşinden Yakupyan Apartmanı'nın karşısındaki büyük restorana girdi. Yerleri deterjanlı suyla silen temizlikçilerden ve uzak bir köşede kahvesini içerken Fransızca gazetesini okuyan bir yabancıdan başka kimse yoktu içeride o saatte. Pencere yanındaki Süleyman Paşa Sokağı ile Adli Caddesi kavşağına bakan masalardan birine karşılıklı oturdular. Zeki iki çay ile kek söyledi ve ağır bir sessizlik çöktü aralarına. Sonunda Zeki çayından bir yudum alıp ufak ufak konuya girdi. "Busayna, yalvarırım sana canını sıkma. Hayatta insan kendini çok aptalca durumlarda bulabilir, onların üzerinde durmamak gerekir. Mısırda polis memurları kuduz köpeklerden farksızdır. Maalesef, Olağanüstü Hal Yasası'ndan güç alıyorlar..."

Söyledikleri saçma ve yersiz geldi ona, Busayna da başını önüne eğmeyi sürdürdü. Busayna önündeki çaya ve keke dokunmamıştı bile, Zeki ne kadar üzgün olduğunu fark etti.

"Devlet büronun anahtarını nereden buldu acaba?" dedi. "Her şeyi bunamış olduğumu kanıtlamak için planladı. Avukat bana davayı kaybedeceği garantisini veriyor."

Gevezelik etmesinin nedeni duygularını kontrol etmek, acı verici bir durumu sözcüklerden, olasılıklardan, varsayımlardan ibaret kılmaktı; bu şekilde içinde bulundukları can sıkıcı durumdan kurtulmayı umuyordu.

"Avukat bana bunama koşullarını açıkladı. Oldukça karışık bir alan ve mahkemeler öyle kolay karar vermiyor. Devlet cehaletiyle kolay olduğunu sanıyor."

Denemesi başarılı olmadı, Busayna ağzını açıp tek kelime bile etmedi, dinleme ya da konuşma yeteneğini yitirmişti sanki. Zeki masanın üzerinden ilk kez olarak onun üzerine doğru eğildi, ışığın altında yüzünün solgun rengini, kızarmış gözlerini ve polisle itiş kakışın sonucunda meydana gelmiş birkaç çiziği fark etti. Sevgiyle gülümseyip ellerini ellerinin arasına aldı ve, "Busayna," diye fısıldadı, "beni seviyorsan bütün bu saçmalıkları unut."

Busayna gösterdiği şefkate dayanamadı sonunda, çatlamış ve zor ayakta duran bir dağın yıkılmak için beklediği son dokunuştu sanki. Ağlamaya başladı ve alçak sesle, "Bütün hayatım boyunca her şeyde talihim kötü gitti," dedi.

Taha, Radva ile kız kardeşlerinin yanında buluştu. Onu peçesiz gördü ve onunla uzun uzun sohbet etti. Kendisinden üç yaş daha büyük olduğunu öğrendi, din konusundaki geniş bilgisinden ve sakin, yumuşak konuşma biçiminden hoşnut kaldı. Kendinden ve eski kocası Nurettin'den bahsetti Taha'ya, onu nasıl öldürdüklerinden. "Gazeteler polise ateş açtığını ve onu öldürmek zorunda kaldıklarını yazdılar, ama o gece tek bir el

bile silah sıkmadığına Allah şahit. Kapıyı çaldılar ve açar açmaz otomatik silahlarla taradılar onu. Hemen oracıkta şehit düştü, onunla birlikte üç mücahit daha. Bilerek öldürdüler onları, isteselerdi canlı ele geçirebilirlerdi."

Taha'nın yüzünde üzüntü ifadesi belirdi ve buruk bir ses tonuyla, "Yeni direktif mümkün olduğunca fazla İslamcı öldürmeleri yönünde," dedi. "Onlar buna 'yüreğe darbe' siyaseti diyorlar. Bu kâfir rejim Yahudilere bu kadar acımasız davranmış olsaydı Kudüs çoktan özgürlüğüne kavuşmuştu."

Radva başını öne eğdi ve ağır bir sessizlik çöktü. Sonra devam etti, hayatında başına gelen her şeyi anlatmak istiyordu sanki: "Kocam şehit olduktan sonra ailem beni başkasıyla evlendirmek istedi, benim için düşündükleri damadın zengin bir mühendis olduğunu ama namaz kılmayı bıraktığını öğrendim. Ailem beni onunla evlenirsem tekrar dine döneceğine ikna etmeye çalıştı ama ben reddettim. Onlara namazı bırakan birinin İslam'a göre kâfir durumuna düştüğünü ve Müslüman bir kadınla evlenmesinin caiz olmadığını söyledim, ama bana o kadar baskı yaptılar ki hayatımı cehenneme çevirdiler. Sorun şu ki, ailem dinin vecibelerini yerine getirmez. İyi insanlar ama maalesef hâlâ Cahiliye Devri'ndeler. Dinimle ilgili anlaşmazlığa düşeceğimden korktum, oğlum Abdül Rahman'ın dinine bağlı yetişmesini istiyordum, bu yüzden Şeyh Bilal'le temas kurdum ve ona kampta yaşamamıza izin vermesi için yalvardım."

"Peki ailen ne yaptı?"

"Birini gönderip iyi olduğumu ve Allah izin verirse ilk fırsatta ziyaretlerine geleceğimi bildirdim. Onlara kötülük yapmış olma ihtimaline karşı Allah'a beni bağışlaması için dua ediyorum."

Taha onu dinlerken hakikatleri söylediğini hissetti, konuşurken yüzünde beliren ciddi ve samimi ifade hoşuna gitti,

suçunu samimiyetle itiraf eden bir çocuğu andırıyordu. Ayrıca vücudunun dolgun, orantılarının düzgün, göğüslerinin şişkin ve sert olduğunu fark etti (daha sonra bu düşünce için kendine kızdı ve Allah'tan onu bağışlamasını diledi).

Birkaç gün sonra Şeyh Bilal onu bürosuna çağırıp elini sıktı. Bir an için ona gizemli bir gülümsemeyle baktıktan sonra derin bir ses tonuyla, yarım kalmış bir konuşmaya devam eder gibi, "Pekâlâ... Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Hangi konuda?"

Şeyh bir kahkaha patlattı ve, "Neden söz ettiğimi bilmiyor musun, Şeyh Taha? Radva'dan söz ediyorum, be adam!" dedi.

Taha bir şey söylemedi, mahcubiyetle gülümsedi sadece. Şeyh omzunu okşayıp, "Tebrikler, evladım," dedi.

Perşembe günü akşam ezanı biter bitmez mücahitler Taha'nın etrafını sarıp onu kutlarlarken kadınlara ayrılan odadan da sevinç feryatları yükseliyordu. Kadınlar iki gün boyunca gelini hazırlayıp ona çeyiz düzmekten bitkin düştüler. On beş dakika kadar süren çığlıklardan ve kutlamalardan sonra Şeyh Bilal nikâhı kıymak üzere oturdu. Radva vekil olarak Hamza kardeşi (akrabasıydı ve onun gibi Asyutluydu) seçti, diğer kardeşler de şahitlik yapmaya gönüllü oldular. Şeyh Bilal, şeriat yasalarına göre evliliğe dair olağan kısa konuşmayı yaptı, sonra Taha'nın elini Hamza'nın elinin üzerine koyup sözleşmenin metnini okudu, herkes arkasından tekrarladı. Bitirdiklerinde Şeyh Bilal, "Rabbim, birlikteliklerini kutsa, onlara sana itaat etmeleri için yol göster, dinlerine bağlı çocuklar bahşet!" dedi. Sonra elini Taha'nın başının üzerine koydu ve, "Allah sizi ve evliliğinizi kutsasın ve bahtınız açık olsun!" dedi.

Sonra bütün mücahitler damada sarılmak ve onu kutlamak için koştular ve sevinç çığlıkları yükseldi ve kız kardeşler tef çalıp şarkı söylemeye başladılar.

Sana geliyoruz, sana geliyoruz
Sen bize kollarını aç biz de sana.
Kıpkırmızı altının olmasaydı
Başka bir dünyada kalabilirdi.
Kahverengi buğdayın olmasaydı
Bu kadar güzel ve zarif olmazdı kızların.

Taha İslam'a uygun bir evlilik törenine ilk kez tanık oluyordu; kız kardeşlerin sevincinden ve şarkılarından, mücahitlerin onu kutlarken sergiledikleri coşkudan fazlasıyla etkilenmişti. Sonra kız kardeşler gelini yeni evine kadar götürdüler: Evli çiftlere tahsis edilmiş binada ayrı bir banyoya açılan geniş bir oda. Bina aslında, İsviçrelilerin zamanında, çimento fabrikası işçilerinin kalması için inşa edilmiş, İsviçreliler gittikten sonra boş kalmış ve bütünüyle unutulmuştu, ta ki şirket için çalışan İslamcı işçilerden bazıları işgal edip Cemaat için gizli bir kampa dönüştürünceye kadar. Kadınlar ayrılmış, cami sessizliğe bürünmüştü. Kardeşler damatla oturdular ve sık sık kahkahalarla kesilen neşeli bir sohbete daldılar. Sonra Şeyh Bilal ayağa kalktı ve, "Hadi kardeşler, bizim için gitme zamanı," dedi.

Taha gitmesini engellemeye çalıştı ama şeyh güldü ve, "Zifaf gecesinde gücünü konuşarak ziyan etmemelisin!" dedi.

Mücahitler kahkaha eşliğinde yorumlarda bulundular camiyi terk ederken. Taha onları yolcu etti. Kendi başına kalınca dehşete kapıldı. Zifaf gecesinde ne yapacağını birçok şekilde hayal etmiş, ama sonunda her şeyi Allah'ın buyruğuna bırakmaya karar vermişti; ancak onun kadınlarla deneyimsiz, karısının ise önceden deneyimli olmasının onu tatmin etmeyi güçleştireceği fikrinden duyduğu rahatsızlık devam etmişti.

Şeyh Bilal, düşüncelerini okumuş gibi, düğünden bir gün önce onu kenara çekip evlilikten ve şeriat yasalarına göre karısının haklarından söz etmiş; bir Müslüman için bakire olmayan bir kadınla evlenmenin utanılacak bir şey olmadığını, Müslüman kadının önceki evliliğinin kocası tarafından ona karşı kullanılamayacağını vurgulamıştı. Müstehzi bir biçimde, "Laikler bin bir çeşit nevrozdan mustaripken bizi püriten ve katı olmakla suçlarlar," dedi. "Onlardan biri dul bir kadınla evlenirse kadının ilk kocası bir türlü yakalarını bırakmaz, kadına onu yasal evliliğinden dolayı suçlarmışçasına kötü davranır. İslam'da bu tür kompleksler yoktur."

Bunlar, Taha'nın anladığı kadarıyla, Radva'ya nasıl davranması gerektiğine dair dolaylı mesajlardı. Şeyh onunla birlikte erkekle kadının arasında olması gerekenleri gözden geçirdi ve Bakara süresindeki şu ayeti açıkladı: Kadınlarınız sizin için bir tarladır. Tarlanıza nasıl dilerseniz öyle varın ve ruhlarınız için ilerleyin. Kuran'daki "Ruhlarınız için ilerleyin" ifadesi üzerinde bilhassa durdu, çünkü Yüce Allah bu ifadeyle bize kadınlarımızla yumuşak ve insani bir yaklaşımla çiftleşmemizi öğretiyordu. Şeyhin seksin en ince ayrıntısından bile insanı mahcup etmeyen ciddi ve saygın bir biçimde söz etme yeteneği vardı. Taha şeyhin söylediklerinden yararlandı ve daha önce bilmediği pek çok şey öğrendi, bu da adamı daha da fazla sevmesine neden oldu. İçinden, "Babam burada benimle olsaydı, o bile benim için Şeyh Bilal'in yaptığından fazlasını yapamazdı," diye geçirdi.

Nikâh töreni bitmiş, kardeşler kritik anla yüzleşmesi için onu yalnız bırakmışlardı. Merdiveni tırmandı, kapıyı çaldı ve gelin odasına girdi. Radva'yı yatağın kenarına ilişmiş buldu. Türbanını çıkarmıştı. Saçları siyah, gür ve düzdü, omuzlarına kadar iniyordu ve siyahlığı, teninin pembemsi beyazlığıyla kı-

yaslanınca, büyüleyiciydi. Taha ilk kez harikulade boynunu, küçük ellerini ve hassas parmak uçlarını fark etti. Yüreği gümbür gümbür atıyordu, gırtlağını temizledi ve mahcubiyet dolu bir sesle, "Allah'ın selameti üzerine olsun!" dedi.

Radva gülümsedi, başını öne eğdi ve kızararak, yavaşça, "Allah'ın selameti ve inayeti senin de üzerine olsun," diye fısıldadı.

Hatim Raşit haberi ertesi gün aldı. Gazetenin ilk baskısı çıkıncaya kadar bürosunda kalmıştı, sabahın dördünde eve dönüp kendine, "Uyuyayım, Abduh'a sabah bakarım," dedi. Geç saatte uyandı, duş yaptı, giyindi ve hastaneye gitmek üzere evden çıktı. Binanın lobisinde kapıcı el Şazli ile karşılaştı ve kapıcı ona kısaca, "Abduh size odanın ve büfenin anahtarını bıraktı," dedi.

"Ne?" diye haykırdı Hatim, şaşkınlıkla. Kapıcı ona çocuğun öldüğünü söyledi ve sonra olanları anlattı. Hatim bir sigara yaktı ve sakin kalmaya çalışarak, "Nereye gittiğini söyledi mi sana?" diye sordu.

"Bundan böyle İmbaba'da yaşayacağını söyledi, adres bırakmayı reddetti."

Hatim geri döndü, çatıya çaktı ve kiracılara Abduh'un yeni adresini sormaya başladı. Onların, "Abduh'u rahat bırak. Ona yeterince zarar verdin," gizli mesajını içeren küstah bakışlarına ve düşmanca yanıtlarına katlandı, ama sonunda bir yere varamadı. Akşam Abduh bir şey unutup iade etmediği yedek anahtarıyla geri döner diye büfenin önüne park edip arabasında bekledi. Üç gün art arda büfeye gitti, ama Abduh gelmedi.

Hatim pes etmedi. Abduh'u her yerde aradı, onu tanıyan herkese sordu, ama nafile. Bir hafta boyunca aradıktan sonra

Abduh'un gittiğinden emin oldu ve içini giderek kabaran bir hüzün ve umutsuzluk dalgası kapladı. Acılı ve çelişkili duygulara kapıldı; özlüyordu Abduh'u: Şevkini, güçlü bedenini, uysallığını ve saflığını, boğuk sesini ve Saidi aksanını. Aynı zamanda onun için yüreği paralanıyordu çünkü oğlunu ne kadar sevdiğini, ölümünün ona ne kadar acı vereceğini biliyordu. O gün onu hastanede bırakıp gazeteye gittiği için pişmanlık duydu ve kendine, "İşimi erteleyip zor anında onun yanında olabilirdim. Bana ihtiyacı vardı ama bunu söylemeye utandı," dedi.

Hatim'in ıstırabı günden güne arttı. Gerçekten talihsiz olduğu duygusu hâkim oldu ona. Sorun yaratmayan, uysal ve hassas bir hayat arkadaşı buluncaya kadar yıllarca sefalet ve acı çekmiş, tam hayatı yerli yerine oturmaya başlarken çocuk ölmüş, Abd Rabbuh da onu bir kez daha o umutsuz yolculukta bir başına bırakıp ortadan kaybolmuştu. Her gece bir Merkezi Güvenlik askeri kaldırabilmek için arabasıyla Çarşı bölgesinde dolanmaya başlayacak, adam muhtemelen hırsız ya da sabıkalı çıkacak, onu soyacak ya da dövecekti, birçok kez başına geldiği gibi. Bir *bargal* arayışıyla tekrar Chez Nous'ya gitmeye başlayacaktı. Sırf cinsel açlığını gidermek için El Hüseyin'deki Gebelavi hamamlarına gidip bir yeniyetme arayacak, karşılığında onun bayağılığına ve açgözlülüğüne katlanmak zorunda kalacaktı. Onu sevdikten, varlığına alıştıktan ve birlikte bir hayat planladıktan sonra neden kaybetmişti Abduh'u? Dindar olsaydı çektiği çilenin eşcinselliğinin cezası olduğunu düşünürdü, ama sevgilileriyle sakin ve huzurlu bir hayat süren onlarca eşcinsel tanıyordu. Peki bu neden onun başına gelmişti, Abduh'unu neden kaybetmişti?

Ruh sağlığı giderek bozulmaya başladı. İştahını yitirdi, eve kapanıp kendini içkiye verdi. Çok gerekli olmadıkça gazeteye de gitmiyordu, gitmesi gerektiğinde de sorunu çabucak çözüp

sessizliğin, hüznün ve anıların hâkim olduğu evine dönüyordu. Abduh burada otururdu, şurada yerdi, sigarasını şu küllükte söndürürdü ve... Şurada yanına uzanırdı ve Hatim onun esmer vücudunu okşar, her yerini öper ve arzuyla titreyen bir sesle, "Benimsin, sadece benim, Abduh. Sen benim harikulade kara aygırımsın," diye fısıldardı.

Hatim sabahlara kadar anılar denizinde yüzüyor, Abduh'la ilişkisini dakika dakika gözden geçiriyordu; ta ki bir gece, sarhoşluk ve umutsuzluk bulutlarının arasında birden zihninde yıldırım gibi bir fikir çakıncaya dek. Abduh'un bir keresinde şakayla karışık, "Bir Saidi başka Saidiler olmaksızın yaşayamaz. Biliyor musun, herhangi bir yere gittiğimde Saidilerin hangi kahveye takıldıklarını öğrenir, zamanımın büyük bir bölümünü orada geçiririm," dediğini hatırladı.

Hatim kendini toparladı ve sabırsızlıkla saatine baktı. Sabahın birini geçiyordu. Çabucak giyindi ve yarım saat sonra İmbaba sokaklarında insanlara Saidi kahvesinin nerede olduğunu soruyordu. Yarım saat sonra da buldu. Arabadan kahveye kadar olan kısa mesafede alnından ter boşaldığını, yüreğinin durmak üzere olduğunu hissetti.

Kahve tıka basa dolu ve kir içindeydi. Hatim hızla içeri dalıp sabırsızlıkla etrafına bakındı. Daha sonra bir şeye duyduğumuz aşırı arzuyla onu gerçekleştirme kudretimiz arasındaki ilişki üzerine kafa patlatacaktı; bir şeye duyduğumuz şiddetli arzu onun gerçekleşmesini sağlar mıydı? Abduh'u bulmayı o denli istiyordu ki, onu buldu. Kahvenin uzak köşesinde nargile içerken gördü onu. Koyu renk ferah bir cellebiye vardı üzerinde, başına da Saidi türbanı bağlamıştı. Heybetli ve etkileyici görünüyordu, hayal dünyasından fırlamış, sihirli, esmer bir cin gibi. Aynı zamanda gerçek benliğine dönmüştü sanki, aslına ve köklerine; Batı giysileriyle birlikte Hatim Raşit'le ya-

şadığı koşullu ve istisnai tarihini de üzerinden fırlatıp atmıştı sanki. Hatim bir an için Abduh'un karşısında sessizce durup seyretti onu, dikkatle baktı ona, tekrar kaybolma ihtimaline karşı varlığını onaylamak istercesine. Sonra hızla ona doğru gidip diğerlerinin dönüp bakmasına neden olan soluk soluğa bir sesle, "Abduh. Nihayet," dedi.

Zifaf gecesinde cinsel ilişkileri basit ve doğaldı, Radva yıllardır karısıymış gibi. Gülü parmaklarının temasıyla açıldı ve onu birkaç kez suladı, susuzluğunu giderinceye kadar. Bu onu şaşırtmıştı, daha sonra, zifaf gecesinin ayrıntılarını gözden geçirdiğinde, kendine daha önce bir kadına dokunmadığı halde Radva ile nasıl başarılı olduğu sorusunu sordu. Kuruntuları, kararsızlığı ve başarısızlık korkusu nereye gitmişti? Belki de Radva ile duygusal olarak kendini rahat hissettiği içindi, ya da Şeyh Bilal'in bütün öğütlerini uyguladığı için, ya da karısı deneyimiyle ona hazzın sırlarını gösterdiği için. Radva bunu beceri ve ustalıkla yapmıştı, ancak Müslüman bir kadın olarak doğal iffetini terk etmeksizin.

Taha bütün bunları düşündü ve bu kadınla evliliğin Allah'ın bir lütfu olduğuna karar verdi, çünkü Radva zarif, dürüst ve İslamcılığında samimi bir kadındı. Onu seviyor, onunla günlük yaşantısında kendini huzurlu hissediyordu. Taha ondan sabah ayrılıp bütün gününü kampta geçiriyordu. Akşam namazından sonra eve döndüğünde tertipli ve temiz bir oda, onu bekleyen leziz yemekler buluyordu. Nasıl da seviyordu onunla alçak yuvarlak masaya oturup akşam yemeği yemeyi! O Radva'ya gündüz yaşadıklarını anlatır, Radva da ona Müslüman kız kardeşleriyle konuşmalarını ve gazetede okuduklarını özetlerdi (Taha'nın gazete okumaya zamanı olmuyordu). Bir-

likte küçük Abdül Rahman'ın ancak aniden uykusu geldiğinde son bulan maskaralıklarına ve haylazlıklarına gülüyorlardı, uykusu geldiğinde de Radva küçüğü onun için hazırladığı yer yatağına yatırıp masayı toplamak ve bulaşıkları özenle yıkamak üzere geri dönüyordu.

Sonra izin isteyip banyoya gidiyordu ve Taha onu beklemek üzere eski demir karyolaya yatıyordu; sırtüstü uzanmış, tavana bakarak, yüreği artık tanıyıp sevdiği ve her gece sabırsızlıkla beklediği o gergin tutkuyla dopdolu: Ona duyduğu karşı koyulmaz özlem; sıcak suyun canlandırdığı büyüleyici vücudu banyodan çıkarken sarındığı büyük havlu dışında çıplak; ona sırtını dönüp kendini güzelleştirmek için aynanın karşısına geçtiği o gergin, heyecan verici, arzuya gebe sessiz anlar; Radva'nın sırf ona duyduğu arzuyu gizlemek için dingin sesiyle herhangi bir konuda konuşuyormuş gibi yapıp sarf ettiği karışık ve anlamsız sözcükler. Taha işareti anlayıp ona daha fazla zaman tanımaz, onun kıvrak, uzun, ince bedenini kendi vücuduna bastırır, onu öpücükleri ve yakıcı soluğuyla gıdıklardı, ta ki şefkati taşıp onun kollarında bütün duygularını boşaltıncaya dek -hüznü, anıları, ıstırap verici umutları, yatışmak bilmeyen intikam arzusu ve maruz kaldığı işkencelere duyduğu vahşi nefret; çatıdaki odasında sık sık kapıldığı içini acıtan o yakıcı, karanlık cinsel arzu- hepsini Radva'nın bedenine akıtır ve özgürleşmiş olarak çıkardı, rahatlamış olarak; yangın söndürülmüş ve yerini her gece daha derine kök salan dingin ve sağlam bir sevgi almış olarak.

Seviştikten sonra onu içten bir minnetle seyreder, ellerini, yüzünü ve saçını öpücüklere boğardı. Vücudunun topografyasında uzmanlaşmış, dilini o kadar iyi kavramıştı ki sevişmeleri saatlerce sürer, Radva'nın yüzü zaman zaman bir tür sarhoşlukla aydınlanırdı.

Mutluluğu doya doya tattığı aylar geçirdiler birlikte. Sonra bir gece onunla yataktayken performansı düştü, kafası karıştı ve vazgeçti. Sessizlik çöktü, sonra birden deli gibi yataktan fırladı, altlarındaki yatak sallandı, koşarak gidip ışığı açtı. Radva çıplak vücudunu örtmek için giysilerini toparlayıp endişeyle, "Ne oldu?" diye sordu.

Taha suskun kalıp kanepeye oturdu. Sonra yavaşça iki büklüm olup başını ellerinin arasına aldı, yüzünü acı çekiyormuşçasına buruşturmuştu. Radva, fevkalade endişeli, yanına gidip, "Neyin var, Taha?" diye sordu.

Taha, belki de Radva'nın samimi endişesinden etkilenerek, huzursuz bir biçimde kıpırdandı, derin bir iç geçirdikten sonra gözlerini onun gözlerinden kaçırarak, "Lütfen beni yanlış anlama, Radva," dedi. "Evliğimizden dolayı çok mutluyum ve bana senin gibi dinine bağlı bir eş bahşettiği için Allah'a binlerce kez şükrediyorum. Ama ben bu kampa evlenmek için katılmadım. Buraya Şeyh Şakir'le birlikte belli bir amaçla geldim. Allah adına mücadele vermek için. Bir yıl oldu geleli, çeşitli eğitimlerden geçtim ve şimdiye kadar bana güvenip tek bir görev bile vermediler. Kararlılığımın zamanla zayıflayacağından korkuyorum."

Yumuşak, hüzünlü bir ses tonuyla konuşuyordu. Sonra elini bacağına vurup buruk bir ses tonuyla, "Mesele evlenmek olsaydı seninle hayatta bu kampta evlenmezdim," dedi. "Her gün kendime yüzlerce kez, 'Neden buradayım?' diye soruyorum. Neden Radva? Şeyh Bilal'in beni mücadeleden uzaklaştırmak için evlendirdiğini düşünüyorum."

Radva anlayışlı, bilge bir anne gibi gülümsedi ve kolunu şefkatle Taha'nın omzuna dolayıp, "Allah'a sığın ve bu düşünceleri zihninden kov, çünkü onlar Şeytan'ın fısıltıları," dedi. "Şeyh Bilal dürüst adamdır, asla yalan söylemez. Seni cihada

layık görmese kamptan azat ederdi, tıpkı seni dininden uzaklaştıracak yoz bir kadınla evlenmene rıza göstermeyeceği gibi" (bu noktada sesi azarlayıcı bir tona büründü). "Ben senin karınım, Taha, seni cihada herkesten önce ben yüreklendiririm, bir gün şehit düşecek olsan seninle herkesten önce ben gurur duyarım. Seninle birlikte şehit olmak için Allah'a dua ediyorum. Ama şehit olan eski kocam Hasan'dan biliyorum ki askeri operasyonlar piknik ya da çocuk oyuncağı değildir, sadece Cemaat Kurulu'ndaki kardeşlerin bildiği hassas düşüncelerle yönlendirilirler."

Taha itiraz etmek için ağzını açtı ama Radva konuşmasını engellemek için elini hızlı ve yumuşak bir biçimde ağzına götürüp, "Sabırlı ol, Taha, sabırlı ol. Allah mutlaka sabırlı olanın yanındadır," diye fısıldadı.

Perşembe sabahı saat tam onda, Yakupyan Apartmanı'nın önüne siyah bir "Fantom" Mercedes yanaştı. Arabadan kırk yaşlarında, iyi giyimli bir adam indi, Hacı Azzam'ın bürosunu sorduktan sonra büroya gitti ve Hacı Azzam'ı selamlayıp kendini gururla, "Cemal Bereket, Paşa'nın bürosundan," diye tanıttı.

Hacı Azzam arabada onun yanına oturdu ve yolculuk boyunca birkaç iltifat sözcüğü dışında pek bir şey konuşmadılar. Azzam kendini tespih çekip dua okuyarak meşgul etti. Büyük Patron'un Mariyut Kanalı'nda oturduğunu biliyordu ama böyle bir ev görmeyi beklemiyordu: Çocukluğunda gördüğü kraliyet saraylarını andıran devasa malikâne tepenin üzerine inşa edilmişti ve bu ona zapt edilemez bir kale havası veriyordu, etrafında da tamamı ekili en az elli dönüm toprak vardı.

Dış kapıyla malikâne kapısı arasındaki mesafeyi bahçe-

lerin ve ağaçların arasındaki asfalt yolda yarım saatte aldılar. Araba üç kez güvenlik bariyerinde durdu, güvenlik görevlileri arabayı denetlediler. Güvenlik görevlileri devasa adamlardı, uyumlu kravatlarla üç parçalı takım elbise giymişlerdi. Kemerlerinden büyük tabancalar sarkıyordu, ellerinde ıslık çalan elektrikli çubuklar vardı, arabayı bu çubuklarla dikkatle taradılar, ardından da Hacı Azzam'ın kimliğini sekreterin onlara sunduğu geçiş belgesindeki ayrıntılarla kıyasladılar. Bu üç kez tekrarlandı ve Hacı Azzam'ın canını o kadar sıktı ki sonuncu seferinde az kalsın itiraz edecekti. Yine de öfkesini bastırıp sesini çıkarmadı, araba sonunda malikânenin kapısına kadar giden geniş ve kıvrımlı yola girdi. Kapıda güvenlik işlemleri bir kez daha tekrarlandı ve bu sefer Hacı Azzam'ın evrak çantasını açıp içine baktılar, Hacı'dan metal dedektörden geçmesini istediler. Öfkesi Hacı Azzam'ın yüzünden rahatlıkla okunuyordu, sekreter yanına gelip kabaca, "Güvenlik önlemleri esastır," dedi.

Sonra sekreter ona lobide beklemesini söyleyip ortadan kayboldu. Hacı Azzam bir süre bekledi, beklediği süre zarfında mermer sütunlara, lüks halılardaki İran motiflerine ve yüksek tavandan sarkan devasa kristal avizelere baktı. Bir süre sonra öfkelenmeye, kendini aşağılanmış hissetmeye başladı; bu uzun bekletmeyi ve abartılı güvenlik kontrollerini onu küçük düşürmek için yapıyorlardı sanki. "Bana hem saygısızca davranıyorlar hem de paramı ceplerine indirmek istiyorlar. Tek bir teşekkür sözcüğü bile sarf etmeden kârımın dörtte birini tepside istiyorlar, yüzsüz herifler!" Azzam'ın kızgınlığı arttı ve görüşmeden çekip gitmek için güçlü bir istek duydu; hemen o anda kalkıp sekreteri bulmak ve gideceğini söylemek, ne olursa olsun, ama yüreğinde biliyordu bunun imkânsız olduğunu; öğleye kadar bile bekletseler itiraz mahi-

yetinde tek sözcük bile sarf edemezdi. Büyük balıklarla yüzüyordu artık, tek bir hata mahvına sebep olabilirdi. Gambitini hazırlayıp Büyük Patron'u kendine acındırarak kârdan alacağı yüzdeyi düşürmeye ikna etmek zorundaydı. Elinden ancak bu kadarı gelirdi, yapacağı herhangi bir aptallığın bedelini ağır öderdi yoksa, hem de hemen.

Nihayet arkasında ayak sesleri duydu, öyle bir korkuya kapıldı ki kendinde arkasına dönecek gücü bulamadı. Muhafızlardan biri belirdi ve onu takip etmesini işaret etti. Uzun bir holü kat ettiler, ayak sesleri cilalı mermer döşemede yankılanıyordu. Sonunda devasa bir salona girdiler, kapının karşısında meşe ağacından büyük bir çalışma masasıyla etrafına on koltuk dizilmiş büyük bir konferans masası vardı. Muhafız Azzam'a oturmasını işaret etti ve odadan çıkarken saygısızca, "Paşa arayıncaya kadar burada bekle," dedi.

"Arama" sözcüğü endişelendirmişti Azzam'ı. Bu Büyük Patron'un aslında orada olmadığı anlamına mı geliyordu? Öyleyse neden onu arayıp randevusunu iptal ederek boş yere zamanını harcamasını engellememişti ve bütün bu bekletmeler ne anlama geliyordu? Birden holde yankılanacak denli gür bir ses duydu: "Hoş geldin, Azzam!"

Panik halinde ayağa fırlayıp sesin kaynağını bulmak için etrafına bakındı ama ses konuşmaya devam etti: "Korkma! Ben başka yerdeyim, ama seni telefonla arıyorum ve seni görebiliyorum. Maalesef, fazla zamanım yok. Hemen konuya girelim. Beni neden görmek istedin?"

Hacı zekâsını toparlayıp sesini yükseltmek, iki haftadır kendini hazırladığı sözleri dillendirmek için çaba sarf etti, ama kafası o kadar karışmıştı ki düşüncelerini bir türlü toparlayamadı. Bir süre sonra ancak şu lafları edebildi: "Hizmetinizdeyim efendim. Ekselanslarının emirlerine amadeyim. Zarafeti-

niz beni hayranlığa gark ediyor, iyiliğiniz tüm ülkeyi kucaklıyor. Allah Mısır'ı sizsiz bırakmasın! Ekselanslarının benim davama merhametle yaklaşacağı umudu taşıyorum, efendim. Pek çok sorumluluğum, geçindirmek zorunda olduğum geniş bir ailem var. Yüzde yirmi beş benim için çok büyük bir yük, efendim, gerçekten."

Büyük Patron bir şey demeyince Azzam cesaret bulup devam etti: "Ekselanslarının cömertliğine ihtiyacım var. Peygamberimizin adına, beni kırık bir kalple göndermeyin! Ekselansları yüzdeyi sekizde bire indirirse, örneğin, çok müteşekkir kalırım."

Bir sessizlik anı daha geçti. Sonra Büyük Patron'un sesi rahatsız edici bir biçimde yankılandı: "Dinle, Azzam. Seninle harcayacak zamanım yok. Yüzde sabittir ve herkes için geçerlidir. Senin mümessillik işin gibi büyük işlere kârın yüzde yirmi beşine ortak olarak gireriz. Bu yüzdeyi yaptığımız işe karşılık alırız. Seni vergi dairesinden, sigorta bürosundan, güvenlik standardı bürosundan, denetleme bürosundan ve projeni bir anda durdurup mahvedebilecek binlerce başka bürodan koruruz. Ayrıca, seninle çalışmaya gönüllü olduğumuz için Allah'a şükretmen gerekir, çünkü kirli bir iştesin."

"Kirli mi?"

Azzam sözcüğü yüksek sesle tekrarladı ve dudaklarından Büyük Patron'un daha da kızmasına neden olan bir itiraz fısıltısı çıktı, çünkü Büyük Patron ikaz edici bir tonla, "Sen gerçekten aptal mısın, yoksa aptal numarası mı yapıyorsun?" dedi. "Esas parayı Japon şirketiyle ilgisi olmayan kirli bir işten kazanıyorsun. Uzun lafın kısası, uyuşturucu ticareti yapıyorsun ve biz bunu biliyoruz. Masaya otur ve üzerinde adının yazılı olduğu dosyayı aç. Faaliyetlerin için tutulmuş raporları göreceksin: Ulusal Güvenlik araştırmaları, Narkotik Masası, Cinayet Ma-

sası Soruşturma Bölümü. Her şey elimizde. Onları şimdiye kadar devreye sokmayan da, bir anlık bir uyarıyla devreye sokup seni mahvedebilecek olan da biziz. Otur, Azzam ve aptallığı bırak; dosyayı oku. İncele ve ezberle, dosyanın sonunda ortaklık sözleşmesinin bir nüshasını bulacaksın. İmzalamak istersen, imzala. Sen bilirsin."

Büyük Patron alaycı bir kahkaha attı ve bağlantı kesildi.

Abduh memnuniyetsiz karşıladı onu. Yerinden kalkmadan soğuk bir biçimde elini sıktı, sonra yüzüne bakmaktan kaçınıp nargilesiyle meşgul oldu. Hatim gülümseyip sevecen bir tonla, "Nasıl bir karşılama bu böyle? Hiç olmazsa bir çay ısmarla bana," dedi.

Abduh ona bakmadan ellerini çırptı ve garsona bir bardak çay söyledi. Hatim konuşmaya, "Başın sağ olsun, Abduh," diyerek girdi. "Sen Allah'a ve O'nun gücüne inanırsın. Ama oğlunun yasını tutmak beni görmene engel mi?"

Abduh patladı birden. "Kes, Hatim Bey! Allah bizi affetsin, oğlum benim yüzümden öldü."

"Ne demek istiyorsun?"

"Allah beni seninle günah işlediğim için cezalandırdı."

"O zaman oğlu ölen herkes Allah tarafından mı cezalandırılıyor?"

"Evet, Yüce ve Görkemli Allah erteler ama unutmaz. Seninle birlikte olarak onu gücendirdim ve cezalandırılmayı hak ettim."

"Kim soktu bunu senin kafana? Karın Hediye mi?"

"Hediye ya da başkası, sana ne? Ben sana aramızda her şeyin bittiğini söylüyorum. Sen yoluna git, ben de kendi yoluma. Bir daha birbirimizi görmeyelim."

Sesi heyecanlı ve boğuktu; bağırıyor, ellerini kendini dönüşü olmayan noktaya doğru itmek ister gibi sallıyordu. Hatim bir süre bir şey demedi, sonra kafasında plan değişikliği yapıp yumuşak bir tonla konuşmaya başladı.

"Pekâlâ, eski dost. Anlaştık. Çatıyı ve büfeyi terk ettin, ilişkimizi de bitirmek istiyorsun. Kabul ediyorum. Ama kendin ve karın için parayı nereden bulacaksın?"

"Allah rızkımızı verir."

"Allah tabii ki rızkınızı verir. Ama sana yardım etmek benim görevim, ilişkimiz bitmiş de olsa. Bana kötü muamele etmene rağmen, Abduh, benim için hâlâ önemlisin... Dinle. Sana beni iyi hatırlaman için harika bir iş buldum."

Abduh sustu, kararsızlığa düşmüş gibi görünüyordu. Nargileden uzun bir nefes çekti, kafa karışıklığını gizlemek istermiş gibi.

"Nasıl bir iş olduğunu sormayacak mısın bana? Seni el Munira'daki Fransız Kültür Merkezi'ne kapıcı olarak tavsiye ettim. İyi ve kolay bir iş, ayda beş yüz lira maaşı var."

Abduh bir şey demedi, ne kabul etti ne de ret. Hatim başarısının farkına varıp devam etti. "Sen en iyisine layıksın, Abduh. Al."

Çantasından bir kalem bir de çek defteri çıkardı, gözlüğünü taktı, çeki doldurdu ve gülümseyerek, "Bu bin liralık çek yeni işine başlayıncaya kadar masraflarını karşılaman için."

Eli bir süre havada kaldı, Abduh elini yavaşça uzatıp çeki alıncaya kadar, sonra da alçak sesle, "Teşekkür ederim," dedi.

"Abduh, ben seni bu ilişkiye hiçbir zaman zorlamadım. Beni terk etmeye karar verdiysen, terk edersin. Ama senden son bir ricam olacak."

"Ne ricası?"

Hatim birbirlerine temas edinceye kadar öne eğildi, elini Abduh'un bacağına koydu ve tutku dolu bir sesle, "Bu gece be-

nimle kal, Abduh," dedi. "Sadece bu gece, son gecemiz olacak. Söz veriyorum, Abduh, bu gece benimle gelirsen beni bir daha asla görmeyeceksin. Yalvarıyorum sana."

Arabada gergin bir sessizlik içinde birbirlerinin yanında oturdular. Hatim planını başarılı bir şekilde uyguluyor, sonunda Abduh'u tekrar elde edeceğini tahmin ediyordu; Abduh paranın ve yeni bir işin cazibesine hayır diyemeyecekti bir kere, ayrıca o hazların tadını tekrar aldığında ilişkiyi tazelemeden edemeyecekti. Abduh kendi payına Hatim'in davetini kabul edişini koşulların ona zorladığı kaçınılmaz bir şey olarak telakki ediyordu; büfeden ayrıldığından beri kendini ve karısını geçindirecek parayı bulamamıştı, çayını ve tütününü bile hemşerisi olan kahve sahibinden veresiye alıyordu. Saidi tanıdıklarına iki aydan kısa bir süre zarfında üç yüz lira borçlanmış, bir türlü meyve vermeyen uygun bir iş arama çabasından sıkılmıştı. Gündelikçi amele olarak çalışmış, ama çok sıkılıp birkaç gün sonra bırakmıştı. O tür zor işlere dayanacak gücü yoktu artık, sırtında o ağır harç teknesiyle bütün gün birkaç lira için bir in bir çık, üstelik yarısını da taşeron firma çalar, hakaret ve saygısızlık da cabasıdır. O zaman ne gelirdi ki elinden? Hatim'in önerdiği iş saygın ve düzgündü, kurdu kapıdan sonsuza dek uzak tutabilirdi. Öyleyse sadece bir gece için neden yatmasın onunla, isteğini bir kereye mahsus olmak üzere neden yapmasın? Sonra çeki bozar, borçlarını öder, birincil ihtiyaçlarını görür, yeni işe başlar başlamaz onunla ilişkisini bitirip bu kirli faslı kapatırdı. Allah'ın pişmanlığını kabul edip onu bağışlayacağından emindi, sonra hacca gidip bütün günahlarından arınacaktı, annesinin onu doğurduğunda olduğu gibi. Bu günahı o gece son bir kez daha işleyecek, ertesi gün pişmanlık getirip bir daha da işlemeyecekti. Abduh Hediye'ye Hatim'i gördüğünü söylememeye karar verdi, çünkü öğrenirse hayatı

ona zehir ederdi. Çocuğun ölümünden sonra kavga etmedikleri, ona hakaret edip lanet okumadığı tek gün bile geçmemişti. Karısı üzüntüden aklını yitirmiş, oğlunu kendi elleriyle öldürmüş muamelesi yaparak Abduh'un sırtında ve hayatında ağır bir yük haline gelmişti. Asıl üzücü olan suçluluk duygusunun karısından sızıp ona hâkim olması, onu sık sık uykusuz bırakmasıydı. Bütün bunlar sonra erecekti o gece. Hatim'in bedenini tatmin edecek, işi kapacak ve günah işlemeye son verecekti.

Hiç konuşmadan daireye girdiler, Hatim ışıkları açıp neşeli bir ses tonuyla, "Ev sensiz korkunç," dedi.

Abduh birden yanına gitti, ona sarıldı ve sevişmek için giysilerini çıkarmaya başladı. İşi bir an önce bitirmek istiyordu ama Hatim onun telaşını özlemine yordu, mutlu bir kadınsı kahkaha attıktan sonra, "Sabırlı ol, Abduh," diye fısıldadı fingirdeyerek.

Hatim hızla iç odalara doğru giderken Abduh barı açtı, bir şişe viski çıkardı, kendine bir bardak doldurdu, su ya da buz katmadan bir dikişte içti. Sarhoş olmak için zorlayıcı bir istek duyuyordu, Hatim'in kendini hazırlamak için ihtiyaç duyduğu yarım saat zarfında birkaç bardak indirdi midesine. Alkol hemen etkisini gösterdi. Kanın damarlarında tutkulu ve sıcak aktığını hissetti, güçlü ve yetenekli olduğu duygusuna kapıldı, hiçbir şey onu yapmak istediğini yapmaktan alıkoyamazdı. Hatim banyodan çıplak teninin üzerine giydiği pembe ipek pijamasıyla çıktı ve mutfağa sıvışıp sıcak yemekle döndü, tabakları masaya koydu ve kendine bir bardak viski koyup yavaşça yudumlarken bardağın kenarını yaladı. Sonra elini Abduh'un güçlü koluna koyup, "Seni çok özledim," diye fısıldadı.

Abduh onun elini kolundan çekip sarhoş bir sesle, "Hatim Bey, bir anlaşma yaptık. Bu gece son gecemiz. Yarın sabah herkes yoluna gidecek, tamam mı?" dedi.

Hatim gülümsedi, parmaklarını Abduh'un kalın dudaklarında gezdirip onun aksanını işveli bir biçimde taklit ederek, "Tamam, seni Saidi seni," dedi.

Abduh bu kez kendini tutamadı, Hatim'i bir çocuğu kucaklar gibi kucaklayıp kaldırdı, onun itiraz kahkahalarına ve kışkırtıcı çığlıklarına kulak asmayıp yatağa fırlattı, pantolonunu çıkardı ve üzerine kapandı. Vahşi bir biçimde sevişti onunla, onu o güne kadar yapmadığı gibi kapıp götürdü ve Hatim'in birkaç kez zevk ve acıyla çığlık atmasına neden oldu. Abduh hevesini yarım saatten kısa bir süre içinde üç kez aldı Hatim'in vücudundan, tek kelime bile etmeden, istenmeyen bir işi bir an önce bitirmek için gayretle çalışan biri gibi. Bitirdiklerinde Hatim çıplak olarak karnının üzerine uzandı ve gözlerini esrik bir baygınlıkla kapattı; uyuşturucu almış ya da uykusunda gördüğü harikulade düşün hiç bitmemesini arzulayan biri gibi. Abduh sırtüstü yatmış tavana bakıyordu, tek kelime bile etmeden üst üste iki sigara içti. Sonra ayağa fırladı ve giyinmeye başladı. Hatim onun gitmeye hazırlandığını hissedip doğruldu ve endişeyle, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Gidiyorum."

Abduh kayıtsızlıkla söylemişti bunu, mesele kapanmış gibi. Hatim yataktan kalktı, Abduh'un önünde durdu ve, "Bu gece de kal, yarın gidersin," dedi.

"Bir dakika bile kalmam."

Hatim çıplak vücudunu onun vücuduna dayayıp, "Bu gece de kal, benim için," diye fısıldadı.

Abduh onu birden o denli sert itti ki Hatim yatağın yanındaki iskemleye yığıldı. Yüzü kızardı ve hiddetle bağırdı: "Aklını mı kaçırdın sen? Ne yaptığını sanıyorsun, beni nasıl itersin?"

Abduh küstahça, "Herkes yoluna," dedi.

Abduh'un planının başarısız olduğunu bildiren net açık-

laması öfkelendirdi Hatim'i. "Geceyi geçireceksin diye anlaşmıştık," dedi.

"Anlaştığımız şeyi yaptım, sana borcum yok."

"Ne sanıyorsun sen kendini?"

Abduh cevap vermedi, sessizce giyinmeye devam etmesi Hatim'i iyice çileden çıkardı. "Cevap ver! Ne sanıyorsun kendini?"

"İnsan, senin gibi."

"Çıplak ayaklı cahil Saidinin tekisin. Seni sokaktan aldım, temizledim, insana çevirdim."

Abduh ona doğru ağır bir adım attı, alkolden kanlanmış gözleriyle ona bir süre baktı, sonra tehditkâr bir biçimde, "Bak. Bana karşı terbiyeni takın. Tamam mı?" dedi.

Ama Hatim kendinde değildi, onu sınıra iten şeytani bir lanetin etkisi altındaydı sanki, Abduh'u yukarıdan aşağı doğru şöyle bir süzüp, "Aklını mı kaçırdın, Abduh? Bir telefonla cehenneme gönderirim seni," dedi.

"Yapamazsın."

"Görürsün yapıp yapamayacağımı. Şimdi gidersen polisi arayıp beni soyduğunu söyleyeceğim."

Abduh az kalsın cevap veriyordu ona, ama onun yerine başını sallayıp gitmek üzere kapıya yöneldi. Hatim'den daha güçlü olduğunu ve tehdidini uygulayamayacağını hissetti. Dairenin kapısını açmak için elini tokmağa doğru uzattı ama Hatim cellebiyesine yapışıp, "Gitmiyorsun!" diye bağırdı.

"Bırak beni, uyarıyorum seni!"

"Ben sana kal diyorsam, kalacaksın!"

Hatim bu sözcükleri bağırırken Abduh'u ısrarla cellebiyesinin yakasından çekiyordu. Abduh döndü, Hatim'in ellerini hiç zorlanmadan cellebiyesinden çekti ve yüzüne sert bir tokat yerleştirdi. Hatim bir süre baktı ona, gözleri çıldırmışçasına

büyümüştü. Sonra bağırdı: "Efendine mi vuruyorsun, uşak parçası köpek! Annenin hayatı üzerine yemin ediyorum, sana ne iş var ne de para! İlk işim bankayı arayıp çeki iptal ettirmek olacak. Kaynatıp suyunu içersin ancak!"

Abduh bir an için odanın ortasında durup bazı şeylerin kafasında yerli yerine oturmasını bekledi. Sonra vahşi bir hayvanın kükremesini andıran korkunç bir ses yükseldi gırtlağından ve Hatim'in üzerine çullandı, onu tekmeleyip yumrukladı. Ensesinden tutup başını var gücüyle duvara vurmaya başladı, ellerinde sıcak ve yapışkan kanını hissedinceye dek.

Daha sonra, polis tutanağına, komşuların sabaha karşı dört sularında Hatim'in dairesinden bağırış ve çığlıklar duydukları ama özel hayatının doğasını bildikleri için müdahale etmedikleri yazılacaktı.

Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla.

Öyleyse, dünya hayatına karşılık ahreti satın alanlar, Allah yolunda savaşsınlar; kim Allah yolunda savaşırken öldürülür ya da galip gelirse ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

Size ne oluyor ki, Allah yolunda ve: "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden çıkar, bize Katından bir veli (koruyucu sahip) gönder, bize Katından bir yardım eden yolla!" diyen erkekler, kadınlar ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar adına savaşmıyorsunuz?

Şeyh Bilal arkasında namaz kılanları derinden etkileyen tatlı, kulağı okşayan bir tonla Nisa suresini okuyordu. Cemaat kutsal huşuya kapılıp alçakgönüllü bir teslimiyetle şeyhin ardından salavat getirdi. Sabah namazı sona erdi ve Şeyh Bilal oturup tespihini çekerken mücahitler tek tek gelip elini sevgi ve saygıyla sıktılar. Taha el Şazli şeyhin üzerine eğildiğinde

şeyh onu yavaşça kendine çekip, "Beni odamda bekle. Birazdan geleceğim, Allah'ın izniyle," diye fısıldadı.

Taha aklında şeyhin onu neden görmek istediği sorusuyla şeyhin odasının yolunu tuttu. Radva şeyh hakkında söylediklerini ispiyonlamış mıydı yoksa? Sürekli şeyhi babasını sever gibi sevdiğini söylüyordu, yoksa sevgisi kocasının onun hakkında söylediklerini ispiyonlayacak kadar büyük müydü? Hesabını soracaktı ona böyle bir şey yaptıysa. Onu asla bağışlamayacaktı, çünkü kadın kocasının sırlarının sadık bekçisi olmak zorundaydı. Şeyh ona Radva'ya söyledikleri hakkında bir şey sorarsa, ona yalan söylemeyecekti. Aynı şeyleri yüzüne söyleyip sonuçlarını katlanacaktı. Şeyh ne yapabilirdi ki ona? En fazla kamptan kovardı. Kovsun. Hiçbir şey yapmadan sırf yemek ve uyumak için orada kalmanın anlamı neydi ki zaten? Şeyh ona cihada katılma fırsatı tanımayacaksa, kamptan kovup geldiği yere göndermesi yeğdi.

Taha aklından bu düşünceleri geçirerek odaya gitti, kapıyı açıp yılgınlıkla içeri girdi. İçeride bekleyen iki mücahit vardı: Doktor Mahcup, kırkını aşmış bir veteriner, İslami Cemaat'i 1970 yılında kuran kuşağın öncülerinden ve Fayum'dan Abdül Şafi, Kahire Üniversitesi'nde hukuk öğrencisiyken Güvenlik Güçleri tarafından o kadar çok tutuklanmıştı ki, sonunda eğitimini yarıda bırakıp kampa katılmıştı. Taha ellerini hararetle sıktı üçü oturup genel meselelerden söz etmeye başladılar, oysa üçü de içlerinde tedirginlik ve endişe duyuyorlardı. Sonra Şeyh Bilal geldi, ellerini sıktı ve yüzünde bir gülümsemeyle onlara bakarak, "Genç Müslümanlar, gününüz geldi. Cemaat Danışma Kurulu sizi önemli bir operasyona katılmanız için seçti," dedi.

Bir anlık bir sessizlik oldu. Sonra kardeşler, "Allahüekber!" ve "La ilahe illallah!" diye bağırmaya başladılar, birbirle-

rine mutlulukla sarıldılar; aralarında en mutlusu "Allah'a şükürler olsun! Allah büyüktür!" diye bağıran Taha'ydı. Şeyhin gülümsemesi genişledi ve, "Aferin! Allah sizi kutsasın, inancınızı artırsın! İslam düşmanları sizin karşınızda bu yüzden korkudan titrerler; çünkü onlar hayatı nasıl seviyorlarsa siz de ölümü öyle seviyorsunuz!" dedi.

Sonra yüzü her zamanki ciddiyetine büründü ve masaya oturdu, önüne kocaman beyaz bir sayfa açtı ve cellebiyesinin cebinde kalem aranırken, "Fazla zamanımız yok," dedi. "Operasyon bu öğlen birde yürütülmeli, aksi takdirde en az bir ay daha beklememiz gerekecek. Oturun, çocuklar, bütün dikkatinizi bana verin."

İki saat sonra ağzına kadar tüp gaz dolu küçük bir kamyon Piramit bölgesindeki Faysal'a doğru yol alıyordu. Şoför mahallinde Doktor Mahcup oturuyordu, yanında da Taha el Şazli. Abdül Şafi kamyonun arkasındaki tüplerin arasına yerleşmişti. Sakallarını tıraş etmiş, tüp gaz personeli gibi giyinmişlerdi; planları operasyondan bir saat önce bölgeyi gözden geçirmek, sonra polis subayı evinden ayrılıncaya kadar şüphe çekmeden sokakta beklemekti. Subay kapıdan çıkıp arabasına giderken bir şekilde yolunu kesip şoför koltuğunun altına gizledikleri üç otomatik tüfekle onu tarayacaklardı. Çok katı ek talimatlarla donanmışlardı. Subay plan yürürlüğe sokulamadan arabasına binmişse önünü kamyonla kesecekler, mevcut el bombalarının tamamını ona fırlatıp kamyonu terk ettikten sonra her biri kimse onları takip etmesin diye havaya ateş açıp farklı yöne kaçacaklardı. Takip edildiklerinden kuşku duydukları takdirde, Doktor Mahcup (grup lideri olarak) operasyonu hemen iptal etme yetkisine sahipti, bu durumda kamyonu ara sokaklardan birinde bırakıp umumi araçları kullanarak ayrı ayrı kampa döneceklerdi.

Kamyon Faysal bölgesine girer girmez gaz kesti ve Abdül Şafi mahalle sakinlerine geldiklerini bildirmek için elindeki İngiliz anahtarıyla tüplere vurmaya başladı. Birkaç kadın balkona çıkıp kamyona seslendiği için birkaç kez durmak zorunda kaldılar. Abdül Şafi tüpleri kiracılara taşıyıp ücretini aldıktan sonra boş tüplerle kamyona döndü; çok iyi kamufle olmalarını arzulayan Şeyh Bilal'in talimatı bu yöndeydi. Kamyon polis subayının oturduğu Akif Sokak'a vardı ve bir kadın balkonundan tüp isteyince Abdül Şafi ona da tüp götürdü. Bu Mahcup ve Taha'ya sokağı acele etmeden inceleme fırsatı tanıdı. Komiserin arabası -mavi, seksen model bir Mercedes- binanın önüne park edilmişti. Mahcup dikkatle mesafeleri, komşu dükkânları, giriş ve çıkışları inceledi. Abdül Şafi döndüğünde kamyon hızlanıp operasyon mahallini terk etti. Doktor Mahcup saatine bakıp, "Bir saat zamanımız var. Bir bardak çay içmeye ne dersiniz?" dedi.

Neşeli bir tonla konuşmuştu, onlara güven aşılamak ister gibi. Kamyon yan sokakların birindeki küçük kahvenin önünde durdu, üçü oturup nane çayı içtiler. Görünümleri tamamen sıradandı, kuşku uyandırabilecek en ufak bir şey yoktu. Mahcup çayından sesli bir yudum alıp, "Allah'a şükür, her şey yolunda," dedi.

Taha ile Abdül Şafi alçak sesle karşılık verdiler: "Allah'a şükür."

"Cemaat Kurulu'ndaki kardeşlerin bu hedefi bir yıldan beridir izlediklerini biliyor muydunuz?"

"Bir yıl mı?" dedi Taha.

"Yemin ediyorum, bütün bir yıl. Ulusal Güvenlik subayları kimliklerini gizlemeye çok önem verdikleri için soruşturma yapmak zor oluyor. Birden fazla ad kullanıyorlar, birden fazla yerde yaşıyorlar ve bazen aileleriyle birlikte möbleli bir daire-

den başka bir möbleli daireye taşınıyorlar, bütün bunlar onlara ulaşmayı imkânsız kılıyor."

"Subayın adı ne, Mahcup kardeş?"

"Bilmen gerekmiyor."

"Yasak olduğunu biliyorum ama yine de bilmek isterim."

"Ne fark eder adının ne olduğu?"

Taha sustu, sonra bir an için Mahcup'a baktı ve kızgınlıkla, "Mahcup kardeş," dedi, "nihayet cihadı gerçekten başlattık, belki de Allah bizi şehitlikle ödüllendirecek ve ruhlarımız birlikte cennete yükselecek. Ölümün kapısında dururken biraz olsun güvenemez misin bana?"

Taha'nın sözleri ondan çok hoşlanan Mahcup'u etkiledi, bu yüzden alçak bir sesle, "Salih Raşvan" dedi.

"Albay Salih Raşvan mı?"

"Bir katil, kâfirin önde geleni ve kasap. İslamcılara yapılan işkenceleri bizzat yönetirdi, ayrıca gözaltına alınmış birçok kardeşimizin ölümünden sorumludur. Hatta İslamcı gençlerin en iyilerinden ikisini, Fayum emiri Hasan el Şubrasi ve Cemaat'in sözcüsü Doktor Muhammed Rafi'yi kendi silahıyla öldürdü. El Akrab Hapishanesinde gözaltına alınmış kardeşlerin önünde onları öldürmekle övünmüştür; Allah masum şehitlerimizden merhametini esirgemesin, mekânları cennet olsun ve bizi bir aksilik olmadan onlarla birleştirsin, âmin!"

Saat bire beş kala tüp kamyonu apartman çıkışının karşı kaldırımına yanaştı. Abdül Şafi kamyondan indi, şoför mahalline gitti, cebinden küçük bir not defteri çıkarıp şoför Mahcup ile hesap görüyormuş gibi yaptı. İkisi sattıkları tüp sayısı üzerine duyulabilir bir tartışmaya girişti, tamamen doğal görünüyorlardı, bu arada Taha kapının kulpunu tutmuş, hazır bekliyordu. Apartmanın girişini karşıdan rahatça görebiliyor, kalbi göğsünden fırlayacakmışçasına gümbür gümbür atıyor-

du. Zihnini tek bir noktaya odaklamaya çalıştı ama belleğinde birtakım görüntüler şelale gibi akıyorlardı ve bir dakika sonra hayatı sahne sahne gözlerinin önünden geçti: Yakupyan Apartmanı'ndaki odası, çocukluk anıları, iyi yürekli anne ve babası, eski yavuklusu Busayna el Sayid, karısı Radva, Polis Akademisi'nde onu babasının mesleği yüzünden cezalandıran general, gözaltındayken onu döven ve ırzına geçen askerler. Bu subayın onun işkencesini yöneten subay olup olmadığını öğrenmek için yanıp tutuşuyordu, ancak rahatsızlık duyup onu operasyonun dışında bırakabileceğini düşünerek Mahcup'a bu merakını belli etmemişti. Taha gözünü binanın girişinden ayırmıyordu, anılar hızla belleğinden akarken birden subay belirdi. Betimlendiği gibiydi, iriyarı, açık tenli; uykunun ve sıcak banyonun izleri hâlâ yüzündeydi, sakin ve güvenli bir yürüyüşü vardı, ağzının kenarından sigara sarkıyordu.

Taha hemen kapıyı açtı, kamyondan indi ve subaya doğru yürümeye başladı. Diğerleri ateş açıncaya kadar subayı bir şekilde oyalamaktı onun görevi. Sonra Taha kamyona atlayacak ve kaçış güzergâhlarını gizlemek için bir el bombası atacaktı. Taha subaya yaklaştı ve elinden geldiğince sıradan kılmaya çalıştığı bir sesle, "Lütfen, efendim, Akif Sokak 10 numara ne tarafta acaba?" diye sordu.

Subay durmadı ama kibirle işaret edip, "Şu tarafta," diye homurdandı arabasına doğru yürümeye devam ederek.

Oydu. Onun işkencesini yöneten subaydı; askerlere onu dövmelerini, coplarını bedenine sokmalarını söyleyen subay. Hiç kuşkusu yoktu o olduğundan; aynı boğuk ses, aynı serinkanlı tonlama ve sigara içmekten kaynaklanan o bildik hafif hırıltı. Taha ne yaptığına dair bütün bilincini yitirip, öfkeli bir kükremeyi andıran belirsiz ve tiz bir çığlık atarak adamın üzerine çullandı. Subay dehşet dolu gözlerle ona doğru dön-

dü, yüzü olacakları tahmin edercesine korkuyla kasılmıştı, bir şey söylemek için ağzını açtı ama söyleyemedi, çünkü otomatik silahlar yaylım ateşine geçti ve subay kan içinde yere serildi. Taha plana itaatsizlik edip adamın ölüşünü seyretmek için orada durdu; sonra, "Allahüekber! Allahüekber!" diye bağırdı ve kamyona doğru koşmaya başladı. Beklenmedik bir şey oldu ama. İlk kattan kırılan cam sesleri yükseldi ve iki adam belirdi, adamlar kamyona doğru ateş etmeye başladılar.

Taha durumu kavrayıp başını eğdi ve zikzak çizerek koşmaya başladı, eğitimde ateş hattından kaçmak için ona öğrettikleri gibi. Kamyona yaklaşmıştı, mermiler yağmur gibi yağıyordu etrafına, ama kamyona iki metre kala omzunda ve göğsünde bir soğukluk hissetti, buz gibi yakan ve onu hazırlıksız yakalayan bir soğukluk. Vücuduna baktı ve kana bulandığını, kanın fışkırdığını gördü, ardından soğukluk onu dişlerinden kavrayan keskin bir acıya dönüştü. Kamyonun arka tekerleğinin yanına yığılıp acıyla haykırdı. Sonra korkunç acının yavaş yavaş azaldığını, bir tür rahatlık duygusunun onu sarmalayıp içine aldığını hissetti. Uzaktan anlamsız sesler geldi kulağına -çan sesleri, dua okuma sesleri ve melodik mırıltılar- sürekli kendilerini tekrarlıyor, onu kendilerine doğru çekiyorlardı, yeni bir dünyaya buyur eder gibi.

Öğleden sonradan başlayarak Maksim'in altı üstüne getirildi.

Restoranın kendi personeli dışında on işçi daha tutulmuştu yardım etmeleri için; herkes yerleri, duvarları ve banyoyu sabunlu su ve deterjanlarla silmekle meşguldü. Sonra barın girişinde uzun bir koridor ve dans pisti görevi görecek bir alan bırakmak için masaları ve iskemleleri odanın kenarına taşıdılar. Christine'in denetimi altında yorulmak bilmeden çalışı-

yorlardı. Christine üzerine bol bir eşofman geçirmişti, taşıma işlerinde onlara bizzat yardım ediyordu (bu da işçilerin istekle çalışmalarını sağlamak için başvurduğu yöntemdi); sesi, bir erkeğe, "Sen, şunları şuraya taşı! İyi sil! Neyin var senin? Yorgun musun yoksa?" derken bile Arapçanın dişil sözcüklerini kullanan bozuk Arapçasıyla yankılanıyordu zaman zaman.

Saat yedi olduğunda her yer pırıl pırıldı, masalara sırf o gece için satın alınmış bembeyaz masa örtüleri serilmişti. Sonra çiçek sepetleri geldi ve Christine doğru yerlere koyulmasıyla bizzat ilgilendi; küçük demetler çözüldü, çiçekler vazolara pay edildi. Christine işçilere büyük sepetleri dış girişe koymalarını söyledi, koridor boyunca. Sonra çekmecesinden üzerinde Fransızca ve Arapça olarak, "Restoran bu gece özel bir partiye ayrılmıştır," yazan eski ve zarif bir tabela çıkarıp dış kapıya astı. Başını son bir bakış için içeri doğru uzattı, gördüğünden hoşnut kalınca üzerini değişmek için hızla yakındaki evine gitti.

Bir saat sonra şık mavi tuvaleti, ölçülü ve ustaca yapılmış makyajı ve ellili yılların modasına uygun olarak tepesinde topuz yaptığı saçlarıyla döndüğünde, müzisyenler de gelmişlerdi; öne doğru eğilmiş enstrümanlarını akort etmekle meşguldüler -kaval, saksofon, keman ve vurmalı çalgılar-, yükselen ezgi karmaşası devasa bir müzikal varlığın mırıldanmalarını andırıyordu.

Davetliler de sökün etmeye başlamışlardı. Zeki el Dessuki'nin arkadaşı olan birkaç yaşlı insan gelmişti, Christine kimilerini tanıyordu, hepsinin elini sıktı, bira ve viskinin ücretsiz verildiği bara davet etti. Davetlilerin sayısı artmaya devam etti. Busayna'nın ticaret lisesinden arkadaşları geldi, aileleriyle birlikte. Şoför Ali geldi (ve doğrudan bara yollandı). Çamaşırcı Sabir, karısı, çocukları ve çatıdan birçok insan daha.

Kadınlar altın iplikler ve payetlerle işlenmiş parlak tuvaletler giymişlerdi, evlilik yaşına gelmiş genç kızlarsa düğünlerde üstü örtülü olarak var olan evlilik olasılığını düşünerek en şık giysileriyle gelmişlerdi. Çatı sakinleri restoranın lükslüğü ve eski Avrupai tarzı karşısında huşuya kapılmışlardı, ama kadınlar yavaş yavaş neşeli fısıldaşmalar ve durumun gerektirdiği ruh halinden çok müstehcenliğe yakın yüksek kahkahalarla bunun üstesinden gelmeyi başardılar.

Dokuza doğru kapı açıldı ve içeri hızla birkaç kişi girdi, peşlerinden de telaşa gerek duymadan Zeki el Dessuki; şık siyah bir takım vardı üzerinde, altın beyaz gömlek giymiş, boynuna büyük kırmızı papyon takmıştı; boyalı saçları berberinin önerdiği ve onu gerçek yaşından on yıl daha genç gösterdiği için güvenini artıran yeni bir kesimle geriye doğru taranmıştı. Adımları biraz kararsız, gözleriyse geceye başlamak için devirdiği iki viskiyle kanlanmıştı. Partide belirmesiyle her taraftan, "Tebrikler! Binlerce tebrik!" bağırışları, ıslık ve alkış koptu, birkaç da feryat yükseldi. Herkes Zeki Bey'in elini sıkıp ona en iyi dileklerini iletirken Christine ona doğru fırladı, ona sarıldı ve kendine özgü sevecen tarzıyla öptü.

"Film yıldızını andırıyorsun!" diye haykırdı sevinçle. Sonra iç geçirdi, bir an için Zeki'ye baktı ve, "Senin için o kadar mutluyum ki Zeki! Uzun zaman önce yapman gerekeni yapıyorsun!" dedi.

Bu, Zeki el Dessuki Bey ile Busayna el Seyid'in evlilik seremonisiydi; Busayna bütün gelinler gibi kuaförden biraz geç kalmıştı, ama çok geçmeden kuyruğunun arkasında kız kardeşleri ve küçük kardeşi Mustafa'nın uzun bir tren oluşturduğu beyaz gelinliğiyle içeri girdi. Gelinin görüntüsü bütün davetlileri etkiledi, her yerden berrak ve frenlenmemiş, tekrarlanan melodik feryatlar yükseldi. Herkes mutluydu, orkestra düğün

marşını bitirir, büfe de açılır açılmaz, Christine gecenin Avrupai havasını korumak için bir hamle yapıp piyanonun başına geçerek harikulade sesiyle *La Vie en Rose* şarkısını söylemeye başladı.

Quand il me prend dans ses bras
Il me parle tout bas
Je vois la vie en rose
Il me dit des mots d'amour
Des mots de tous les jours
Et ça m'fait quelque chose
Il est entré dans mon coeur. *

Gelinle damat kendi başlarına dans ettiler, Busayna biraz asabi ve neredeyse tökezleyerek, ama damadın doğru adımlarıyla yönlendirilmiş; damat fırsatı değerlendirip gelini kendine doğru çekti ve bu davetlilerin dikkatinden kaçmadı, fısıldaşıp gülüştüler. Zeki, Busayna'nın gelinliğiyle şaşılası, saf, yeni doğmuş bir varlığı andırdığını ve geçmişte, haksız yere, üzerine sıçrayan çamurdan arındığını düşündü. Şarkı bittiğinde, Christine tatlı dille yeni Fransızca şarkılar sunmaya çabaladı ama nafile. Kamuoyu o denli baskındı ki sonunda uymak zorunda kalındı ve orkestra oryantal dans parçaları çalmaya başladı. Sihirli an gelmişti, çünkü kadınlar ve kızlar nihayet kendilerini bulmuşçasına yerlerinden fırlayıp alkış tutmaya, müziğin ritmiyle salınmaya başladılar; birkaç tanesi beline şal bağlayıp göbek attı. Gelinin de aynı şeyi yapmasını istediler, Busayna sonunda razı olup beline şal bağlamalarına izin verdi

* Edith Piaf'ın *La Vie en Rose* şarkısından: Beni kollarına aldığında / Bana fısıldar / Hayatı toz pembe görürüm / Bana aşk sözcükleri söyler / Her günkü sözlerinden / Ve bu beni etkiliyor / Kalbime giriyor. (ç.n.)

ve göbek atanlara katıldı; bu arada Zeki Bey sevgi ve hayranlıkla onu seyrediyor, şevkle el çırparak ritme katılıyordu. Sonra, yavaş yavaş, kollarını yukarı kaldırdı ve diğerlerinin kahkaha ve çığlıkları eşliğinde, gelinin dansına katıldı.

Toplumsal gerçekçi yazar Alâ El Asvani, *Yakupyan Apartmanı*'nda, 90'lı yılların Mısır'ında birbirinden farklı insanların bir araya geldiği bir apartmanı, arka plandaysa o dönemin sosyal yapısını anlatıyor. Bir zamanlar seçkin ve gösterişli olsa da gün geçtikçe Kahire'nin kirli havası ve koşturmacası içinde çürüyüp giden Yakupyan Apartmanı'nın ve sakinlerinin hikâyeleriyle birlikte, aslında tüm insanlığın kusurlu ve kırılgan taraflarını ele alıyor.

Kendini "kadın bilimi" uzmanı ilan eden eski bir aristokrat, tutkulu bir genç kadın, köktenciliğe meyilli bir öğrenci, bir polise amansızca tutulmuş bir gazeteci, Kuran'ın emirlerini kendi çıkarları doğrultusunda çarpıtmaktan çekinmeyen bir siyasetçi...

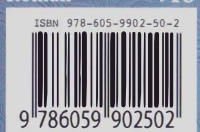
Yakupyan Apartmanı, yayımlandığı dönemde ülkesinde çok ciddi tartışmalara yol açmış, en çok okunan ve en çok dile çevrilen Arapça romanlardan biri olmuştur. 2006 tarihli sinema uyarlaması, Mısır sinemasının en büyük bütçeli filmlerindendir; uluslararası sinema festivallerinde gösterilmiş ve pek çok ödül almıştır.

"Büyüleyici ve kışkırtıcı... Modern Mısır toplumuna ve kültürüne olağanüstü bir bakış." –*New York Review of Books*

Roman ₺18

ISBN 978-605-9902-50-2

www.mayayayinlari.com

mayakitap